

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережесін бекіту туралы

Күшін жойған

Көлік және Коммуникациялар министрлігі Азаматтық авиация комитеті төрағасының 2003 жылғы 19 желтоқсандағы N 588 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2004 жылғы 15 қаңтарда тіркелді. Тіркеу N 2673. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің м.а. 2011 жылғы 28 маусымдағы № 403 бұйрығымен

Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің м.а. 2011 жылғы 28 маусымдағы № 403 (3-тармақты қараңыз) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасы азаматтық авиация саласындағы нормативті құқықтық кесімдер жүйесін Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" заңды күші бар Жарлығына және Қазақстан Республикасының "Азаматтық авиацияны мемлекеттік реттеу туралы" Заңының талаптарына сәйкес келтіру мақсатында б ұ й ы р а м ы н :

1. Беріліп отырған Әуе кемесін ұшуға дайындау ережесі бекітілсін.
2. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникациялар министрлігінің Азаматтық авиация комитеті төрағасының орынбасары **Б.М.Наурзалиевке** жүктелсін.
3. Осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күнінен бастап күшіне енеді.

Төраға

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
К ө л і к ж әне К о м м у н и к а ц и я
м и н и с т р л і г і А з а м а т т ы қ
а в и а ц и я к о м и т е т і т ө р а ғ а с ы н ы ң
2003 жылғы 19 желтоқсандағы
N 588 бұйрығымен бекітілген

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелері 1 бөлім. Жалпы ережелер 1 тарау. Негізгі ұғымдар

1. Осы Ережелер "Қазақстан Республикасы әуе кеңістігі мен авиация қызметін пайдалану туралы" Заңдық күші бар Қазақстан Республикасы Президенті Жарлығының 42 бабына , "Азаматтық авиацияны мемлекеттік реттеу

туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабына, Халықаралық азаматтық авиация (ИКАО) туралы Конвенцияға сәйкес әзірленген.

2. Аталған ережелер әуе кемесін ұшуға дайындауды жүзеге асыратын қызметтер мен экипаждардың қызметін реттейді.

3. Терминдер мен анықтамалар:

1) Авиациялық техника - азаматтық әуе кемелері, олардың жабдықтары, жинақтаушы бұйымдары, қозғалтқыштар, тренажерлар, азаматтық әуе кемелеріне жерде қызмет көрсету құралдары;

2) Авиациялық жанар-жағар майлар (әрі қарай - Авиа-ЖЖМ) авиациялық техниканы пайдалану кезінде қолданылатын отындар, майлар, жағар майлар мен арнайы сұйықтардың барлық маркаларының жалпы атауы;

3) Радиотехникалық жабдық және байланыстық объектінің электрмен қамтамасыз ету жүйесінің апаттық жұмыс тәртібі - электр энергияның сапасы қажетті керекті қуатпен электр энергияның қабылдағышын қамтамасыз етуге мүмкіндігі жоқ электрмен қамдау жүйесі, электрмен қамдау жүйесінің зақымдалған бөлігінің өшіруі не болмаса резервті көздің электр қуаты мен қ о р е к т е у д і қ о л д а н у ;

4) Авиациялық отынмен қамтамасыз ету - жанар-жағар материалдарымен және арнайы сұйықтармен әуе кемелері, объектілер және әуежайлар қызметін қамтамасыз етуге бағытталған заңдық және физикалық тұлғаның қызметі, сонымен қатар авиациялық техниканы пайдалану үшін жанар-жағар материалдарын қабылдау, сақтау, сапасын бақылау, дайындау және беру (әрі қарай - авиаотынмен қамтамасыз ету);

5) Авиациялық дәрігер - олардан ұшу жұмыстарының тиімділігі және ұшулар қауіпсіздігін бағынышты тұлғалар жұмысы сенімділігі мен кәсіби денсаулықты қамтамасыз ететін авиациялық медицина саласында дайындық және жоғары медициналық білімі бар маман;

6) ЖЖМ сапасын талдау - май құюға беруге дайындау жөнінде шараларды жүргізуге өнім жарамдылығы туралы қорытынды, негізгі қойма резервуарларынан іріктеп алынған өнім пробасының физика-химикалық көрсеткіштері санын анықтау нәтижелерін мазмұндайтын құжат;

7) Әуе кемесінің пайдалануға жарамдылығы туралы аттестат - осы аттестатты беру кезіндегі Ұшуға жарамдылық нормаларына әуе кемесінің сәйкестігін куәландыратын құжат;

8) Әуежай - әуе кемелерін қабылдау, жіберуге, әуе тасымалдарын күтімдеу мен осындай мақсаттар үшін аэролаң, аэробекет, басқа ғимараттар, сондай-ақ қажетті жабдықтарға арналған ғимараттар кешені;

9) Авиацияны халық шаруашылығында пайдалану әуе алаңы (әрі қарай - АХШП) - әуе кемелерінің ұшуы, қонуы үшін ереже бойынша маусымдық жұмыстарды орындауға арналған арнайы дайындалған және жабдықталған ұшу-қону жолақтары (алаңдар), уақытша аэролаңдар, тікұшақ алаңдары. Олар сонымен қатар, ереже бойынша, маусымдық жұмыстарды орындауға арналған;

10) Өндірістік жабдықтың қауіпсіздігі - нормативтік-техникалық құжаттаманың бекітілген талаптарында берілген қызметтерді орындау кезінде еңбектің қауіпсіздік шарттарын сәйкес сақталатын өндірістік жабдықтың қасиеті;

11) Өндірістік процестің қауіпсіздігі - нормативтік-техникалық бекітілген құжаттамада еңбектің қауіпсіздік шарттарына сәйкес сақталатын өндірістік процестің қасиеті;

12) Еңбектің қауіпсіздігі - жұмыс істеушілерге қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері жоқ еңбек жағдайы;

13) Істен шықпаушылық - кейбір уақыт немесе жұмыс кезінде бұйымның іске қабілеттілігін сақтау қасиеті;

14) Ұшу алдындағы ақпарат бюллетені (әрі қарай - ҰААБ) - ұшу алдындағы НОТАМ кезектегі дайындалған ақпарат және маңызды пайдалану мағынасы бар аэронавигациялық ақпарат қызметі (әрі қарай - ААҚ) ескертуі;

15) Объектінің (бұйымның) техникалық жағдайының түрі - ол осы объектіге (бұйымға) техникалық құжаттамамен орнатылған техникалық талаптарға объектінің (бұйымның) сапасының сәйкес келуін немесе сәйкес келмеуін сипаттайтын техникалық жағдай; Техникалық жағдайдың келесі түрлерін ажыратады: жөнделік және жөнделіксіз іске қабілеттілік және іске қабілетсіздік;

16) Аяқ астынан істен шығу - бұйымның бір немесе бірнеше анықталған параметрлерінің секіріп өзгеруімен сипатталатын істен шығу;

17) Әуе кемесі (әрі қарай - ӘК) - жер және су үстінде бейнеленген ауамен қарым-қатынастан ерекшеленетін ауамен қарым-қатынасқа түсу есебінен атмосферада көтеріліп тұратын ұшу аппараты;

18) Мемлекеттік бақылау, қадағалау органдары - оның қызметтік міндеттеріне әуе кемелерінің ұшу қауіпсіздігі жағдайын бақылау ететін өкілетті о р г а н ;

19) Өлшеу құрал-жабдықтарын дәлдендіру (межелу) - өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіру сипаттамасын анықтау;

20) Авиатехника тобы - бірдей жағдайда бір пайдаланушы пайдаланатын бір типті т е х н и к а н ы ң б ө л і г і ;

21) Орталықтанбаған электрмен қамтамасыз ету (электр қуатпен қоректің автономды көздерінен электрмен қамтамасыз ету) - энергетикалық жүйемен электрлі байланысы жоқ немесе байланысы бар, паралельді немесе біржолды жұмысы қаралмайтын электрмен қамтамасыз ету жүйесі;

22) "Брифинг" жөніндегі диспетчер - тиісті дайындықтан өткен және мамандану бойынша жұмысқа рұқсат алған әуе қозғалысын ұйымдастыру (әрі қарай - ӘҚҰ)диспетчері куәлігі бар азаматтық авиация маманы;

23) Қосымша рейс - тұрақты тасымалдау шарттарымен бірдей орындалатын әуе кемесінде тұрақты әуетасымалында қарастырылмаған рейс;

24) Жұмыс істеу ұзақтылығы - орнатылған техникалық қызмет көрсету және жөндеу жүйесі бойынша шекті жағдай келгенше бұйымның іске қабілеттілігін с а қ т а у қ а с и е т ;

25) Параметрдің шақтамасы (жоғары, төменгі) (әрі қарай - пайдаланатын шақтама) - параметрдің жоғарғы (төменгі) мөлшерлі рұқсатты және номиналды мәндері а р а с ы н д а ғы а й ы р м а ш ы л ы қ ;

26) Объектінің іске қабілетсіз жағдайының мүмкін уақыты (мерзімі) - бұйымның (электр байланыс арнасының) құрамына кіретін пайдалану бойынша

құжаттамамен (немесе хронометраж нәтижелері бойынша) анықталады, электрқоректің резервтеу құрылғысы және басқа инженерлік-техникалық құрылыс және коммуникацияларды резервтеу бойынша нұсқауда көрсетіледі;

27) Май құю - әуе кемелері мен жердегі техника бактарын ЖЖМ-мен толтыру бойынша жұмыс жиынтығы;

28) Бұйым - арнайы функцияны атқаруға арналған көп санды шығарылатын өнімнің бірлігі;

29) Жөнділікті жағдай (жөнділік) - нормативтік-техникалық және (немесе) құрылымдық құжаттаманың барлық талаптарына сәйкес келетін бұйымның жағдайы;

30) Әуе кемесін пайдаланушының инспекторлық органдары - пайдаланушының ұшу қауіпсіздігі бойынша инспекциясы;

31) Электрқуатымен қоректену көзі - тұтынушы топтардың немесе тұтынушының электрқуатымен қоректенуімен жүзеге асатын электр қондырғы;

32) Өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіруі - өлшем мәнінің арасындағы ара қатынас орнататын, берілген өлшеу құрал-жабдықтарының көмегімен алынатын және өлшем мәнімен сәйкес өлшеу құрал-жабдықтарының қызметтегі метрологиялық сипатын анықтау мақсатында эталон көмегімен анықталатын және (немесе) мемлекеттік метрологиялық бақылау және қадағалауға жатпайтын өлшеу құрал-жабдықтарының жарамдылығы анықталатын операциялардың жиынтығы;

33) ЖЖМ сапасы - техникалық құжаттамамен белгіленген талаптарына оны қанағаттандыру қабілетіне жататын өнім сипаттамасының жиынтығы;

34) Авиациялық электрбайланыс арнасы (беру арнасы) - жіберушіден алушыға ақпарат беруді қамтамасыздандыратын техникалық құралдардың және электрлік дабылдармен радиодабылдарды тарату ортаның жиынтығы;

35) Техникалық жағдайды бақылау - техникалық жай-күйді анықтау;

36) Әуе компанияның командалық-ұшу құрамы - қызметтік міндеттерді әуе компанияларының ұшу құрамына орындалуына жауапты әуе компанияның

құрылымдық бөлімшелерінің басшылары;

37) "Брифинг" бөлмесі - ұшуға әуе кемесінің экипажының ақпараттық кеңестік дайындықты жүзеге асыратын арнайы бөлме;

38) Резервтеу еселігі - объектінің резервті элементтерінің саны қысқартылмайтын бөлшектермен анықталатын объектінің негізгі элементтерінің резервтелетін санына байланысы (қатысы);

39) ЖЖМ сапасына бақылау жүргізу - осы шикізаттың мемлекеттік стандартқа (әрі қарай - ГОСТ) немесе техникалық ұсынысқа (әрі қарай - ТҰ) талаптарына алынған шамалардың сәйкестігін табу үшін ЖЖМ сапасының көрсеткіштері шамасын физика-химиялық талдау арқылы анықтау;

40) Электрберу сымы - электр бекеттерінің немесе бекетшелердің шегінен шығатын және қашықтыққа электрқуатын беруге арналған арнайы электрлі сым;

41) Жөндеу аралық қор - екі жүйелі жөндеу аралығындағы бұйымның ж а с а ғ а н і с т е р і ;

42) Өлшеу құрал-жабдықтарын метрологиялық аттестациядан өткізу - оның қасиетін зерттеу негізінде өлшеу құрал-жабдықтарын жеке өндірісте қолдануға арналған заңдастырылған метрологиялық қызметпен (немесе шекараға байланысты жалғыз данада желім) оның қасиетін зерттеу құптау негізінде;

43) Алдын-ала ескерту қағаздары (НОТАМ) - электр байланыс құрал-жабдықтарымен берілетін және қызметке енгізу туралы ақпарат, кез-келген аэронавигациялық жабдықтың өзгеруі немесе жағдайы, қызмет көрсету және ереже мазмұндалған немесе қауіпсіздік туралы ақпарат, ұшудың орындаумен байланысты қызметкерлер үшін өте маңызды уақытылы алдын-ала ескерту м а з м ұ н д а л ғ а н х а б а р л а у ;

44) Жасалған іс - ұшу сағатымен, отырғызу санымен, циклдер және қажалулар санымен өлшенетін бұйым жұмысының көлемі немесе ұзақтығы, яғни қ о р ш ы ғ ы н ы ;

45) Ұшу жарамдылық нормалары - әуе кемесінің құрылысына, параметрлері мен ұшу сапаларына және оның ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған

құрамаларына қойылатын талап ережелері;

46) Жүктелген резерв - негізгі элементтің тәртібінде бар бір немесе бірнеше резервті элементтердің құрамында бар резерв;

47) Сенімділік - бұйымның қасиеті барлық параметрдің мазмұн шегінде орнатылған уақытта сақтайды, берілген тәртіптерінде керекті қызметті орындайтын қабілеттілікті сипаттайтын қолдану шарттарында және техникалық қызмет көрсету, жөндеулер, сақтау және тасымалдауға орнатылған уақытта сақтайды ;

48) Арнаулы ресурс - жалпы бұйымның қосымша жұмыс, арналу бойынша қолдану жетістігінде тоқтатылу керек;

49) Қызметтің белгіленген мерзімі - бұйымның қолданылуы күнтізбелік ұзақтық жетістігінде арналу бойынша қолдану тоқтатылу керек;

50) Байланыстың бұзылуы - пайдалануға арналған маңызды мағынасы бар уақыт кезеңінде байланыстың жоқ болуы;

51) Электрлі қуатпен тәуелсіз қорек көзі - қоректің басқа көздерінде немесе оның басқаға жоғалып кеткенінде кернеу сақталатын электрқуатымен қоректенетін көзі ;

52) Жөнділіксіз жағдай (жөнділіксіздік) - нормативтік-техникалық және (немесе) құрылымдық құжаттаманың талаптарының ең болмаса біреуіне сәйкес келмеген бұйымның жағдайы ;

53) Жүктелмеген резерв - негізгі элементтің қызметінің орындалуының басталуына дейін жүктелмеген тәртіпте бар бір немесе бірнеше резервті элементтердің құрамында бар резерв;

54) Іске қабілетсіз жағдай (іске қабілетсіздік) - берілген қызметтің орындау қабілетін сипаттайтын параметрдің ең болмаса бір мағынасы (мәні) нормативті-техникалық немесе құрылымдық құжаттаманың талаптарына сәйкес келмейтін бұйымның жағдайы ;

55) Кезектегі жөндеу әдісі - бұйымның іске қабілеттілігін қамтамасыздандыруға немесе қалпына келтіруге бөлек бөлшектерді ауыстыруға

және (немесе) қалпына келтіруге орындалатын жөндеу әдісі;

56) Жеңілдетілген резерв - негізгі элементке қарағанда жүктелген тәртіпте бар бір немесе бірнеше резервті элементтерді сақтайтын резерв;

57) Ауыспалы қор - тексеруге және жөндеуге жататын бұйымдардың, бөлшектердің, блоктардың және құралдардың техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу кезінде объектілерге (бұйымдарға) орнатылатын алдын ала қызмет көрсетілген, жөнделген тексерілген бұйымдардың, бөлшектердің және құралдардың тұрақты, әрқашан толтырылып тұратын қоры;

58) Жалпы резервтеу - бүтін күйінде резервтелетін элемент болып табылатын
р е з е р в т е у ;

59) ҰРТҚ объекті және авиациялық электрбайланыс - әуе қозғалысына қызмет көрсету біріктірген жүйесіне және кәсіпорынның өндіріс қызметінде анықталған функцияларды қамтамасыздандыруға арналған, стационарлық немесе жылжымалы нұсқауларды жергілікті орналасқан, инженерлік-техникалық қызметкерлермен көмек көрсетілетін, ұшуды радиотехникалық қамтамасыздандыру және авиациялық электрбайланыс (ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтардың), қосымша және технологиялық жабдықтардың, (электркоректің автономдық құралдары, байланыс, басқару жолдары) құрал-жабдықтардың жиынтығы;

60) Қауіпті өндірістік фактор - жұмыс істеушінің арнайы жағдайларда жарақатқа немесе басқа кенеттен денсаулығының нашарлауына алып келетін
ө н д і р і с т і к ф а к т о р ;

61) Шұғыл техникалық қызмет көрсету - объектінің (заттың, авиациялық электрбайланыс арнасының) іске қабілеттілігін бақылау және қолдау бойынша техникалық қызмет көрсету нұсқауымен (регламентімен) бекітілген жеңіл технологиялық операцияларды орындауын ескеретін кезеңді техникалық қызмет
к ө р с е т у ;

62) Объектінің (бұйымның авиациялық электрбайланыс арнасының) іскеқабілеттілігін шұғыл бақылау - объектінің (бұйымның авиациялық электрбайланыс арнасының) технологиялық жеңіл тексерулерді тез орындауға
а р н а л ғ а н б а қ ы л а у ;

63) Анықтайтын параметр (белгі) - бақыланатын объектінің техникалық жағдайының түрін анықтауға арналған бақылауда қолданатын объектінің (бұйымның авиациялық электр байланыс арнасының) параметрі (белгі);

64) Азаматтық авиация ұйым - азаматтық авиация саласындағы қызметті жүзеге асыратын заңды тұлға;

65) Негізгі элемент - оның элементінің істен шығуының жоқ болу кезінде керекті қызметтің объектісімен орындауға арналған қажетті объектінің элемент құрылымдары;

66) Бұйымның істен шығуы - бұйымның іскеқабілеттілігінің бұзылуымен қорытындылатын оқиға (жағдай);

67) Құрылымдық істен шығу - құрылым мөлшерлерін және (немесе) бекітілген ережелердің бұзу немесе кемелденбеу нәтижесінде туындаған істен шығу;

68) Объектінің істен шығуы (байланыстың бұзылуы) объектінің іскеқабілеттілігінің бұзылуымен қорытындылатын оқиға, (электрбайланыс арнасы). Объектінің тым мүмкін уақыт ішінде анықталған қызметтердің орындалуын қамтамасыздандыруға қолдануының мүмкін еместігіне алып келеді;

69) Өндірістік істен шығу - дайындаудың бекітілген процесін немесе жөндеу зауытында орындаған бұйымның жөндеуін бұзу немесе кемелденбеу нәтижесінде туындаған істен шығу;

70) Пайдаланатын істен шығу - бұйымды пайдалану шарттарын немесе және бекітілген ережені бұзу нәтижесінде пайда болатын істен шығу;

71) Авиа отынмен қамтамасыз ету жөніндегі ұйым - авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсететін (ЖЖМ) қызметі құрылымдық бөлімшенің заңды тұлғасы немесе заңды тұлға;

72) Еңбек қорғау - еңбек процесінде адамның іскеқабілеттілігін және денсаулығын сақтау қауіпсіздігін қамтамасыздандыратын әлеуметтік-экономикалық ұйымдардың, техникалық, гигиеналық және емдеу-сауықтыру іс-шаралар мен құрал-жабдықтардың заңдар актісінің жүйесі;

73) Ұшу алдындағы ақпарат пакеті - төмендегі бөліктерден тұратын жиынтық

:

ұшу алдындағы ақпарат бюллетені (ҰАБ);
Н О Т А М ;
ф л а й т - ж о с п а р ;
метеорологиялық құжаттама;
ұшудың навигациялық жоспары;

74) Өрт қауіпсіздігі - өрттің пайда болуы, дамуы және өрттің қауіпті факторларының адамдарға әсерін белгіленген ықтималдықпен болдырмайтын объектінің күйі, сонымен қатар құндылықтардың қорғауы қамтамасыз етіледі;

75) Техникалық қызмет көрсетудің (жөндеудің) кезеңдігі - осы түрі және келесі осындай түрмен немесе басқа тым қиын түрі араларындағы уақыт немесе
ж ұ м ы с і с т е у а р а л ы ғы ;

76) Жоспарлы жөндеу - нормативті құжаттама талаптарына сәйкес
а т қ а р ы л а т ы н ж ө н д е у ;

77) Зақымдалу - бұйымның жөнделікті жағдайының іскеқабілеттілік жағдайын сақтау кезінде бұзылумен қорытындылатын оқиға (жағдай);

78) Сенімділік көрсеткіші - бұйымның сенімділігін құрайтын бір немесе бірнеше қасиеттердің сандық сипаттамасы;

79) Өлшеу құрал-жабдықтарын түгендеу - мемлекеттік метрологиялық қызметпен немесе басқа өкілетті органмен техникалық талаптармен бекітілген өлшеу құрал-жабдықтарының сәйкестігін бекіту және анықтау мақсатында орындалатын операциялардың жиынтығы;

80) Өндірістік санитария - жұмыс істеушілерге зиянды өндірістік факторларды көбейтуге және азайтуға әсер ететін техникалық құрал-жабдықтар мен ұйымдасқан іс-шаралардың жүйесі;

81) Біртіндеп келетін істен шығу - біртіндеп келетін өзгеріспен сипатталатын бұйымның бір немесе бірнеше берілген параметрлер мағынасының істен шығуы;

82) Тұрақты резервтеу - оның элементінің істен шығуы пайда болғанда объектінің құрылымдары қайта құрылмаған резервтеу;

83) Ұшудың қайталанатын жоспары (RPL) - біркелкі элементтермен жеке ұшуларды ретті орындау негізінде жиі қайталанатынына қатысты және сақтау мен әуе қозғалысын басқару (әрі қарай - ӘҚБ) органдарымен көп ретті қолдануға арналған пайдаланушы ұсынатын әуе кемесінің ұшу жоспары;

84) Параметрдің шекті жіберілетін өлшемі ең көп немесе ең аз параметрдің өлшемімен иеленетін жұмысқа қабілетті бұйым;

85) Шекті жағдай - арналу бойынша оның бұдан кейінгі қолданылуы мүмкін емес немесе мақсатсыздық, не болмаса оның жөнділікті немесе іскеқабілеттілік жағдайының қалпына келуі мүмкін емес немесе мақсатсыздық болып келетін б ұ й м н ы ң ж а ғ д а й ы ;

86) Электрлі қуатпен қабылдағыш (электр қабылдағыш) - электрқуатының энергияның басқа түріне өзгеріс болатын құрылғы;

87) Принципті электрліксызба - элементтердің толық құрамын және олар арасындағы байланыстарды анықтайтын және бұйымның (қондырғының) жұмыс істеу принципі туралы нақты түсінік беретін сызба;

88) Іскеқабілетті жағдай (іскеқабілеттілік) - берілген қызметті орындау қабілеті сипатталатын барлық параметрлерінің мағынасы (мәні) нормативті-техникалық және (немесе) құрылымдық құжаттаманың талаптарына сәйкес келетін бұйымның жағдайы;

89) Техникалық қызмет көрсету регламенті - кезеңдікті орнататын және радиотехникалық бұйымға техникалық қызмет көрсету көлемін анықтайтын қ ұ ж а т ;

90) Регламенттік операция - техникалық қызмет көрсету регламентімен қ а р а с т ы р ы л ғ а н о п е р а ц и я ;

91) Өзгертілген маршрут бойынша - алдын ала жоспарланған бағдардан бөлек орындалатын әуе кемесіндегі әуетасымалы;

92) Резервтеу - бір немесе бірнеше оның элементтерінің істен шығу кезінде қосымша құрал-жабдықтарды және (немесе) объектінің іскеқабілетті жағдайын сақтау мақсатындағы мүмкіндіктерді қолдану;

93) Ауыстырумен резервтеу - негізгі элементтің қызметі тек қана негізгі элементтің істен шығуынан кейін резервтелгенге берілетін динамикалық резервтеу;

94) Электрқуатпен резервті қорек көзі - негізгі көздің өшірілуі кезінде қосылатын электрқуатпен қоректену көзі;

95) Резервті элемент - соңғысының істен шығу кезінде негізгі элементтің қызметтерін орындауға арналған арнаулы объектінің элементі;

96) Техникалық жағдай бойынша жөндеу - нормативтік-техникалық құжаттамада орнатылған кезеңдікпен техникалық жағдайды бақылау орындалатын, ал жөндеудің көлемі мен сәті бұйымның техникалық жағдайымен анықталатын жоспарлы жөндеу;

97) Жөндеуге жарамдылық - істен шығу зақымдалудың пайда болу себептерін анықтау және алдын-ала ескертуге икемделумен бекітілетін техникалық қызмет көрсету және жөндеудің жұмысқа қабілеттілік жағдай жолымен қалпына келтіру және қолдайтын бұйымның қасиеті;

98) Ұшақ (тікұшақ) қоры - техникалық құжаттамада ескертілген ең ақырғы күйіне дейінгі және соған арналып қабылданған шарада (ұшу сағаты, сақтау жылдары, қажалу циклдері, отырғызу сандары және т.б.) көрсетілген жасалған іс;

99) Бірінші күрделі жөндеуге дейінгі қор (қызмет мерзімі) - бұйымның пайдалана бастаған уақытынан оның бірінші күрделі жөндеу аралығындағы жасалған ісі (пайдаланудың күнтізбелік ұзақтығы);

100) Ұшу жарамдылық сертификаты - ұшу жарамдылық нормаларға азаматтық әуе кемесі сәйкестігін куәландыратын сертификат түрі негізінде өкілетті органдармен берілген құжат;

101) Қызмет мерзімі - бұйымды пайдалануының басталуынан немесе шекті жағдайға дейінгі жөндеуден кейінгі күнтізбек ұзақтығы;

102) Жанар-жағар материалдар қызметі (әрі қарай - ЖЖМ қызметі) - авиаотынмен қамтамасыз ету ісі бойынша дербес немесе ұйымның құрылымдық б ө л і м ш е с і ;

103) Жанар-жағар материалдар қоймасы - әуе кемелері мен арнайы автокөліктерге ЖЖМ қабылдау, сақтау және құюға арналған ғимараттар, қондырғылар және жабдықтар кешені болып табылады;

104) Ұшақты жанармаймен толтырудың орталықтандырылған жүйесі (әрі қарай - ОҰЖ) - әуе кемесінің бактарына технологиялық құбыр бойынша және толтыру агрегаттары арқылы стационарлы сорғыш көмегімен резервуардан жанармай беруге арналған технологиялық жабдық және құрылғы жиынтығы;

105) Тартылған мамандар - әуе кемесінің бортында тапсырманы эпизодты орындауға арналған мамандар - рейстік жағдайларда әуе кемесінің дайындығын қамтамасыз ететін жердегі инженерлік-техникалық құрамның адамдары, сонымен қоса әуе кемесінің бортында жеке тапсырмаларды орындау үшін т а р т ы л ғ а н а д а м д а р ;

106) Арнайы сұйықтықтар - авиациялық техниканы пайдалану кезінде қолданатын сұйықтықтардың жалпы атауы;

107) Арнайы өлшеу құрал-жабдығы нақты бұйымға немесе авиациялық техника бұйымдарының тобына арнайы жасалған пайдалануға және (немесе) жөндеуге қолданатын өлшеу, бақылау, диагностика құрал-жабдығы. Оларға бақылау-тексеру және бақылау өлшеу аппаратуралары, техникалық қызмет көрсетудегі және авиациялық пен жердегі техниканы жөндеуге қолданатын стендтер, пульттер, қондырғылар жатады;

108) Жүйе - бөлімдерден (түйіндерден), элементтердің көпшілігінен, агрегаттардан, бұйымдардан, аспаптардан құралған бір-бірімен байланысқан және анықталатын қызметтерді орындайтын механизм (жүйе) құрайтын бүтін зат ;

109) Ұшу мен байланысты радиотехникалық қамтамасыздандыратын объектіні электрмен қамдау жүйесі - жалпы процеспен қосу немесе қайта жасау мен біріктіретін, беретін және тарататын және электроқуатты қайта жасайтын (немесе) көздерінен тұратын электрлік байланыстардан таратушы қондырғылардан, басқару қондырғыларынан берілген шектегі параметрлерін

қолдауын қамтамасыз ететін бақылау және қорғау жүйесі;

110) Орташа жұмыс істеудің істен шығуы - осы жұмыс істеу кезінде бұйымның жұмыс істеу санына оның істен шығуының қарым-қатынасы;

111) Өндірістік қорғау құрал-жабдықтары - бір немесе бірнеше жұмыс істеушілерге қауіпті және (немесе) зиянды өндірістік факторлардың әсерін азайтатын немесе болдырмайтын алдын алатын құрал-жабдықтары;

112) Жеке қорғану құрал-жабдықтары - бір жұмыс істеушіні қорғауға арналған арнайы құрал-жабдық;

113) Ұшуды радиотехникалық қамтамасыздандыру және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдығы, (ҰРТҚ) және байланыс құрал-жабдығының өндірушінің шарттарына сәйкес жасалатын және әкелетін, әуе қозғалысына қызмет көрсету бірлік жүйесінде және (немесе) азаматтық авиация кәсіпорының, өндіріс қызметін қамтамасыздандыруда ұшуды радиотехникалық қамтамасыздандыру және (немесе) авиациялық электрбайланыс бойынша анықталған қызмет орындауға арналған техникалық құрал-жабдық (бұйым);

114) Бұйымның құрылымдық сызбасы - бұйымның негізгі функционалдық бөлімдерін, олардың міндетін және бір-бірінің байланысын анықтайтын сызба;

115) Қосу сызбасы - бұйымның сыртқы қосуларын көрсететін сызба;

116) Ағымдағы жөндеу - бұйымның іске қабілеттілігін қамтамасыздандыруға немесе қалпына келтіруге бөлек бөлшектерді ауыстыруға және (немесе) қалпына келтіруге орындалатын жөндеу әдісі;

117) Қауіпсіздік техникасы - қауіпті өндірістік факторлардың жұмыс істеушіге әсерін болдырмайтын ұйымдасқан іс-шаралар және техникалық құрал-жабдықтардың жүйесі;

118) Техникалық ресурс (ресурс) - бұйымның қосымша жұмысының пайдалану басынан немесе мөлшерлі жағдайына өтуіне дейін жөндеуден кейінгі белгілі түріне жаңаруы;

119) Техникалық қызмет көрсету - арнау бойынша қолдану, сақтау және тасымалдау кезінде бұйымның іскеқабілеттілігін немесе жөнділігін сақтауға

арналған операциялар кешені (операция). Техникалық қызмет көрсету белгілердің біреуімен айқындалады: бар болу кезеңі, жұмыс көлемі, реттеу, п а й д а л а н у ш а р т т а р ы ;

120) Үзілмейтін бақылау мен техникалық қызмет көрсету - нормативті-техникалық құжаттамада көрсетілген және техникалық жағдайды үзілмейтін бақылау нәтижелері бойынша орындалатын техникалық қызмет к ө р с е т у ;

121) Кезеңдік бақылаумен техникалық қызмет көрсету - нормативті-техникалық құжаттамада (регламентте) орнатылған кезеңдік пен көлемдікпен техникалық жағдайдың бақылауы орындалатын, ал басқа операциялардың көлемі техникалық қызмет көрсетудің басталу сәтінде бұйымның техникалық жағдайы анықталатын техникалық қызмет көрсету;

122) Техникалық жағдай - осы бұйымға техникалық құжаттамамен орнатылған анықталған сәтінде анықталған параметрлермен (белгілермен) сипатталатын пайдалану процесінде өзгертін бұйым қасиеттерінің жиынтығы;

123) Техникалық қызмет көрсетудің техникалық картасы - регламентті операцияларды орындау тәртібін, техникалық талаптарды, қолданатын құрал-жабдықтарды қажетті еңбек шығындарды құрамына кіргізетін зат;

124) Трансформаторлы бекетше - трансформаторлардың көмегі арқылы бір электр кернеуін кернеудің басқа энергиясына өзгертуге арналған арнайы электрлі б е к е т ш е ;

125) Өкілетті орган - өз құзыреті шеңберінде Қазақстан Республикасы азаматтық және экспериментальдық авиация қызметін үйлестіру және реттеу және әуе кеңістігін пайдалану, азаматтық авиация саласындағы мемлекеттік саясатты, мемлекеттік бақылау мен тексеруді жүзеге асыратын мемлекеттік басқару органы ;

126) Параметрдің шектелген рұқсаты - пайдалану немесе жөндеу құжаттамасына сәйкес бұйымның жөнделігі бұзылатын бірақ оның іскеқабілеттілігі сақталатын параметрдің мазмұндарының өзгеру диапозондары;

127) Аталған өлшем құралын тексеру нәтижелері растайтын және онда белгіленген түр мен мазмұндағы бейнесі бар шартты белгі немесе рәміз (әрі

қ а р а й - т а ң б а) ;

128) Құрылғы - бірыңғай құрылым (блок тақта шкап, механизм) болып табылатын элементтер жиынтығы;

129) Флайт-Жоспар (FPL) - әуе қозғалысын басқару (ӘҚБ) органымен ұсынылатын жоспарланған ұшу немесе әуе кемесінің ұшу бөлігі туралы анықталған мәлімет;

130) Функционалдық сызба - бұйымның қондырғының бөлек функционалдық тізбектерінде немесе бүтін бұйымда өтетін анықталған процестерге түсінік беретін сызба. Функционалдық тізбек - анықталған арнауы бар жол арна, тракт (дыбыс арнасы, бейнеарнасы, өте жоғары жиіліктердің тракты);

131) Функционалдық тізбек - анықталған арнауы бар жол арна, тракт (дыбыс арнасы, бейнеарнасы, өте жоғары жиіліктердің тракты);

132) Орталықтанған электрмен қамдау - энергетикалық жүйеден тұтынушының электрмен қамдауы;

133) Чартерлі рейс - әуе кемесінде реттелмеген (кестеден тыс) авиатасымалдау;

134) Кепілдікті электрқорек қалқаны - электрқуатпен қорек көзінің біреуі істен шыққанда басқа көзден кепілдемелікті уақыт арқылы қалпына келетін, бөліп тұратын құрылғы;

135) Пайдалану құжаттамасы - бұйымның ұшуда және техникалық пайдалануын реттейтін және пайдалану шектері, тәртіптері мен ұсыныстар мазмұндалатын құжаттама.

136) Электрлі бөліп тұратын құрылғы - бір кернеуде электрқуатты қабылдауға және бөліп тұруға арналған және құрамында коммутациялық аппараттар, көмекші құрылғылар және олардың элементтерін қосатыны (біріктіретін) бар арнайы электрқондырғы;

137) Электрбайланыс - сым, радио, оптималдық және басқа электрмагниттік жүйелер бойынша белгілерді, дабылдарды, жазбаша түрдегі мәтінді, бейнені,

файлдарды, дыбыстарды әртүрлі жіберу немесе қабылдау;

138) Сызбаның элементі - бұйымға белгілі қызмет атқаратын және бөліктерге бөлінбейтін жеке қызметі бар сызбаның құрамдас бөлігі (резистор, трансформатор, сорғыш, муфта);

139) авиакомпанияның коды - ақпаратты қалыптастыру, беру және сақтау жүйелерінде авиа тасымалдаушыны сәйкестендіру үшін рейсті белгілеудің құрамдас бөлігі ретінде қолданылатын белгілердің тіркесі (әріп-әріп, цифр-әріп, ә р і п - ц и ф р) ;

140) рейстің бағдары - жөнелту және жету пункттерінің арасында жасалатын тасымалдар тізбектестігіндегі бір немесе бірнеше учаскелер;

141) рейс бағдарының учаскесі - бағдар бойынша жөнелту пунктінен келесі қону пунктіне дейін тасымалдау;

142) әуе кемесін жөнелту - әуе кемесінен тежегіш қалыптарды алу уақыты;

143) есепті самғау уақыты - кестемен белгіленген ӘК жөнелту уақыты және сүйреу мен рульдеуге берілген уақыт;

144) нақты самғау уақыты - самғау уақытының нақтылығы;

145) есепті келу уақыты - нақты самғау уақыты және ұшу сапарының ұзақтық уақыты және қонғаннан кейін рульдеу мен сүйреуге берілген уақыт;

146) сүйреу, рульдеу уақыты - тежегіш қалыптарды алудан бастап әуе кемесі самғағанға дейінгі нақты уақыт;

147) нақты келу уақыты - әуе кемесі қонғаннан кейін рульдеуге және сүйреуге берілген уақытты ескере отырып, тежегіш қалыптарды орнату уақыты;

148) әуе кемесін жөнелтуді кешіктіру - әуе кемесін әуежайдан кестеде (ұшу жоспарында) белгіленген уақыттан кеш жөнелту;

149) рейсті орындауды кешіктіру - әуе кемесінің соңғы әуежайға кестеде (ұшу жоспарында) белгіленген уақыттан кеш келуі;

150) тәуліктік ұшу жоспары - авиакомпанияларда, әуежайларда және аэронавигациялық ұйымдарда тұрақты рейстер қозғалысының кестесі мен ұшу жоспарларының (өтінімдерінің) негізінде жасалатын бір тәулікке жоспарланатын барлық ұшулар (тұрақты, чартерлік, қосымша, техникалық мақсаттағы ұшулар) ж о с п а р ы ;

151) әуе кемесін жөнелтуді кешіктіру актісі - ұшулар тұрақтылығын бұзуға айыптыларға талаптар қою үшін негіз болып табылатын белгіленген нысандағы қ ұ ж а т .

Ескерту. 3-тармақ толықтырылды - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.05.20 N 227 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

2-бөлім. Әуе кемесін ұшуға дайындауды инженерлік-авиациялық қамтамасыз ету 2-тарау. Әуе кемесін ұшуға дайындау кезінде радиотехникалық құрал-жабдықтар объектілерін қамтамасыз ету тәртібі және ұйымдастыру & 1. ҰРТҚ объектілері мен байланыстың негізгі талаптары мен міндеттері

4. Ереженің негізгі тарауында анықталады:

1) Ұшуды радиотехникалық қамтамасыздандыру және авиациялық электр байланысты (ҰРТҚЕ және байланыс) ұйымдастырылған және техникалық талаптар бойынша құрал-жабдықтармен әуе қозғалысымен басқару ұшудың реттілігін және қауіпсіздікті қамтамасыздандыру, ӘК ұшуы мен қонуы м а қ с а т ы н д а ;

2) техникалық пайдаланудың негізгі принциптері резервтеу, техникалық қызмет көрсету және жөндеу, ҰРТҚ және байланыс объектілерінің сенімділік функциясы бойынша бағытталған талаптар, ҰРТҚ және байланыс объектілерінің пайдалану кезінде еңбектік, материалдық және энергетикалық ресурстарды ү н е м д і п а й д а л а н у ә д і с т е р і ;

Осы Ереженің талаптары мен мәліметтері РТЖпБП қызметтерімен басқаратын және инженерлі-техникалық қызметкерлермен іске асырылып қамтамасыздандырылады (әрі қарай - РТЖпБП) және өз қызметінде ҰРТҚ

құрал-жабдықтарын пайдаланатын барлық азаматтық авиация ұйымдары мен орындалуға міндетті және ӘК ұшу қауіпсіздігімен азаматтық авиация ұйымының өндіріс қызметін қамтамасыз ететін байланыста.

5. Әуе кемелерінің ұшуын радиотехникалық қамтамасыздандыру бойынша қызметті қамтамасыздандыру, АА ұйымдарында авиациялық электрбайланыс және өндірістік қызметті радиотехникалық жабдық және байланысты пайдалану қызметін РТЖпБП қызметі, басқа бөлімшелер, осы Ережелермен реттелетін қызметті жүзеге асырады.

&2. Ұшудың радиотехникалық қамтамасыздандыруы 1. Ұшудың радиотехникалық қамтамасыздандыру және авиациялық электрбайланыстың құрал-жабдықтары

6. Әуе кемелерінің радиотехникалық қамтамасыздандыруы және азаматтық авиацияның өндірістік қызметінің мекемелері өзімен жердегі радиотехникалық құрал-жабдықтардың жиынтығын, ұйымдасқан-техникалық іс-шаралар және электрбайланыс құрал-жабдықтарын ұшудың қауіпсіздігін қамтамасыздандыру мақсатында РТЖпБП және азаматтық авиация мекемелердің (бөлімдермен) басқа қызметтерімен (бөлімдерімен) өткізілетінін көрсетеді.

7. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтары қатаң түрде пайдаланатын құжаттамамен сәйкес пайдаланылу керек. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының техникалық сипаттамалары пайдаланатын техникалық құжаттарда келтірілген параметрлердің мағынасына сәйкес келуі керек (әрі қарай - ПТҚ) және пайдалану процесінде берілген шекте қолдау керек.

8. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын объектіде орналасуы пайдаланатын және жобалау құжаттамасының талаптарына жауап беру керек.

9. ҰРТҚ объектісінің инженерлі-техникалық қызметкерлердің саны нақты құрал-жабдықтардың, бекітілген формалармен, ұйымдастыру және еңбек қорғау бойынша нормативті құжаттың және техникалық қызмет көрсету әдістерінің есебімен байланыста орнатылады.

10. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының құрылымдық атқарылуы орындалатын қызмет сапасына және толықтылықты жоғалтусыз негізгіден резервті жиынтыққа автоматты өтуді қамтамасыздандыру керек, (пайдаланатын техникалық құжаттаманың талаптарының есебімен) қолдық өтудің резервті жиынтыққа өту мүмкіндігін, құрал-жабдықтардың жасалуының модульды принципі құрамдық қызметтік бөлімдердің рационалды санға бөлінуімен, стационарлық жайларға, қораптарға немесе контейнерлерге орналасуын және оның стационарлық жайларға қондыруының құрал-жабдықтарды қызметтік көбейту мүмкіндігі, техникалық қызмет көрсету және жөндеу талаптарының

орындалуын қауіпсіздік техникасының, өрт қауіпсіздігінің, өнеркәсіптік тазалықтың талаптарымен сәйкес қауіпсіз пайдалануын қамтамасыздандыру керек.

11. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының толықтырылуы, бақылауы, реттеуді, құрылымдық элементтердің ауыстырылуын және басқа жұмыстардың өткізуін талап ететін орындарға ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының регламенттелген технологиямен дайындықтары қызметке, техникалық қызмет көрсету және жөндеуге еркін рұқсатты қамтамасыздандыру керек.

12. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтары электрқуатын электрмен қамдаудың тәуелсіз және бір-бірімен резервтелетін көздерінен АА ПЖН анықталған ҰРТҚ және байланыс объектісінің электрмен қамдау категориясынан тәуелдікте алу керек.

13. Электрмен қамдаудың негізгі көздерін сапасында электрқуатын орталықтанған электрмен қамдау жүйесінен алатын көздерін пайдалану керек. Резервтеу сапасында резервті электртізбек, дизель-генератор, шоғырлағыштар және электрмен қамдаудың басқа көздерін пайдалануы мүмкін.

14. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің электрмен қамдауы құрылысты нормалар және ережелермен (әрі қарай - ҚН және Е), жобалау құжаттамасымен, сонымен қоса аэролаңы құрылғы Ережесінің талаптарымен (әрі қарай - АҚЕ) және қауіпсіздік техникасының Ережесімен сәйкестікте қамтамасыздандырылуы керек (әрі қарай - ҚТЕ).

15. ҰРТҚ және байланыстың әрекеттегі объектілерінің және қайта құрылған электрмен қамдаудың сенімділік категориясы істен шығу немесе бұзылу жағдайларында оларды электрмен қамдау қалпына келтіру ең көп мөлшерлі уақытта АА ПЖН талаптарымен сәйкес келуі керек.

16. ӘК ұшуының реттілігі және қауіпсіздігі әуежайлардың қамтамасыздандырылуынан, әуе жолдарынан, жергілікті әуе жолдарынан (әрі қарай - ЖӘЖ), қорғанды қызметтерден (тармақтардан), ҰРТҚ және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарынан, техникалық деңгейінен, автоматтандыру деңгейі және осы құрал-жабдықтардың қызметінің сенімділігінен және мамандардың дайындық деңгейінен, пайдаланатын және қолданатын радиотехникалық жабдық және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарынан байланысты болады.

17. ҰРТҚ және байланыстың (жабдыктану) жердегі құрал-жабдықтарының ұсынылған құрамы АА ПЖН мен анықталады.

18. Тәртіп жұмыс уақыты туралы шешім, әуе жолдарында және мемлекеттік маңызы бар әуе жолдарында, ұшудың және әуе қозғалысын басқару (әрі қарай - ӘҚБ) үшін қолданылатын ХӘЖ-да ҰРТҚ және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарының жабылуы және немесе жойылуы Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация Министрлігінің бұйрығымен қабылданады.

2. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс объектілерінің жұмыстарын бақылау

19. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтары магнитті тасушыда және РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженерінің журналында (осы Ережелерге 1 қосымша) міндетті жазуы бар ұшудың қозғалыс қызметі (диспетчерімен) басшысының келісімі бойынша қосылады және өшіріледі.

20. РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженерінің журналында қосу, ауыстырылып қосу және өшіру уақыты туралы және ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмысының сапасы туралы, олардың жұмысында ескертулердің бар болуы немесе жоқ болуы туралы жазу жазылады.

21. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының нормативті уақытының резервке ауыстырылып қосылуы (өтуі), (электрбайланыстың шығу каналы) сонымен қоса инженерлі-техникалық қызметкердің әрекеті ҰРТҚ және байланыс объектілерінің резервтеу бойынша нұсқауларында көрсетіледі. Нұсқау объектінің басшысымен қол қойылады, РТЖпБП қызметінің бастығымен бекітіледі және объектіде болу керек. Берілген ауыстырылып қосу (өтуі) ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының резервіне қозғалыс қызметімен мақұлданады, АА ұйымының басшысымен бекітіледі және жұмысқа пайдалану үшін қозғалыс қызметіне (қол қоюға) беріледі (осы Ережелерге 2-қосымша).

22. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының берілген нормативті ауыстырылып қосу (өтуі) уақыты РТЖпБП-ң ауысым (аға) инженерінің жұмыс орнында болуы керек.

23. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің жұмысқа қабілетсіз жағдайының ұзақтығы жұмысты тоқтату кезіне жұмысқа қабілеттілікті қалпына келтіруге дейін есептеледі және РТЖпБП қызметінің (аға) ауысым инженерінің журналында жазылады.

24. ҰРТҚ объектісінің әрбір істен шығуы, байланыстың бұзылуы себептерінен тәуелсіз РТЖпБП қызметінің тағайындалған басшысымен, комиссиямен тергеледі.

Тергеу нәтижелері істен шығу тергеуінің актісімен хатталады, (Осы Ережелерге 3-қосымша).

25. Инженерлі-техникалық қызметтің тұрақты қатысуынсыз жұмыс істейтін ҰРТҚ және байланыстың автоматтандырылған объектілерінің іскеқабілеттілігін бақылау қашықтық бақылау және басқару жүйесінің дабылымен, диспетчерлік және ұшу құрамының дыбыс беруі бойынша РТЖпБП қызметінің ауысым инженері (аға) жүзеге асырады.

26. ҰРТҚ және байланыс объектілерінде кезекші инженерлі-техникалық қызметкердің ҰРТҚ мен байланыстың объектінің арнауы мен құрылымына байланысты электр байланыс арналары автоматтандырылған дабылдар бойынша енгізілген бақылау-өлшеу аспаптарының, бақылау индикаторының көрсету бойынша әуе жағдайының индикаторында көрсетілген ақпарат пен бақылау суретімен салыстыру бойынша жүзеге асырылады; Абоненттер мен тілшілерді сұраққа алу, тындау нәтижелері бойынша авиациялық электр байланыс арналарының жұмысының сапасын бағалауымен жүзеге асырылады.

27. РТЖпБП қызметімен ұшу қауіпсіздігін қамтамасыздандыратын қызметтік тұлғалар мен диспетчерлік қызметтің сөйлесу техникалық құрал-жабдықтарының көмегімен міндетті түрде құжатталуы, сонымен қоса радиолокациялық ақпараттық бейнежазуының құжатталуы, өткізілуі керек. Құжаттарды жүргізу тәртібі осы Ереженің 4 қосымшасында, ал магнитті-таспалы журнал есебіндегі форма осы Ереженің 4 қосымшасында келтірілген. Құжатталу арнасының тізімі АА ұйымның басшысымен бекітіледі (осы Ережелерге 6 Қосымша).

28. Азаматтық авиация ұйымының басшылық құрамы ҰРТҚ және байланыс объектілерінің жағдайын және техникалық пайдалануын кезеңдікпен сирек емес б а қ ы л а й д ы :

1) РТЖпБП қызметінің басшысы - жарты жылда 1 рет

2) Қызмет бастығының орынбасарлары - тоқсанда 1 рет

3) ҰРТҚ қызметінің бас инженері - тоқсанда 1 рет

4) РТЖпБП тораптың бастығы немесе оны алмастыратын тұлға - тоқсанда 1 рет.

29. Бақылау нәтижелері объектінің ауысым инженерінің технигінің шұғыл журналында ҰРТҚ және байланыс құралдарының жұмысы мен байланысты ұшу қауіпсіздігі мен тұрақтылығының бұзылуы туралы арнаулы журналға белгіленеді (осы Ережелерге 8 Қосымша).

3. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарының сенімді қызметін қамтамасыздандыру

30. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының қызметінің сапасы оның арнауына сәйкес белгілі қызметтерді орындайтын құрал-жабдықтарының қабілетін сипаттайтын қасиетінің жиынтығымен анықталады.

31. ҰРТҚ және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарының қызмет істен шықпаушылық, жөндеуге жарамды, ұзақтық және бүтіндікті қосатын жиынтықты қасиет және сенімділігі анықталады:

1) сызбалы-құрылымды орындаумен, жиынтықты элементтердің қолдану сапасымен,

2) автоматтандыру деңгейімен, резервтеумен, электрмен қамтамасыз ету сенімділігімен басқару және байланыс жолдарымен, техникалық пайдалану ұйымымен, техникалық қызмет көрсету және жөндеу сапасымен, инженерлі-техникалық қызметкердің тәртіппен және кәсіби дайындығымен;

3) пайдалану шарттарымен, электрмагнитті жағдаймен, ауа райлық және метеорологиялық себепкер шарттарымен, монофералық құбылыстармен, радиотолқындардың өтпеуімен;

4) тасымалдау шарттарымен және сақтаумен.

32. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының істен шықпаушылығы орташа істен шығу жұмысымен сипатталады (зақымдалу).

33. Істен шығуға (зақымдану) жұмыс осы Ереженің 9-қосымшасында келтірілген формула бойынша анықталады.

34. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жөндеуге жарамдылығы оның іскеқабілеттілігін қалпына келтіруі орташа уақытпен сипатталады.

35. Іскеқабілеттілікті қалпына келтірудің орташа уақыты осы Ереженің 9-қосымшасында келтірілген формула бойынша анықталады.

36. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының іскеқабілеттілігін қалпына келтіру уақыты істен шығу себептерін іздеуге шығындалғанға және істен шығу салдарының шеттелуіне (зақымдалу) уақыт қосады. Ұйымдық бөгелістер құрал-жабдықтардың іскеқабілеттілігін қалпына келтіру кезінде бөлек ескертіледі.

37. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының сенімділік көрсеткіштері ұшудың қауіпсіздік талаптарын негізге алып анықталады, жетілдіру кезінде, өндірісте салынады және пайдалану процесінде қолдау көрсетіледі.

38. Құрал-жабдықтардың ұзақтылығы жұмыс істеумен, ресурспен және пайдаланудың күнтізбелік ұзақтылығымен (қызмет мерзімімен) пайдалану басынан, немесе жөндеуден кейін қалпына келтірумен жарамсыздықпен сипатталады.

39. Ұзақтылықтың көрсеткіштері құрал-жабдықтардың формулярларында (төлқұжатта) келтіріледі, пайдаланудың тәжірбиелі негізінде айқындалуы мүмкін.

40. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмыс ұзақтығы, қосу, өшіру уақыты нақты ескеріледі.

41. Жұмыс істеу есебі құрал-жабдықтардың электрмен қамдаудың басқару элементінің қондырғысы "Қосылған" күйіндегі кезден жүргізіледі.

42. Жұмыс істеу есебі бұйымның формулярында ай сайын жүргізіледі:

1) есептегіш көрсеткіші бойынша жабдықталған есептегіштік құрал-жабдықтарға арналған;

2) жүктелген немесе жеңілдетілген резерві бар мекемемен - жасаушы ескерілген үлкен жұмыс істеуі бар (негізгі немесе резервті) құрал-жабдықтардың есептегішінің көрсеткіші бойынша құрал-жабдықтарға арналған;

3) жүктелмеген резерві бар мекемемен - жасаушымен есептегіш бойынша ескерілген көрсеткіштері қосындыланатын құрал-жабдықтарға арналған.

43. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарының ұзақтығы және жөндеуге жарамдылығы, істен шықпаушылықтың көрсеткіштері пайдалану процесінде зақымдалу және істен шығу бойынша сонымен қоса пайда болу себептері берілген статистикалық талдау нәтижелері бойынша бағалану керек.

44. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарының істен шығуы және зақымдалуының есебі және талдауы мына мақсатта өндіріледі:

1) ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының пайдалану нәтижелері бойынша сенімділікті бағалау;

2) істен шығудың және зақымдалудың пайда болу себептері ҰРТҚ және байланыс сенімділікті жоғарлату бағытында сериялы дайындалған және қайта дамытылған құрал-жабдықтардың жетілдіру және таратылу талдауы;

3) техникалық қызмет көрсету (әрі қарай - ТҚК) және жөндеудің кезеңдігі және көлемнің тиімділігі;

4) пайдаланатын және жөндеу құжаттамасын жүзеге асыру артық құралдар мен аспаптардың шығын мөлшері мен құрамының оптималдылығы;

5) ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарында пайдаланатын техникалық ресурстарды (қызмет мерзімі) негіздеу.

45. Барлық істен шығулар және зақымдалу, олардың себептері және құрал-жабдықтардың қалпына келтіру уақыты ҰРТҚ және байланыс

құрал-жабдықтарына формулярда және төлқұжатта ескерілу керек. Формулярға кіріспе осы Ереженің 10-Қосымшасында келтірілген.

46. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының істен шықпаушылық көрсеткішінің талдауына арналған қызмет мерзімі ағынында жыл сайын істен шығудың жинақтауы және құрал-жабдықтардың зақымдалуы туралы карта толтырылады (осы Ереженің 11 қосымшасы).

4. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын резервтеу

47. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмыста жіберілген үзіліс уақытын қамтамасыздандыру ұшудың қауіпсіздік талаптарын негізге алып, резервтеумен жетіледі.

48. Радиолокация, радионавигация құрал-жабдықтары және әуе қозғалысын ұйымдастыру ауданының (әрі қарай - ӨЖЖ. Ж.Ж.) әуе радиобайланыс диапазоны және әуе қозғалысымен басқаратын аэротараптық (әрі қарай - АС ӘҚБ) автоматтандырылған бекеттер, диапазоны ӨЖЖ авиациялық радиотрансляторының жүз процентті резерві болу керек

49. ӨЖЖ диапазонының авиациялық әуе байланысының әрбір арнасы негізгі және антеналы фидерлі жүйесімен қабылдайтын және берілетін қондырғының (немесе қабылдап беретін) резервті жинағы болу керек.

Мұнара (Айналым, Мәре және Қону) арналарында радиобайланыс құрал-жабдық жинағының біреуіне арналған химиялық ток көзінен кем дегенде 2 сағат ұзақтықта апаттық электрмен қамтамасыз ету ескерілуі керек.

50. 48-ші тармақта көрсетілген басқа авиациялық электрбайланыстың басқа арналарына арналған резервті жабдық саны (радиостанциялар, радиобергіштер, радиоқабылдағыштар, телеграфты аппараттар) осы Ереженің 9-қосымшасында келтірілген формула бойынша анықталады.

51. Резервті радиостанциялар (басқа радиосәулешығаратын қондырғылардың резервті құрал-жабдықтары) жұмыс істейтін (негізгі) құрал-жабдықтардың жиіліктеріне ылғи күйге келтірілу керек.

52. Көп арналы магнитофондар құжатталу мақсатына арналған азаматтық авиация ұйымдарының тәуліктік жұмысы кезінде есептен бір магнитофон ақпараттық құжаттау объектісіне резервтеледі.

53. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің электрмен қамтамасыз ету сенімділік категориясы және электрмен қамтамасыз етуде ең көп мөлшерде жіберілген үзіліс уақыты пайдалану жарамдылық талаптарымен сәйкес келу керек АА ПЖН-ның талаптарымен сәйкес келу керек.

54. Электрқуатына тұтынушылардың қосылуы, ұшуды қамтамасыздандыру мен тікелей байланыссыз, ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының кепілдікті электрқорек қалқандарына қосылуы тыйым салынады.

55. Метеожабдық және ҰРТҚ және байланыс объектілерінің орташа жабдық жұмысының шарттарын қамтамасыз етуге арналған қондырғыларға (жылу беру, жөндету, желдету, апаттық жабдық) және жарықтехникалық жабдықты қашықтықта басқару сәйкес токты қорғанышы бар бөлек автоматты өшіргіште бұл жүктемені көрсету кезінде қосу рұқсат етіледі.

56. Мәселік диспетчерлік бөлімнің (әрі қарай - МДБ) объектісінде әйнектелудің жылыту элементтерінің дизель-генераторының жеткілікті қуаты кезінде қосылуы рұқсат етіледі.

57. ӘК ұшудың реттілігі және қауіпсіздікті радиотехникалық қамтамасыз ету сапасы сипатталатын негізгі көрсеткіші ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының қызметтік сенімділігі болып табылады.

58. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының қызметтік сенімділігі бағаланады: бір қызметтік істен шығуға орташа жұмыс істеумен, (байланыстың б і р б ұ з ы л у ы) .

Іскеқабілеттілікті (байланысты қалпына келтіру) орташа уақытпен қалпына келтіру.

59. Қиын көпқызметтік, көпарналық жүйенің қызметтік сенімділігі (ӘҚБА) әрбір қызмет, әрбір арна бойынша бағаланады. Жалға берілген байланыс арналардың қызметтік сенімділігін бағалауға арналған байланыс арнасының дайындық коэффициенті (Кг) қолданылады.

$$K_d = T / (T + t),$$

T - қосындыланған уақыт, бағаланатын кезеңге байланыс арнасының іскеқабілеттілік жағдайы .

t - бағаланатын кезеңге байланыс арнасының іскеқабілетсіздік жағдайының жалпы ұзақтығы.

60. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының қызметтік сенімділігінің жоғарлауына арналған жабдықты резервтеудің әртүрлі түрі қолданылады (құрылымдық, қызметтік, ауыстырумен резервтеу, қосарланушылық) сонымен қоса екі және үш мәрте электрқуатымен қоректену көздерімен резервтеу.

61. Резервке ауыстырылып қосылу (өту) ең аз мөлшердегі мүмкін уақытта жүзеге асу керек.

62. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының қимылына арналған резервке ауыстырылып қосылудың (өтудің) нормативті уақыты берілген мемлекеттік стандарттардың негізінде анықталады немесе жабдықтың зауыттың жасаушы техникалық құжаттамасымен және электрқуатымен қоректенудің резервті көздерінен, берілген объектіде бекітілген және аспау керек:

1) электр байланыс құрал-жабдықтарына арналған: байланыс арналарының диспетчер (басқа ведомстволарды жалға берілген арналардан басқа) және байланыс арналар "диспетчер" - "экипаж - 15с" электрбайланыстың басқа арналарына арналған - 5 минут;

2) ұшудың радиотехникалық қамтамасыздандыру құрал-жабдықтарына арналған жолдық радиолокаторлардың және жақын навигацияның радиотехникалық жүйесі - 10 минут; шолушы аэроландық және қону радиолокаторы - 7 минут; автоматтандырылған радиопеленгаторлардың және жетекті радиостанциялар - 1 минут;

3) қонудың радиошамшырақ;гы жүйесіне арналған: категорияланбаған бағыттағы ұшу және қону - 2,25 минут; ұшу және қонудың бірінші категориясына бағытталған - 10 секунд; ұшу және қонудың екінші категориясына бағытталған - 5 секунд. ұшу және қонудың үшінші категориясына бағытталған - 2 секунд.

5. Азаматтық авиация ұйымдарында жердегі ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын пайдалануды қамтамасыз ету

63. ҰРТҚ мен байланыстың жердегі құрал-жабдықтарын пайдалану - ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын тиімді және сапалы пайдалануды қамтамасыз ету бойынша қызметтер мен бөлімшелердің қарым-қатынастарының принциптерін, сондай-ақ ӘК-ң жүйелі қозғалысымен қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында пайдалануға енгізу кезеңдерінде, арналуы бойынша қолдануда ұйымдастыру мен жұмысты жүргізу ретін анықтайтын әрекеттегі ережелер мен нормалармен сәйкес азаматтық авиация ұйымдарының РТЖпБП бөлімдері және қызметтерімен орындалатын ұйымдық және техникалық іс-шараларының жиынтығы.

64. Осы Ережелер және РТЖпБП қызметінің басқа нормативті құжатының талаптарымен сәйкес азаматтық авиация ұйымдарында ҰРТҚ және байланыс жердегі құрал-жабдықтарының техникалық пайдалануды жүзеге асырады және ұйымдастырады :

1) Әуе қозғалысын басқарудың автоматтандырылған жүйесі;

2) радиолокациялардың, радионавигациялардың, қонудың авиациялық әуе және жердегі электрбайланыстың гарнитурасы бар диспетчерлік пульттердің құрал-жабдықтары ;

3) арнайы көліктің автомобилді радиостанциялары (қондырғы бойынша жұмыстың орындалу бөлігінде, ТҚК кезеңдік түрімен және кезектегі жөндеуге);

4) желісті-кабелді байланыстың құрылысы, антеналы-фидерлі құрылғы;

5) дизель-генераторлардың, кепілдікті электрқорек қалқандарының

электрберіліс желісінен ығысатын радиотехникалық бұйымдардың ғана электрқуатынан қорекке арнайы арналған ӘҚБ тармақтарында және РТҚ объектілерінде байланыс құрал-жабдықтары, соның ішінде БДТ;

б) объективті бақылаудың құрал-жабдықтары (тілдік, радиолокациялық ақпараттың бейнежазуы).

65. РТЖпБП қызметімен техникалық ғимараттар, құрылыстар, өндірістік және қоймалық жайлар бекітіледі.

66. РТЖпБП қызметі негізгі алатын шарттарды талдауда, жобалауға техникалық мәселенің келісімі, таңдаулы жұмыстарда, жобалау құжаттамасының қарастыруы мен келісінде, құрылыстық монтажды жұмыстармен техникалық қадағалауда, қабылдау және пайдаланатын сынауларда қатысады.

67. Сыналатын алаңдарды, РШЖ радио шамшырақ жүйе объектілерінің А, Б, В және Г алаңдарын сақтау, аэроалаңдық қызметі жылдың әр кезеңінде аэроалаңның ҰРТҚ және байланыс объектілеріне жер асты жолдарды жүзеге асырады.

68. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің электрмен қамтамасыз ету электрқоректің орталықтанған көздерінен және әуежайдың жергілікті электростанцияларының энергия қоятын ұйымдарымен қамтамасыз етіледі.

69. Энергия қоятын ұйымдармен және РТЖпБП қызметінің арасындағы жауаптылық шекарасы ҰРТҚ объектілерінде және ӘҚБ тармақтарында (соның ішінде) электрқондырғыларды пайдалануға электрқоректің қоректенетін кабелінің ұштығы бойынша бекітіледі, объектілердің енгізілген қондырғыларына қосылған және шек қою актісімен хатталады (осы Ереженің 12-қосымшасы).

70. Жарықтехникалық құрал-жабдықтармен (кабелді боксыны қоса) және трансформаторлы бекетшелердің (әрі қарай - ТБ) электрқондырғысымен қашықтықты басқаруға арналған байланыс және басқару желілері сәйкес келісім негізінде РТЖпБП қызметімен қызмет көрсетілуі мүмкін.

71. Қарсы тұрудың қорғанышты жерге қосуын электрқұрал және электрденқорғағыш құрал-жабдықтардың жоспарлы тексеруін (әрі қарай - РТЖпБП) қызметінің тапсырысы бойынша азаматтық авиация ұйымының ҰРТҚ қызметі немесе басқа электрмен қамтамасыз етілетін мекеме қамтамасыз етеді.

72. Көктемгі-жазғы кезеңдегі (әрі қарай - КЖК) және күзгі-қыстық кезеңдегі (әрі қарай - КҚК) жұмысқа дайындық кезінде азаматтық авиация ұйымдарының жанар-жағар материалдарының ГОСТ 33053-82 зертханасымен сәйкес дизелді жанармайдың сапасының зертханалық тексеруімен жүзеге асырылады, немесе сәйкес келісім жасаған кезде басқа мекемелердің арнайы зертханаларымен жүзеге асырылады.

73. Ұйымның ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының КЖК және КҚК жұмысына дайындығы АА ұйымының дайындығы бойынша Өкілетті орган

бекіткен Нұсқаумен сәйкес күздік-қыстық (көктемгі-жаздық) кезең жүзеге асырылады.

&3. Ұшудың және авиациялық электрбайланысты радиотехникалық қамтамасыздандырудың жердегі құрал-жабдықтарын техникалық пайдалануды ұйымдастыру 1. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланысының құрал-жабдықтарын техникалық пайдалануды ұйымдастыру құрылымы

74. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыстың жердегі құрал-жабдықтарын техникалық пайдалануы ұйымдасқан жиынтық жүйесі, ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыстың құрал-жабдықтарының сенімді қызметін қамтамасыздандыруға бағытталған техникалық іс-шаралар болып табылады.

75. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын техникалық пайдалану мыналарды қосады:

- 1) ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыстың құрал-жабдықтарын пайдалануға енгізу кезеңіндегі іс-шаралар;
- 2) ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын техникалық қызмет көрсету;
- 3) ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын жөндеу;
- 4) қызмет мерзімін ұзарту (ресурс);
- 5) ұшу және жердегі тексерулерді өткізу;
- 6) ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын жөндеу және техникалық қызмет көрсетудің, метрологиялық қамтамасыз етілуі;
- 7) ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын өнеркәсіп бюллетені бойынша толықтыру өткізу;
- 8) инженерлі-техникалық қызметкердің біліктілігін, және дайындығын жоғарлату;
- 9) техникалық пайдалану тиімділігін жоғарлату, техникалық қызмет көрсету сапасы, ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарын жөндеу;
- 10) пайдаланатын құжаттың тізімімен сәйкес кіріспе; (57-қосымша)
- 11) материалды техникалық қамтамасыз ету;
- 12) еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі бойынша іс-шаралар.

ҰРТҚ және байланыстың жердегі құралдарын техникалық пайдалану осы Ережелерге және Қазақстан Республикасы заңдарына сәйкес ұйымдастырылады және жүзеге асырылады.

76. АА РТЖпБП қызметінің басшылық құрамы уақытылы оқытуды және инженерлі-техникалық қызметкермен басшылық құжаттың талаптарын

орындауды ұйымдастыруға міндетті, есепті және құжаттарды сақтауды қамтамасыз ету керек.

77. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің техникалық пайдалану осы Ереженің талаптарымен және ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының сертификациялық талаптарымен сәйкес бақылау жүзеге асырылады: өкілетті орган салаларының шегінде; азаматтық авиация ұйымының шегінде - РТЖпБП бөлімі.

78. РТЖпБП қызметінің құрылысы мәселелерімен, анықталған осы Ережелермен және типтік ережелердің есебімен қарастырылады.

79. ҰРТҚ және авиациялық электрбайланыстың техникалық пайдалану ұйымы ҰРТҚ қызметінде және объектілерде нормативті-техникалық, тіркеу-есеп беру және графикалық құжаттаманы қосатын тікелей пайдаланатын құжаттамамен сәйкес қамтамасыз етіледі.

2. РТЖпБП қызметінің кезекші ауысым жұмысын ұйымдастыру

80. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын сенімді қызметін қамтамасыздандыруға арналған РТЖпБП қызметінің ауысым бойынша инженерлі-техникалық қызметкердің кезекшілігі ұйымдастырылады.

81. Ұшудың радиотехникалық қамтамасыздандырудың жердегі құрал-жабдықтары және ӘҚБ РТЖпБП қызметінің ауысым инженерінің журналында міндетті жазу бар және магнитті тасымалдаушыда жазуы бар ұшудың қозғалыс қызметінің басшысы (диспетчерімен) келісімімен немесе нұсқау бойынша қосылады, қайта қосылады және өшіріледі.

82. ӘК ұшуын радиотехникалық қамтамасыздандыру бойынша жалпы мәселені орындайтын РТЖ және байланыс объектісінің кезекші қызметкері өзімен пайдаланатын топты көрсетеді және шұғыл қарым-қатынаста РТЖпБП қызметінің ауысым инженеріне тікелей бағынады.

83. РТЖпБП қызметінің ауысым инженері РТЖ және байланыстың жердегі байланыстың құрал-жабдықтарының сапалы жұмыстарын және істен шықпаушылығын қамтамасыз ету бойынша қызмет объектілерінің жұмысымен шұғыл басшылықты жүзеге асырады, ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмысы бойынша диспетчерлік қызметкердің және ұшу кемшіліктерін талдайды және жөнділіксіз және істеншығушылық себептерін шектету бойынша жедел іс-шараларды қабылдайды, РТЖпБП қызметінің объектілердің және ауысым кезекшілердің жұмысын бақылайды, автоматтандырылған объектілермен басқару және олардың жұмысқа қабілеттілігін шұғыл бақылауды жүзеге асырады.

84. РТЖ және байланыс объектілерінің кезекші инженерлі-техникалық қызметкерінің іс-әрекеті апаттық жағдайларда бірге жұмыс істеу және резервтеу бойынша жергілікті нұсқаулармен анықталады. Объектінің кезекші инженерлі-техникалық қызметкері міндетті:

1) резервті жабдықты, электрқоректің резервті көздерін, нормативті уақытта байланыс арналарының, резервтеу бойынша көрсетілген жергілікті нұсқаулардың жұмысқа қосылуын қамтамасыз етуге;

2) Шұғыл журналда объектінің (байланыс арасының) жұмысында басталу және үзілістің аяқталу уақытын анықтап белгілеуге;

3) Объектінің (байланыс каналының) жұмысқа қабілеттілігінің бұзылу себептерін шығаруға және шеттетуге шараларды қолдануға.

85. Байланыс объектісінің (бекеттер) шұғыл қызметкеріне (кезекшіге) арналған резервтеу бойынша ведомстволық нұсқауларда көрсетілуі керек:

1) Резервті арналарға (айналысты жолдар), (арналар) өту туралы тілшілерге (абоненттерге) хабарлау әдісі;

2) Қандай да бір жағдайларда авиациялық әуе байланыс арналары айналысты жол есебінде ӘК ұшуының қауіпсіздігі мен реттілігін қамтамасыз ету бойынша шұғыл хабарлама беруге арналған арналары қолданылады;

3) авиациялық жердегі және әуе байланыс, диспетчерлік арналарының апаттық жағдайларда бірге жұмыс істеу арналары бойынша беру және шұғыл хабарлама қабылдау тәртібі.

86. РТЖпБП қызметінің қызметкерінің бірге жұмыс істеу тәртібі әуе қозғалысына қызмет көрсету және ұйымдастыру қызметі және ҰРТҚ қызметі ЖЖМ және азаматтық авиация ұйымының авиациялық қауіпсіздік қызметі РТЖ жердегі құрал-жабдықтарының істен шығуы кезінде, апаттық жағдайларда азаматтық авиация ұйымы қызметінің қызметкерімен бірге жұмыс істеу бойынша Нұсқаумен анықталады.

87. ҰРТҚ және байланыстың негізгі құрал-жабдықтарының зақымдалуы кезінде, ҰРТҚ және байланыс объектісін электрмен қамтамасыз етудің негізгі көздері зақымдалуы кезінде РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженері ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын резервті құрал-жабдықтар ауыстыру бойынша шараларды қолданады, бұл туралы ұшудың басшысына (дискеттеріне) хабарлайды және ҰРТҚ қызметінің ауысым (аға) инженеріне ақпарат береді.

88. Негізгі жабдықтың, РТЖ (байланыс арналары) объектісінің электрмен қамтамасыз етудің негізгі көздерінің зақымдалуы кезінде РТЖпБП қызметінің ауысым инженері резервті жабдыққа объектінің ауыстыру бойынша байланыс резервті арнасының электр қоректің резервті көздері бойынша ұшудың басшы ауысым инженеріне баяндайды және ҰРТҚ қызметінің ауысым инженеріне ақпарат береді.

89. РТЖ және байланыстың автоматтандырылған объектілерінің қашықтықты басқару және электрмен қамдаудың байланыс жолдарын қалпына келтіру бойынша жұмыс уақытында мамандардың тұрақты кезекшілігі бекітіледі, РТЖпБП қызметінің ауысым инженерімен байланыс құрал-жабдықтары бөлінген және әдістерін анықтау керек.

90. РТЖпБП қызметінің ауысым инженері қалпына келтіру жұмыстарының аяқталуы туралы ұшу басшысына (диспетчерге) баяндайды және оның рұқсатымен ҰРТҚ және байланыстың автоматтандырылған объектілерінің қашықтықты басқаруға және электрқуатымен қоректенудің негізгі көздеріне ауыстыру туралы нұсқау береді.

91. ӘК ұшуының қауіпсіздігі және реттігінің бұзылуына әкелуі мүмкін ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының барлық өзгертулері туралы РТЖпБП қызметінің ауысым инженері ұшудың басшысына (қозғалыс қызметінің диспетчеріне) және РТЖпБП қызметінің басшылығына дереу баяндау керек.

92. РТЖпБП қызметінің ауысым инженері жергілікті нұсқаулардың есебімен РТЖпБП қызметінің ҰРТҚ және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарының техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстың кезектегі жоспарларымен сәйкес орындайды.

93. РТЖпБП қызметінің ауысым инженерінің жұмыс орны ҰРТҚ және байланыстың автоматтандырылған объектілері үшін қашықтықты басқару және бақылау құрал-жабдықтарымен жабдықталуы керек, тікелей телефонды және/немесе қатты сөйлегішті байланыспен, қозғалыс қызметінің ауысым кезекшілерінің жұмыс орындарымен және азаматтық авиация әуежай мекемесінің өндірістік-диспетчерлік қызметімен (әрі қарай - ӨДҚ), телефонды және немесе қатты сөйлегіш байланыспен азаматтық авиация ұйымының басқа аралас қызметтерімен және РТЖ және байланыс объектілермен жабдықталуы керек. Қызметтік сөйлесулер автоматты түрде құжатталу құрылғысымен жазылуы керек. РТЖпБП қызметінің ауысым инженерінің бұйрығымен тәулік бойы радиофицерлі кезекші автомашина болуы керек.

94. РТЖпБП қызметінің ауысым инженері өзінің қызметінде азаматтық авиация ұйымының басшысымен бекітілген қызметтік нұсқаумен, ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын резервтеу бойынша нұсқаумен (-лармен) азаматтық авиация, осы Ережелермен, еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі бойынша әрекеттегі нормативтік құжаттарды басшылыққа алады.

95. Объектінің ауысым инженері (техник) қалпына келтіру жұмыстарының аяқталуы кезінде РТЖпБП қызметінің ауысым инженеріне (аға) объектінің жұмысқа қабілеттілігінің қалпына келтіруі туралы баяндайды.

96. Ауысым инженері ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмысын көрсететін журнал жүргізеді (осы Ереженің 7-қосымшасы).

97. Кезекші қызметкер ауысымның қабылдау кезінде тексеру керек:

- 1) РТЖ және байланыс құрал-жабдықтарының резервті жинағы негізгі қызмет көрсетілетін жұмысқа қабілеттілігі және жағдайының бар болуын;
- 2) Электрқуатымен қоректенетін резервті көздерінің дайындығын;
- 3) Мүліктің, пайдаланатын құжаттаманың, құралдың, өлшеу аппаратурасының, шұғыл СКЖ-ң тізімі бойынша бар болуын;
- 4) Жеке қорғау құрал-жабдықтарының және олардың жөнделілігінің бар болуын, бақытсыз жағдайға душар болғандарға алғашқы көмек көрсетуге арналған медициналық дәрі қобдишаның бар болуы;
- 5) өртсөндіру құрал-жабдықтарының жөнделілігі және бар болуы.

Объектінің ауысым инженерінің (технигінің) шұғыл журналында кезекшілікті қабылдау және өткізу хатталады.

98. Объект бойынша кезекшілер кезекшілікті қабылдау және өткізу және объектінің (жабдық), жұмысқа дайындық нәтижелері туралы РТЖпБП қызметінің ауысым инженеріне баяндайды.

99. РТЖпБП қызметінің ауысым инженері объект бойынша кезекшілерден баяндама алғаннан кейін, ұшудың басшысына кезекшілікті қабылдау және РТЖ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмысқа дайындығы туралы баяндайды (осы Ереженің 13-қосымшасы).

3. ҰРТЖ және авиациялық электрбайланыс құрал-жабдықтарының жұмысқа қабілеттілігін шұғыл бақылау

100. Кезекші қызметкердің тұрақты қатысуынсыз жұмыс істейтін РТЖ және байланыстың автоматтандырылған объектілерінің жұмысқа қабілеттілігін бақылауды РТЖпБП қызметінің ауысым инженері теле басқару теле қабыл беру жүйесінің дабылы бойынша, қызметтік нұсқауға сәйкес диспетчерлік және ұшу құрамының пікір білдірумен жүзеге асырады.

101. ҰРТҚ және байланыстың автоматтандырылған объектілері қосымша бар
б о л у к е р е к :

- 1) арақашықтықты басқару және жұмысқа қабілеттілікті бақылау жүйесі;
 - 2) электрқоректің резервті көзінің автоматты қосылу және арақашықтықты ө ш і р у қ ұ р ы л ғ ы с ы ;
- күзеттік және өрт дабылбергіші.

102. Объектіде кезекші қызметкермен ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жұмысқа қабілеттілігін шұғыл бақылау электрбайланыс арнасынан, объектінің (бұйым) арналуы және құрылымынан тәуелді жүзеге асырылуы мүмкін: автоматты құрал-жабдықтарының дабылы бойынша бақылау

және бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерімен; әуе жағдайының индикаторында бейнеленген бақылау фотосуретінің ақпаратпен салыстыруымен; тыңдалу нәтижелері бойынша электрбайланыс арналарының жұмыс сапасының бағасымен, тілшілердің, абоненттердің, тексерудің жауап алуымен.

103. Қолданбалы теледидарлық қондырғылардың күзеттік және өрттік дабылбергіш техникалық құрал-жабдықтарының жұмысқа қабілеттілігін шұғыл бақылау қызметтік тұлғалармен, күзетілетін объектілері үшін жауаптылармен орындалады.

&4. Авиациялық электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын техникалық күтімдеу 1. Электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын техникалық күтімдеуді жоспарлау және ұйымдастыру

104. Авиациялық электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын техникалық күтімдеу (әрі қарай - ТК) белгіленген норма шеңберінде байланыс пен ҰРТҚ құралдарының пайдалану сипаттамаларын (параметрлерін) сақтап тұру және істен шығуды ескерту, қажетті сенімдікті сақтау мақсатында жүзеге асырылады және ұйымдастырылады, азаматтық авиация ұйымының РТЖпБП қызметінің инженерлік-техникалық қызметшілермен жүзеге асырылады.

105. ҰРТҚ мен байланыс құралдарына ТҚҚ метрологиялық сарапты өткен техникалық қызмет көрсету регламентіне немесе өндіруші-кәсіпорындар (жеткізіп берушілер) бекіткен (келісілген) пайдалану бойынша нұсқауларға сәйкес орындалады, онда ТҚҚ көлемі мен мерзімділігі белгіленеді.

106. Техникалық қызмет көрсету регламенттері бұйымның пайдалану құжаттамаларының құрамына кіреді.

107. ТҚҚ регламенттері жоқ байланыс пен ҰРТҚ құралдары үшін регламенттер жұмыс орнында инженер-техникалық қызметшілермен өңделіп жасалады, азаматтық авиация ұйымы басшысымен бекітіледі. Техникалық қызмет көрсету регламенттерін құрастыру бойынша нұсқаулар әдістемелік және шұғыл техникалық қызмет көрсетуді орындау кезеңінде осы Ереженің 14, 15 қосымшасында келтірілген.

108. ҰРТҚ мен байланыс құралдарына ТҚҚ жүйесінде параметрлерді мерзімді тексеруі бар ТҚҚ қарастырылады, бұл кезде объектінің (байланыс арнасының) немесе байланыс пен ҰРТҚ және құрамының техникалық күйін тексеру көлемі мен мерзімділігі белгіленеді, ал қалыпты қызметін қамтамасыз ету бойынша жұмыстар көлемі объектінің (байланыс арнасының) немесе жеке құралдың техникалық күйімен анықталады.

109. Техникалық күйі (жұмыс қабілеттілігі, дұрыс істеуі) анықтаушы параметрлер мәнін тексеру нәтижелері бойынша, берілген міндетті орындау сапасын сипаттайтын белгілер бойынша бағаланады.

110. Анықтайтын параметрлерді олардың номиналды мәндерінде (тораптарына) сәйкес келтіру жұмыстары анықтайтын параметрлер мәндерінің ескерту рұқсатының шегінен ауытқыған жағдайларда орындалады.

Ескерту рұқсатынсыз шегі анықтайтын параметрлердің жоғарғы (төменгі) пайдалану рұқсатының мәнінен 0,7 деңгейінде белгіленеді.

111. Жалпы жағдайда мерзімді тексеріп ТҚК жұмыс қабілеттілігін шұғыл тексеруді қарастырады, шұғыл ТҚК (ТҚК-1) және мерзімді ТҚК-дің келесі түрлері: апталық (ТҚТ-2, 170 сағат жинағаннан кейін), айлық (ТҚК-3, 500 сағат жинағаннан кейін), тоқсандық (ТО-4 2250 сағат жинағаннан кейін) жартыжылдық (ТОО-5, 45000 сағат жинағаннан кейін), жылдық (ТОО-6 8800 СЖК) маусымдық ТҚТ (ТҚК-С).

112. Маусымдық техникалық қызмет көрсету байланыс пен ҰРТҚ құралдарын КЖК (К,КК) жұмысына дайындау кезінде орындалады.

113. ТҚК регламенті бойынша мерзімді ТҚ,К-ді өткізу мерзімі тек күнтізбелік (айына, кварталына, жартыжылға, жылына бір рет) белгісі бойынша анықталған байланыс пен ҰРТҚ құралдары үшін белгіленген мерзімде аз істеп қою кезінде байланыс пен ҰРТҚ құралдарының істен қоса қорына сәйкес мерзімді ТҚК-ді өткізуге рұқсат беріледі.

114. Байланыс пен ҰРТҚ құралдарының жұмыс қабілеттілігін шұғыл тексеру олардың жұмыс барысында жүзеге асырылады. Жұмыс қабілеттілігін шығыс сипаттамалары (белгілері), телемеханика белгілері бойынша шұғыл тексеру кезінде объектінің (байланыс арнасының) жұмыс қабілеттілігі мен оның мақсатқа қарай пайдалану мүмкіндігі анықталады.

115. Шұғыл ТҚК (ТҚК-1) тікелей объектіде ҰРТҚ мен байланыс құралдарында) орындалады. ТҚК-1 орындау кезінде құралдың жалпы техникалық күйін тексеру жүзеге асырылады, негізгі резервтегі немесе көмекші жабдықтың жұмыс қабілеттілігі, негізгі және резервте қоректелу көздері (дизель генераторларды, шоғырлағыштарды), АФҚ, басқару мен байланыс желілері, күзет және өрт сигнал беру жүйелері анықталады, бөлмелер, территория күйін бағалау жүргізіледі.

116. Мерзімді ТҚК (ТҚК-2-ТҚК-6) түрлері байланыс пен ҰРТҚ құрамының қызметтік элементтері мен жеке тораптардың техникалық күйін тереңдетіп тексеруді қарастырады.

117. ӨЖЖ диапозондағы радиохабарлау құрылғыларына ТҚК кезінде реттеу, жөнге келтіру антенна эквивалентін немесе қуаттық сіңіру өлшегішін пайдаланып жүргізіледі.

118. Апаттық радиоарна радиостанциясының жұмыс қабілеттілігін тексеру аудандық орталықтың (әрі қарай - АО) және "ПОДХОД", арналарының жұмыс жиіліктерінде, аптасына бір реттен сирек емес, жүргізіледі.

119. ТҚК мерзімділігі, түрлері, регламент жұмыстарының тізімі, оларды орындау технологиясы, орындаушылардың біліктілігі, еңбек шығындары, өлшеудің қажетті құралдары, жұмсау материалдар, құрал-сайман, құралдар, анықтаушы параметрлердің (белгілердің) номинал мәндері, олардың пайдалану және ескерту рұқсаттары техникалық қызмет көрсету бойынша нұсқауда (техникалық қызмет көрсету регламентінде) көрсетіледі.

120. ТҚК регламенті мен нұсқауларында құралдардың сенімділігімен құрылымдық ерекшеліктеріне байланысты кейбір немесе барлық ТҚК мерзімдік түрлері (ТҚК-2-ТҚК-6) және ТҚК-С жоқ болу мүмкін.

121. Авиациялық электрбайланыс, қону, радионавигация, радиолокация құралдарына ТҚК қозғалыс қызметімен келісілген және азаматтық авиация ұйымы басшысымен бекітілген байланыс пен ҰРТҚ құралдарына ТҚК графигі бойынша жүзеге асырылады (осы Ереженің 16-қосымшасына).

122. Байланыс пен ҰРТҚ басқа құралдарына ТҚК графигі РТЖпБП қызметінің бастығымен бекітіледі. Арна түзейтін аппаратураға ТҚК графигі басқаратын станциямен келісіледі.

123. ТҚК графигі құрастыру мен жоспарлау үшін бастапқы мәліметтер болып

табылады :

1) ҰРТҚ мен байланыс құралдарының болуы, болжанған істеп қою қоры туралы мәліметтер, техникалық күйі;

2) пайдалану бойынша регламенттер немесе нұсқаулармен белгіленген ТҚК бойынша жұмыс көлемі мен мерзімділігі;

3) радиолокация мен радионавигация құралдарының тоқтау график-жоспары;

4) байланыс пен ҰРТҚ құралдарын ұшу тексерісінің бекітілген жоспары.

124. ТҚК орындау мен мерзімділіктен $\pm 15\%$ -не техникалық қызмет көрсетуді бастау уақытынан ауытқуға рұқсат етіледі.

125. Байланыс пен ҰРТҚ құралдарының тұрып қалуын қысқарту мақсатында ТҚК-дің кезеңдік әдісі қолданылады, бұл кезде операцияларды орындау, объектіні жалпы өшірмей, байланыс пен ҰРТҚ объектілерінің (өңірлерде) негізгі және резервтегі жарты жиынтығында (құралдарда) кезекпен (уақыт бойынша тарату) жүзеге асырылады. ӘҚБ АС жұмысының үздіксіздігі оның қайта пішін үйлесімі есебімен қамтамасыз етілу керек, бұл кезде РЛА-да РЛС жұмысы бір арналы режимде рұқсат етіледі. ТҚК кезеңдік әдіспен орындау үшін осы түрге ТҚК-дің регламенттік жұмысының барлық көлемі шамамен теңдей бөлікке

бөлінеді. Әр бөліктің көлемі АА ұйымының жұмыс тәртібімен белгіленген жұмыс уақыты аяқталғанға дейін 1 сағат ішінде оның міндетті түрде орындалуын есепке алып анықталуға тиіс.

126. ТҚК-дің кезеңдік әдісі кезінде инженер-техникалық қызметшілердің жүктелу мақсатында жұмыс көлемін бүкіл мерзімге ТҚК бір атаулы түрлері арасында бөлу ұсынылады, ал көп еңбекті қажет ететін жұмыстар бөлінген ТҚК регламенті бойынша жұмыстарды орындау кезінде - ТҚК келесі түрлері арасында шарттарды сақтау керек, мүмкіндігінше, бірдей болу мерзімділігі сақталу керек.

127. ТҚК-дің жылдық графигі негізінде объектінің инженер-техникалық қызметшілері жұмысының кварталдың жоспары құрылады (осы Ереженің 17-қосымшасы).

128. Кезекші қызметшілері бар байланыс пен ҰРТҚ объектілерінде жұмыстар әр ауысымға біркелкі бөлінеді, автоматтандырылған объектілерде шұғыл ТҚК орындау үшін объектіде болған күндерге бөлінеді.

129. ТҚК тиімділігін көтеру параметрлерді үздіксіз тексеріп техникалық қызмет көрсету пайдалану арқылы жетіледі.

130. ТҚК-дің бұл түрін жүзеге асыру үшін басқару мен қашықтан бақылаудың автоматтандырылған жүйесі қолданылуы керек, олар келесі міндеттерді шеше алады:

- 1) әр құрал мен жалпы объектінің жұмыс қызметтілігін бақылау;
- 2) автоматты ізденіс;
- 3) құралдар мен объектілерді қашықтан басқару;
- 4) құралдар мен объектілердің техникалық күйі туралы ақпаратты автоматты құжаттандыру.

131. ҰРТҚ мен байланыс объектілерінің жалпы элементтеріне (құрылғыларына) ТҚК бойынша операцияларды (жөндеу, жұмысты аяқтау, жабдықты ауыстыру), сонымен қатар еңбекті қорғау бойынша талаптарды сақтау мақсатында объектіні толық сөндіруді талап ететін операцияларды орындау үшін объектіні жоспарлы тоқтату қарастырылады. Объектіні тоқтату деп оның (жабдықтың негізгі және резервтегі жиынтығын) электржабдығы көзінен толық сөндіріп, берілген міндеттерді орындауды тоқтату түсініледі.

132. ТҚК орындау кезінде тоқтату ұзақтығы байланыс пен ҰРТҚ объектілерінің сөнуін талап ететін жұмыс көлемінің белгіленген регламентімен анықталады.

133. Байланыс пен ҰРТҚ объектілеріне ТҚК-ді жөндеу ұзақтығы 30 минутқа дейін кезінде жұмыс қабілеттілігін тексеру үшін қысқа уақытқа тоқтату (ажырату

, жұмыс істемейтін объектілерді қосу және резервтегі жиынтыққа қайта қосу) ұшу басшысымен (қозғалыс қызметі диспетчерімен) келісіліп, РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженерінің рұқсатымен жүргізіледі.

134. Байланыс пен ҰРТҚ объектілерін ұзақтығы 8 сағ. дейін жоспарлы тоқтату азаматтық авиация ұйым басшысы бекіткен ТҚК графигіне сәйкес өткізілетін жоспарлы жөндеу немесе еңбекті көп қажет ететін мерзімді ТҚК орындау және жұмыстың болғанына дейін 8 сағ. кеш емес уақытта қозғалыс қызметінің бастығын бұл туралы алдын ала мәлімдеп, жөндеу үшін жүргізіледі.

135. Байланыс пен ҰРТҚ объектілерін ұзақтығы 8 сағ. көп уақытқа жоспарлы тоқтату байланыс пен ҰРТҚ құралдарын жөндеу мен азаматтық авиация ұйымының басшысы бекіткен ТҚК графигіне сәйкес жабдықты ауыстыру және жөндеу (қайта құру) бойынша жұмыстарды орындау үшін жүргізіледі. Жоспарлау кезінде трасса радиолокаторларын жоспарлы тоқтату кезектігі ӘҚБ-дың шектес орталықтарымен келісу керек. Байланыс пен ҰРТҚ объектілерін ұзақтығы 8 сағ. артық уақытқа жоспарлы тоқтату туралы хабарлау аэронавигациялық ақпарат қызметі (ААҚ) арқылы жұмыс басталғанға дейін жеті тәулік бұрын, ажырату себебін, басталу уақыты мен күнін және тоқтатуды аяқтау уақытын көрсетіп, жүргізіледі және журналда (осы Ережелердің 18-қосымшасына) сәйкес келісіледі.

136. ҰРТҚ мен байланыс объектілерін ұзақтығы сегіз сағаттан артық уақытқа жоспардан тыс тоқтату туралы РТЖпБП қызметінің бастығы азаматтық авиация ұйымының басшысына баяндайды.

137. ҰРТҚ мен байланыс объектілерінің тұрып қалуын қысқарту мақсатында жоспарлы тоқтатулар барлық дайындық жұмыстары толық аяқталғаннан кейін жүргізілуі керек. Зақымдалу анықталған жағдайда тоқтату ұзақтығы зақымдануда жоюға қажетті жұмыс көлемімен анықталатын уақытқа көбейеді.

138. Байланыс пен ҰРТҚ құралдарын жөндеу, шоғырлағышты зарядтау бойынша орындалған жұмыстарды есептеу байланыс пен ҰРТҚ құралдарын жөндеу және техникалық қызмет көрсету журналында жүргізіледі (осы Ережелердің 19, 20-қосымшасы).

139. Жұмыс басшысы (орындаушы) ТҚК орындауды аяқтағаннан кейін техникалық қызмет көрсету журналында жұмсалған материалдарды көрсетіп ТҚК-ді толық көлемде өткізгені туралы жазады, параметрлерді өлшеу нәтижелерін тіркейді және жабдықтық жұмыс қабілеттілігі мен оның жұмысқа дайындығы туралы қорытынды жасайды.

140. ТҚК орындау сапасын, толықтығын және өз уақытылығын тексеруді байланыс пен ҰРТҚ объектісінің басшысы жүзеге асырады.

141. Егер байланыс пен ҰРТҚ құралдарының қызмет (ресурс) мерзімі өтпесе немесе өз уақытында созылса, негізгі параметрлер сертификаттау талаптарына

сәйкес келсе, ТҚК, жердегі және ұшуда тексеріс толық көлемде және дер уақытында өткізілсе, онда олар арналуы бойынша пайдалануға жарамды деп есептеледі.

142. Объектіні сөндіруді талап ететін жөндеу ТҚК операциялары, маусымдық қызмет көрсету ұшуға неғұрлым қолайлы ауа райы болатын уақыт мерзіміне жоспарлануға тиіс.

143. Бірлесіп тұру аэроалаңдарында ұшуды қамтамасыз етудің РТЖ объектілерін жоспарлы тоқтату аэроалаңның авиациялық аға бастығымен келісіледі.

144. Техникалық қызмет көрсету РТЖ объектілерінің инженерлік-техникалық қызметшілерімен немесе РЭМ бригадаларымен орындалады.

2. Электрбайланыс пен ҰРТҚ объектілерін, электржабдықтау жүйелерін техникалық күтімдеу

145. Байланыс пен ҰРТҚ объектілерін электржабдықтау жүйелеріне ТҚК мыналарды қамтиды:

- 1) техникалық қызмет көрсету (ТҚ-2);
- 2) мерзімді жылдық техникалық қызмет көрсету (ТҚК-6).

146. ТҚК-2 кезінде келесі жұмыстар орындалады:

1) жерге тұйықтаудың контурмен қосылған жерінің жоқ болуын, ток қорғанышының балқығыш қоспасы номиналдарын, қозғалтқыштың, генератордың, желдету құрылғыларының электрқозғалтқыштарының механикалық түйіндерінің бекітілу беріктігін, дизель-генератордың суыту жүйесіндегі суытатын сұйықтықтың, майдың, отынның ағып кетпеуін, шығын және көмекші ыдыстарда отынның белгіленген қорының бар болуын, суытатын сұйықтық пен майдың деңгейін, ауа баллондарындағы қысымды сыртынан қарап тексереді;

2) электрэнергия қоректенудің орталықтандырылған көздерінің көрнеу, шоғырлағыштардың электролитінің тығыздығы, деңгейі, кернеуі, суыту жүйесіндегі суытатын сұйықтықтың температурасы тексеріледі;

3) бөлмелер мен электржабдықтың эстетикалық күйі тексеріледі (шаң, іздер);

4) барлық табылған кемшіліктерді жою бойынша жұмыстар орындалады.

147. Электржабдыққа ТҚК жартылай және толық тексеру өткізу жолымен жүзеге асырылады.

148. Жылдық ТҚК (ТҚК-6) өткізу кезінде жартылай тексерулер мыналарды қамтиды:

- 1) ТҚК-2 көлемінде қарау және тексеру;
- 2) қорғаншы аппараттары мен түйіспе қосындыларды қарау;

3) қорғаншы аппараттары мен одан кететін электркабельдердің (электрсымдардың) оқшаулау кедергісін өлшеу;

4) қорғаныш аппараттарын әрекетте сыннан өткізу.

149. Жоспарлы толық тексерулер үш жылда бір рет өткізіледі және мыналарды қамтиды:

- 1) ТҚҚ көлемінде қарау және тексеру;
- 2) қорғаныш аппараттары мен түйіспе қосындыларды қарау;
- 3) қорғаныш аппараттарының оқшаулануын сыннан өткізу;
- 4) максималь ток қорғанышының қоспасын тексеру;
- 5) қорғаныш аппаратын әрекетте сыннан өткізу.

150. Қорғаныш аппараттары мен түйіспе қосындыларды тексеру кезінде қорғаныш аппараттарының күшін және көмекші түйіспелерінің күйі электркабельдерін қосу жерлерінде коррозияның, механикалық пен электрэрозиялық тозудың, толық температуралық әсер ету ізінің жоқтығына тексеріледі.

151. Қорғаныш аппараттарының оқшаулануын сигнал оқшаулау кедергісін өлшеу мен оны жерге қатысты электрлік беріктікке сынауды қамтиды. Қорғаныш аппараттары мен екінші тізбектің электрмен байланысты тізбектерін оқшаулау кедергісі әр қосылу үшін 1 МОм төмен емес деңгейде, төмен кернеу тізбегінде (60В)-0,5 МОм төмен емес деңгейде ұсталынып тұру керек.

152. Оқшаулау кедергісі 1000-2500В кернеуге мегаметрмен, төмен кернеу тізбегінде (60В)-500В кернеуге мегаметрмен өлшенеді. Қорғаныш аппараттарының оқшалануын өлшеу күштік және жарықтандыру тораптарының электр сымдарының оқшаулануын тексерумен бір уақытта жүргізілу керек. Әр қосылуға (60В және одан төмен кернеулі тізбекті қоспағанда) қорғаныш аппараттарының электрмен байланысқан тізбектерінің электрберіктігіне оқшаулауды сынау 1 минут ішінде айнымалы токтың 1000В кернеуімен немесе 2500В кернеуге мегометрмен жүргізілу керек.

153. Электр беріктікке оқшаулауды сынау бірінші қосылу және әдетте тарату құрылғыларын жөндеумен біріктірілген толық жоспарлы тексеру кезінде жүргізіледі.

154. ВА12, ВА62, АЗ100, АЗ700, ЭЛЕКТРОН, АЕ1000, АЕ2000 типті автоматты ажыратқыштар үшін жүктемеден қорғаныш аппараттарының істеп кетуін тексеру кезінде тексеру тогының мәні жүктемеден қорғаныштың істеп кету тогының екі есе мәніне тең орнатылады; ал АП-50 типті автоматты ажыратқыштар үшін - үш есеге тең орнатылады. Қорғаныштың істеп кету уақыты секундомер бойынша анықталады.

155. Айқас тұйықталу тогынан қорғаныштың істеп кетуін тексеру кезінде тексеру тогының мәні айқас тұйықталудан қорғаныштың істеп кету тогының

установка 1,3 мәніне тең орнатылады. Қорғаныштың істеп кетуін тексеру әр фаза бойынша жүргізіледі. Оқшаулауды сынауы және қорғаныштың істеп кетуін тексеру нәтижелері автоматты ажыратқыштарды сынау мен тексеру хаттамасымен рәсімделеді.

156. Қорғаныш аппараттарын сыннан өткізу бес рет қосу және ажырату жолымен жүзеге асырылады.

157. Резервтегі дизель-генератор номинал жүктемемен 20 мин. кем емес ұзақтық уақытында екі аптада бір рет тексеріледі, бұл кезде дизель-генератордың автоматты қосу құрылғысы жұмысының дұрыстығы, дизель-генераторлардың айналасу жиілігі мен кернеуі тексеріледі дизель-генераторды қосу алдында шығын отын ыдыстарынан тұнба (конденсат) төгіледі.

158. Жұмыс аяқталғаннан кейін барлық жергілікті басқару органдарының күйі тексеріледі, техникалық қызмет көрсету журналында анықталған және жойылған кемшіліктерді, кемшіліктерді жойғанға дейін және жойғаннан кейінгі параметрлерді, жұмсалған материалдарды көрсетіп жазады және электржабдықтау жүйесінің жұмыс қабілеттілігі мен оның жұмысқа дайындығы туралы қорытынды жасалады.

159. Электрқондырғыларды пайдалануды ұйымдастыру бойынша міндеттерді тікелей орындау үшін азаматтық авиация ұйымының басшысы өзінің бұйрығымен электршаруашылығы үшін жауапты адамды, сонымен қатар өзінің орынбасарын тағайындайды.

3. Авиациялық электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын ерекше жағдайларды техникалық күтімдеу

160. Ерекше жағдайларға қауіпті метеорологиялық және стихиялық құбылыстар жатады: жылдамдығы 20 м/с және одан көп жел, шаңды, құмды немесе қарлы боран, дауыл, ұзақ қарқынды жауын-шашын, бұршақ, қатты мұздалу, температураның минус 30 С-ге дейін және одан да төмендеуі.

161. Ауа райының қауіпті жұмыстары туралы ескертулер метеорологиялық тексерудің шұғыл органдарымен беріледі, ауа райының қауіпті құбылыстары туралы ақпараттың өтуі. Азаматтық авиация метеорологиялық қамтамасыз ету бойынша басшылыққа алатын құжаттармен белгіленеді.

162. Авиациялық электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын ерекше жағдайларда техникалық күтімдеу ауа райының қауіпті құбылыстарының тууына (күшеюіне) объектілерді дер кезінде дайындауға, жабдықты сақтауға, стихиялық құбылыстың салдарын жоюға бағытталған.

163. Байланыс пен ҰРТҚ объектілерінде қауіпті құбылыстар туралы ескерту алған инженерлік-техникалық қызметшілердің іс-әрекеттері туралы РТЖпБП

қызметінің басшысы қол қойған және азаматтық авиация ұйымының басшысы бекіткен нұсқау болу керек.

Сейсмобелсенді ауданда бұл нұсқауға жерсілкіну туралы ескерту кезінде азаматтық авиация ұйымының инженер-техникалық қызметшілерінің іс-әрекеті бойынша тармақтар қосылады.

164. РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженер қауіпті құбылыс туралы ескерту алғаннан кейін қажетті шаралар қабылдау үшін РТЖпБП қызметінің кезекші инженер-техникалық қызметшісіне дереу хабарлайды.

165. Қауіпті құбылыс аяқталғаннан кейін ЖСҚ, АФҚ, байланыс пен ҰРТҚ объектілері тексеріледі, зақымданған жерлерді жоятын шаралар қолданылады, ол қажет болса, қалпына келтіру жұмыстары ұйымдастырылады.

4. Авиациялық электрбайланыс пен ҰРТҚ құралдарын техникалық пайдалануды метрологиялық қамтамасыз ету

166. Азаматтық авиация ұйымдарында метрологиялық қамтамасыз етудің негізгі міндеттері:

1) байланыс пен ҰРТҚ құралдарының талап етілген жұмыс сапасын қамтамасыз ету;

2) байланыс пен ҰРТҚ құралдарының техникалық параметрлер өлшемдерінің талап етілген дұрыстығы мен дәлдігін қамтамасыз ету;

3) өлшеу құралдары әрдайым метрологиялық дайындықта ұстап тұру болып табылады.

167. Өлшеудің барлық құралдары міндетті түрде мемлекеттік түгендеуге жатады. Нормаланған дәлдікпен физикалық мәндерді бағаламай параметрлердің өзгермелі құралдары индикаторлар болып табылады, олар тексеріске жатпайды және "И" (индикатор) деген белгісі болу керек.

168. Өлшеудің индикаторлық құралдарының тізімі метрологиялық қызмет органдарымен келісіледі, бақылау олардың жөнделігі үшін оларға бекілген пайдаланылатын құжаттамамен тәртіпте жүзеге асу керек және азаматтық авиация ұйымының басшысымен бекітіледі.

169. Оқу мақсаттарында қолданылатын өлшеу құралдары тексеріске жатпайды және "У" (оқу) деген белгісі болу керек. Олардың дұрыс істеуін тексеру оларға берілген пайдалану құжаттамасымен белгіленген тәртіпте жүзеге асырылады.

170. Өлшеу құралдарының мерзімділік түгендеуі (дәлдендіруі) белгілі тәртіппен аккредитациядан өткен метрологиялық қызметтермен келісілген және азаматтық авиация кәсіпорнының басшысымен бекітілген график негізінде орындалады.

171. Өлшеу құрал-жабдықтарының түгелдеу кезеңдігі (дәлдендіруі). Қазақстан Республикасы азаматтық авиацияда қолданылатын жұмыс өлшеу құрал-жабдықтарының түгелдеуіне жататын тізіммен анықталады немесе пайдалынатын құжаттамада көрсетіледі.

172. Барлық өлшеу құралдары (стендтер, пульттер, аспаптар) нормативті-техникалық құжаттамаларға (техникалық сипаттау, пайдалану бойынша нұсқау, техникалық қызмет көрсету бойынша нұсқау, формуляр немесе паспорт) сәйкес жабдықталуға тиіс. РТЖпБП қызметімен жаңартылған немесе өңделіп жасалған өлшеу аспаптары, құрылғылар, пульттер және стендтер метрологиялық аттестациядан өтеді, оларға берілген пайдалану құжаттамасы - метрологиялық сарапқа жатады.

173. Кәсіпорында ҰРТҚ құралдарын техникалық пайдалануды қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру және өткізу үшін басшы бұйрығымен метрологиялық қызмет құрылады, немесе метрология бойынша арнайы дайындық өткен мамандардан метрологиялық қамтамасыз ету үшін жауапты адам тағайындалады. Метрологиялық қамтамасыз ету үшін жауапты адамға мынандай міндеттер жүктеледі:

1) өлшеу құралдарын есептеу (журнал формасы 49-қосымшада келтірілген);
2) өлшеу құралдарының тексеріс (калибровка) графигін өңдеп жасау келісу және бекітуге мемлекеттік метрологиялық қызмет органдарына немесе осындай жұмыстарды өткізуге құқығы бар аккредитациядан өткен басқа ұйымдарға ұсыну ;

3) тексеріс (дәлдендіру) графигінің орындалуын тексеру;

4) өлшеу құралдарының дұрыс істеу күйінде ұсталып тұруын, қолдану, сақтау дұрыстығын және жөндеу мен тексеріске (дәлдендіруге) өз уақытында ұсынылуын тексеру ;

5) байланыс пен ҰРТҚ құралдарын, оларды метрологиялық қамтамасыз ету бөлігінде, пайдалануға енгізу мен қабылдау бойынша комиссия жұмысына қатысу ;

6) Өлшеу құрал-жабдықтарын пайдалануда кемшіліктерді шеттету бойынша ұсыныстарды басшылыққа ұсынады ;

7) Объектіде өлшеу құрал-жабдықтарының жағдайы туралы РТЖпБП қызметінің басшылығына ақпарат береді, сонымен қатар, олардың өлшеу құрал-жабдықтарының пайдалану ережесін бұзушыларды жауапкершілікке тарту туралы мәселелер қойылады.

&5. Ұшудың және авиациялық электрбайланыстың радиотехникалық қамтамасыз ететін құрал-жабдықтарының техникалық пайдалануын бақылау және техникалық

жағдайдың жердегі және ұшу тексеруі 1. ҰРТҚ және электрбайланыс құрал-жабдықтарының жердегі тексерісі

174. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтары пайдаланатын құжаттаманың талаптарымен негізгі техникалық параметрлеріне сәйкес бағалау үшін жердегі тексерулер өткізіледі:

1) ҰРТҚ және байланыстың біткен құрылыс объектілерінің қабылдауға дайындық кезінде;

2) мерзімді ұшу тексерулерінен бұрын;

3) ҰРТҚ және байланыс объектілерінің қайта құрылуынан кейін;

4) ӘҚКҚ қызметінің талаптары бойынша.

175. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жердегі тексеруі төмендегі жұмыстарды қосады:

1) жабдықтың жұмысқа қабілеттілігін тексеру;

2) жабдықтың реттеуі және күйге келтіруі;

3) негізгі анықтайтын техникалық параметрлердің өлшеуі;

4) күйге келтіру кестесінің құрастырылуы және бақылау тәртібінің картасы (осы Ереженің 50-қосымшасына) және жердегі тексеру және күйге келтіру хаттамасы, азаматтық авиация ПЖ (осы Ереженің 23 қосымшасына) сәйкес кесте.

176. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының жердегі тексеруін РТЖпБП қызметінің инженерлі-техникалық қызметкерімен өткізіледі. Жердегі тексеру ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын пайдалануға ендіру кезінде РТЖпБП қызметінің мамандары мен жабдықты өндіруші өкілдерімен бірге өткізу керек (дайындаушымен).

177. РТЖ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшуды және ӘҚБ қамтамасыз етудің жердегі техникалық тексерулері РТЖпБП қызметінің инженерлік-техникалық қызметкерімен өткізіледі.

178. РТЖ және байланыс құрал-жабдықтарын, ұшуды және ӘҚБ қамтамасыз етудің жердегі техникалық тексерулері пайдалануға ендіру кезінде жабдықты өндіруші өкілдерінің қатысуымен өткізіледі (дайындаушымен).

2. ҰРТҚ және электрбайланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулері

179. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулері нормативті-пайдаланатын құжаттаманың талаптарымен тактикалық сипаттамаларының сәйкестігін бекіту және ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын пайдалануға жарамдылығын бағалау мақсатында өткізіледі.

180. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулері кезеңдікпен және көлемде, анықталған қызметтегі басшылықтармен, бағдарламалармен және ұшу тексерулерінің әдістемелерімен өткізіледі.

181. ӨЖЖ диапазонының АВС арнасының радиобайланыс алыстығының ұшу тексеруі радиобайланыстың жаңа арнасының пайдалануға ендіру кезінде, радиоберілгіштің, радиоқабылдағыштың және антеналы-фидерлі құрылғылардың басқа түріне ауыстыруда, сонымен қоса, жердегі радиостанцияның антенна биіктігінің құрылғысы және орын ауысымында өткізіледі. ӨЖЖ диапазонының авиациялық әуе байланыс арналарында радиобайланыс алыстығын анықтау әдістемесі осы Ереженің 23 қосымшасында келтірілген.

АЖ ҚБ жиынтығында жұмыс істейтін ӘҚБАЖ және ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексеруі арнайы АЖ ӘҚБ-талданған бағдарламалармен және әдістермен өткізіледі.

182. АЖ ӘҚБ құрамына кіретін ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының әрбірінің ұшу тексеруі жинақтың автоматтандырылған жүйесімен жиынтықта координатты ақпараттың жөндеу және бейнесі өткізіледі. Ұшу тексеруінің нәтижелері бойынша ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының, АЖ ӘҚБ барлық аппаратуралары ұшудың қамтамасыз етілуіне қолданудың жарамдылығы бағаланады.

183. Радиолокатордың, радиопеленгаторлардың жетекті радиосатанциялардың және АВС каналдарының ұшу тексерісі ӘҚБ диапазонында көлік және жаттықпалы ұшуларды орындайтын ӘК өткізілуі мүмкін ҰРТҚ және байланыстың жердегі құрал-жабдықтарының уақытылығына, ұшу тексерулерінің сапасының толығыуына жауапкершілікті азаматтық авиация аэроландарында азаматтық авиация ұйымының басшылары алады, ал бұл құрал-жабдықтардың ұшу тексеруіне уақытылы және сапалы дайындығын РТЖпБП қызметінің бастықтары алады.

184. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерудің нәтижелері бойынша ұшу тексерулеріне актілер құрастырылады. ӘҚБ диапазонының ОРЛ, АРП және "АВС" арналарын ұшу биіктігінен байланысты әрекетінің алыстық графигі құрастырылады.

185. Радиошамшырақты жүйенің (әрі қарай - РМС), жақын навигациялық рңдиотехникалық жүйесінің ұшу тексерулер (әрі қарай - РСБН), ӨЖЖ барлығы бағытталған радиошамшырақ (әрі қарай - VOR), алыстықты өлшегіш жабдық (әрі қарай - ДМЕ) және АРП арнайы ұшақтық зертханалықпен жүргізіледі.

186. Ұшақтың зертханалық арнайы борттық жабдығы осындай жұмыстарды өткізуге құқығы бар заңды тұлғамен берілген метрологиялық түгендеулері бар қызметтегі жарамды куәлігі болуы керек.

187. Ұшақтық-зертханамен өткізілетін ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулерін азаматтық авиация ұйымы жүзеге асырады, ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын пайдаланушы азаматтық авиация ұйымының тапсырыс негізіндегі ұшақ-зертханасының иесі жүзеге асырады.

188. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулері кәдімгі ӘЖ құрал-жабдықтарды өзінше пайдаланушымен, азаматтық авиация ұйымымен жоспарланады.

189. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарының ұшу тексерулерінің өткізу мерзімдерінің өзгеруі I, II, III категорияда РМС үшін 365+30 тәуліктен аспауы керек, қалғандары 365+60 тәулік, алдыңғы ұшу тексеруінің күнінен аспауы керек.

190. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын пайдалану ұшу тексеруінің кезеңдік бұзылуымен жіберілмейді.

191. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын ұшу тексеруінің өткізілуін Қазақстан Республикасында Өкілетті мемлекеттік орган жоспарлайды және ұйымдастырады.

192. Өкілетті мемлекеттік орган ұшақ зертханасымен бірге жоспар графиктердің алдын-ала негізінде ТҚК және Қазақстан Республикасының аэроландарында ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын ұшу тексерулерінің құралмалы жылдық жоспар-графигін құрастырады.

4 тарау. Авиациялық және жердегі техниканы техникалық және қызмет көрсету пайдалану кезінде метрологиялық жұмыстарды өткізу және ұйымдастыру &1. Жалпы ережелер

193. Мемлекеттік, метрологиялық қадағалауға тиісті өлшеу құрал-жабдықтары (пайдалануға және импорт бойынша әкелім кезінде бар болатын) түгендеуге тартылады. Бұл кезде мемлекеттік метрологиялық қадағалау Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында өлшеулерге таратылады, егер осы өлшеулердің нәтижелері мынандай жағдайларда пайдаланылса:

1) азаматтардың өмірін және денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша жұмыстарда; нормативті құжаттардың міндетті талаптарына сәйкес келуін және өнім сапасын бақылауда және сынауда;

2) қоршаған ортаның жағдайын бақылауда;

3) еңбек етудің қауіпсіз жағдайларын бақылауда;

4) сауда-коммерциялық операцияларда және сатып алушы (тұтынушы) мен сатушы (өтемші, өндіруші, атқарушы) арасындағы есептесуде, сол санда тұрмыс пен коммуналды қызмет көрсету салаларында және байланыс қызметтерде;

- 5) мемлекеттік есеп операцияларында;
- 6) арнайы техника өндірісінде, арнайы өнімнің басқа түрлерінің өндірісінде;
- 7) гидрометрологиялық жұмыстарда;
- 8) өндірісте, тасымалдауда, барлық материалды ресурстың түрлерін қолдануда және сақтауда;
- 9) құрылыста;
- 10) мемлекеттік басқару органдарының соттық және құқық қорғау органдарының тапсырмасы бойынша істелетін жұмыстарда;
- 11) Өлшеу құрал-жабдықтарының түгендеуінде.

Өлшеу құрал-жабдықтарының түгендеуі мемлекеттік өкілетті органмен, сонымен қоса, бекітілген тәртіпке мемлекеттік өкілетті органмен тіркелген метрологиялық қызметтің заңды тұлғаларымен жүзеге асырылады.

194. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында қолданылатын дәлдендіру мен межелеуге тиісті арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының тізімі Қазақстан Республикасы азаматтық авиация саласында мемлекеттік өкілетті органмен бекітіледі.

Түгендеудің оң нәтижелері түгендеу таңбасының белгісімен куәландырылады, ал өлшеу құрал-жабдығына және (немесе) қолдану құжаттамасына және (немесе) түгендеу туралы сертификатқа басылады.

Түгендеуге жатпайтын өлшеу құрал-жабдықтары жасаушы анықтаған тәртіпте дәлдендіріледі, және межелендіріледі (анықтап тексеріледі).

Арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіруі дайындаушының пайдалану құжаттамасымен сәйкес өндіріледі, егер ол жоқ болса азаматтық авиация саласында өкілетті органмен талданған әдіс бойынша және бекітілген тәртіпте бекіту жүргізіледі.

Дәлдендіру әдістемелері заңды тұлғалардың - дайындаушылардың метрологиялық қызметтерімен, осы өлшеу құрал-жабдықтарының иелерімен немесе пайдаланушылармен жасалады.

195. Арнайы өлшеу-жабдықтарының кезеңді дәлдендіруі азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының, метрологиялық қызметтерімен, Өкілетті Мемлекеттік орган осы жұмыстарды орындауға құқығы бар өкілетті органдарымен атқарылады.

196. Дәлдендіру мен межелеуге тиісті Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында қолданатын арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының тізімі 58-қосымшада көрсетілген.

197. Азаматтық авиация кәсіпорындарында, ұйымдарында және зауыттарында қолданатын арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендірудің кезеңдігі азаматтық авиация саласында бекітілген дәлдендіру мен межелеуге жататын, егер ол "Дәлдендіру мен межелеуге тиісті Қазақстан Республикасы

азаматтық авиациясында қолданатын арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының тізімінде" немесе қолдану құжаттамасында көрсетілмесе, дәлдендіруді жүзеге асыратын метрологиялық қызметтің басшысымен орнатылады.

198. Уақытылы дәлдендіру өтпеген арнайы өлшеу құрал-жабдықтарын қолдану, рұқсат етілмейді.

199. Арнайы өлшеу-жабдықтары дәлдендірілген деп саналады, егер келесі шарттардың бірі орындалса:

- 1) оларда әрекеттегі дәлдендірілетін белгінің анық таңбасы бар болса;
- 2) төл құжатында дәлдендіру туралы таңбалау жасалған;
- 3) дәлдендіру күнін көрсетумен дәлдендіру туралы сертификат берілген;
- 4) дайындалған немесе жеке данамен әкелінген және мемлекеттік метрологиялық бақылауға жататын өлшеу өкілетті құрал-жабдықтары өкілетті мемлекеттік органмен түгенделеді.

200. Келесі жерлерде орнатылған электрөлшеу аспаптардың дәлдендіруінің кезеңдігі:

- 1) шоғырлағышты зарядтау бекеттерінде, аэролаңда электрлік агрегаттарында АПА, АМГ, УАВ, АВС типті агрегаттарда зертханалардың, ұшақтардың, қозғалтқыштардың оталуының және басқалардың қоректену орталықтандырылған жүйелерінде - жылына 1 рет (сирек емес);
- 2) бақылау-сынау жабдықтарында - жылына 1 рет (сирек емес);
- 3) жоғары жиілі қондырғыларда, гальваникалық былауларының шунттарында, түзеткіш құрылғыларында - жылына 1 рет (сирек емес);
- 4) РТҚ, ӘҚБ, қону, навигация және байланыс аппаратураларының панельдерінде, сол санда құрамына кіретін - 2 жылда 1 рет (сирек емес);
- 5) қорғау құрылыстарының қалқандарында, стационарлық және қозғалмалы электрстанцияларында, трансформаторлық қосалқы бекеттерде станцияларда - 3 жылда 1 рет (сирек емес);
- 6) ӘҚБ, навигацияның, қонудың және байланыстың АТБ цехтарының, азаматтық авиация зауыттарының және басқа қызметтерінің объектілерінің электрқоректенумен қамтамасыз ету, кіру, тарату және топтық қалқандарында - 3 жылда 1 рет (сирек емес).

201. Авиациялық бақылау-сынау жабдықтарында, жаттықпаларда, стендтерде, агрегаттарда, пульттерде және қондырғыларда орнатылған қысым өлшегіштер, тахометрлер, электрөлшеу және басқа ұшақ түріндегі құрал-жабдықтарын, пайдалану бойынша нұсқауларға сәйкес регламентті жұмыстар өткізу кезеңінде азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының және мекемелерінің (әрі қарай - ИТҚ) күштерімен және құралдарымен техникалық тексеріс өту қажет (формулярда).

202. Авиациялық тексеру қондырғыларының жиынтығына кіретін секунд өлшегіштердің дәлдендіруі сәйкестік қондырғыларда анықталған мерзімдерде өткізілуіне тиісті.

203. Қазақстан Республикасы 2.30-2001 мемлекеттік үлгіқалыптау талаптарына сәйкес жалғыз данада Қазақстан Республикасына әкелінген өлшеу құрал-жабдықтарды метрологиялық аттестацияға өкілетті мемлекеттік бөлімшеге құжаттар жиынтығымен көрсетеді, оған келесі құжаттар кіреді:

- 1) өлшеу құрал-жабдықтарына метрологиялық аттестациядан өткізуге өтініш;
- 2) қолдану құжаттары (техникалық сипаттау, пайдалану бойынша нұсқау);
- 3) өлшеу құрал-жабдығын түгендеу әдістемесіне құжаттың жобасы (пайдалану құжаттарында түгендеу әдістемесі жоқ кезінде).

204. Өлшеу стендтері, пульттер және қондырғылар, егер олардың құрамында өнеркәсіпті жасалған, қалыпты жағдайларда пайдаланатын бақылау, тексеру және өлшеу аппаратурасы бар болса, арнайы өлшеу құрал-жабдықтарына жататын, орташа жағдайда пайдаланатын жалпы тағайындаудың өлшеу құрал-жабдықтары 2.30.2001 ж. Қазақстан Республикасының мемлекеттік үлгіқалыптау мен сәйкес аттестациядан өтуі тиісті емес.

Метрологиялық аттестациядан өтуге тиісті:

- 1) мемлекеттік сынауға жатпайтын және сериялы өндіріске арналмаған жеке дайындалған данамен немесе бір реттік партиямен дайындалған өлшеу құрал-жабдықтары, іс-шаралар;
- 2) оларда техникалық құжаттамада көрсетілгеннен айыра танылған пайдалану шартында қолданатын өлшеу құрал-жабдықтары;
- 3) үлгі қалыпты өлшеу құрал-жабдықтарының құрамына кіретін пульттер және стендтер берілген жабдықтың құрамында тікелей түгендеу (дәлдендіру) ө н д і р і л е д і .

Тек коммутациялық немесе дабылбергіш аппарат құрамында бар пульттер және стендтер метрологиялық аттестациядан өтуге тиісті емес.

Авиациялық бақылау-сынау жабдықтарында, жаттықпаларда, стендтерде, агрегаттарда, пульттерде және қондырғыларда орнатылған қысым өлшегіштер, тахометрлер, электрөлшеу және басқа ұшақ түріндегі құрал-жабдықтарын пайдалану бойынша нұсқауларға сәйкес регламентті (профилактикалық), жұмыстар өткізу кезінде азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының және мекемелерінің инженерлі техникалық мамандарының күштерімен және құралдарымен техникалық тексеріс өтуі қажет, ол туралы төл құжатта (формулярда) сәйкестік белгі жасалады;

- 4) Авиациялық тексеру қондырғыларының жиынтығына кіретін секундөлшегіштердің дәлдендіруі сәйкестік қондырғыларда анықталған

мерзімдерде өткізілуіне тиісті;

5) Коммутациялық құралдар стендтердің, пульттердің, қондырғылардың, жабдықтың монтажи азаматтық авиация бөлімшелері мен профилактикалық қарауды өткізу кезеңінде пайдалану бойынша нұсқауларға сәйкес тексеріледі, (қызмет көрсетіледі) ол туралы төл құжаттамада белгі жасалады.

Өлшеу стендтердің пульттердің және қондырғылардың құрамына кіретін арнайы өлшеу құрал-жабдықтарының (бақылау тексеру және өлшеу аппаратураның) метрологиялық қызмет көрсетуі өнеркәсіппен жасалған және орнатылған тәртіппен келісілген нормативті техникалық құжаттамамен өткізіледі. Қызметтік тұлғалар бекітілген метрологиялық ереже мен нормаларды бұзушы кінәлілер Қазақстан Республикасы заңдарымен сәйкес жауапкершілік алады.

&2. Қазақстан Республикасы Азаматтық авиациясында өндіріс қызметін метрологиялық қамтамасыздандыру бойынша жұмыстардың ұйымдастырылуы

205. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында өндіріс қызметін метрологиялық қамтамасыздандыру бойынша жұмыстарды әуе компанияларының, мекемелердің, ұйымдардың метрологиялық қызметі өткізеді.

Қазақстан Республикасы азаматтық авиация метрология қызметі Қазақстан Республикасының бірыңғай метрологиялық қызметінің құрамды бөлімі болып табылады және Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарында, ұйымдарында, мекемелерінде ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге өлшеудің бірлігі мен керекті нақтылығын және авиациялық пен жердегі техникаға қызмет көрсетуінің деңгейін көтеруіне бағытталған жұмыстарды метрологиялық қамтамасыздандыру бойынша өткізілетін шаралардың кешенін атқарады.

206. Қазақстан Республикасы азаматтық авиация метрологиялық қызметі б ы л а й к ө р с е т і л е д і :

1) Өкілетті тіркелген мемлекеттік органмен бөлімше құрамында бар метрологиялық қызметтер бекітілген тәртіпте түгендеу, дәлдендіру өлшеу құрал-жабдықтарын жөндеп өткізуге құқығы бар.

Метрологиялық қызметтер азаматтық авиация Комитетінің қызметтерінің Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарында, ұйымдарында, мекемелерінде қолданатын өлшеу құрал-жабдықтарын түгендеу, дәлелдеу, межелеу және жөндеу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру мен өткізу негізгі функциялары болып табылады;

Әдістемелік басқарманы, бөлімшелердің авиациялық және жердегі техникасын пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеудің метрологиялық қамтамасыздандыру бойынша басқару мен бақылауды атқару.

2) Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының және мекемелердің құрамдарында бөлімшелер мен бөліктердің өндіріс қызметтерін метрологиялық қамтамасыздандыруға жауапты адамдары бар метрологиялық қызметтер.

Осы қызметтердің негізгі функциялары бөлімшелердің авиациялық және жердегі техникасының пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеуді метрологиялық қамтамасыздандыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру мен өткізу болып табылады.

207. Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының және мекемелерінің, өз құрамында өлшеу құрал-жабдықтарды түгендеуге, дәлдендіруге және жөндеуге құқықты орнатылған тәртіппен Өкілетті Мемлекеттік органдарымен тіркелген бөлімшелері бары өз қызметтерде Қазақстан Республикасы өлшеу бірлігін қамтамасыз ету туралы заңымен басқарылады және жүзеге асырылады.

1) Өндіріс қызметі метрологиялық қамтамасыздандыру мәселелері бойынша негізгі кәсіпорынның бөлімшелерінің іс-әрекеттерін әдістемелік түрде басшылық ет у ;

2) Метрологиялық жұмыстарды ұйымдастыру мен өткізу мәселелері бойынша негізгі кәсіпорын бөлімшелерінің іс-әрекетін бақылауды атқару;

3) Алынған құқықтар көлемінде өлшеу құрал-жабдықтарының түгендеу, дәлдендіру, межелеу және жөндеуін өткізу;

4) Негізгі кәсіпорын бөлімшелерінде қолданатын өлшеу құрал-жабдықтарының шұғыл есеп өткізуі, өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіру, түгендеу кестелерін құру және олардың орындалуын бақылау;

5) Жаңа ілгерішіл құралдары мен әдістерін ендіру;

6) Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарының, ұйымдарының, мекемелерінің тапсырыстары бойынша аса дәлді өлшеулер ұйымдастыруы мен орындауы;

7) Қызмет көрсетілетін өлшеу құрал-жабдықтарының тізімін көбейтуге арналған жұмыстарды өткізу;

8) Метрология бойынша мемлекет аралық үлгі қалыптарды, Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттарын (ҚР ҮҚ) және басқа нормативті құжаттарды ендіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыруы мен өткізуі;

9) Метрология мәселелері бойынша кәсіпорындардың құжаттарын жасау мен келісімдеу ;

10) Метрология саласында метрологиялық қызметінің қызметкерлерінің біліктілігін жоғарлату жұмыстарын ұйымдастыру;

11) Қазақстан Республикасы азаматтық авиация кәсіпорындарының ұйымдарының және мекемелерінің авиациялық және жердегі техникасының

пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде қолданатын өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіру, межелеу әдістемелерін жасау;

12) негізгі кәсіпорынның бөлімшелерінде орнатылған метрологиялық мәліметтердің, ережелердің, нормалардың, талаптардың орындалуын бақылау;

13) өлшеу құрал-жабдықтарының дәлдендіру мен межелеу (анықтап тексеру) әдістемелерін жасау;

14) сынған, уақытысында метрологиялық қызмет көрсету өтпеген өлшеу құрал-жабдықтарын қолдануына тыйым салу;

15) техникалық мүмкіндігі шектелген өлшеу құрал-жабдықтарын қолдануға рұқсат беру, егер осы өлшеу құрал-жабдықтарының қолдану технологиясы бойынша бұл рұқсат етілсе;

16) бөлімшелердің басшыларына өндіріс қызметі метрологиялық қамтамасыздандыру саласында табылған кемшіліктерді жою туралы орындауға міндетті ескертулерді беру.

208. Қазақстан Республикасы азаматтық авиация ұйымдарының және мекемелерінің өз құрамында бөлімшесі жоқ, мемлекеттік тіркелген Өкілетті орган өз құрамында мекеменің метрологиялық қамтамасыздандыруына жауапты тұлғалардың міндеттері мен құқықтары:

1) Бөлімше мен бөліктің қызметін метрологиялық қамтамасыздандыру жағдайының талдауын өткізу;

2) Бөлімшелерде және бөлімдерде пайдаланатын өлшеу құрал-жабдықтарының анық есептеуін өткізу, мәліметтерді тиянақты анықтау;

3) Барлық өлшеу құрал-жабдықтарының метрологиялық қызмет көрсету кестелерін құру, олардың орындалуын бақылау;

4) Пайдалануда жүретін және сақтауда тұрған өлшеу құрал-жабдықтарының жағдайының тиянақты бақылауы;

5) Метрологиялық қызмет көрсетуге жіберілетін өлшеу құрал-жабдықтарының буып-түюінің бақылауын өткізу, және метрологиялық органдарға жіберілген өлшеу құрал-жабдықтарының онда болу мерзімдерін бақылау;

6) Бөлімшелердің, қызметтердің, бөліктердің және бөлімдердің қызметкерлерімен орындалатын жұмыстардың метрологиялық қамтамасыздандыру нормалары мен талаптарын реттейтін құжаттарды орындауға талап етуін қамтамасыз ету;

7) талаптардың бұзылуымен сақталған өлшеу құрал-жабдықтарының уақытылы метрологиялық қызмет көрсетуі өтпеген, жөнделмегенді қолдануды жібермеу.

3. Бөлім. Ұшуға дайындауда әуе кемесін авиа ЖЖМ және арнайы сұйықтармен қамтамасыз ететін ұйымдар &1. Жалпы ережелер

209. Әуе кемесі ұшуын авиа ЖЖМ жағар-жанар майларымен қамтамасыз ету үшін әуежай территориясында немесе оның маңындағы жерлерде ережедегідей көлік құралдарынан авиа ЖЖМ құю үшін, ыдыстар өнімдерін қабылдау үшін объектілерді, құйылған авиа ЖЖМ жанар жағар май сақтайтын құйғын парктерді, ыдыстар өнімдеріне қосалқы бөлшектер мен жабдықтарға, арналған қойма бөлмелерді, қотару құю операцияларын орындауға арналған сорғы станциясы, авиациялық отынды сүзу пункттары, ӘК құюға арналған құралдарды толтыру орындары, құбыр байланыстары, өрт сөндіру объектілері, мұндай ұстағыштар және басқа көмекші техникалық объектілер мен орындар кіретін отын құйғын к е ш е н і б о л у к е р е к .

Отын құйғыш кешеніне автоматтандырылған немесе оңайлатылған орталықтандырылған май құю жүйелері, май құю құралдары, авиа ЖЖМ бақылау зертханалары кіру мүмкін. Объектілер мен техникалық жабдықтар авиа ЖЖМ қабылдау, сақтау, сапасын бақылау және беруге дайындауды қамтамасыз ететін техникалық процестің бөлігі болып табылады. Объектілер мен техникалық жабдықтардың тізімі мен саны ӘК қызмет ету бойынша онда орындалатын, мақсаттарға байланысты әр нақты отын құю кешені үшін анықталады.

Әкімшілік пен техникалық қызметшілер және отын құю кешенінің жиынтығы авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымды (бұдан әрі - ЖЖМҰ) құрайды.

2 1 0 . Ж Ж М Ұ :

1) пайдалану, жөндеу кәсіпорындарында азаматтық авиация ұйымдарында және басқа ведомстволарда, сонымен қатар Қазақстан Республикасы заңдарына с ә й к е с д е р б е с н е г і з і н д е ;

2) әуе көлігі кәсіпорындарының, әуежайлардың, әуе компанияларының, дербес авиация-техникалық базалардың, жөндеу кәсіпорындарының, сонымен қатар азаматтық авиация оқу орындарының құрамында құралады.

211. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін:

1) ЖЖМҰ сертификаттық талаптарға сәйкес болу керек;

2) ЖЖМҰ мамандары аттестацияланған болу керек;

3) авиа ЖЖМҰ үшін техникалық құрал-жабдықтар осы ережелерге сәйкес аттестацияланған болу керек.

&2. Авиаотынмен қамтамасыз ету жөнінде ұйымдардың негізгі міндеттері мен ұйымдастыру құрылымы

212. ЖЖМҰ өз қызметі барысында төмендегілерді қамтамасыз етеді:

1) өндірістік қызмет және авиа ЖЖМ қорын жасау үшін керекті авиа ЖЖМ қажеттілігін анықтау;

2) авиа ЖЖМ жеткізу үшін келіссөздер жүргізу;

3) авиа ЖЖМ оларды дайындауда және әуе кемесі май құюға беруде оның сапасын зертханалық және аэролаңдық бақылау тазарту жөнінде, сондай-ақ авиакеросинде судың кристалдануына қарсы сұйықтықтың құрамы (бұдан әрі - СКҚ) жөнінде мемлекеттік стандарттар мен нормативтік құжаттардың талаптарын орындау;

4) ұшулар реттігін және қауіпсіздігін көтеруге, авиа ЖЖМ сандық және сапалық сақталуына бағытталған қабылдау, сақтау, тазарту, беру, құю құралдарын пайдалану және уақытында техникалық қызмет ету және оларды жетілдіру;

5) еңбек және өрт қауіпсіздігі шараларды жүргізу;

6) авиа ЖЖМ сапасын бақылау жөніндегі зертханалар мен ЖЖМ қоймаларының техникалық базасын жетілдіру және дамыту;

7) ағымдағы және болашақтағы жұмыс жоспарларын орындау, өндірістік процестерді механизациялау және автоматтандыру;

8) авиа ЖЖМ жоғалуын болдырмайтын, қоршаған ортаны қорғау жөнінде, жұмыс істелген мұнай өнімдерін (бұдан әрі - ЖМӨ) қабылдау, сақтау және пайдалануын ұйымдастыру бойынша шараларды әзірлеу және жүргізу;

9) авиа ЖЖМ-ды есепке алу және олардың қозғалысы туралы есепті жүргізу, олардың мөлшерін есепке алып отыру, құжаттамаларды дұрыс жүргізу;

10) техникалық процестерді метеорологиялық қамтамасыз ету және авиа ЖЖМ сапасын бақылауды жетілдіру, өлшеу құралдарын (бұдан әрі - ӨҚ), аспаптарын түгендеу, құйғындарды межелеу, ӨҚ мен аспаптарды жөнді күйінде ұстау уақытында жүргізу;

11) жұмыс орындарын қажетті құрал-жабдықтар, материалдар, технологиялық құжаттамалар және көрнекті құралдармен қамтамасыз ету;

12) құрал-жабдықтар, қосалқы бөлшектер, құрал-саймандар мен тағы басқа құралдарға мұқтаждықты анықтау, өтініш беру, оларды іске асыру;

13) жұмыскерлердің біліктілік деңгейін көтеру;

14) авиа ЖЖМ сапасын бақылау, сүзгіден өткізу, сақтау, қабылдау ұйымдастыру, мерзімді тексеру, сонымен қатар арналған әуежайлар мен ХШАҚ уақытша аэролаңдарда ӨҚ ЖЖМ құюды мерзімді тексеру;

15) құрал-жабдықтар мен ЖЖМ зерттеу және сынақтан өткізу жөнінде жұмыстарды жүргізуде азаматтық авиация ғылыми зерттеу институттарының мамандарына келісім-шарт негізінде көмек көрсету.

Авиа ЖЖМҰ қызметінің жұмысын ұйымдастыру белгілі тәртіппен бекітілген

ЖЖМҰ туралы Ережелер бойынша атқарылатын міндеттермен анықталады және қызмет басшысымен орындалады, ол ЖЖМҰ белгіленген құрылымға сәйкес лауазымды тұлғаға бағынады.

213. ЖЖМҰ қызметкерлері, сонымен қатар жаңадан жұмысқа тұрған (басқа жерден ауыстырылған) адамдар қолы қойылып лауазымдық нұсқаулармен таныстырылу қажет. Лауазымдық нұсқаулардың көшірмелері әрбір жұмыскердің жұмыс орнында болу қажет, барлық нұсқаулардың бақылау даналары - ЖЖМҰ басшысында сақталу керек.

214. Лауазымдық нұсқаулар ЖЖМҰ құрылымы және жұмысын жүргізу тәртібі өзгерген кезде қайта қарастырылады.

&3. ӘК құю бойынша жұмыстарды жоспарлау және орындау

215. Әуе кемелеріне ЖЖМ құю оларда жоспарланған тәулік алдында әуе компаниясының өкілетті өкілінен түсетін және онда рейстің нөмірі, ӘК түрі және борттық нөмірі, ұшу уақыты және әрбір ӘК түріне сәйкес отынның мөлшері көрсетілетін ұшудың тәуліктік жоспары негізінде орындалады. Бұдан әрі басқа жоспарда авиациялық техникалық базасында (бұдан әрі - АТБ) май құю жұмыстарын жүргізу үшін қажетті отынға өтінім ескерілу керек. Бұл өтінімдер ПДО немесе АТБ (ИАС) диспетчерлермен құралады және арнайы көлік қызметі (әрі қарай - АКҚ) диспетчеріне жіберіледі

216. Әуежайларда әр түрлі ведомстволардың әуе кемесі авиа ЖЖМ құю іс жүзіндегі нормативтік құжаттарға сәйкес және авиа ЖЖМ құюға дайындауды жүзеге асыратын әуе кемесі меншік иесі мен ЖЖМҰ арасында жасалған келісім-шарттың негізінде іске асырылады.

217. Авиа ЖЖМ алуға талаптар бес данада толтырылады: біреуі - ӘК экипажына беріледі, төртеуі әуежайда қалады және одан кейін олар бухгалтерия мен ЖЖМҰ басқа бөлімшелеріне тапсырылады.

218. Әуе кемесі май құю тұрақты май құю құралдары мен арнаулы машиналардың: отынқұюшылар (бұдан әрі - ОҚ), май құюшылар (бұдан әрі - МҚ), май құю агрегаттары (бұдан әрі - ҚА), тазартылған суды құюшы машиналар к ө м е г і м е н ж ү р г і з і л е д і .

Осы АКҚ аталған құралдарды алдағы кезеңге (көктемгі-жазғы, күзгі-қысқы) бөліну табелі АКҚ және ЖЖМ келісіледі және ЖЖМҰ басшысымен бекітіледі.

219. Әуе кемесіне ЖЖМ құюды ұйымдастыруға әсерін тигізетін тәуліктік ұшу жоспарындағы барлық шұғыл өзгерістер АКҚ диспетчер өзгертілген жоспар бойынша әуе кемесі ұшу және ұшып келуіне дейін кемінде 2 сағат бұрын хабарлану керек.

220. Ұшулар жоспары өзгеруі тәулік ұшулар жоспарына енгізіледі және өтінім журналына жазылады.

221. Базалық әуежайларға ұшып келетін ӘК-не алдағы ұшу уақытына тәуелсіз ережедей, ұшып келгеннен авиа ЖЖМ құйылады.

222. Мезгілсіз май құюға, сонымен қатар құйылатын ЖЖМ сапасына жауапкершілік Қазақстан Республикасы істегі заңдарға сәйкес бекітіледі.

223. Әуежайдағы қозғалмалы май құю құралдарын техникалық тұрғыдан пайдалану ЖЖМҰ басшысы бекіткен табельге сәйкес ЖЖМ қызметіне шұғыл бағыныштыққа арнаулы машиналар мен жүргізушілер құрамын бөлетін АКҚ-не бөлінеді.

224. Әуе кемесі май құюға ЖЖМ қоймасынан жіберілетін авиа ЖЖМ осы Ережеде баяндалған талаптарға жауап беру керек. Құйылатын авиа ЖЖМ сапасы бақылау талонымен расталады.

225. Әуе кемесі авиа ЖЖМ құю жұмыстары мамандармен орындалады. Олардың құрамы мен санын ЖЖМҰ басшысы белгілейді.

226. Әуе кемесі май құюды шұғыл қамтамасыз ету үшін май құю бригадасының жеке құрамы ӘК май құю жерлер тікелей жақын орналасқан радио және телефон байланыстарымен жабдықталған бөлмелерде орналасу керек . Арнайы автокөлік (ТЗ, МЗ, ауа толтыру әрі қарай - ВЗ) радиобайланыспен қамтамасыз етілу керек.

227. Кезекті құйғынды іске қосу және әрбір сменаның алдында ЖЖМ қызметінің өкілетті маманы шығын құйғынында тауар асты суының болуын тексереді. Қанағаттанарлық нәтижелерде құйғын сайынғы беріліс журналында (25 қосымша) "ЖЖМ тазалығының деңгейін бақылау нәтижелері қанағаттанарлық. Май беруге рұқсат етемін" деп жазылады.

228. ӘК май құю жұмысына арнайы машиналар рұқсат беру кезекті ауысым басында Қазақстан Республикасы әуе компаниялары, әуежайлардың жанар-жағар материалдар қоймаларын техникалық пайдалану бойынша Нұсқауына сәйкес арнайы машиналарды май құюға рұқсат беру журналында белгі қойып, ЖЖМ қызметінің өкілетті маманы мен АКҚ қызметі механигімен (бригадирімен) бірге о р ы н д а й д ы .

Май құюға жіберілген машиналар туралы АКҚ диспетчеріне хабарланады.

229. ЖЖМ қызметі маманы арнайы машиналарды әр толтырудан кейін авиа ЖЖМ тазалығын тексереді, ӘК май құюға рұқсат ету туралы бақылау талонында белгі қояды және АКҚ диспетчеріне ол туралы хабарланады.

230. ӘК май құюға арнайы машиналардың шығуы АКҚ диспетчерінің рұқсатымен жүргізіледі.

231. ӘК май құю іс жүзіндегі нұсқаулар мен ӘК техникалық қызмет көрсетудің регламентіне сәйкес ӘК қозғалтқыштарының толық тоқтағанынан

кейін және бактардың ішіндегі қалған май төгілгеннен кейін орындалады. ӘК май құюды бастау алдында тірек қалыптарымен бекітілу және ұстау керек.

232. ӘК қызмет көрсетуге жауапты тұлға (бортинженер, бортмеханик, авиатехник) май құю алдында төмендегілерді тексереді:

1) бақылау талоны бойынша май құюға рұқсат етілгендігін, арнайы
м а ш и н а н ы ң т а л о н д а
көрсетілген нөміріне сәйкестігін, құюға берілген авиа ЖЖМ және СКҚ-с
п а й ы з д ы қ қ ұ р а м ы н ы ң
сәйкестігін, ОҚ қалған отынды төгуді тексеру күні мен уақытын және оның
т а з а л ы ғ ы н ;

2) жерге қосу құралдарымен сенімділігі мен жөнділігін ӘК мен май құю
қ ұ р а л д а р ы н ы ң
потенциалын тегістеу жабдықтарын;

3) май құйылатын жерде өрт сөндіру құралдарының болуын;

4) ОҚ дөңгелектерінің астына тірек қалыптарының қондырылуын;

Тексеру аяқталғаннан соң ӘК май құю жұмысын бастауға рұқсат береді және
м а й қ ұ ю
режимін, сонымен қатар май құю үшін бак топтар бойынша орналастырумен май
қ ұ ю ү ш і н а в и а
ЖЖМ нақты мөлшерін көрсетеді.

233. ӘК орталықтандырылған май құю автоматикасын іске қосуды және май құюды бақылау ӘК қызмет көрсетуге жауапты тұлға жүргізеді. Ол ӘК май құйылған авиа ЖЖМ нақты мөлшерінің сәйкестігін, ӘК отын және май жүйелерінің бактары мен топтарында дұрыс бөлінуіне, қажет кезде АКҚ-с пайдалануға жауап береді.

234. Құю құралдары есептеушінің көрсеткіштері бойынша берілген ӘК нақты құйылған ЖЖМ N 1 ЖЖМ формасы бойынша талаптар өкілетті адам немесе экипаж мүшесі екі данамен жазып береді, оның біреуін арнайы машинаның жүргізушісіне береді.

235. АКҚ диспетчері ӘК түрлері мен нөмірлері бойынша құйылған авиа ЖЖМ мөлшерін белгілейді және әрбір ӘК май құю аяқталу туралы АТБ және әуе компанияларының өкілетті тұлғаларына хабарлайды.

236. ӘК бактарынан авиа ЖЖМ төгу АКҚ диспетчері немесе әуе компаниясының өтінімі бойынша жүргізіледі. Төгу авиа ЖЖМ әрбір маркасына арнайы бөлінген авиаотын цистерналарын жүргізіледі, олар төгілетін отын мөлшерін өлшейтін құралдармен жабдықталу қажет.

237. Бортында жолаушылары бар ӘК май құю нормативтік техникалық талаптарды сақтау аралық әуежайларда ерекше жағдайларда орындалады.

&4. Авиа ЖЖМ және арнайы сұйықтарды қолдану және олардың сапасын бақылау

238. ӘК қолданылатын авиа ЖЖМ тізімі Мемстандартқа сәйкес авиациялық техниканы орындаушы зауыт немесе әзірлеуші ұйыммен анықталады.

239. ӘК түрі бойынша авиа ЖЖМ қолданылатын маркалары іс жүзіндегі норматикалық-техникалық құжаттар, ӘК пайдалану жөніндегі нұсқаулармен, ӘК ТҚ регламенті және химмотологиялық карталармен анықталады.

240. ӘК май құюға авиа ЖЖМ ГОСТ (ТУ) талаптарына сәйкес және нақты ЖЖМҰ технологиялық картасы бойынша операциялардан рет-ретімен өткен кондицияланған авиа ЖЖМ рұқсат етіледі.

241. ЖЖМҰ-да ӘК май құю үшін кондицияланған авиа ЖЖМ қабылдау, сақтау, дайындау және беру ЖЖМ қызметіне жүктеледі, ал ӘК жүйелері мен агрегаттарында олардың пайдалануы және сақталуы - авиациялық-техникалық базасына, инженерлі-авиациялық қызметіне және ұшу қызметіне жүктеледі.

242. Авиа ЖЖМ сапасын бақылау осы ережелермен сәйкес ӘК май құюға беруге дейін авиа ЖЖМ барлық қозғалыс кезеңдерінде орындалу керек.

243. Авиа ЖЖМ сапасын аэроландық бақылау мақсаты пайдалану тазалығы белгіленген деңгеймен (механикалық қоспа мен судың болуы) талап етілген авиа ЖЖМ маркаларын ӘК құюға беруді қамтамасыз ету болып табылады.

244. Авиа ЖЖМ сапасына аэроландық бақылау тұнбаны төгу, сақтау құралдарының техникалық жағдайын, май құю, сүзгіден өткізу бойынша кешендік шараларды және операцияларды құжатқа тән ресімдеу кіреді. Ол ЖЖМ (ОҚС) қоймасындағы шығыс тұтыну күйғындарында орналасатын авиа ЖЖМ тазалығын тексеруден басталады, құю құралдарының белгіленген нүктесінен тұнбаны төккеннен кейін авиа ЖЖМ тазалығын тексерумен аяқталады. Олардың қозғалысы барлық кезеңдерінде авиа ЖЖМ сапасына аэроландық бақылау тиісті технологиялық жабдықтарды қызмет ететін техникалық құрам орындайды.

245. Авиа ЖЖМ сапасын зертханалық бақылау ЖЖМ арнаулы зертханаларында жүргізіледі.

246. Авиа ЖЖМ сапасына лабораториялық және аэроландық бақылауын орындау тәртібі және ЖЖМҰ бақыланатын физика-химиялық көрсеткіштер тізімі осы Ережелерімен анықталған.

&5. Метеорологиялық қамтамасыз ету

247. ЖЖМҰ метрологиялық қамтамасыз ету қызметінің негізгі міндеттері:

1) өлшем құралдары (ӨК) мен бақылау-өлшем аспаптарының (бұдан әрі - БӨА) талап етілетін өлшем дәлдігін қамтамасыз ету мақсатында қалыпты күйде

ұ с т а у ;

- 2) ӨҚ күйіне талдау жасау;
- 3) ӨҚ уақытында тексеру, жөндеу және ауыстыру;
- 4) құйғындар мен құбырларды межелеу;
- 5) метрологиялық ережелерді сақталуын, ӨҚ мен БӨА техникалық қызмет көрсету мен пайдалану жағдайларын сақтауды бақылау;
- б) өлшеу дәлдігінің нормасын реттейтін мемлекеттік және салалық стандарттарын, олардың орындалу әдістерін және басқа метрологиялық қамтамасыз ету ережелерін сақтау болып табылады.

248. ЖЖМҰ метрологиялық қамтамасыз етудің ұйымдастырушылық негізі метрологиялық қызмет болып табылады.

249. Метрологиялық қамтамасыз ету мақсаттарын ЖЖМҰ бастығының бұйрығымен ЖЖМ қызметінің инженерлік-техникалық құрамынан тағайындалған тұлға шешеді.

250. Өз қызметінде метрологиялық қамтамасыз етуіне жауап беретін адам ОСТ 5400028-85 стандарттарын басшылыққа алады.

251. Метрологиялық қамтамасыз ету жағдайына техникалық талаптарға сәйкес ведомстволық қадағалау орындалады.

252. ӨҚ есепке алу мына құжаттардың негізінде жүргізіледі:

- 1) қызметтегі бар ӨҚ есепке алу, бақылау және сынау ведомосы (осы Ережелердің 26 қосымшасы).
- 2) ӨҚ қозғалысы есеп журналы (27 қосымша);
- 3) ӨҚ тексеру кестесі (28 қосымша) жатады.

253. ӨҚ тексеру ГОСТ 8.002-86 талаптарына сәйкес орындалады.

254. Бұзылған және тексеруден өтпеген ӨҚ қолдану рұқсат етілмейді.

255. ӨҚ тексеру кестесі бөлек әр жылға мемлекеттік және ведомстволық тексеруге жататын ӨҚ жасалады.

256. ӨҚ мемлекеттік тексеру кестесі ЖЖМҰ метрологиялық бөлімімен және Мемстандарттың территориялық органымен.

257. Ведомстволық тексеру кестесі метрологиялық бөлімімен келісіледі және ЖЖМҰ басшысымен бекітіледі.

258. Белгілі кезеңде олардың пайдалануы жоспарланбайтын ӨҚ мерзімді тексеру кестесіне кіргізбеуге рұқсат етіледі. Мұндай аспаптардың тізімі метрологиялық бөліммен келісулі және ЖЖМ ұйымы басшысымен бекітілу болу керек.

259. Нормаланған дәлдігі бар олардың сандарын бағалауынсыз шамаларды өлшеуге бақылау үшін қолданылатын ӨҚ тексеруге жатпайды. Осы құралдар мен

олардың пайдалану құжаттарында "И" деген белгі жасалу керек. Осындай құралдар тізімі метрологиялық қамтамасыз етуге жауапты адаммен құрастырылады, ЖЖМҰ метрологиялық бөлімімен келісіледі.

260. ЖЖМ қызметінің аналитикалық (химиялық) зертханаларын метрологиялық аттестациялау іс жүзіндегі нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жүргізіледі.

261. Оператордың кәсіби дайындығы мен сынақтарды өткізу шарттарымен байланысты шұғыл және әдістемелік ауытқуларды азайту үшін кезеңдік үш деңгейде жүргізілетін ЖЖМҰ авиа ЖЖМ талдау нәтижелері қайтарымдылығының тексеруін жүргізіп отыру қажет:

бірінші деңгей - тексеру келісім негізінде бойынша АА МемҒЗИ-мен ұйымдастырылады және базалық және 1-класты ЖЖМ зертханаларында жүргізіледі: ЖЖМҰ ең маңыздылары екі жылда бір рет тексеріледі;

екінші деңгей - тексеру ЖЖМ негізгі зертханасымен ұйымдастырылады және Ж Ж М Ұ жыл сайын өткізіледі;

үшінші деңгей - тексеру ЖЖМ зертханасының ішінде жүргізіледі; онда 2-3 қызметкер бар болғанда тексеріс квартал сайын инженердің өзімен инженер өзі-лаборатория басшысымен жүргізіледі.

6 Тарау. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында арнайы сұйықтықтар мен авиациялық жанар-жағар материалдарды бақылау, қабылдау, сақтау, құюға жіберуге дайындау және сапасын бақылау & 1. ЖЖМ қолдану шарттары

262. Шетел әуежайларында Қазақстан Республикасында азаматтық авиациясының авиатехникасын, шетел әуе компаниялары авиатехникасының транзитті ұшуын немесе Қазақстан Республикасы әуежайларында жеке иеленушілерін авиа ЖЖМ-мен қамтамасыз ету тиісті контрактармен немесе келісім шарттарымен анықталады.

263. Авиа ЖЖМ ӘК-нде қолдануға дайындау және сапасын бақылау сертификацияланған қызметшілер орындайды. Авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша ұйым сертификатының болуы арнайы сұйықтықтар мен авиа ЖЖМ сапасын бақылау үшін және май құюға жіберуге дайындау, сақтау, қабылдау, орындау үшін қажетті шарт болып табылады.

264. ЖЖМ қызметі үшін белгіленген ПРАГСМ толық көлемінде авиа ЖЖМ ӘК ұшуларын қамтамасыз ету бойынша Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында қабылданған сертификаттық талаптарға жауап береді және оларға жататын бөлігінде авиа ЖЖМ ӘК ұшуларын (ұшу қызметі, АКҚ, ИАҚ)

қамтамасыз етуге қатысатын, әуекомпаниялар мен аэроландар басқа қызметтерімен орындауға жатады.

265. Май құюға дайындау, сақтау, қабылдау тәртібі және қабылдау (бұдан әрі - П Р А М С) :

1) Авиа ЖЖМ қабылдау, сақтау, сапасын бақылауға және пайдалануға рұқсат беру тәртібін ;

2) ӘК жүйелеріне қабылдау, сақтау, қотару және май құюға дайындау кезінде олардың жөнді жұмыс істеуін қамтамасыз ететін техникалық құралдар мен технологиялық жабдықтарды техникалық күтімдеу тәртібі;

3) ӘК-нің әртүрлі типтерінде қолдануға рұқсат етілген авиа ЖЖМ ассортименти және оларды қолдану тәртібі;

4) ӘК-не май құюға авиа ЖЖМ жарамдылық белгілері;

5) ӘК-не май құюға жіберуге авиа ЖЖМ дайындау технологиясы;

6) ӘК жүйелерінде және ЖЖМ қоймасында тұрған кезде авиа ЖЖМ сапасын сақтау жөнінде негізгі шараларды анықтайды.

266. Авиа ЖЖМ-мен жұмыс істеу тәртібі авиа ЖЖМ-ды ӘК-не май құюға беру мен қолдануға дайындау технологиялық карталарды авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша, сонымен қатар қызметкерлерге лауазымдық нұсқаулар ұйымдарымен әзірлену үшін негізгі құжат болып табылады.

&2. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясының ӘК-нде авиа ЖЖМ-ды қолдануға рұқсат ету тәртібі

267. ӘК-нде қолдануға ӘК ұшуда пайдалану жөнінде Басшылықта, техникалық күтімдеу бойынша Басшылықта тиісті талаптарында белгіленген авиа ЖЖМ маркалары рұқсат етіледі.

268. ӘК жүйелеріне авиа ЖЖМ-ды шартқа сәйкес өнім ретінде құюға жіберуге рұқсат ету үшін негіздері - құжаттармен расталған авиа ЖЖМ-дың берілген маркасын жасауға олардың ГОСТ (ТУ) нормаларына сәйкес келу болып табылады, ал авиациялық отындар, майлар және арнайы сұйықтықтар үшін, бұдан басқа - осы Ережелермен сәйкес авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымдар ЖЖМ қоймаларында рет-ретімен жасалынатын олардың дайындығынан өту болып табылады.

269. АвиаЖЖМ сапасы мен сәйкестігін дәлелдейтін құжаттар өндірушінің паспорты, ал құймалы көлікпен немесе құбыр арқылы жеткізілетін авиа ЖЖМ үшін - жіберуге жарамдылығын көрсететін сапа анализі және бақылау талоны де болып табылады.

270. Өндірушінің паспорты авиа ЖЖМ-дың осы маркасын жасауға кіретін ГОСТ (ТУ) физика-химиялық және пайдалану көрсеткіштерінің толық кешені көлемінде анализ нәтижелерін және ГОСТ (ТУ) өнімнің осы партиясының сәйкестігі туралы қорытындыны қамтиды.

271. Жіберуге жарамдылығын көрсететін авиа ЖЖМ сапасының анализі отынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымның ішкі құжаты болып табылады. Ол нақты Ережелермен белгіленген көрсеткіштер кешені бойынша, авиа ЖЖМ өткізілген талдау нәтижелері мен қорытындысын қамтиды және қоймаға қабылданған құймалы өнім өндіруші паспортында көрсетілген маркаға сәйкес келеді және оны қоймаға беруге жарамдылығы сақталады, қабылдауда және сақтауда ол қорытындыда ескеріледі. Беруге жарамдылығы туралы қорытындысы жоқ құю өнімдері ӘК жүйесіне май құюға рұқсат етілмейді.

272. Бақылау талоны май құю құралына және оның ыдысынан немесе ол арқылы ӘК жүйесіне айдалатын авиа ЖЖМ-ға беріледі. Бақылау талонын ресімдеу үшін негіз май құюға жарамдылығына сапа анализі қорытындысы және өнім тазалығын бақылау нәтижелері және құю құралдарының дайындығы болып табылады.

273. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясында ӘК қолданылатын арнайы сұйықтар мен авиациялық отын, май, майлаулар номенклатурасы осы Ережелердің 29, 30, 31, 32, 33, 34 қосымшаларында келтірілген.

&3. Авиа ЖЖМ сапасын бақылау

274. ӘК жүйелеріне жіберуге авиа ЖЖМ-ды дайындау кезінде бақылаудың мынандай түрлері белгіленеді: кіретін жердегі, қабылдайтын жердегі, қоймалық және аэроландық.

275. Кіретін жердегі тексеру кез келген көлікпен жеткізілген өндірушіден (жеткізіп берушіден) түскен авиа ЖЖМ-дың әр партиясын тұтынушы қоймасына қабылдау кезінде орындалады және:

1) түсетін көлік құралдары мен ыдыстардың сәйкестігін, сонымен қатар ондағы өнімнің және ілеспе құжаттамасын анықтау үшін;

2) түскен құйылатын авиа ЖЖМ-дың тазалығын бағалау үшін арналады.

Кіретін жердегі бақылау нәтижелері бойынша түскен өнімді қоймаға қабылдау тәртібі туралы шешім қабылданады, ол резервуар бойынша журналға және/немесе ауысымды тапсыру журналына жазылады.

276. Құйылатын авиа ЖЖМ-ды қабылдайтын бақылау өнім қабылдауын бақылаудан кейін және резервуарға басқа партия өнімін үстемелеп құйғаннан соң о р ы н д а л а д ы .

Қ а б ы л д а й т ы н б а қ ы л а у :

1) осы резервуардағы өнімнің маркасын тексеру үшін арналған;
2) қоймаға қабылдау немесе тасымалдау барысында авиа ЖЖМ-ды, араластыруға рұқсат етілмеген химиялық заттар немесе авиа ЖЖМ-ды басқа маркалары немесе түрлерімен араласу нәтижесінде шартқа сәйкес емес авиа ЖЖМ-ды дайындау технологиялық процеске қатыстыру мүмкіндігін болдырмау үшін арналған. Қабылдайтын бақылау 87 қосымшадағы 5 графаға сәйкес авиа ЖЖМ-дың физика-химиялық көрсеткіштерін анықтау мен оның тазалық деңгейін белгілеуді қамтиды.

Құймалы көлікпен түскен авиа ЖЖМ-ды қабылдайтын жердегі бақылаудың нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, белгіленген форма бойынша (88 қосымша) осы резервуардан өнімді жіберу үшін жарамдылық талдау ресімделеді. Жарамдылықты көрсететін талдау резервуардағы тексерілген өнім жұмсалғанша жарамды болады, бірақ 1 жылдан артық емес уақытқа (авиаотындар мен авиамайлар үшін) және 6 айға (СКҚ сұйықтық үшін) жарамды.

277. Қоймалық бақылау авиаотын мен авиамайлар 6 ай сақталған соң және осы резервуарда СКҚ сұйықтық 3 ай сақталғаннан кейін жүргізіледі.

Қ о й м а л ы қ б а қ ы л а у :

- 1) сақталатын өнім сапасының параметрлерінің өзгеру деңгейін анықтау үшін ;
- 2) өнімнің қолдану немесе ары қарай сақтау мүмкіндікті растау үшін арналған .

Қоймалық бақылау 87 қосымшадағы 9 графаға сәйкес авиа ЖЖМ-дың физика-химиялық көрсеткіштері мен оның тазалық деңгейін анықтауды қамтиды. Қоймалық тексеру нәтижелері бойынша құюға осы резервуардан өнімді жіберу немесе сақтауға жарамдылық туралы шешім қабылданады.

Қоймалық бақылау нәтижесі қанағаттанарлық болғанда, іс жүзіндегі жарамдылық талдауында өткізген күн көрсетумен белгі қойылады. Көрсеткіштердің өзгерген өлшемдері тиісті жарамдылық талдау графасына енгізіледі.

278. Аэроландық бақылау қолдануға жарамды өнімді нақтылы құю құралы ыдысынан және жұмсалатын резервуардан құюға жіберуге дайындығын р а с т а й д ы .

Аэроландық бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, бақылау талоны 89-92 қосымшасының формасы бойынша ресімделеді. Ол осы құю құралы арқылы дайындалған авиа ЖЖМ-дың белгілі маркасын ӘК май құюға жіберуге рұқсат етілгендігін куәландырады. Бақылау талонының жарамды мерзімі - шығыс резервуардан өнімнің жұмсалуды аяқталғанға дейін, бірақ өнімнің берілген партиясын жіберуге дайындығын көрсететін анализдің жарамды мерзімінен артық емес уақытқа жарамды.

279. Қолдануға авиа ЖЖМ-ды дайындау процесіне авиа ЖЖМ-ды енгізу алдында немесе сақтау барысында авиа ЖЖМ сапасының өзгеру ЖЖМҰ басшысы ұйым басшысының шешімі бойынша сапаны бақылау уақытынан ерте жүргізілу мүмкін. Бұл жағдайда сынама таңдау орны мен сапаның бақыланатын көрсеткіштер тізімі отынмен қамтамасыз ету бойынша ұйым басшысымен белгіленеді.

280. ЖЖМ қоймасына түскен авиа ЖЖМ-дың сапасының ГОСТ(ТУ) талаптарына сәйкес келмеу немесе сапаның жасырын ақаулығы табылған кезде, тұтынушының өтініші бойынша арбитражды бақылау жүргізіледі. Арбитражды бақылау әр жағдайда көрсеткіштердің белгілі тізімі бойынша Қазақстан Республикасы территориясындағы азаматтық авиация жанар-жағар май базалық зертханасы орындайды. Бақылау нәтижесі бойынша Қазақстан Республикасы жанар-жағар май базалық зертханасы өнімді қолдану шарттары туралы қорытындымен арбитраж талдауын береді.

281. ӘК жүйелерінен авиа ЖЖМ сапасын бақылау, ӘК-дегі нормативті-техникалық құжаттармен белгіленген мерзімімен және зерттеу әдістерімен, көрсеткіштер көлемінде тұтынушының жанар-жағар май зертханасымен жүргізілуі мүмкін. Бақылау нәтижелері бойынша көрсетілген сынамаға зерттеу кезінде анықталған параметрлер бар талдау беріледі (93 қосымша).

282. Апаттық және істен шыққан ӘК-нің агрегаттарынан алынған шөгінділердің, тұнбалардың және авиа ЖЖМ-дың сапасын бақылау аналитикалық химияның стандартталған және аспаптық әдісімен зерттеуді өткізуді өзіне қамтиды және алынған нәтижелер ӘК жүйесінде оны қалыпты пайдалануда және істен шыққанда нақты өнімнің сапа деңгейі бойынша "мәліметтер жиынтығымен" сәйкестігін белгілейді.

Авиациялық оқиғаны (қақтығыстарды) тексеретін комиссия нұсқауы бойынша зерттеу объектілерін бақылау, анализдер бар қорытындыны Тапсырыс берушіге тапсырыс етумен, Қазақстан Республикасының азаматтық авиация жанар-жағар май базалық зертханасы жүргізеді.

&4. ЖЖМ сынамаларын таңдау және оларды тасымалдау

283. Май құю, сақтау, тасымалдау құралдарынан алынған авиа ЖЖМ сынамалары авиа ЖЖМ сапасының осы Ереженің талаптарына сәйкестігін анықтау үшін таңдалады.

ӘК агрегаттары мен жүйелерінен алынған авиа ЖЖМ сынамалары,

агрегаттар мен жүйелерді пайдалануға дайындығы мен техникалық қызмет көрсету бойынша регламенттік жұмыстардың толық орындалуын, сапасы мен олардың тазалық деңгейін анықтау үшін алынады.

284. Авиа ЖЖМ-дың алынатын сынамалары маңызды болуға тиіс.

С ы н а м а л а р м а ң ы з д ы л ы ғ ы :

1) осы Ережеде айтылған мерзімділікпен және белгіленген тәсілмен оның көлемінің белгілі бөлігінен авиа ЖЖМ-дың тапсырылған көлемін алумен;

2) сынамаларды арнайы дайындалған ыдысқа алумен;

3) сынамаға қосымша келтірілген құжаттаманың қажетті көлемі мен н а қ т ы л ы ғ ы м е н ;

4) тығындау ережелерін сақтау және зерттеу, сақтау орнына жеткізумен ж е т к і з і л е д і .

ЖЖМ қоймаларының технологиялық жабдығы мен май құю және тасымалдау құралдарынан сынамаларды таңдап алу авиотынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымның техникалық қызметшілерімен орындалады.

285. Жіберуге дайындау кезінде авиа ЖЖМ сынамаларын таңдап алу ГОСТ 2517 талаптарына сәйкес орындалады. Сынамалар мынандай түрлерге бөлінеді:

1) н ү к т е м е л і к ;

2) б і р і к т і р і л г е н ;

3) т ү б і н д е г і .

Нүктемелік сынама - ГОСТ және Ережемен белгіленген таңдау орнынан бір р е т т е а л ы н а т ы н с ы н а м а .

Біріктірілген сынама - ГОСТ белгілеген қатынас мөлшерлерде нүктелік сынамаларды араластыру нәтижесінде құрастырылған сынама.

Түбіндегі сынама - сүзгіш-сепаратордың, сүзгіштің, құю құралының, тұндырғыштың, ыдыстың төменгі бөлігінен немесе құбырдың не резервуардың тұнба төгетін төменгі кранынан (сифоннан) алынған нүктемелік сынама.

ӘК-мен қақтығыстар мен авиациялық оқиға болған жағдайда авиа ЖЖМ-дың сынамаларын таңдап алу тәртібі осы Ереженің 42 қосымшасында айтылған.

286. Авиа ЖЖМ сынамаларын төгу құрылғылары (ОК, МҚ ыдысының тұндырғыштары, сифондар, резервуарлардың төменгі крандары, суайыру мен тазалау құралдарының тұндырғыштары) арқылы таңдап алғанда, төгу краны толық ашық кезде біртекті өнімнің пайда болуына дейін, $0,5 \text{ дм}^3$ -ден аз емес, алдын ала тұнбаны төгумен орындалады.

287. Сынамалар көлемі авиакеросиндер мен авиажанармайлар үшін $1,5 \text{ дм}^3$ -ден кем емес, ал авиа ЖЖМ-дың басқа түрлері үшін - $0,7 \text{ дм}^3$ -ден кем емес

Авиаотындар мен авиамайлардың тазалық деңгейін тексеру үшін алынатын сынама көлемі $0,5...0,8^3$ дм мөлшерді құрау тиіс.

288. Авиа ЖЖМ сынамасын таңдап алу тұтынушының жанар-жағар май зертханасы дайындаған ыдысқа (ыдыс-аяққа) алыну тиіс, ол туралы сынама алу актісінде тиісті белгі қойылады.

289. Сынамалары бар бөтелкелер, төсемдері бар бұрамалық қақпақтармен немесе тығындармен нығыз жабылуға тиіс, олардың төсем материалы авиа ЖЖМ-да ерімеу керек. Резеңке немесе қабықты қақпақ қолданылған кезде оларды орау үшін полиэтилен пленкасы пайдаланылады. Бөтелкенің мойынын полиэтилен немесе басқа нығыз пленкамен орау және жіппен байлауы тиіс, оның ұштары этикетка тесігіне өткізіледі. Жіп ұштарын пломбылайды және картоннан, ағаштан немесе басқа материалдан істелген пластинкаға сургуч (шайыр) құяды және мөр басылады. Бөтелкеге этикетка жапсыруға рұқсат етіледі.

290. Этикеткада мыналар көрсетілу тиіс:

1) сынамаларды таңдау есепке алу журналы немесе сынамаларды тіркеу журналы бойынша сынама нөмірі;

2) өнімнің атауы, маркасы;

3) резервуар нөмірі, сынама қандай мөлшерден алынғаны, ыдыс, цистерна партиясының нөмірі, кеме атауы, сынама алынған танкінің нөмірі;

4) сынама алынған күн;

5) өнімге ГОСТ(ТУ) атауы;

б) сынаманы таңдап алған және мөр басқан тұлғалардың қолдары және фамилиялары.

291. Сынамаларды таңдап алу актімен (95 қосымша) ресімделеді және журналға тіркеледі.

Авиациялық оқиға (қақтығыс) себептерін тексерумен байланысты ӘК-нен алынған авиа ЖЖМ сынамаларын жіберген кезде актіде еркін түрде сынамаларды таңдап алу технологиясы айтылуы керек. Онда тұнбаның қандай көлемі төгілгені, бұл тораптан сынаманы таңдап алу қашан орындалғаны белгілеу және айтылу керек, сынаманы таңдап алу нүктесі дәл көрсетіледі және сынама алынған жабдықтың күйі, қоршаған орта күйі, ыдысты кім дайындағаны, біріктірілген сынама құру үшін қандай нүктелік сынама таңдап алынғаны көрсетіледі. Егер таңдап алу, осы Ережемен белгіленген мөлшерден аз орындалса, онда бұның себебі көрсетіледі, сонымен қатар сынамаларды таңдап алу үшін аралық ыдыстарды (құрылғыларды) қолдану көрсетіледі.

292. Сынамалар зерттеуге іліспе хатпен жіберіледі, онда зерттеуді өткізу мақсаты көрсетіледі. Хатқа міндетті түрде осы ережелерде ұсынылған

мәліметтерді қамтитын сынаманы таңдап алу актісі қоса тіркеледі.

Авиа ЖЖМ сынамаларын тасымалдау және дайындау тәртібі "Әуе көлігімен қауіпті жүктерді тасымалдау Ережелерінде" келтірілген.

&5. Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясының әуежайлары мен әуе компанияларында авиа ЖЖМ анализін жүргізу

293. 87 қосымшада көрсетілген тізім бойынша авиа ЖЖМ сапасының физика-химиялық көрсеткіштерінің анализдері тұтынушының арнайы жанар-жағар май зертханаларында орындалады.

Авиамайлар мен авиаотындардың тазалық деңгейін тексеру сынамаларды таңдап алу орнында (ЖЖМ қоймасында, арнайы көлік тұрағында, ұшу алаңында) орындалады.

294. Тұтынушының жанар-жағар материалдары зертханасы авиа ЖЖМ-ды қоймалық және қабылдайтын жердегі тексеру көлемінде, 87 қосымша бойынша анализдерді өткізу үшін, ӘК жүйелерінен алынған авиа ЖЖМ тазалығының анализі үшін жабдықтарды және оның авиа ЖЖМ сапасына өткізілген анализдер нәтижесінің дұрыстығы мен сенімділігі туралы ҚР Мемстандарттың қорытындысы болу керек.

295. Анализге зертханаға түскен авиа ЖЖМ сынамалары сынамаларды тіркеу Журналында тіркеледі (осы ереженің 44 қосымша).

296. Авиа ЖЖМ тазалығы мен сапасына анализ жүргізу метрологиялық жағынан тексерілген өлшеу және сынау құралдарында орындалады.

ӘК-не құюға жіберуге дайындалған авиаотынның тазалық деңгейін тексеру көзбен шолып және отын сапасының индикаторын (бұдан әрі - ОСИ) пайдаланатын ПОЗ-Т ыңғайланған құралдың (ПЭК-Т индикаторының) көмегімен орындалады. Авиамайлардағы судың мөлшері көзбен шолып және ГОСТ 1547 бойынша "тырсылдату" әдісімен анықталады.

Авиаотынның тазалығы таңдап алынған сынамасы бар әйнек цилиндрді (бәнді) жарық сәулесіне қарау арқылы көзбен шолып тексеріледі. ОСИ көмегімен тазалықты тексеру әдістемесі осы ереженің 44 қосымшада келтірілген.

297. Авиа ЖЖМ сапасының физика-химиялық көрсеткіштерінің талдау нәтижелері, егер олардың мөлшері рұқсат ету шегінің мөлшерінен аспаса, қанағаттанарлық деп есептеледі.

Тазалық тексеру нәтижелері мынандай жағдайларда қанағаттанарлық болып табылады: көзбен шолып тексеру кезінде көрінетін ластау бөлшектері, мұз

кристалдары, су тамшылары жоқ болғанда және/немесе ОСИ-ның сары қабатында екіден артық емес көкшіл дақ болғанда, ал ақ қабатында - жоғарғы тексеруден жарығырақ із.

298. Зертхана орындаған сынамалардың талдау нәтижелері талдауларды тіркеу журналына енгізіледі осы Ереженің 46, 47, 48 қосымшалар. Талдаудың реттік саны талдауға түскен сынаманың нөмірі бойынша сынамаларды тіркеу журналына жазылады.

Журналдың "Қорытынды" деген графасына "(авиа ЖЖМ түрі) маркасы жіберуге жарамды (жарамсыз)" деп жазылады.

Майқоспалары немесе СКҚ сұйықтықтар қоспасын талдау кезінде майқоспасының маркасы немесе СКҚ сұйықтықтар қоспасының құрамын көрсетіп "Қоспа нормативтеріне сәйкес келеді (сәйкес келмейді)" деп жазылады.

Қорытындыға талдау орындаған техник-лаборант және зертхананың инженер-басшысы немесе оған бұл міндеттер әуежай не әуе компаниясының басшысының нұсқауымен жүктелген басқа жауапты тұлғаның қолы қойылады.

299. Сынамалардың талдауын өткізу кезінде жазылулар мен есептеу техник-лаборанттың жұмыс журналында орындалу керек. Бұл жазуларды бөлек парктарда жүргізуге рұқсат етілмейді.

300. Жаппай анықтау нәтижелерін жазу үшін бөлек журнал жүргізуге рұқсат етіледі (авиакеросиндегі СКҚ сұйықтықтың мөлшері, авиамайларда судың жоқтығын тексеру және т.б.). Арнайы сұйықтықтарға арналған Журналдың типтік формасы осы Ереженің 49 қосымшасында келтірілген.

301. Қабылдайтын жердегі тексеру көлемінде авиа ЖЖМ сапасының талдау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда тұтынушының жанар-жағар май зертханасы жіберуге жарамдылық анализін береді. Жіберуге жарамдылық анализіне зертхана басшысы (немесе оның орынбасары ретіндегі тұлға), талдауды жүргізген орындаушының қолы қойылады және авиаотынмен қамтамасыз ететін зертхана немесе ұйымның мөрімен расталады.

302. ӘК жүйесінен алынған жұмыс істеген авиа ЖЖМ барлық керекті параметрлерді қамту керек. Егер зерттеу қойылған мақсатқа (тексерілетін көрсеткіштер көлемі осы зертхананың мүмкіндігінен асады) жетпесе, сынамалар зерттеуге базалық зертханаға жіберіледі.

303. Жанар-жағар май зертханасында тұтынушы қоймасында сақталатын және жұмсалатын авиа ЖЖМ-ға берілген талдауы, сонымен қатар ПАНХ қону алаңшалары мен уақытша аэроалаңдарға берілген талдаулардың жарамды мерзімін бақылау графигі орындалады.

304. Авиа ЖЖМ-ды уақытша аэроалаңдар мен қону алаңшаларына жіберу кезінде ЖЖМҰ басшысы қолымен және мөрмен куәландырылатын

жіберуші-кәсіпорынның жанар-жағар май зертханасының талдау нәтижесінің көшірмесі беріледі.

305. Сынамаларды таңдап алу актілері, талдаулар, бақылау талондары және өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты өнімнің әр партиясынан 1 данадан, өнімнің осы партиясы жұмсалғаннан кейін 3 айдан кем емес уақыт ішінде тұтынушының зертханасында сақталады.

306. Техник-лаборанттардың ауысымдық жұмысы кезінде зертханада ауысымды өткізу журналы жүргізілу керек, онда еркін түрде төмендегі мәліметтер жазылады:

- 1) тұтынушыларға түскен авиа ЖЖМ және олардың сапалық күйі;
- 2) ауысым аяғына дейін аяқталмай қалған сынамалар талдауы;
- 3) жіберу орындалатын авиа ЖЖМ маркасы бойынша шығын резервуарларының нөмірлері;
- 4) авиа ЖЖМ-ға берілген талдау нөмірлері;
- 5) зертханалық жабдықтың күйі.

&6. Авиа ЖЖМ-ды құюға жіберуге дайындау

307. Теміржол, теңіз (өзен), автомобиль көлігімен немесе келтекұбырмен құю арқылы түсетін авиа ЖЖМ-ды құюға жіберу үшін дайындау бойынша операциялар мыналарды:

- 1) тасымалдау құралдарынан құю;
 - 2) резервуарларда сақтау;
 - 3) сұзу;
 - 4) сапасы мен тазалығын бақылау;
 - 5) СКҚ сұйықтықты қосу;
- б) құю құралдарына және орталық май құю жүйесінің жүйесіне жіберуді қамтиды.

Техникалық құралдар мен технологиялық жабдықты техникалық күтімдеу бойынша реттейтін жұмыстарды жүргізу операциялардың құрылымдық бөлігі болып табылады.

Зауыттың орамасында түскен (гидрожүйелерге арналған жұмыс сұйықтықтары, иілмелі майлайтын заттар және майлар) авиа ЖЖМ-ды құюға жіберу үшін дайындау операциялары мыналарды қамтиды:

- 1) ыдыс тұратын орынды, қабылдау мен сақтау орындарын дайындау;
- 2) зауыттық орамада сақтау;
- 3) сақтау кепілдік мерзімі ішінде тапсырыс бойынша тұтынуға жіберу.

308. Толық көлемде дайындау бойынша операцияларды өтпеген авиа ЖЖМ май құюға жіберілмейді.

&7. Авиа ЖЖМ-ды қоймаға қабылдау

309. ЖЖМ қоймасына құймалы көлікте өнімнің түсуіне дейін:

- 1) авиа ЖЖМ-ды қабылдауға арналған резервуарлардың технологиялық жабдығының дұрыс істеуін тексеру;
- 2) тауар астындағы судың бар екендігін анықтау, оны төгу, сынамаларды таңдап алу және қабылдауға арналған резервуарлардағы авиа ЖЖМ қалдығының тазалығын бақылау;
- 3) пломбасыз ыдыстарда, істен шыққан көлік құралдарында төлқұжатсыз авиа ЖЖМ түсуде немесе ластанған авиа ЖЖМ-дың түсу жағдайында жеке резервуарды дайындау;
- 4) қабылдауға арналған резервуарларда авиа ЖЖМ қалдығының мөлшерін өлшеу;
- 5) авиа ЖЖМ қалдығының маркасы мен сапасын өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты бойынша тексеру және жіберуге жарамдылық анализін қорытындылау;

6) сынамаларды таңдап алу және талдау мен тексеруді жүргізу үшін ыдыс пен құрал-саймандарды дайындау орындалады.

Авиакеросинді құбырмен қабылдау жағдайында қабылдауды бастауға дейін құбырлар коммуникациясының дұрыс істеуін, тазалау мерзімінің сақталуын бақылау керек және жеткізіп беруші паспортында оң қорытынды бар туралы ақпарат алуға тиіс. Магистраль соңындағы тұндырғыш сүзу алдында жиналып қалған ластаулардан тазартылады.

310. Құйылыс астына көлік берілгеннен кейін кіретін бақылауда:

- 1) теміржол цистерналарының күйі, цистерналардағы пломбалардың бар болуы және жөнділігі, сонымен қатар төменгі төгу аспаптарының тазалығы;
- 2) келген авиа ЖЖМға паспорттардың болуы және паспорттағы көрсеткіштердің нақтылы мөлшерінің ГОСТ(ТУ)-ға сәйкес келуі тексеріледі. Құбыр арқылы жеткізу кезінде сапа көрсеткіші бойынша мәліметтер, паспорт нөмірі және өнімнің ГОСТ-қа сәйкес келу туралы қорытындының бар екендігі телефон (телеграф, факс) арқылы беріледі;
- 3) теміржол, автоцистерналардың және кеме танкілері нөмірлерінің көліктік құжаттамасы мен паспортта көрсетілген нөмірлерге сәйкес келуі;
- 4) ыдыстарда таңбалардың болуы және олардың түсіру құжаттарына сәйкес келуі, ыдыстардың жөнділігі;
- 5) құбырлардың, шлангілердің, жеңдердің, ұштықтардың ажырайтын қосылысының күйі тексеріледі.

Ажырайтын қосылыстарды, төгу шлангілерін, төгу ұштықтарын ары қарай сұртумен ластанудан, шаңнан, таттану ізінен тазарту орындалады. Төменгі

құйылыс қондырғысының қосатын бастиегінде таттану, кір және шаңның ізі болмау тиіс. Жоғарғы құйылыс кезінде цистерналардың люктері брезент қаптармен жабылу керек.

311. Авиа ЖЖМ-ды құюға дейін көліктерден өнімнің тазалығын тексеру үшін , салмақ тығыздығын талдау үшін және акт толтырумен арбитражды сынама құрастыру үшін нүктелік сынамалар іріктеп алынады.

Қабылданатын өнімнің салмақ тығыздығын талдау көлік ыдысындағы өнімнің температурасы орташа болғанда орындалады. Стандарт температураға келтірілген тығыздықтың белгілі өлшемі мен паспортта көрсетілген өлшемі арасындағы айырмашылық $0,002 \text{ г/см}^3$ -ден аспау керек.

Авиа ЖЖМ тазалығын (ластану деңгейін) бақылау көзбен шолып жүргізіледі.

312. Өнімді ЖЖМ қоймасының қабылдау немесе жұмсалыу резервуарына құю туралы шешімді қабылдау кіріс бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда рұқсат етіледі. Құйылыс штаттық құбыр коммуникациялары бойынша жүргізіледі.

313. Салмақ тығыздығын талдау нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда, паспорт жоқ болғанда, көлік ыдыстарының герметикалылығы бұзылғанда, көлік құралынан белгіленген тәртіппен комиссия актісі ресімделумен авиа ЖЖМ нүктелік сынамалары және түбіндегі сынамалар іріктеп алынады. Өнімді, мүмкін болса, бөлек құбыр коммуникацияларымен, бөлек резервуарға құю туралы және таңдап алынған сынамалар зерттеуін жүргізу туралы шешім қабылданады.

Кіріс бақылау кезінде тазалық бақылау нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда, өнім, мүмкіндігінше, бөлек құбырмен, алдын ала сүзу сатысын өтіп кетіп, қабылдау резервуарына құйылады. Мұндай өнім дайындау тәртібі туралы шешім өнімнің ластану дәрежесіне байланысты қабылданады.

314. Авиа ЖЖМ-ды құю барысында:

- 1) резервуарды толтыру деңгейі бақыланады;
- 2) түйін мен қосылыстардың герметикалылығы бақыланады;
- 3) құйылыстың әр 3 сағаты сайын тұнбаны төгу жүргізіледі және сүзу құралдары тұндырғыштарының төгу крандарынан іріктеп алынған сынамалар тазалығын көзбен шолып бақылау сонымен қатар сүзу құралдарындағы қысымның ауысып түсу бақылауы орындалады. Құбырмен қабылдау кезінде авиакеросиннің тазалығын бақылау қотарудың басында және қотарылған өнімнің әр 500 м^3 сайын бірақ 3 реттен кем емес: қотарудың басында, ортасында және аяғында қабылдау құбырында сынаматандағыштан алынған сынамаларда жүргізіледі.

315. Құйылыс аяқталғаннан кейін:

- 1) өндіруші (жеткізіп беруші) паспорттың түскен цистерналардың нөмірлері,

өнімнің құйылған күні, өнім құйылған резервуарлар нөмірлері туралы белгі қойылады, құйылыстың орындалуына басшылық еткен адамның фамилиясы көрсетіледі ;

2) құйылыс аяқталған соң (резервуар толған соң) 30 минуттан кейін, одан ерте емес, қабылдайтын бақылауды жүргізу үшін нүктелік және түбіндегі сынамаларды таңдап алу орындалады.

316. Кіріс бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, жіберуге жарамдылық анализі ресімделеді. Өнім ӘК май құюға дайындау үшін тікелей пайдаланыла алады немесе сақтауға қойылу мүмкін.

317. Кіріс бақылау кезінде сапаны бақылау нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда, нүктелік және түбіндегі сынамаларды таңдап алу және олардың тұтынушының жанар-жағар материалдары зертханасының жарамдылық анализі мен жеткізіп беруші паспорттарының көшірмелері мен ілеспе құжаттаманы қоса тіркеумен Қазақстан Республикасы азаматтық авиация базалық зертханасына жіберу орындалады.

318. Өнімді дәнекерленген немесе басқа герметикалық зауыт ыдысында жеткізіп бергенде, оның түсуіне дейін ыдыс қоймасында авиа ЖЖМ-дың түрі мен маркасы бойынша жеке сақтау орындары дайындалады.

319. Өнім ыдыста жеткізілген кезде, ілеспе құжаттамасы, өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты, ыдыста таңбаның болуы, ыдыстың сақталғандығы (кіріс бақылау) орындалады .

Кіріс бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, өнім қабылданады және ТУ-ға сәйкес қоймаға қойылады.

320. Зауыттың ыдысында өнімнің кіріс бақылау нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда :

1) ілеспе құжаттамасы немесе өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты жоқ болған кезде, өнімді ұтымды пайдалану туралы шешім оны алғаннан кейін қабылданады ;

2) таңба жоқ болған кезде немесе ыдыс азғантай бүлінгенде (бөтен өнімнің түсуі мүмкіндігі жоқ), өнім бөлек қойылады, сынамалар таңдап алынады және осы Ереженің 35 қосымшасының 5 графасындағы көрсеткіштер көлемінде олардың анализі орындалады. Өнімді ұтымды жұмсау туралы шешім талдау нәтижелері негізінде қабылданады ;

3) ыдыстың герметикалылығы бұзылған кезде, егер қабылданатын өнімге бөтен заттардың түсуі мүмкін болса, өнім бөлек қойылады, сынамаларды таңдап алу жүргізіледі және оларды Қазақстан Республикасы азаматтық авиация базалық зертханасына жіберу орындалады. Өнімді пайдалану туралы шешім Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясы базалық зертханасының қорытындысы негізінде қабылданады.

&8. Авиа ЖЖМ сақтау

321. Тұтынушыларға түскен авиа ЖЖМ қабылдау немесе жұмсау резервуарларында және ыдыстық қоймаларда сақталады.

Шартқа сәйкес өнімнің сақтау мерзімі ӘК-не май құю қажеттілігімен немесе қор сақтау қажеттілігімен анықталады. Қор сақтау мерзімі оларды өндіру күнінен бастап есептеп, өнімге техникалық талаптармен айтылып кеткен (осы Ереженің 53 қосымшасы) сақтау кепілдік мерзімінен аспау керек.

Иілмелі майлайтын заттарды ашық 150-200 литрлік бөшкелерде сақтауға, мұқият араластырғаннан кейін әр 3 ай сайын осы ереженің 35 қосымшасының 5 графасындағы көрсеткіштер бойынша сапаны тұрақты бақылау өндіру уақытынан бастап 1,5-2 жылдан артық емес уақытқа рұқсат беріледі.

Ластанған өнім тұндырылу тиіс. Тұндыруға қажетті уақыт салмаққа және ластану дисперсиялылығына байланысты болады. Авиациялық керосиннің әр май құю метріне ең азы - 4 сағат тұндыру уақыты талап етіледі, ал авиациялық жанармайға - 2 сағат.

322. Авиа ЖЖМ-ды кепілдік мерзімі ішінде сақтау кезінде зауыттық ыдыстың герметикалығының бұзылуы, авиа ЖЖМ-дың басқа түрлерімен (маркаларымен) араласуы немесе ластануы, жеңіл фракциялардың ұшу есебінен олардың сапасының өзгеруі шарттары ескерілмеуі тиіс.

Бұл технологиялық жабдықты күтімдеу бойынша регламент талаптарын, сапаны сақтау бойынша талаптарды ыдыс күйін тұрақты тексеру (кеміне айына I рет) сақтаумен қамтамасыз етіледі және сапаны бақылау нәтижелерімен расталады.

323. Құйылатын авиа ЖЖМ-дың қоймалық бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, жіберуге жарамдылық талдауында анализ жүргізу уақыты туралы белгі қойылады. Өлшемнің белгіленген шегінде сапаның тексерілетін көрсеткішінің біреуі немесе бірнешеуі өзгерген жағдайда, көрсеткіштің өзгерген өлшемдері жарамдылық талдаудың сәйкес графасына енгізіледі. Өнім әрі қарай сақтауға немесе май құюға жіберуге жатады.

Зауыттық ыдыстың калпын тексеру нәтижелері ауысым тапсыру журналына жазылады.

324. Бақылаудың қанағаттанарлықсыз нәтижесін алғанда, өнімді қолдану жағдайын табу үшін сынамаларды таңдап алу және оларды Қазақстан Республикасы азаматтық авиация базалық зертханасына жіберу орындалады.

325. Сақтау кепілдік мерзімі аяқталғаннан кейін, ораманың герметикалығы бұзылған кезде немесе өнімнің бүлінгендігіне күдік болғанда, сынамалар таңдап алу және оларды зерттеуге ҚР азаматтық авиация базалық зертханасына жіберу

орындалады. Өнімді қолдану туралы шешім Қазақстан Республикасы азаматтық авиация базалық басқа зертханасының ұсынысы мен қорытындысы негізінде қабылданады. Шешімді қабылдағанға дейін өнімді бөлек сақтау қамтамасыз етілу тиіс және оның коммуникацияға түсу немесе май құю үшін ыдыста беру мүмкіндігін болғызбайтын шараларды қабылдау керек.

&9. Қоймааралық қотарулар

326. Штаттық құбырлар бойынша қоймааралық қотаруға, жіберуге жарамдылық талдауларда оң қорытынды бар өнімдер түседі.

327. Авиа ЖЖМ-ді қоймааралық қотару кезінде, осы Ережеде айтылған жағдайлардан басқа, ластану немесе авиа ЖЖМ-дың басқа түрлерімен араласу есебінен оның сапасының өзгеру жағдайлары ескерілмеу тиіс.

3 2 8 . Қ о т а р у ғ а д е й і н :

1) Қотарылып жатқан резервуардағы және қотарылу болатын резервуардағы өнімнің тығыздық салмағын талдау;

2) одан және оған қотару орындалатын резервуардағы өнім тазалығының деңгейін бақылау (ыдыс астындағы судың болуы және тазалықты көзбен шолып бақылау) ;

3) қабылдау және жұмсалыу қоймаларының арасындағы қотару желілерінде қондырылған тазалау құралдарынан (құралдар бар болғанда) алынған сынамалардың тазалығын көзбен шолып бақылау және тұнбаны төгу;

4) резервуардағы өнім сапасын куәландыратын құжаттаманы тексеру;

5) резервуардан резервуарға өнімнің қажетті ауысуын қамтамасыз ететін құбыр магистраліндегі жабылатын құрылғылардың дұрыс ашылуын тексеру орындалады.

329. Шығын қоймасының резервуарына қотару әдетте, сүзумен жүргізіледі.

Қ о т а р у б а р ы с ы н д а :

1) отын магистралінің қосылыс пен түйіндерінің герметикалығын бақылау;

2) тазарту құралдарындағы қысымның түсу өлшемін бақылау қотарудың әр 3 сағат сайын кемінде 1 рет;

3) резервуардың толу деңгейі бақылау жүргізіледі.

Қотарудың әр 3 сағат сайын кемінде 1 рет тұнбаны төгу және тазарту құралдарының тұндырғыштарынан алынған отын сынамалары тазалығын көзбен шолып бақылау орындалады.

330. Қотару аяқталғаннан кейін резервуар бойынша журналда өнімді қотару немесе үстемелеп құю, операцияны орындау уақыты мен күні туралы жазу істелінеді, өнім одан және оған қотарылған резервуардың нөмірі көрсетіледі.

&10. Авиа ЖЖМ ӘК жүйелеріне май құюға жіберу

331. Авиа ЖЖМ-ды май құюға ЖЖМУ мамандарымен өздігінен немесе басқа қызмет өкілдерін қатыстырумен ұшу алаңында, арнайы көлік тұрағында және ЖЖМ қоймасында орындалатын жұмыстар жиынтығын қамтиды.

332. Авиациялық отындар мен авиациялық майлар үшін ЖЖМ қоймасында шығын резервуарынан (резервуарлар тобынан) өнімді жіберуге жарамдылығын тексеру жүргізіледі.

333. Өнімді жіберуге жарамдылық өнім тазалығын бақылау, жіберуге жарамдылық талдауында оң қорытынды болуын және техникалық құралдар мен іске қосылған технологиялық жабдықтың жөнделігін тексеруді қарастырады.

334. Өнімнің тазалық деңгейі шығын құбырының төменгі нүктесінде (авиациялық отындар үшін), шығын резервуарында, май құю құралдарында, сүзу және суайыру құралдарында тексеріледі.

Шығын құбырының төменгі нүктесіндегі өнімнің тазалығын талдау ауысымда 1 рет, тұнбаны төккеннен кейін, таңдап алынған отын сынамаларын көзбен шолу жолымен орындалады.

Шығын резервуарында тазалық деңгейі жұмсауды бастау алдында және ауысымда кеміне 1 рет тексеріледі. Көзбен шолып және сусезгіш паста көмегімен тауар астында судың бар екендігі тексеріледі; авиациялық отындар үшін резервуардың төменгі кранынан (сифоннан) немесе резервуардың төменгі деңгейінен (немесе топтың әр резервуарынан) тұнбаны төккеннен кейін, түбіндегі алынған сынама тексеріледі.

Нәтиже қанағаттанарлық болғанда, резервуар бойынша журналда "Тазалық деңгейін бақылау нәтижелері қанағаттанарлық. Жіберуге рұқсат етемін" деп жазылады. Орталық май құю жүйесі арқылы авиаотын жіберілген кезде май құю агрегаты (бұдан әрі - ҚА) немесе май құю бағанасына (осы Ереженің 38 немесе 40 қосымшасы) бақылау талонында "Тұнба төгілді. Су мен механикалық қоспалар жоқ" деген графада белгі қойылады.

Бақылау нәтижелері қанағаттанарлық емес болғанда, резервуардан өнімді жіберуге рұқсат берілмейді.

Құю пунктінің суайыру және тазалау құралдарынан тазалық деңгейін тексеру тұнбаны төккеннен кейін, тұндырғыштардан алынған сынамаларды көзбен шолып тексеру жолымен, ауысымда кеміне 1 рет орындалады. Ауаның ылғалдылығы әрдайым жоғары әуежайларда сүзгіш-сепараторлардан тұнбаны төгу ауысымда кеміне 3 рет орындалады. ОҚ, МК, ҚА-нда орнатылған тазалау құралдарында өнім тазалығының деңгейі, олар ЖЖМ қоймасына келгеннен кейін, сүзгіштердің тұндырғыштарынан (сүзгіш-сепараторларынан) алынған сынамаларды көзбен шолып бақылаумен, ауысымда 1 рет тексеріледі.

ОҚ-та өнім тазалығын бақылау ЖЖМ қоймасына келгеннен кейін, толтыру алдында және толтырғаннан кейін 15 минуттан кейін (құю аяқталғаннан кейін) орындалады. Толтыруға дейін көзбен шолып тексеріледі, толтырылғаннан кейін - көзбен шолып және ОСИ орындалады.

МҚ-тан май тазалығын тексеру, оны толтырғаннан кейін, қоймада тарату кранынан тұнбаны төккеннен кейін, алынған сынамада жүргізіледі.

Бақылау нәтижелері жақсы болғанда, әр ОҚ, МҚ, ҚА-нан және әр орталық май құю жүйесінен өнімді жіберу үшін тарату бағанасымен бақылау талоны ресімделеді. Авиакеросиндер үшін оның кристалдану температурасы көрсетіледі.

Су айыру (немесе ОҚ, МҚ) және сүзу құралдарынан тазалықты тексеру нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда, өнімді құю пункті арқылы жіберуге рұқсат берілмейді. Өнімнің ластану (сулану) себептерін анықтайтын және оларды жоятын шаралар қолданылады.

335. ЖЖМ қоймасының техникалық құралдары мен технологиялық жабдықтық жұмыс қабілеттілігін бақылау "Авиаотынмен қамтамасыз ететін объектілердің технологиялық жабдығы мен құрылыстарды техникалық күтімдеу регламентіне" сәйкес авиаотынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымның мамандарымен орындалады.

336. Құю пунктінің сүзу және суайыру құралдарының жұмыс қабілеттілігін бағалау ОҚ-ты толтыру кезінде, оларға түскен қысым мөлшерін бақылау жолымен, ауысымда кеміне 1 рет орындалады.

Құралдардағы қысымның түсуі номинал режимде нормативтік-техникалық құжаттармен белгіленген, рұқсат етілген мөлшерден аспау керек. Қысым түсуінің өлшенген мөлшері қысым түсуін өлшеу Журналына жазылады (осы Ереженің 50 қосымшасы).

337. Осы Ереженің 38-40 қосымшалар формасы бойынша бақылау талоны ОҚ, МҚ, ҚА жүргізушісіне немесе орталық май құю жүйесі құятын адамына, резервуар шығынын бастау алдында, бақылау талонын беретін Журналға (осы Ереженің 51 қосымшасы) қол қойғызып беріледі. Талон оны алған тұлғада сақталады.

338. Авиакеросинде СКҚ сұйықтықтың мөлшерін бақылау үшін сынамалар сүзгіш-сепаратордан (немесе ОҚ цистернасының тұндырғышынан) кейін отын ағынынан, ауысымда 1 реттен кем емес, алынады, резервуарда араласып кеткен жағдайда, резервуардың орташа деңгейінен алынады. Мөлшерді тексеру ЖЖМ зертханасында немесе индикаторлық түтіктің ИТ-СКҚ көмегімен орындалады. Тексеру нәтижелері тексеру талонына және СКҚ сұйықтық мөлшерін бақылау журналына жазылады.

339. Авиотын ЖЖМ қоймасында құю құралдарында 10 тәуліктен артық сақталғанда, оның тазалық деңгейі көзбен шолып тексеріледі және ыдыс тұндырғышынан тұнбаны төккеннен кейін, алынған сынаманы ОСИ көмегімен тексеру орындалады. Бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, бақылау талонына белгі қойылады. Нәтиже қанағаттанарлықсыз болғанда, өнім төгіледі, ал бақылау талоны алынып қойылады.

340. Арнайы көліктің тұрағында мынандай жұмыстар орындалады:

1) бақылау талоны болуы және дұрыс ресімделгенін тексеру (май құю құралы келгеннен кейін);

2) май құю жылжымалы құралдарының күйін тексеру;

3) өнімнің тазалық деңгейін бақылау.

341. Құюдың жылжымалы құралдары мен олардың технологиялық жабдығының қалпын, сонымен қатар ӘК-не құю бойынша қауіпсіз жұмыс істеу үшін олардың жарамдылығын тексеру "Авиотынмен қамтамасыз ететін объектілердің технологиялық жабдық пен құрылыстарын техникалық күтімдеу регламенті" мен "Азаматтық авиация әуежайларының арнайы машиналарындағы арнайы жабдықтарды техникалық күтімдеу технологиялық карталарына" сәйкес АКҚ мен ЖЖМҰ мамандарымен бірге әр ауысым алдында орындалады.

Тексеру нәтижелері машиналар нөмірі мен табылған ақаулықтары көрсетіліп арнайы автокөлік күйін бақылау журналына жазылады. Тексеру нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, журналда арнайы машинаны құюға жіберілгендігі туралы белгі қойылады.

342. ОҚ-та тазалық деңгейін бақылау:

1) құю құралы арнайы көлік тұрағына келген соң, тұнба төгілгеннен кейін, цистерна тұндырғышынан алынған сынамада (көзбен шолып) жүргізіледі. Бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, бақылау талонында "Құюға жіберуге рұқсат беремін" деген белгі қойылады;

2) әуежайда ауа ылғалдылығы мен температурасы шұғыл өзгерген кезде цистерна тұндырғышынан сынамада ауысымда 1 реттен кем емес (көзбен шолып және ОСИ), бақылау талонында белгі қоюмен жүргізіледі (нәтиже қанағаттанарлық болғанда).

МҚ ыдысында тазалықты бақылау тәулігіне 1 рет орындалады. бақылау Бақылау нәтижелері қанағаттанарлықсыз болғанда, құю құралы ӘК-не құюға жіберілмейді, бақылау талоны алынады.

343. Ұшу алаңында өнімнің тазалығын бақылау:

1) Орталық май құю жүйесінің гидрант және құю бағаналарында;

2) май құю құралдарында орындалады.

344. Гидрант және құю бағаналарында авиакеросиннің тазалығын тексеру ЖЖМҰ мамандарымен, ауысымда кеміне 1 рет, тұнбаны төккеннен кейін, әр

құю бағанасының суайыру және сүзу құралдарының тұндырғыштарынан немесе әр гидрант бағанасынан алынған сынаманы бақылау ОСИ-мен және көзбен шолу жолымен орындалады. Бақылау нәтижелері ауысымды тапсыру журналына жазылады. Бақылау нәтижелері қанағаттанарлық болғанда, бақылау талонында белгі қойылады. Нәтиже қанағаттанарлықсыз болғанда, гидрант немесе құю бағанасы май құюдан босатылады.

345. Құю құралдарында (көзбен шолып) өнімнің тазалығын бақылау, экипаж талабы бойынша ОҚ тұндырғышынан немесе май құю агрегаттың ұштығынан алынған сынамаларда орындалады.

346. Сынамалар ҚА берілетін авиакеросинде СКҚ сұйықтықтың мөлшерін тексеру үшін ҚА ұштығынан ауысымда кеміне 1 рет алынады.

347. Құюға жіберілген өнімнің қолдануға жарамды екені бақылау талонымен
р а с т а л а д ы .

Авиациялық оқиғалардың (қақтығыстардың) себептерін тергеу кезінде ӘК-нен берілген өнімнің дайындығы туралы қорытынды құю құралдарынан алынған сынамаларды тексеру мен талдау нәтижелері бойынша қабылданады.

348. Беруді бастау алдында су шығын резервуарынан алынған минерал майдың түбіндегі сынамада ("тырсылдау" әдісімен) су табылғанда термометрі бар, май станциясының бойлерінде немесе МҚ-та майды тұндыру, ары қарай, буландыру мен майды тұтындыру талап етіледі.

349. Буландыру алдында май 6-7 сағат бойы $76-80^{\circ}\text{C}$ температурада ұсталынады, содан кейін 105°C температурада жалпы сақтау 35 сағ. көп емес уақытта буландырылады.

350. Б-3В синтетикалық майда су болуы анықталса, оны жою 105°C -ге дейін қыздырылған май арқылы ыстық ауаны 2-3 сағат бойы өткізу көмегімен
о р ы н д а л а д ы .

Майдың түбіндегі сынаманың бір бөлігі мен Б-70 (Нефрас С-50/170) жанармайының төрт бөлігінен тұратын қоспаны қарап шығумен, көрінетін ластану табылған кезде шығын резервуарынан МҚ-ға май құюға рұқсат етіледі. Ластанулар МҚ сүзгіші арқылы "сақинаға" айдау мен жойылады. Буландыру немесе тазалау аяқталғаннан кейін майдың тазалығы тұтынушының ЖЖМ зертханасында МҚ-тан алынған түбіндегі сынамада тексеріледі.

351. Жеке жағдайларда, ұшу тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін, тұтынушы басшысының жауапкершілігіне, сынамада ОСИ-ның сары қабатында үш көгілдір таңба бар болғанда, және механикалық қоспалардың жеке бөлшектері мен көзбен шолып бақылау кезінде кішкене лайлану бар болғанда, жұмсалыу резервуарынан авиациялық керосинді жіберуге рұқсат мынандай шарттар орындалғанда беріледі
:

- 1) резервуардан тұнба су толық кетірілгенде;
- 2) номинал өткізу қабілеттілігімен салыстырғанда, сүзу пункті арқылы отынды беру екі еседен кем емес төмендетілгенде;
- 3) суайыру мен сүзу құралдарында өнім тазалығын тексеруді, тұнбаны төгуді және оларға түсетін қысым өзгерісін тексеруді жиілеткенде (ауысымда кемінде 3 р е т) .

Бұл кезде құю пунктінен кейін отынның тазалық бақылау нәтижесі қанағаттанарлық болу тиіс.

352. Авиациялық керосинде СКҚ сұйықтықтың мөлшері нормаланғаннан аз (рұқсатты есепке алып) мөлшерде анықталған жағдайда, авиациялық керосин ОҚ-тан жеке ыдысқа төгіледі, мөлшерлегішті реттеу жүргізіледі және мөлшерлеу дәлдігі тексеріледі.

353. Авиа ЖЖМ зауыттық орамда инженер авиациялық қызметінің тапсырысы бойынша сақтаудың кепілдік мерзімі бойы ашылмаған күйде өндірушінің паспортын қосып, сақталған ыдыста беріледі.

ЖЖМУ мамандары ыдыс күйін, сорттың таңбалануын, пломбаның болуын және сақтаудың кепілдік мерзімін сақтағанын тексергеннен кейін жіберу орындалады.

354. Кепілдік мерзімі ішінде ВНИИ НП-50-1-4ф(у) және ИПМ-10 синтетикалық майлары бар сақталған зауыттық ыдыстарда бос су немесе эмульсия табылған болса, өнім құюға жіберілмейді. Өндірушіге рекламация беру үшін белгіленген тәртіпте құжаттама ресімделеді.

355. ӘК жүйелеріне май құю үшін уақытша аэроалаңдар мен қону алаңшаларына әкелінген авиа ЖЖМ құюға дайындау бойынша, тазалық пен сапасын бақылауды қосып, операциялар барлық кешенін өту тиіс және жеткізіп берушінің паспорт көшірмесі мен/немесе АЖЖМУ базалық зертханасы мен берімен жіберуге жарамдылық анализі ЖЖМ болу керек.

356. Авиа ЖЖМ-ды қоймадан басқа тұтынушыға немесе бөтен ұйымға (тапсырыс берушіге) олардың көліктер құралдарына немесе ыдысына құю көлік құралдарына цистернасын немесе ыдысты ГОСТ 1510 бойынша дайындыққа акт болғанда орындалады. Алушы цистернасы (ыдысы) ішкі бетін тексеру орындалады. ОҚ (АТЦ) цистернасының тұндырғышынан, сонымен қатар сүзгіштерден олардағы өнімнің сынамасы алынады және тазалыққа көзбен шолып тексеріледі; өнімді шайқағаннан кейін сынама қайтадан алына және ОСИ мен көзбен шолып тазалыққа тексеру (авиациялық отындар үшін) орындалады.

357. Көлік құралдарының дайындалмаған ыдыстарына жіберу рұқсат етілмейді.

4 Бөлім. Экипажды және басқа авиациялық қызметкерлерді дайындау 7 тарау. Қазақстан Республикасы әуежайларында әуе кемелерінің экипаждарына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсету &1. Әуежайдың "брифинг" типі бойынша ұшар алдындағы ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуге көшу тәртібі

358. Әуе кемелерінің экипаждарына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсету әуе кемелерінің экипаждарын ұшуға өз бетінше дайындығын қарастырады.

359. Ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуде ұшу тапсырмасында диспетчерлік рұқсат туралы белгі қойылмайды, әуе кемесінің экипажына ұшу жоспарында көрсетілген ұшу эшелоны тағайындалады. Диспетчерлік рұқсаттар мен әуе кемелері командирлерінің ұшуға қабылдаған шешімдерін есепке алу журналы жүргізілмейді.

360. Метеорологиялық құжаттың уақытында дайындалуын және экипаждарға оны жеткізілуін бақылау әуеайлақ метеорологиялық органға жүктеледі. Метеорологиялық құжаттар әуе кемесінің экипажына міндетті белгілеумен әуеайлақ метеорологиялық органның кеңсесінде беріледі.

Ескерту. 360-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрлігі Азаматтық авиация комитетінің 2007.05.15. N 87 (алғаш рет ресми жарияланған күнінен бастап он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

361. Әуежай әуе кемелерінің экипаждарына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуге өкілетті орган белгілеген осы әуежайдың бірінші басшысымен және бірінші басшысымен келісілген бұйрық арқылы жіберіледі.

362. Әуежайды әуе кемелерінің экипаждарына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуге жіберу туралы бұйрық өкілетті органмен келісіледі. Бұл ретте, өкілетті орган әуе кемелерінің экипаждарына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуге қатысатын әуежай қызметтерінің аталған қызмет көрсету түріне көшуге дайындығы туралы қорытынды береді.

&2. Ұшар алдындағы ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуді ұйымдастыру

363. Ұшар алдындағы ақпараттық-кеңестік қызмет көрсету арнайы жабдықталған бөлмеде ұйымдастырылады, онда мыналар орналасуы керек:

1) экипажға арналған ұшу құжаттары жиынтығын орналастыратын үстел;
2) ұшу қауіпсіздігі, әуе жолдары, ӘҚКЕ бағыттары бойынша ұшуға салынған тыйымдар мен шектеулер, әуеалаң аудандары және мемлекеттік шекаралардан ұшып өту дәліздері бойынша хабарламаларды орналастыруға арналған қабырға с т е н д і ;

3) әуежайдың ұшу жоспарына сәйкес қайталанатын ұшу жоспарларының көшірмелері мен ұшу жоспарларын толтыру үлгілері;

4) әуежайдың тәуліктік ұшу жоспарының көшірмесі;

5) әуежайдағы әуе кемелерінің қозғалыс жоспары, әуе кемелерінің рейс нөмірлері мен борттық нөмірлері, жоспарланған коммерциялық жүк тиеу, отын құю және тұрақ орны туралы ақпарат;

6) ұшып шығу әуеалаңының нақты ауа райы немесе АТИС ақпаратын алу мүмкіндігін қамтамасыз ететін дисплей немесе телефон аппараты.

364. Транзиттік рейстердің экипажына ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуде ұшар алдындағы ақпараттар жиынтығымен қамтамасыз етіледі.

365. "Брифинг" жөніндегі диспетчердің міндеттері:

1) аэронавигациялық ақпарат бюросының (әрі қарай - ААБ) штурманынан ұшу ақпаратының бюллетені мен НОТАМ-ды алу;

2) ұшуға тыйым салулар мен шектеулер туралы ақпаратты стендке дер к е з і н д е қ о ю ;

3) Қазақстан Республикасындағы аэронавигациялық жағдайға қатысты қажетті ақпараттық материалды әуе кемелерінің экипаждарына беру;

4) әуежайдың тәуліктік ұшу жоспарына сәйкес әуе кемелерінің экипаждары үшін ұшар алдындағы ақпарат жиынтығын жасау, оған мыналар енеді:

қажетті метеорологиялық құжаттар;

ұшу жоспарларының бланкілері;

ұшу ақпаратының бюллетені, НОТАМ;

ұшудың навигациялық жоспары - әуе компаниялары қамтамасыз етеді.

5) ұшу жоспарларын Қазақстан Республикасындағы ӘК қозғалысы туралы хабарламалар Табеліне сәйкес мекен-жайларға жіберу;

6) әуежайдың тәуліктік ұшу жоспарының көшірмесінде ақпараттық-кеңестік қызмет көрсету өткізілгені туралы белгі қою;

7) тәуліктік ұшу жоспарына енбеген рейстерге тапсырыстар түскен жағдайда, оларға ұшар алдындағы ақпарат жиынтығын дайындау.

366. "Брифинг" жөніндегі диспетчер мыналарды қамтамасыз етеді және б а қ ы л а й д ы :

1) әуежайдың тәуліктік ұшу жоспарымен берілген ұшу жоспарына сәйкес

әуежайдан ұшып шығатын әуе кемелерінің экипаждары үшін ұшар алдындағы ақпараттар жиынтығының дер кезінде және толық ұсынылуы;

2) тыйым салулар мен ұшуға қойылған шектеулер туралы ақпараттың дер кезінде жеткізілуі;

3) "Брифинг" бөлмесінде орналасқан құжаттардың сақталуы;

4) әуе кемелері экипаждарының сапалы ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуі мен өздерінің лауазымдық нұсқауларын орындауын қамтамасыз ету.

367. "Брифинг" жөніндегі диспетчер:

1) әуе кемелерінің экипаждарының берген тапсырыстары негізінде ААБ штурмандарынан ұшу ақпаратының бюллетеньдерін талап етуге;

2) әуе кемелерінің экипаждарының берген тапсырыстары негізінде метеоқамтамасыз ету органдарына метеоқұжаттарды дайындауға тапсырыс беруге;

3) әуе кемелерінің экипаждарынан ұшу жоспарының дұрыс толтырылуын талап етуге құқылы.

368. Аэронавигациялық ақпарат бюросының штурманы Қазақстан Республикасының әуеалаңдары мен әуе жолдары бойынша тыйым салулар мен шектеулер туралы, ұшу ақпараты бюллетені мен ескертулер қағазының өз дәрежесінде, толық дайындалуы мен берілуі үшін жауап береді.

&3. Экипаждың ұшар алдындағы дайындығын ұйымдастыру

369. Ақпараттық-кеңестік қызмет көрсетуде ұшар алдындағы дайындық сапасын әуе кемесінің командирі қамтамасыз етеді.

370. Әуе компаниялары әуе кемесінің экипажын аэронавигациялық ақпарат құжаттарының борттағы даналар жиынтығымен дербес қамтамасыз етеді. Аэронавигация құжаттарынсыз немесе енгізілген түзетулерсіз құжатпен ұшуға тыйым салынады.

371. Әуе кемелерінің экипаждары ұшар алдындағы дайындық кезінде ұшудың белгіленген бағытын, жету және қосымша әуеалаңдарды білуге міндетті, оның ішінде:

1) әуеалаң ауданы мен бағыттағы жер бедері және ең кіші қауіпсіз ұшу биіктіктерін;

2) ұшып шығу, жету қосымша және ұшу бағыты бойынша әуеалаң ауданындағы ауа райы жағдайын;

3) навигация, ӘҚКЕ және радиобайланысты жүргізу тәртібін;

4) бағыттағы навигациялық құралдар мен оларды пайдалану ережелерін;

5) жарық - белгі беру құралдарын, қонуға бет алуды қамтамасыз ететін құралдарды;

б) әуеалаң ауданынан шығу, қонуға бет алу схемаларын, күту ауданында ұшу тәртібі, қосалқы әуеалаңға кету бағыттары, сондай-ақ ұшып шығу, жету және қосымша әуеалаңдағы метеоминимумдар;

7) ұшу бойынша шектеулері бар жердің үстінен ұшу траекториясын сызу ережелері, кедергілердің орналасуы, жер топографиясы.

372. Әуежайда ұшар алдында ақпараттық-кеңестік қызмет көрсету кезінде әуе кемесінің командирі ұшуға кемінде 1 (бір) сағат қалғанда:

1) брифинг жөніндегі диспетчерге ұшар алдындағы дайындықты өткізу үшін экипаждың келуі туралы хабарлауға;

2) "брифинг" жөніндегі диспетчерде ұшар алдындағы ақпараттар жиынтығын, сондай-ақ негізгі және қосалқы әуеалаңдардың техникалық дайындығы туралы, халықаралық, чартерлік және қосымша рейстердің ұшуына аэронавигациялық қызмет көрсету бойынша шектеулер және жоспарлы жүк тиеу туралы ақпаратты а л у ғ а ;

3) енгізілген түзетулердің нөмірлерін салыстыру жолымен ұшу әуе алаңының аэронавигациялық ақпарат жинағының бақылау данасымен борттағы аэронавигациялық ақпарат құжаттарымен тексеруге;

4) кесте бойынша қайталанатын ұшу жоспарының көшірмесін зерттеу, жоспарланған ұшу эшелонына, ұшу эшелонының өзгеру орнына, жету әуеалаңына жоспарланған келу уақытына және таңдап алынған қосалқы әуеалаңдарға ерекше назар аударуға;

5) ұшу жоспарын толтырып, оны "брифинг" жөніндегі диспетчерге Қазақстан Республикасындағы әуе кемелерінің қозғалысы туралы хабарлау табеліне (ТС-98) сәйкес, мекен-жайларға жіберу үшін әуе кемесі ұшатын уақыттан кемінде отыз минут к е ш і к т і р м е й ұ с ы н у ғ а ;

б) рейс кешіккен, ауыстырылған немесе кейінге қалдырылған жағдайда, бұл туралы кешігу себебі мен мерзімін көрсетіп, ӘҚБ органдарына хабарлауға м і н д е т т і .

373. Экипаждардың дайындығын ұйымдастыратын авиакомпанияның әміршіл-ұшу құрамы, әуе кемесін пайдаланушыларының инспекторлық органдары әуе кемелерінің экипаждарында ұшу алдындағы ақпараттың толық пакеті болуына тексерісті жүзеге асырады.

Ескерту. 373-тармақпен толықтырылды - ҚР Көлік және коммуникация министрлігі Азаматтық авиация комитетінің 2007.05.15. N 87 (алғаш рет ресми жарияланған күнінен бастап он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5-бөлім. Азаматтық авиация әуе кемелерінің ұшу тұрақтылығын есепке алуды қамтамасыз ету

Ескерту. 5-бөліммен толықтырылды - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.05.20 N 227 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

1. Жалпы ережелер

374. Осы бөлім Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы ұшулар тұрақтылығының негізгі қағидаттарын белгілейді.

375. Осы бөлімнің талаптары тұрақты ұшуларды дайындауға, қамтамасыз етуге және жүзеге асыруға қатысатын Қазақстан Республикасының азаматтық авиация субъектілеріне таралады.

2. Ұшулар тұрақтылығын қамтамасыз ету

376. Тікелей орындаушы ӘК жөнелтуге дайындауды қамтамасыз етудің технологиялық кестесіне сәйкес технологиялық операциялардың орындалу уақтылығын және сапасын қамтамасыз етеді.

377. ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын азаматтық авиация ұйымдарының жедел ауысымдарының диспетчері (аға диспетчері) технологиялық операцияларды орындау жөніндегі барлық өндірістік буындардың қызметіне басшылық ету мен үйлестіруді ӘК жөнелтуге дайындаудың технологиялық кестесіне сәйкес қамтамасыз етеді.

378. ӘК командирі алынған тапсырмаға сәйкес экипаж дайындығының және ұшуды орындаудың уақтылығын қамтамасыз етеді.

379. ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын азаматтық авиация ұйымдары қызметінің (ауысымының) жетекшісі технологиялық операцияларды орындау қызметін (ауысымның) ұйымдастыруды ӘК жөнелтуге дайындаудың технологиялық кестесіне сәйкес қамтамасыз етеді.

380. ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын азаматтық авиация ұйымдарының жедел ауысымының жетекшісі ӘК жөнелтуге дайындау, ұшуды жер бетінде қамтамасыз ету кешенін жұмысқа дайындау кезінде барлық қызметтердің жедел ауысымдарының жұмысын ұйымдастыруды және үйлестіруді, кешіктірудің алдын алу бойынша шаралар қабылдауды, кешіктіру уақытын барынша қысқарту және ӘК жөнелтуді кешіктірудің жолаушылар, әуежай және авиакомпания үшін теріс салдарын барынша азайту бойынша шаралар қабылдау, кешіктіру

себептерін объективті айқындауды, оларды дұрыс ресімдеуді және есепке алуды, жедел ауысымда ұшу тұрақтылығы жөнінде есептемелер шынайылығы мен уақтылы тапсырылуын қамтамасыз етеді.

381. Авиакомпанияның өкілі ӘК дайындаудың технологиялық кестесімен көзделген операциялардың уақтылы орындалуын, ӘК қозғалысы туралы хабарлар табеліне сәйкес ұсынылатын ақпараттың уақтылығы мен шынайылығын қамтамасыз етеді.

382. ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын азаматтық авиация ұйымдарының диспетчерлік қызметінің жетекшісі ұшу тұрақтылығын, ұшу тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызметтердің өзара әрекеттесуін жетілдіру бойынша іс-шаралар әзірлеудің сапалылығын, кешіктіру себептерін объективті айқындауды, ұшу тұрақтылығын есепке алудың және есептемелер дұрыстылығын қамтамасыз етеді.

383. ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын әуежайлардың және авиакомпаниялардың жетекшісі және жетекшінің орынбасары осы Ереженің 5-бөлімінің орындалуын қамтамасыз етеді.

384. Ұшу тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі функциялар тиісті ережелер мен лауазымдық нұсқаулықтарда бекітілген болуға тиіс.

3. Ұшулар тұрақтылығын бағалау

385. Қазақстан Республикасында азаматтық авиация ӘК ұшу тұрақтылығы:

- 1) авиакомпанияларда - рейстерді орындау тұрақтылығы бойынша;
- 2) әуежайларда - кестеде көзделген, азаматтық авиация ӘК жөнелту тұрақтылығы бойынша бағаланады.

386. Егер ӘК самғауды кестеде көрсетілген қосымша рульдеуге және әуе қозғалысының қамтамасыз етуге белгіленген уақытынан кешікпей орындаса, рейстерді орындау тұрақты деп есептеледі.

Егер ӘК тежегіш қалыптарды алу кестеде (ұшу жоспарында) көрсетілген жөнелту уақытынан кешіктірмей жүргізілсе, жөнелту тұрақты деп есептеледі.

387. Рульдеуге және әуе қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге белгіленген уақыт:

- 1) жөнелту кезінде барлық ӘК үлгілері үшін - 20 минут;
- 2) келу кезінде барлық ӘК үлгілері үшін - 20 минут.

388. Рейстің кестесінде көрсетілген жөнелту уақыты Қазақстан Республикасының азаматтық авиация ұйымдарының жолаушы және диспетчерлік қызметтері үшін бірыңғай болып табылады.

389. Рейстерді орындау тұрақтылығы тұрақты орындалған рейстердің кестеде көзделген ӘК жөнелтуге, рейстердің жалпы санына қатынасы ретінде пайызбен белгіленеді.

4. Ұшулар тұрақтылығын есепке алу қағидаттары

390. ӘК жөнелту тұрақтылығы мен рейстерді орындау тұрақтылығы уәкілетті орган белгіленген тәртіпте бекіткен кесте бойынша орындалатын рейстер бойынша есепке алынады.

391. ӘК кестеде көзделмеген әуежайларға қонған кезде, оларды осындай әуежайлардан жөнелту тұрақтылығы есепке алынбайды.

392. ӘК жөнелтуді кешіктіру "Кешіктіру себептерінің сыныптауышына (кодификаторына) (осы Ережеге 55-қосымша) сәйкес, әуежайға, авиакомпанияға және ӘК жөнелтуге дайындауға қатысатын басқа кәсіпорындарға жатқызылады.

393. Рейс мынадай жағдайларда:

- 1) коммерциялық жүктеменің жоқтығынан рейс болмаған кезде;
- 2) коммерциялық жүктеменің жоқтығынан немесе метеожағдайлардың минимумнан төмен болуы себебінен ӘК аралық әуежайдан ұшып өткен кезде жоспардағылардың қатарынан шығарып тасталады.

394. ӘК алмастырылған кезде жөнелту тұрақтылығы кесте (ұшу жоспары) бойынша есепке алынады.

395. ӘК жолаушылар сыйымдылығы кем екі немесе бірнеше ӘК алмастырылған кезде бірінші ӘК жөнелту кестесіне (ұшу жоспарына) сәйкес, келесілерін жөнелту - алдын ала ұшу жоспарлары (АҰЖ) немесе файл-жоспарлар бойынша есепке алынады.

396. Екі ӘК сыйымдылығы артық біреуімен алмастырылған кезде жөнелту тұрақтылығы бірінші ӘК жөнелту кестесі бойынша есепке алынады, екіншісін жөнелту коммерциялық жүктеме болмағандықтан жоспардан шығарып тасталады.

397. ӘК ұшып шығуы келесі тәулікке ауыстырылған кезде, оның жөнелту тұрақтылығы бастапқыда ӘК кесте (ұшу жоспары) бойынша жөнелту көзделген тәуліктегі кестеге (ұшу жоспарына) сай есепке алынады. Оны кешіктірудің ұзақтығы кестеде (ұшу жоспарында) көрсетілген келесі тәулікте бірінші тағайындалған жөнелту мерзімге дейін көрсетілген уақыттан бастап есепке алынады және нақты жөнелту уақыты бойынша нақтыланады.

398. ӘК аралық (айналымдық) әуежайда тұрақтағы уақыты тежегіш қалыптарды орнату уақытынан бастап алынып тасталатын уақытқа дейін:

- 1) есепті (кесте бойынша) уақыттан ерте келген кезде - есепті (кесте бойынша)
у а қ ы т т а н б а с т а п ;

2) есепті (кесте бойынша) уақыттан кеш келген кезде - нақты (кесте бойынша) уақыттан бастап саналады.

399. Басталуы кестеде (ұшу жоспарында) бір күнтізбелік тәулікте, ал аяқталуы - келесі тәулікте көзделген рейсті орындау тұрақтылығы рейсті кесте (ұшу жоспары) бойынша аяқтау көзделген тәулікте есепке алынады.

400. ӘК жөнелтуді әрбір кешіктіру бойынша ұшу тұрақтылығының бұзылу себептерін айқындау кезінде негізгі құжат болып табылатын белгіленген нысанда акт (осы Ережеге 56 - қосымша) жасалады.

401. Авиакомпанияның айыбынан кешіктіру актілеріне авиакомпанияның өкілі (экипаж мүшесі) қол қояды, актінің көшірмесі авиакомпанияның талабы бойынша беріледі.

402. Ауа-райы жағдайларына байланысты кешіктіру актілері нақты себептерін көрсетіп жасалады. Метеожағдайлар бойынша жаппай кешіктіру кезінде барлық кешіктіруге бір акт жасауға жол беріледі.

403. ӘК кеш келгендіктен кешіктіру актісі жасалмайды, кешіктірулер журналда есепке алынады. ӘК кеш келу себептері ұшып шығу туралы алынған хабарлар немесе экипаждың баяндамасы бойынша анықталады. Әуе кемесінің кестеде (ұшу жоспарында) белгіленген уақыттан кеш келуі кеш келу болып есептеледі.

404. ӘК жөнелтуді кешіктіруге актілерді әуежайдың диспетчерлік қызметі (кәсіпорынның өндірістік-диспетчерлік қызметі (КӨДҚ), кәсіпорынның әуеайлақтық-диспетчерлік қызметі (КӘДҚ)) оқиға орын алғанда жасайды.

Әуежай қызметінің (ауысымының) жетекшісі тартылған қызметтер мен ұйымдардың өкілдерімен бірлесіп кешіктіру себептерін тексеруді ұйымдастырады және жүргізеді.

405. ӘК жөнелтуді кешіктіру актілері 2 данада жасалады, оларға қатысушы тараптардың өкілдері қолдарын қоюы тиіс. Кешіктіру актісі талаптар ұсыну үшін құжатты негіз болып табылады.

406. Кешіктіру себептері және айыпты тарап "Кешіктіру себептерінің сыныптауышына" (осы Ережеге 55-қосымша) сәйкес анықталады.

407. Егер жөнелтуді кешіктіру бірнеше себептен орын алса, онда актіде әрбір кешіктіру себебі бойынша нақты уақыт көрсетіледі.

408. ӘК жөнелтуді және рейстерді орындауды кешіктіруді есепке алу ұшулардың тәуліктік жоспарында, ұшу тұрақтылығын бұзушылықтарды күнделікті есепке алу журналында немесе электронды түрде жүргізіледі.

5. Ұшулар тұрақтылығы жөнінде есептемелер жасау

409. Ұшу тұрақтылығы жөнінде есептеме жүргізу:

- 1) авиакомпанияларда ұшулардың орындалуын бақылау қызметіне немесе басқа қызметке (авиакомпанияның өзінің шешімі бойынша);
- 2) әуежайларда әуежайдың өндірістік-диспетчерлік қызметіне жүктеледі және ай сайын, тоқсан сайын, жарты жылдық пен жыл үшін жүргізіледі (осы Ережеге 57-қосымша).

410. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Азаматтық авиация комитеті бекіткен есептемелер нысандары ұшу тұрақтылығы бойынша ресми есептік құжаттар болып табылады.

Авиакомпанияның (Қазақстан Республикасында тіркелген) меншік паркіндегі кестені орындау туралы есептемесі және оған түсіндірме жазба.

Қазақстан Республикасы әуежайының ӘК тиесілігіне қарамастан, жөнелту тұрақтылығы туралы есептемесі.

411. Есептемелердің негізінде Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Азаматтық авиация комитеті Қазақстан Республикасының авиакомпаниялары мен әуежайлары бойынша ұшу тұрақтылығының жай-күйіне талдау жасайды.

6. Ұшу тұрақтылығы бойынша жасалатын құжаттама

412. Азаматтық авиация кәсіпорындарында (авиакомпания, әуежай, жер бетінде қызмет көрсететін компания) ұшу тұрақтылығы бойынша мынадай құжаттар жүргізіледі:

- 1) тәуліктік ұшу жоспары;
- 2) рейсті жөнелтуді кешіктіру актісі.

413. "Тәуліктік ұшу жоспарын" жүргізу (толтыру) нысандары мен тәртібін азаматтық авиация кәсіпорындары ішкі регламенттер мен нормативтерді ескере отырып, деректерді өңдеудің автоматтандырылған жүйелерінің техникалық мүмкіндіктерін негізге алып, дербес әзірлейді.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
1 Қосымша

РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженерінің журналы

200 __ ж. " _____ " Басталды
200 __ ж. " _____ " Аяқталды

АА кәсіпорын

Айы, |МК-ның|Қосылу|Ажырату|Жұмыстың|Ажыра. |РТОП-ның жұ. |Қызметі
күні|қону |уақыты|уақыты |ұзақты. |тылудың|мыс туралы |аты-жөні,
|объект.| | | |лығы |себеп. |ескертпелері,|фами.
|тісі | | | |тері |байланысы |лиясы

Журналды толтырудың тәртібі

1. Кезекшілікті өткізген адам сол күннің айын, күнін, уақытын, МК-ның қонуын; торкөздегі көрсетілген барлық сызық жолға қысқаша мәліметтер жазып, РТОП-ның кезекшілікті өткізгендігі туралы басшы қызметкерлердің ұйғаруымен келесі кезекшілікке тапсырылғандығы жөнінде мына формада: "Кезекшілікті өткіздім" (қолы) кезекшілікті қабылдаушы: "Кезекшілікті өткізіп алдым" (қолы) ж а з ы л а д ы .

2. Кезекшілік кезінде журналда жұмыстың барлық жағдайлары мен өзгерістер , РТОП-ның жай-күйі авиациялық электробайланыстар (МК-ның қонудағы алмасуы смена) автоматтандырылған объектілердің жұмыс қабілетін тексеру (жағдайын) қосылу уақытын, ажыратылуын, не себепті ажыратылғанын, жұмысқа жарамсызданған белгілерінің уақытын, ұшу диспетчерлері мен диспетчер құрамындағы қызметкерлердің, РТОП-н арасындағы жұмыс туралы ескертпелері, кезекшілік барысындағы жұмыс туралы ескертпелер, алдын-ала жасалған і с - ш а р а л а р ж а з ы л а д ы .

3. ИТҚ уақыты.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

2 Қосымша

Келісілген Бекітемін
Қозғалыс қызметінің Азаматтық Авиация ұйымының
басшысы басшысы

_____ 200__ жыл
" " _____ 200__ жыл " " _____ 200__ жыл

**ҰРТҚ және авиациялық әуе байланысы объектілерін
резервке қайта қосу (ауысу) нормативтік уақыты**

РТОП және | | Нормативтік уақыт, с.

байланыс, авиациялық әуе байланыс каналдарындағы объектілерінің атауы	Алғашқы Резервтік қосуы құралға ауысуы	Резервтік электр қуатының көздеріне ауысу Резервте тұрған электр қуатының көздеріне ауыстыру тілігін қайта іске қосу	68	45	45	15	60
--	---	---	----	----	----	----	----

Жердегі байланыс каналдарының резервіне қайта қосу (ауысу) нормативтік уақыты

Каналдың атауы, жермен|Резервті канал |Резервке ауысу нормативтік өтетін байланыстың |(айналмалы жол)| уақыты (айналмалы жол), бағыты (сараптамасы)* | мин.,с.

* Каналдардың атаулары, байланыстың бағыт-бағдары қауіпсіздік және ұшу жиілігін қамтамасыз етуінде олардың маңыздылығы тәртібімен таблицаға жазылады. Таблицадағы каналдың реттік нөмірі оның резерв және жұмысқа қабілеттілігін қайта қосуын қамтамасыз ету реттілігін анықтайды.

РТЖпБП қызметінің бастығы _____

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
3 Қосымша

Азаматтық Авиация ұйымының басшысы

" ____ " _____ 200__ жыл.

**Істен шығу туралы тергеу актісі
(байланыстың бұзылуы)**

(РТОП және байланыс объектінің, авиациялық электробайланыс каналының атауы)

Істен шығу күні (күні, айы, жылы) _____
Жұмысқа қабілеттіліктің бұзылу уақыты _____ сағат _____ минут
Жұмысқа қабілеттілігі қайта құру уақыты _____ сағат _____ минут
Істен шығу ұзақтылығы _____ сағат _____ минут

Істен шыққан құралдың|Зауыттың|Соңғы ТО-дан |Пайдалану басынан
(байланыс каналдың) |нөмірі |кейінгі жұмысы| жұмысы
а т а у ы | | | |

Комиссия құрамы:

төрағасы _____
(фамилиясы, аты-жөні, қызметі)

мүшелері _____
(фамилиясы, аты-жөні, қызметі)

"__" ___ 200__ жыл. № _____ бұйрығы бойынша тағайындалған комиссия
істен шығудың тергеуін жүргізді _____

(РТОП объектісі және байланыс, авиациялық электрқуатының каналының атауы)

Тергеумен анықталды:

1. Маңызды жақтары (болған оқиға туралы хабарлар, қабылданбай тастаған жұмыстардың түрі және зардаптары, арнайы техника қызметкерлерінің аты-жөні, инициалы).

2. Талдау (себебі, техника қызметкерлерінің кателіктері, ұйымдастыру жұмыстарының нашарлығы, т.б. ауытқушылықтар).

3. Қабылдамай тасталған топтастырулар (қабылданбай тасталған объектілер немесе құралдар, электр жабдықтарын жабдықтау, байланыс жолдарының ақаулығы, инженер техниктердің дұрыс емес қимыл-әрекеті).

4. ПБ-на әсері _____

5. Инженер-техниктердің кінәсі _____

6. Қорытындысы және нәтижелері _____

7. Ұсыныс-пікірлер _____

Комиссияның төрағасы _____

Комиссия мүшелері _____

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

4 Қосымша

**Азаматтық авиация кәсіпорындарында сөйлеу,
радиолокаторлық және жоспарлық ақпаратты ұнтаспаға
(магнитофонға) жазуын ұйымдастыру және жүргізу жөнінде
Типтік нұсқаулық 1. Жалпы ережелер**

1. Осы нұсқаулық сөйлеу, радиолокаторлық және жоспарлық ақпаратты АА кәсіпорындарында жүргізу және ұйымдастыру тәртібі, сонымен бірге АА кәсіпорындарында ақпарат жеткізушілерді сақтау және пайдалану тәртібін анықтайды.

2. АА-ның арнайы мамандарына жобада көрсетілген толықтырулар, сондай-ақ пайдаланған материалдардың авиациялық апаттардың тексерілуі және алғы шарттарын анықтап талдап, АА ұйымының көрнекті мамандарының қорытынды жасауы.

3. Ұнтаспалық (ұнтаспада) ауыз екі сөздің жазылуы, радиолокациялық және жоспарлық ақпарат Азаматтық Авиация ұйымдарын объективті түрде радиотехникалық жұмыстардың құралдары болып табылады, Азаматтық Авиация ұйымдарының тәулік бойы немесе жұмыс уақытында іс жүзінде жүргізіледі.

4. Радиолокациялық және жоспарлық ақпарат, магниттік үн таспаларда (магнитофонға) ауыз екі сөзді жазуды ұйымдастыруды ӘҚБ-ның аймақтық орталықтандырылған директорлары мен Азаматтық Авиация ұйымдарының филиалдарына жүктелді.

Техникалық қызмет көрсету және құжаттама сапасына бақылау АА ұйымының РТЖБП қызметінің бастықтарына жүктеледі.

**2. Ауызекі сөзді ұнтаспаға (магнитофонға) түсіруді
ұйымдастырудың тәртібі, радиолокациялық және жобалау
ақпараттары**

5. Ауызекі сөзді, радиолокациялық және жоспарлы хабарлауды магниттік жазу аппаратурасы температуралық режимге және техникалық құжаттарды пайдалануға қанағаттанарлық мекемелерде қондырылуы керек.

6. Каналдар тізімі, ұнтаспаға жазылған таспалар, ӘҚБ аймақтық орталықтырылған директорларының бекітуімен қамтамасыз етіледі, "АА ұйымының" филиалы, ӘҚБ және РТЖпБП қызметінің басшы-қызметкерінің келісімі бойынша мақұлданады.

1) Таспаның жазылу жолдарын және жазу аппараттар белгілі бір тәртіппен жазылған нөмірлер арқылы белгіленеді.

2) Әрбір каналдардың бір-бірімен байланысы, таспадағы жазулар бір жолға бекітіледі.

3) Әрбір жазылу құралдарының кестесі болып, жазылу жолдарында нөмірлері көрсетіледі және қысқаша түрде каналдардың байланысы жазылып қойылады.

4) Барлық ақпарат беретін орнатқыларға, керек-жарак саймандарды айқындайтын орнатқыларға белгілі бір тәртіппен көрсетілген нөмірлері болуға тиіс.

7. Ақпараттарды жазып шығару үшін:

1) тізбектегі электр тегінің каналдарын, жұмыс орындарында қадағалауды бақылау;

2) бекітілген орнатқылардың пайдалануда сапасы төмендеген байланыс каналдарын істен шығару.

8. Бір жолға бір сәтте жазылған ақпараттар (соңын есептемегенде) уақыт кезеңінде сигналдар жазылады. Сигналдардың жазылуы сигнал берушінің немесе GPS-тың уақытымен бірге шығады.

Жазу орнатқыларында жазылған сигналдар мен жолдардағы жазулар конструкцияда ескеріледі, жеке жолдарды көрсетпеуге де болады.

9. Мекемелерде сигналдардың берілмеуі мен олардың жазылмауын (магнитофондағы) міндетті түрде тура уақытпен салыстырылып көретін құрал-жабдықтар болу керек.

10. Жұмыс кезінде технология бойынша еш үзіліссіз және жұмысты жабуға сәйкес пайдалану инструкциясы бойынша қондырылады.

11. Жұмыс барысындағы үзіліс кезінде ақпарат жүргізетін резервтендірілу арқылы нұсқауда көрсетіліп, электр жүйесіне 1 сағат ішінде резервте тұрған ауыстырылады және ол белгіленіп кем дегенде уақыт 60 секундтан аспау керек.

12. Автоматтандырылып өшірілетін қондырғыларды резервте тұрған кешендерге ауыстыруға мүлде тиым салынады. Резервте тұрған жазу қондырғылары кезекшілік кезінде бір рет тексеру жүргізіледі.

13. АА мекемесінде тексеру жүргізудің тәсілдері мен технологиясы қалыптасқан түрде жекелеген болып, келіп түскен ақпараттары жергілікті жағдайлары ескеріледі және оқтын-оқтын нұсқаулар беріледі.

14. Жүргізілген тексерістер және белгілі ағымдағы сигналдарды уақытқа сай етіп оперативті журналға жазылады.

Мысалы: "Алғашқы сағат 1 минутқа қалыс. Белгілі уақыт ағымында түзету жүргізілді. Қолы, айы, күні". "19.00. Уақыт ағымында түзетілу енгізілген жоқ. Қолы, айы, күні".

15. Жазу қондырғыларының техникалық ақаулығын қадағалау пайдалану құжаттар толтырылады. Құжаттардың толтырылу тәртібі және оларды сақтау ПРТОП ТП АА белгіленеді.

3. Ақпарат хабарларын тасушылар мен сақтаудың тәртібі мен оларды тыңдау (қалпына келтіру)

16. Таспада жазылған жазуды тасушылар 10 тәулік бойы сақталуы тиіс. Бұл мерзім өтіп кеткен жағдайда ақпарат жазатын журналдағы есептен алынып, қайта пайдаланылады.

17. Жазылған ақпараттарды тасушылар темір жәшікте электромагниттер өрісі мен күн сәулесі өтпейтін жерде сақталуы тиіс. Темір шкафтың іші қалыпты жағдайда болып, оларды бұзуға жол беретін заттар болмауы тиіс, сондай-ақ металдан жасалған арнайы қаптарға салынуы және мөрленіп жабылуы тиіс, ішіне электромагнитті өріс өтіп кетпеуі керек.

18. Ұшу кезінде болған оқиғаларды зерттеуде немесе алғы шарттары ақпараттар тасушылардың мекеме басшысының немесе оны ауыстыратын адамның бұйрығымен РТЖпБП, ӘҚБ қызметкерлерінің қатысуымен ақпарат тасушы Журналдағы жазбаларды жояды.

19. Жойылған тасушы мөрленіп 1 бөлімге немесе БАИ-ға сақтауға беріледі (түнгі мезгілде, демалыс күндері мен мереке күндері БАИ-ға тапсырылғаннан кейін 1 бөлімге тапсырылады).

Әуе кеңістігіндегі агенттердің хабарларының таспаларын сақтауда әрі түгелімен басшының берген жарлығымен рұқсат етіледі.

20. Аймақтық РГП "Казаэронавигация" фирмасының орталықтандырылған директорлары авиациялық апат ақпараттардағы тасушының сақталуына жауапты және оларға жүктеледі. Барлық таспаларды белгілі уақыт аралығында сақталуын комиссия белгілеп тексереді.

21. Қапшықты ашу және тасымалдаудың барлығын тыңдау, олардың көшірмесін түсіру тек қана авиациялық оқиғаларды тергеуге арналған комиссия төрағасының нұсқауымен авиациялық апаттарды зерттеу үшін жүргізілді.

22. Әуе кеңістігінен алынған метеорологиялық ақпараттардың мазмұнын талдау мен жіберген кемшіліктерді анықтауға; диспетчерлердің құрамындағы қызмет атқарушы адамдардың қателіктерін анықтап, байланыс жасайтын каналдардың қал-жағдайын және ақпарат тасымалдайтын объектілерді тек лауазымды қызмет атқарушыларға АА ұйымының аймақтық орталығының директорымен бекітілген анықталған тізіммен беріледі.

23. Ақпарат тасымалдаушы құралдар есепті журналға тіркеліп жазылуы тиіс. Ақпарат тасымалдаушыдан алынған ақпараттар тыңдау үшін (қалпына келтіру) 5 тәулікке ғана беріледі.

24. Ақпараттарды тасымалдаушы қондырғылардан тыңдау үшін арнайы қалпына келтірілген қондырғылар арқылы, жазу қондырғыларынан бөлек бөлме ішінде жүргізіліп, қателіктер жіберіп өшіріліп қалуына жол бермеуді қамтамасыз етуі қажет.

25. Үнтаспаны (магнитофоннан) тыңдаушы қызметкер жұмысшылар қондырғылармен жұмыс істей алу қажет. Авиациялық апаттарды зерттеулерді жүргізушілер (қалпына келтіру) РТЖпБП-дың арнайы мамандарын тарту тиіс.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
5 Қосымша

Үнтаспаларын (сақтаушыларын) есепке алу журналы

(Азаматтық Авиация ұйымының атауы)

Басталуы " ___ " _____ ж.

Аяқталуы " ___ " _____ ж.

Үнтас	Бобина Жазудың уақыты	Күні, уақыты, қызметкердің
паның	нөмірі _____	қызметі және қолы
нөмірі	Бас. Аяқталуы _____	
(үн	талуы	Өшіп қалу Тыңдауға үнтаспаны
таспаға		мүмкіндігіне алған тас. өшіруге
жазу)		жол беруші паны алушы нұсқау беруші
		(сақтаушы) (сақтаушы)

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне

6 Қосымша

Келісілген Бекітемін
Қозғалыс қызметінің бастығы Азаматтық Авиация ұйымының
б а с т ы ғ ы

" ____ " _____ 200 ____ жыл

" ____ " _____ 200 ____ жыл

Азаматтық Авиация әуе жайындағы ӘҚБ-ның Орталық аудандарында әуе кеңістігінен хабарланған ұнтаспаға (магнитофондық) жазылған хабарлар туралы каналдар Тізімі

1. Радио байланысының канал диапазонына ЖЖ диспетчерінің бабынан ӘҚБ әуе кемесі .
2. Радио байланысының ЖЖ каналының ӘҚБ диспетчер пунктiнiң, әуе кемесі бар радиооператорларының арналары .
3. Радиобайланысының ЕЖЖ диапазондары, ЖЖ және ТЖ-ОЖ метеохабарлары, соның ішінде ВОММЕТ және әуежай қызмет көрсету АТИС-і.
4. ӘҚБ диспетчерлер пунктiмен бiрлескен канал байланыстары, авиациялық, метеорологиялық ауа райын болжау тобы, ұшақ басшылары, РТЖпБП қызметiнiң кезекшi басшылары (кезекшi инженерлер) кезекшiлiктегi штурман, қатты дыбыс беретiн құралдар немесе телефон қондырғылары.
5. Әуежайдың iшкi жағындағы радиобайланыс каналдарының диспетчер қызметiндегi қозғалыстар мен ұшақ басшыларының жердегi қызмет атқарушы адамдармен (жұмыс басшылары), ұшу алаңындағы жұмысты орындаушылар мен ж о л к ү з е т у ш і л е р .
6. Байланыс каналдары ӘҚБ пунктiндегi диспетчерлер мен әуежайдың қарым-қатынасы, Орталық жердiң сыйымдылығы, ӘҚБ-ның аудандары, ӘҚБ-дың көршiлес мекемелерi, ӘҚБ-ның КП ӘҚО, КП ӘҚҚ диспетчерлiк п у н к т т е р і .
7. Байланыс каналдары: ұшақ басшылары, қозғалыстарды ретке келтiрiп анықтау қызметiн жүргiзушi, ауа райын болжаушы, экипажға ауа райын б о л ж а у д ы к е ñ е с б е р у ш і .
8. Байланыс каналдарымен әуе кеңiстiгiне хабар таратушы мекеме.

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне

7 Қосымша

Объектінің ауысым инженері (технигі) шұғыл журналы

(объект атауы)

200 ____ ж. " _____ " Басталды
200 ____ ж. " _____ " Аяқталды

Айы, күні	Мазмұны	Қызметкердің аты - жөні, қызметі, қолы
-----------	---------	--

Журналды толтыру тәртібі

Журналды объектінің кезекші инженері (технигі) толтырады.

Журналда жазу жазылады:

- 1) объектіні қабылдап алу және кезекшілік, объектінің жұмысқа әзірлігі, кезекшілікті өткізгендігі;
- 2) жұмыс барысында жүйелердің (объектінің кезекшілік сәттері) қосылып, ажыратылғандығы және барлық жұмысқа нұсқан келген жағдайлардың сәттері;
- 3) кезекшілік кезінде берілген қызметкерлерден түскен нұсқаулар мен ұйғарымдар;
- 4) қызметкерлердің объектілерді тексерудің нәтижелері туралы;
- 5) кәсіпорынның электр қуатын белгілеудегі жұмысы туралы;
- 6) жұмыс стажын объектіде жұмыс істеп толықтыруы туралы;
- 7) Автоматтандырылған объектілер үшін журнал " _____ объектінің шұғыл журналы" деп аталады.

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне

8 Қосымша

ҰРТҚ және байланыс құралдарының жұмысымен байланысты ұшу жиілігі мен қауіпсіздігін бұзу туралы есеп журналы

Басталды "___" _____ 200__ ж.
 Аяқталды "___" _____ 200__ ж.
 "Казаэронавигация" РМК
 филиалының
 (АА _____ кәсіпорынның) атауы

"Казаэронавигация"|Бұзылудың түрлері,|Жағдайы, қауіп. |Қабыл.
 РМК филиалы, күні,|салдары, типі, |сіздікті бұзылудың|данған
 бұзу уақыты |ӘК-нің нөмірі, |себептері, |шаралар
 |себеп-салдар тобы |кінәлілер. |

Журнал Азаматтық Авиация Комитетіндегі РТЖпБП бөлімінде, "Казаэронавигация" РМК Даму басқармасы және техникалық саясаты және ұшудың электр жарық-техникалық қамтамасыз ету қызметтерінде жүргізіледі.
 Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне
 9 Қосымша

Байланыс пен РТОП резерв құралдарының саны мен беріктік көрсеткіштерін есептеу үшін формулалар

1. Істен шыққанға дейінгі жұмыс істеу мөлшерін анықтау

$$T_B = \frac{T_{ж\ и\ ы\ н}}{n}, \quad n = 1, 2, 3 \dots \text{болса}$$

Мұнда T_B - істен шыққанға дейінгі орташа жұмыс істеу мерзімі, сағ.;
 $T_{ж\ и\ ы\ н}$ - белгілі кезең ішінде көліктердің (біртектес көлік топтарының) жұмыс уақытының жиынтығы, сағ.;
 n - сол кезең ішінде көліктердің (біртектес көлік топтарының) істен шығу саны.

2. Қалпына келтірудің орташа мерзімін анықтау

$$T_M = \frac{T_{M\ ж\ и\ ы\ н}}{n}, \quad n = 1, 2, 3 \dots, \text{ болса}$$

мұнда T_M - көлікті қалпына келтірудің орташа мерзімі;
 $T_{M\ ж\ и\ ы\ н}$ - есепті кезең ішінде көлікті (біртектес көлік топтарын) қалпына келтіруге жұмсалған уақыттың жиынтығы.

3. Резервті көліктердің мөлшерін анықтау

$$K_{РЕЗ} = V K_{ЖБА}$$

Мұнда $K_{РЕЗ}$ - резервтік көліктер мөлшері;

$K_{ЖБА}$ - жұмыс істейтін байланыс арналары.

Есептің нәтижесі өсіру арқылы бүтін санға дейін жинақталады.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

10 Қосымша

Байланыс және ҰРТҚ құралдарына тұжырымдамасын жүргізу ережелері

1. Тұжырымдама байланыс және ҰРТҚ көліктерінің техникалық көрсеткіштері мен негізгі параметрлерін шығарушы мекеме кепілдендіретін құжат болып табылады және онда көліктердің техникалық жағдайы (жұмыс мерзімі мен шарттары, ТТ, жөндеу түрлері, қосалқы бөлімдері мен бөлшектерін алмастыру, бүкіл пайдалану мерзім ішіндегі мәліметтер) көрсетіледі.

2. Тұжырымдаманы дұрыс жүргізу мен оны сақтау көлік тіркелген нысанның басшысына жүктеледі. Тұжырымдама жоғалған жағдайда оның көшірмесі "Казаэронавигация" УР және ТП РМК-нің рұқсатымен ашылады.

3. Тұжырымдама барлық тараулар бойынша жүргізілуі тиіс. Барлық жазулар айқын және анық болу керек. Тазартулар мен куәландырылмаған түзетулерге р ұ қ с а т б е р і л м е й д і .

4. Тұжырымдаманың барлық беттері түгел толтырылған және жаңа беттерді желімдеуге мүмкіншілік болмаған жағдайда жаңа тұжырымдама ашылады. Жаңа тұжырымдамада ескі тұжырымдаманың барлық тармақтары бойынша негізгі мәліметтер тіркеледі. Бұл жазбалар АА мекемесі басшысының қолы және мөрмен куәландырылады. Ескі тұжырымдама акті бойынша жойылады.

5. Көліктің жұмысы жайындағы мәліметтер ай сайын санауыш көрсеткіштері немесе нысанның ауысым инженерінің (технигінің) қолма-қол журналындағы жазбалар негізінде тіркеледі.

6. Көліктің негізгі параметрлерін бақылаушы тексеріс графаларына жазбалар тексеріс нәтижелері негізінде жүргізіледі.

7. "Көліктің техникалық жағдайы" мәліметтеріне табылған техникалық ақаулықтар және белгіленген техникалық нормаларға сәйкес келмейтін техникалық параметрлер жазылады. "Қорытынды" графасына табылған ақаулықтарды жөндеу үшін қажет шаралар жазылады.

8. Тұжырымдамаға көлікті жөндеуден өткізгені туралы жазбаларды жөндеу

мекемелерінің басшылары жазады, онда олар жөндеу түрін, оны қашан және кім өткізгенін көрсетеді.

Көліктің кезекті жөндеуден өткені және оның бөліктерін алмастырғаны жайындағы жазбаны жөндеуді жасаған адамдар ғана жүргізе алады. Мұнда олар ауыстырылған құрамды бөлшектердің атауын, децимальдық (сызбалық) және үлгілік нөмірін, олардың жұмыс мерзімін, ауыстырылған себебін көрсетеді.

9. Көліктің консервациядан шыққаны жайындағы мәлімет ол қайтадан пайдалана бастаған мезеттен бастап тіркеледі.

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне

11 Қосымша

Құралдың ақаулықтары мен істен шыққаны жайындағы жинақтағыш карта

Көлік түрі _____, зауыттың нөмірі _____
 Шығарылған мерзімі _____, пайдалануға берілген мерзімі _____
 _____ мекеменің, _____ нысанында орнатылған.

мер.зімі	Жұмыс істеген уақыты			Істен шығу мен ақаулықтар саны, соның ішінде себептермен															
	Пайдалану	Бір рет	Бір ақаулықта	Істен шығу	Ақаулық	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
	басқару	тапшырғаннан																	

(Көліктің ақаулықтары мен істен шыққаны жайындағы жинақтағыш картаның сыртқы жағы)

Жинақтағыш карта 1 қаңтарға шаққанда жылына бір рет толтырылады. Ақаулықтар мен істен шығудың себептері 1-11 сандарымен белгіленеді, олар төмендегідей мазмұнға ие:

- 1-электровакуумдық құралдың істен шығуы;
- 2-жартылай өткізгіш құралдың істен шығуы;

- 3-резисторлардың істен шығуы;
- 4-конденсаторлардың істен шығуы;
- 5-мотокты бөлшектердің істен шығуы (трансформаторлар, электроқозғалтқыштардың орауышы);
- 6-кабельді ЖЖ ажыратқыштарының істен шығуы, жинақты қосылғыш кабельдер мен монтажды бұраулардың айыруларының істен шығуы;
- 7-коммутациялық бөлшектердің істен шығуы (реле, контакторлар);
- 8-механикалық бөлшектердің істен шығуы (редукторлар, тісті доңғалақтар);
- 9-антенналық-фидерлік құрылғының істен шығуы;
- 10-жүйенің бұзылуы немесе істен шығуы;
- 11-істен шығу-себебі белгісіз.

"Себепті істен шығу және ақаулықтар" графасы толтырылғанда, біртекті істен шығу мен ақаулықтар қосылып, ортақ санмен көрсетіледі.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ға
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

12 Қосымша

Б е к і т е м і н

А з а м а т т ы қ А в и а ц и я

ұ й ы м ы н ы ң б а с т ы ғы

" " _____ 200 __ ж.

(объектінің аты)

**объекті электр қондырғыларын пайдалануға
жауапкершілік шек қою және туралы акт**

энергиямен қамтамасыз ететін мекеме (жабдықтаушы) аты-жөні _____
және ЭРТОС қызметі (тұтынушы) аты-жөні _____

1. Электр қуатымен жабдықтауды ТП-ның Тұтынушыларының іске асыруы _____
2. Эксплуатациялық шығындар шекарасымен Жабдықтаушы арасындағы жауапкершілік Тұтынушы болып келетін _____ тізбек, схемада көрсетілуі және солар арқылы өтетін _____
3. Электр құрал-саймандары мен кабельдерге, Тұтынушыға керек Жабдықтаушы жауапкершілікті өз мойнына алады. Алайда Тұтынушының жергілікті жағдайын ескеруі тиіс, сонымен қатар есіктің құлпылары сол қалпында болуы жабдықтаушының құзырында болады. Жабдықтаушының құлпысы жабық: _____
4. Тізбектегі түйіскен шекаралық жағдайларға бақылау арнайы _____

- мамандар арқылы іске асты _____
5. Жабдықтаушыға электр қуатының күшін қарауға рұқсат етілді _____ кВт (кВа) қуат күші _____ вольт. Ток келетін щиттегі ток Жабдықтаушының тексерісімен мөлшерде белгіленген қуатпен сай _____ А, фазаға бірқалыпты салмақ түсіп тұр.
6. Жабдықтаушы жағынан қойылған ток _____ А, алайда Тұтынушы жақта қойылған ток бір саты жоғары.
7. Тізбектерге жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін Тұтынушы _____ көрсетеді. Жабдықтаушыға бір тәулік бұрын қай жылы, қашан токтың өшірілгендігі жөнінде хабардар етілді.
8. Әрбір жаңа жылдың басында Тұтынушы Жабдықтаушыға бұйрықтың көшірмесін жауапкершіліктегі адамды көрсетіп, электр шаруашылығындағы шығындар жайлы және қызметкерлер тізімін, Тұтынушылар тарапынан жүргізілген келісімдерді көрсетіп отыруы
қ а ж е т .
9. Ерекше шарттар _____

10. Тұтынушы жағындағы кезекші электр қуатын тұтынудағы барлық келеңсіз жайды, барлық жағдайды Жабдықтаушыға мына телефон арқылы хабарлауы тиіс _____
11. Өзгеріс енгізілген немесе бұзылған жағдайда, акт қайта жазылады.
12. Акт екі дана болып (әрбір жақта бір-бірден) толтырылды. Үлгі.

Жабдықтаушы:
Электрмен жабдықтаушы
мекеме

Тұтынушы:
РТЖпБП қызметінің
бастығы

_____ (қолы) _____ (қолы)
Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
13 Қосымша

Ұшу басшысына ұнтаспаға жазылған кезекті қабылдау туралы РТЖпБП қызметінің ауысым инженерінің баяндамасы

1. Кезекті инженер _____ (ф а м и л и я с ы)
Кезекшілікті _____ сағ. _____ мин. өткізіп алдым.
2. Негізгі және қосалқы артық тұрған құралдармен қамтамасыз етіп, жұмыс

істеу қабілеттілігін арттыру, РМС, ОСП объектілерінің қонуға байланысты байланыстың үзілуі _____ (егер (МК, ВПП) жұмысқа жарамсыз болған жағдайда, оның жұмысқа жаралуы уақытын сол мерзімінде белгілерді көрсету қ а ж е т) .

Техникалық қызмет көрсету жоспарлары (құралдарды көрсетіп, жоспарланған уақыттың жұмысқа кіріскен уақыты көрсетілуі керек).

Техникалық қызмет көрсету барысында тетіктердің ажыратылуы белгіленеді (ажыратылған уақыты, мерзімі және басшылардан ұшу туралы рұқсат алады).

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

14 Қосымша

Техникалық қызмет көрсету регламенттік құрылымының әдістемелік көрсеткіштері

1. Техникалық қызмет көрсету регламентінде ТҚК-дің тәртібі мен ережелері барлық істелінетін жұмыстардың тұрақты түрде құралдардың қолданылу даярлығы тура тағайындалады.

2. Регламенттің бөлімдері мынандай түрде берілуі тиіс:

1) к і р і с п е ;

2) ж а л п ы н ұ с қ а у ;

3) қ а у і п с і з д і к м ө л ш е р і ;

4) жоспарлы және техникалық қызмет көрсету түрлері;

5) ж ұ м ы с қ а д а я р л ы қ ;

6) т е х н и к а л ы қ к у ә л е н д і р у ;

7) қ о с ы м ш а .

Жобаға қатысты белгілермен тағайындалған құралдарды біріктіру немесе алып тастау, сондай-ақ жаңа бөлімдер ашуға мүмкіндік беру.

3. Уақыт тәртібін мәтін бөлімі талап бойынша мәтінделген құжаттармен т о л т ы р ы л а д ы .

4. Кіріспе бөлімінде: нұсқаулар мен тағайындау және уақыт тәртібінің қ ұ р ы л ы м ы ;

пайдалану құжаттарын ТҚК-дің қосымша пайдалану тізімдері.

5. "Жалпы нұсқау" деп аталатын бөлімде ТҚК-дің ережелеріне қысқаша мінездеме беріліп, мерзімді бақылаулар, ТҚК-дің ерекшеліктері ауа райына қатысты шарттары, _____ уақыты _____ жылы _____ интенсивті пайдалану құралдары ТҚК-дің нұсқаулары көрсетіледі.

ТҚК-дің мерзімді бақылауларында қарастырылуы:

Белгіленген уақыт тәртібінің жұмысы;

Белгілі уақыт аралығында орындалған уақыт тәртібінің күн парақтың мезгіл ішінде қызмет ететін құралдар немесе өлшем аралығында істеп тастау (электр механикалық түйіндер);

Жұмыс қабілеттілігін қайта қою операциясы (жөндеу) құралдары мен құрамындағы бөлшектері.

Уақыт тәртібін жүргізген жұмысты есептегенде: бақылау операцияларында (тексеру) құралдардың техникалық жағдайлары (жұмысқа жарамдылығы, түзетілгендігі), оның функционалды элементтері және көмекші құрал-жабдықтары;

параметрлерінің қойылу маңызы және белгілері, құралдардың жұмысқа жарамдылығы мен дұрыстығы жөнінде мінездеме беріп, олардың нақтылы маңызы;

ОЗП және ВЛП-ны пайдалануға даярлық жоспарлы жұмысы (ауыстырып майлау, электролит т.б.), сондай-ақ ТҚК операция элементтерінде (түйіндерде) бақылау жүргізу қамтамасыз етілмейді.

Уақыт тәртібіндегі жұмыс толық көлемде орындалып, уақыт тәртібінде көрсетіледі.

Құралдардың жұмысқа жарамдылығын бұрынғы қалпына келтіру операциясын және оның құрамды элементтерін (тазалау, тәртіпке салу, жалғастыру, элементтерін ауыстыру және т.б.) уақыт тәртібіне бағынбайды және маңызды параметрлерді анықтауда белгіленген бастапқы диапазондағы шекараларда, сонымен қатар талап белгілерін анықтайтын ерекшеліктерде рұқсат етіледі.

Бастапқы диапазондағы шекара рұқсат етуді дәлелдейтін теңдей (0,7+0,1) жоғарыдан (төменге) пайдалануға рұқсат етіледі.

6. "Сақтықтың өлшемі" бөлімінде өте сақ болудың ережелері баяндалып, ТҚК орындау барысында барлық іс-шаралар сақталынуы тиіс. Осы бөлімде (ерекшеленген құралдардың тәуелділігі мен оның жұмысы) өрт сақтандыру, жарылудан сақтандыру ережелері жүргізіледі.

7. "Тоқсандық техникалық қызмет көрсетулердің түрлері" бөлімінде түрлерін көрсетіп, ТҚК-дің әрбір түрлеріне тоқсандық мінездеме ережелері баяндалады. Жалпы уақыт тәртібі мынадай:

- 1) ТҚК-2- 2 апталық ТҚК (170 с. жұмыс істелуі);
- 2) ТҚК-3- айлық ТҚК (750 с. жұмыс істелуі);
- 3) ТҚК-4- тоқсандық ТҚК (2250 сағаттан жұмыс);
- 4) ТҚК-5- жарты жылдық ТҚК (4500 с. жұмыс істелуі);
- 5) ТҚК-6- жылдық ТҚК (8800 с. жұмыс істелуі);
- 6) ТҚК-М- мезгілдік техникалық қызмет көрсету.

ТҚК-дің мезгілдің және түрлері статикалық есепке сүйене отырып,

құралдардың үмітпен және жекеленген элементтері бір-екі жылға дейін пайдаланады. Жобалануына қатысты ерекшеліктері фактіге жүгінсек, үміт арттыру, тағайындау мен пайдалану ерекшеліктері жеке немесе барлық ТҚК-дің тоқсандық түрлері қатыстырыла алмауы мүмкін. ТҚК-дің мезгілдік барлық түрлерін орнату мерзімдерінен кем дегенде 15% ауытқиды.

Жұмысқа жарамдығы туралы оперативті бақылау жұмыс істеу кезінде құралдар мүмкіндігінше ажыратылып, оның тағайындау арқылы ісе асырады.

Жұмысқа жарамдығы туралы оперативті бақылаудың орындалуы өлшем мен қабілетіне бақылау (тексеру) арқылы көрсетіледі.

Оперативті техникалық қызмет көрсету (ТҚК-1) міндетті түрде объектіде (құралдар) түгелімен жұмысқа жарамдылығы және қосымша құрал-жабдықтардың (резервтегі электр қуаттанғыштар дизельді генераторлар, байланыс жолдары мен мекемелер, күзетшілік системасы және өрт сөндіру сигнализациялары) ғимараттардың жай-күйі және басқалар, сондай-ақ жөндеуге келмейтін құралдарды ағыстырып, объектілерде қабылдамай тастаудың салдарынан болуы мүмкін. Анықталатын заттардың параметрлері мен белгілердің саны аз мөлшерде болады, алайда объектінің жай-күйін (құралдарын) анықтауда мүмкіншілігі болуы керек.

$$C_0 = \frac{2 \cdot T_0 \cdot K}{t_n} \quad \text{ТҚК-дің мезгілін мына формулада анықтайды:}$$

t_n - ТҚК-дің мезгілі
 T_0 - құралдардың орташа жұмыс істеуін қабылдамады;

C_0 - ТҚК-дің АА мекемесінде жай объектісінде 1 сағатта жоғалтқан шығыны теңге / сағ. шаққанда.

ТҚК-дің белгіленген мерзім ішінде оңалуы үшін СК/С0-ға көңіл бөлу 1-ге теңестіріледі. СК/С0-алдыңғы уақытта құралдарды пайдалану тәжірибесінің кеңейтілуі бір-екі жыл ішінде түзетіледі.

ТҚК-1 жұмысының маршрутты картасы (1 сурет) және белгілі уақыт тәртібінің технологиялық жұмыс картасы іске аспай қалады.

Технологиялық картада техникалық зауыттардың ара-қашықтықтарын анықтайтын тексеру жұмыстары орындалады, және белгілері мен негізгі және қосымша құрал-жабдықтары объектінің (құралдардың) жұмысқа бейімділігі анықталады.

Токсандық техникалық қызмет көрсету (ТҚ-2 - ТҚК-6) барлық түзетуді анықтап орындауда жеке функционалдық элементтерінің жұмысқа жарамдылығы

және бұзылғандығы табылып шеттетіледі. ТҚК-2 - ТҚК-6 жұмыс көлемі ТҚК-1-дің жұмысты орындауына кірістірілуі қажет.

Мерзімдік техникамен жабдықтау құралдар мен өз ішіндегі элементтердің құрылымы (ұйымдастырылуы) құрастырылып, ғимараттан тыс және (немесе) дайындалып талап етілген ВЛП (ОЗП) құрамында орналастырады.

8. "Жұмысқа даярлық" бөлімінде ТҚК-де көрсетілген мамандардың құрамы, ғимараттарға арнайы қойылатын талаптар, учаскок жұмысшылары жұмыс орындарындағы, ортақ және арнайы тізімдер, құрал-саймандар, өлшеуіш бақылау приборлар, бейімделу, заттар көрсетіледі.

9. "Техникалық қызмет көрсету" бөлімінде уақыт тәртібі жөнінде тізім белгіленіп, ТҚК-дің барлық тоқсандық жұмысы көрсетіледі. Істелетін жұмыстар үшін өз ішінің құрамында 100% резерв, осы бөлімде ТҚК-дің тәртіпті орындау операциясы жеке бөлек орташа комплектер, шкафтар, блоктар т.б. өшірілініп т а с т а л а д ы .

ТҚК-дің операциясы барлық түйіндерінде немесе өшіруді талап ететін объектілерде (құралдар) еңбекті қорғау талаптарын сақтауда "Өшіруді талап ету" деген сөз технологиялық картада көрсетілген.

Тізімнің әрбір тармағы уақыт тәртібі мен өлшенген жұмыстың ТҚК-дің технологиялық картасымен жұмыс істелінеді. Технологиялық картада ТҚК-дің түрлері сәйкестіріленіп, параметрлерін анықтайтын (белгілерін) бақылаулар немесе ТҚК-дің операция алдындағы еңбек шығыны, бақылауға арналған өлшеу приборлары, аспаптар, бейімділіктері мен қажетті жұмыстарды орындау, техникалық картада тізімдер (көрсетілген баға мағынасы) көрсетіледі.

Параметрлерді анықтау сапасында (белгілері) функционалды элементтері негізгі талдап қорыту мінездемесінде, жұмысқа жарамдылығын және функционалды элементтерін ешбір жөндеусіз баға беруге жол беріледі.

Бақылау көлемі кіші көлемде болуы тиіс, алайда технологиялық жағдайда, функционалды элементтерін айыру жетілдіреді.

Бақылаудың орындалу әдістемесі

Жұмысқа қабілеттілікті қайта қалпына келтіру технологиясы "Бақылауды орындау әдістемесі" бөлімінде анықтағыш параметрлерді анықтау (белгілерін), бақылауға арналған өлшеуіш құралдарының орны, шұғыл жағдайда өлшеу схемалары жүргізіледі және (немесе) сәйкестелетін құжаттарға сілтеме жасалады. Бұл бөлімді құрастыруда әдістемелік бақылаудың жеке зерттеу жұмыстарына жете мән беріп қарастырылады, егер олар пайдалану құжаттарында кірістірілмегендігі көрсетіледі.

"Жұмысқа қабілеттілікті қайта қалпына келтіру" бөлімінде (түзетілу) қ а р а с т ы р ы л а д ы .

Маңызы, параметрлерде қосымша жіберілуі (белгілері) тәртіп пен

бақылаудың әдісі, бақылауға құрылған құралдарды пайдаланған көрсеткіштер диагностикалық тесттер, көмекші құралдар мен құралдарды қосу мақсатындағы пайдаланған жерлерді іздеу және дұрыс еместігі туралы себептер. Қосымша параметрлер тізімдері (белгілері) іздестіру жұмыстарының себептерін анықтау барысында параметрлері анықталынады (белгілермен).

Тәртіпті талдау (керек болса) зардаптарын реттеу (жөндеу, бұрау).

Техникалық карталарда сәйкес келетін таблицалар мен кестелер, сызу, схемалар міндетті түрде сыйғызылып көрсетіледі.

10. "Жарық беру технологиясы" бөлімінде: жарық өлшеуіш құралдары, мерзімді көрсетілген құралдар ішіне енгізілетін көрсетулер; құралдарды даярлау туралы көрсетулер мен әдістемелік тексерулердің барлық қарастырылмаған құралдар мен приборлардың мінездемесі; индикаторлық приборлар тізімі; калыпқа түспеген өлшеуіш құралдар тізімі техникалық параметрлік бақылауға арналған құралдар бірлігі және әдістеме оларды тексеру; көрсетілген тәртіппен құжаттандырылған нәтижелердің тексерістерін ж и н а қ т а у .

11. Қосымшаның мазмұны:

анықтау, көмекші материалдар мен мәліметтер, ТҚК-дің кезек күттірмейтін ж ө н д е у жұмыстары;

нұсқаулар (әдістеме) анық жазылған және күрделі механикалық құралдардың түйіндерін жинау мен жөнге салу, егер бұл сұрақ пайдалану туралы құжатта к ө р с е т і л м е с е ;

қысым, қарсы тұру карталары, амплитудалық және уақытша сипаттама нұсқауымен, қысым графиктері, майлы және лакты бояу материалдардың жинақталған тізімі, жіберілетін ауыстыру нұсқауы мен арнайы сұйықтық тізімі және есебі бірлігіне шығын нормасы немесе жұмыстың анықталған кезеңіне.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а дайындау е р е ж е л е р і н е

15 Қосымша

Оперативтік техникалық қызмет көрсетудің тоқсандық қорытындысы

Жұмыс түрлері		әр сме.		1 тәу.		1 аптада		1 аптада		1 аптада					
			нада			лікте			3 рет			2 рет			1 рет

станциялардың т ү р і (автоматизацияланған радиолокациялардың объектілерінен б а с қ а с ы)	барлық
1.1. Автоматтандырылған радиолокациялық объектілері .	+
2. АБ ӘҚБ орталықтарын құрал-жабдықтармен жа б д ы қ т а у	+
3. Аппаратураның бейнеленуі б а с қ а с ы)	+ (БЕЛГІ-ден
3.1. БЕЛГІ	+
4. Жақын навигацияның а п п а р а т у р а с ы	+
5. Автоматтандырылған радиотеленготтар	+
6. Жүргізілген радиостанциялар	+
7. Маркерленген радиомаяктар	+
8. Отырғызу жүйесі	+
9. Т е л е ф о н а п п а р а т у р а л а р ы (С Т А М - 6 7 , Р Т Л - 8 0	+ Т - 6 3 , б а с қ а с ы)
9.1 .	Р Т А - 8 0
9.2. СТАМ-67, Т-63	+
10. Т е л е ф о н а п п а р а т у р а л а р ы (У А Т С - 4 9)	+
10.1. У А Т С - 4 9	+
11. Канал тәрізді а п п а р а т у р а л а р	+
12. Таңдап алынған ш а қ ы р у л а р	+

а п п а р а т у р а с ы			
13. Диспетчерлік сөйлесу	қ о н д ы р ғ ы л а р ы		+
14. Қатты сөйлейтін аппараттар	б а й л а н ы с ы		+
15. Ішкі әуежай а р а л ы қ радиостанциялар			+
16. Үн таспалар			+
17. Электр сағаттарының аппаратуралары			+
18. Радиодыбысын күшейтетін күшейткіштер			+
19. Радио хабар таратқыштар радиостанцияларының О Ж	м е н д и а п а з о н ы н д а		+
20. Радио хабар таратқыш радиостанциясының диапазонында	Ж Ж		+
21. Радио хабар таратқыш және	Е Ж Ж	д и а п а з о н ы н д а	+
22. Радио қабылдау құралдары,	В П Р Ц - Р Л ,		+
П р Р Ц - 1			
23. Радио рельесінің станциясы			+
24. Диспетчерлер пульті, радио	б ю р о с ы н ы ң	п у л ь т і	+
25. Антенналы-фидерлік орнату	қ ұ р а л д а р ы н ы ң		+
б а й л а н ы с ы			
26. Дизельді генераторлар	1	*	э л е к т р л і
қуаттанудың көздері			

27. Күзетшілік және өрт сөндіру құралдарының сигнал беруі
2 8 .
а п п а р а т у р а л а р

Екі айда бір
Оперативті бақылау нәтижесіндегі
жұмысқа жарамдылығы
Т е л е ф о н

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

16 Қосымша

Б е к і т е м і н

Азаматтық Авиация ұйымының бастығы
" " _____ 200__ ж.

ҰРТҚ және байланыс техникалық қызмет көрсету құралдарының Кестесі

Объект тізімі (құралдар)	Зауыттың (шартты) нөмірі жартылай комплект (құралдар)	Қызмет көрсету түрі, жоспарланған жөндеу жұмысы	ТҚК-дің уақыт өткізуі, жоспарланған жұмыс жоспары (а й ы)	Ескертулер
--------------------------	---	---	---	------------

Е с к е р т у :

1. Объект тізімдері (құралдар) кабельдердің түрлерін, "Зауыттың шартты белгілері жартылай комплект (құралдар)" графасында учасок трассасы мен кабельдің нөмірі, "Ескерту" графасында кабельдердің құжаттары мен папка н ө м і р л е р і ж а з ы л а д ы .

2. "Техникалық қызмет көрсету түрлері, жоспарланған жөндеу жұмысы" графасында техникалық қызмет көрсетуді қысқаша түрде ТҚК-2, ТҚК-6, ТҚК-С; жоспарланған жөндеу жұмысы - ТР; ТҚК-дің жоспарланған іске асырылатын жұмыстары нышандарын көрсетуді ТҚК кезінде жоспарланады.

- орындалды

Қозғалыс қызметінің
жетекшісімен келісілген

РТЖпБП қызметінің
бастығы

(қ о л ы)

(қ о л ы)

" " _____ ж. " " _____ ж.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ға
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
17 Қосымша

Бекітемін

РТЖпБП қызметінің бастығы

" ___ " _____ 20__ ж. _____

**объектінің инженерлік-техникалық қызметкерлерінің жұмыс
Жоспары**

_____ ж.
(к о л ы)

Жұмыс |Орындалу|Орындаушы| Жұмыс көлемі (адам-сағат) |Орындалу
тізімі|мерзімі | _____|туралы белгі
| _____ |Жоспар бойынша|Факті бойынша|

Объектінің жетекшісі _____
(Аты-жөні, қолы)

" ___ " _____ 200__ ж.

Ескерту. Жоспар бөліктерге бөлініп, жұмыс қоса алынады:

1. Техникамен қызмет көрсету.
2. Ж ө н д е у ж ұ м ы с ы .
3. Қосымша және басқа да жұмыстар.
4. Ұйымдық және техникалық шаралар.
5. Техникалық оқулар.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ға
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
18 Қосымша

**Аэронавигациялық хабарларының ауыстырылу
есебі мен қосымша уақыт тәртібі**

Журналы

Басталды " ___ " _____ 200__ ж.

" К а з а э р о н а в и г а ц и я " Р М К

филиалының аты Аяқталады " ___ " _____ 200__ ж.

Әуежайдың аты,	Мазмұны,	РТЖпБП	РТЖпБП	Жұмыстың	Ескер.
ӘҚБ	ауысуы	бөлімдерінен,	бөлімінің,	жанартылып	тулер
мекемесі.	мен қо.	АА, РҚ, ЦАИ	АА РҚ ЦАИ	берілу	
нің пун.	сымшалар	комитеттері.	комитеті	мерзімі	
кіті		нен, "Каза.	РТЖпБП РМК		
трассада		эронавигация"	"Казаэро.		
РТМ		РТЖпБП,	навигация"		
объектісі		РМК-дан алған	бөлімде.		
		өтініштің	рінің		
		нөмірі мен	түзетулері		
		айы, күні	мен		
			хабарлама		
			қағаздары		

Журнал РТЖпБП бөлімінің АА Комитеті мен РТЖпБП қызметінде жүргізіледі.

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне
19 Қосымша

Аккумулятор батареяларының заряды туралы Журнал

(мекеменің аты)

Басталуы " ___ " _____ ж.

Аяқталуы " ___ " _____ ж.

Акку.	За.	Зарядқа	Акку.	Акку.	Жөндеу	Айы, күні және уақыты
муля.	рядқа	қабыл.	муля.	муля.	жұмысының	(сағ-мин) зарядқа
торды	қа.	дар ал.	тор.	торды	жүргізіл.	қойылуы, циклдардың
кім.	был.	дындағы	дың	қабыл.	электролит	нөмірі
мен	данып	қысым	жағ.	дап	алу	пластинка.
қа.	алын.	В.	дайы	жөнінде	сын	ауыс.

Бақылау режимдері мен жөнге келтіретін карта

1. Бақылау режимдері мен жөнге келтіретін таблицалар әрбір құралдарды пайдалануға кіргізгенде және айналып ұшу алдында техниканы тексергеннен кейін құралдарды зауыттың берген мәліметтермен пайдалану құжаттарымен салыстыра отырып жөнге келтіреді.

Бақылау жасау режимінің картасында тармағындағы қысымның көлемі қысымның шығар аузындағы түзу жерлері, радиоқабылдағыш токтардың баспалдақтары немесе магнитория, антеннаның эквивалентіндегі күштілігі, радио шамдарының тогі, және де басқа арнайы әрбір құралдар мен режим параметрлері көрсетіледі.

Құралдардың бақылауға алынған параметрлері панельді өлшеуші құралдармен, әртүрлі реттегіштер көмегімен бақылау нүктелерінің қосылуын немесе арнайы өткізгіштер арқылы, сондай-ақ қосымша (апару үшін) өлшеуіш құралдарын пайдаланады. Бақылау картасының режиміне қосымша өлшеуіш құралдардың нөмірлері, түрлері жазылып, бақыланатын режим анықталады.

Құралдардың параметрін бақылауда оның көлемі картада көрсетілген бақылау режиміне сай болуы тиіс.

Кестеге жұмыс резервінің жиілігі қойылып, жөнге келтіру мен реттеуіштер мекеме ережесіне сай болып көрсетіледі, құралдардың көрсетілген бағасына қол жеткізеді. Бақылау режимінің картасын және жөнге келтіру кестесін объектінің инженерлері (техниктері) құрастырады.

Бақылау режимдерінің карталар формасы мен жер құралдарын жөнге келтіретін кестелер РТОП және байланысы әрбір объектінің құрал-жабдықтардың түрлеріне қарай жұмыс жүргізіледі.

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне

22 Қосымша

_____ икемдеу мен жер тексерісінің
мәжіліс хаты

_____ (көліктің атауы)

зауыттың № _____ шыққан уақыты _____
_____ мекемесінде орнатылған.

(АА мекемесінің атауы)

Тексерілетін параметр	Нақтылы Өлшеу нә.	Қолданылатын өлшеу құралдары	Ескертулер
	мағына, тижесінде		
	шек, шыққаны		
	өлшеу		
	бірлігі		

Қорытынды:

(көліктің ұшуға және бекітілген техникалық

талаптарға сәйкестігі жайында қорытынды шығарылады)

Тексерісті жүргізген (жүргізгендер):

(қызметі)

(аты-жөні, қолы)

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне

23 Қосымша

ЕЖЖ диапазонында авиациялық әуе кеңістігінің байланыс каналдарында алыстан анықтаудың әдістемесі

ЕЖЖ диапазонында радио байланыс каналдарында сенімді алыстық тура көріну мен жақындаудың шектеулі аймағы мына формулада бағалануы мүмкін:

$$D = 3,57 (VH_1 + VH_2);$$

D - сенімді радио байланыстың алыстығы км;

H_1 - жердегі радио байланыстың қойылған антеннасының биіктігі, км;

H_2 - ӘК-нің ұшу биіктігі, м.

Радиобайланыста ғимараттар мен таулардың, жоталардың әсер етуіндегі радио көлеңкелерінің байқалуы.

ЕЖЖ диапазонында ұшу тексерісінің радиобайланыс каналдарында фактідегі алыстықтың анықтылығы.

Ұшу алдындағы тексеріс бақылаудан шығу мінездемесін (параметрлерін) жердегі радиостанцияларды пайдалану құжаттарына міндетті түрде сәйкестендіріліп іске асырылуы (22-үлгіні қара).

Ұшу тексерісі жұмыс бөлімдерінің радиобайланыстарды бақылауда және барлық аймақтарда (бағыттарда) арнайы сол әуежайдың ұшу мекемесінің схемасында анықталған (РЦ) барлық биіктіктерде (эшелондарда) іске асады.

Ұшу тексерісі радиостанцияларының апат каналдарында (121,5 МГц) жұмыс бөлімдерінің ЖАҚЫНДАП КЕЛУ және РЦ каналдарында жүргізіледі.

Ұшу тексерісі кезінде ӘК экипажы мен диспетчер қызметі радиоалмасу қозғалысын ережеге сай етіп қойылады.

Әрбір сеанс сайын ӘК-нің ұшу биіктігі мен алыстау қашықтығы анықталып, және анық етіліп сөйлеуіне баға беріледі.

Анық сөйлеудің бағасы бес баллменен беріледі:

5 - ешбір бөгеліссіз берілген түсінікті хабарламаларды түсіну;

4 - ешбір қиналыссыз түсінуге болатын хабарлар;

3 - берілген хабардың сұраусыз және қайталаусыз хабарлауларды түсіну;

2 - берілген хабарларды үлкен қысыммен қайталап сұрау және қайталаулар арқылы түсіну;

1 - толық түсініксіз берілген хабарлар (байланыстың үзілуі).

Радиобайланыстың алыстау қашықтығын және ӘК-нің ұшу биіктігін анықтап, анық сөйлеуге берілетін баға үштен төмен болмауы керек.

Ұшуды тексеру кезінде диспетчер қимыл қызметі және аға инженер (инженер немесе аға техникпен) КТП мына формада хаттама жазады:

Б е к і т е м і н

М е к е м е б а с ш ы с ы

" ___ " _____ 20__ ж.

Радиобайланыстың қашықтығын анықтаудағы ХАТТАМА

Мекеме _____
(А А м е к е м е а т ы)

Радиобайланыс каналы _____
(каналдың аты, жиілігі)

Хабарлаушы _____ антенна _____
(түрі) (түрі, биіктігі, орналасуы)

Айы,	ӘК-нің	Ұшу	Ұшу	ӘК-нің	Анық сөйлеу, балл
күні	нөмірі,	бағыты	биік.	жоғалуы,	_____
	түрі	(уақыты)	тігі,	км	Экипаж бағасы
			м		Диспетчердің
					бағасы

Диспетчер _____
(қолы, аты-жөні)

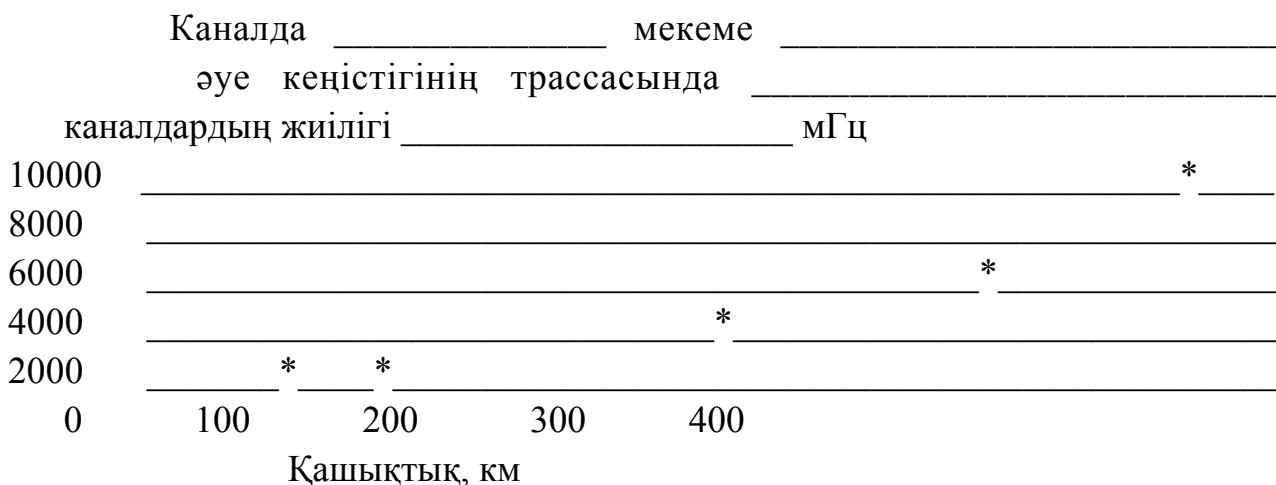
Аға инженер (инженер, аға техник) КДП _____

(қолы, аты-жөні)

Әуе кеңістігіндегі кемеңің екі жаққа бірдей ұшу бағытын берілген тексеру арқылы жүргізеді. Кестенің үлгісі хаттамаға түсіріледі. Хаттама РТЖБП базасында сақталады. Кестенің көшірмесі әрбір қозғалыс қызметінің диспетчерлерінің жұмыс орындарында болады.

Әуе кемелерімен алыс екі жақты радиобайланысының

ГРАФИГІ

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне
24 Қосымша

Қазақстан Республикасы азаматтық авиацияда қолданылатын дәлдендіруге және межелеуге тиісті өлшеу құрал-жабдықтарының тізімі

1	2	3	4
	Өлшеу құрал-жабдықтарының атауы	Түрі	Дәлдендірудің (немесе межелеудің) кезеңдігі

1.1 Әуе кемелерінің пневможүйесінің бақылау-тексеру аппаратурасы (ПЖ)

1	Әуе қысымын өлшегіш	ИВД	Жылына 1 рет
2	Тікшіл	жылдамдықтың	
	Есепбергіші	ЗСВ	Жылына 1 рет
3	Тексеру пульті	ПУЛЬТ 6047	Жылына 1 рет
4	Тексеру пульті	ППБ-100	Жылына 1 рет
5	Аппаратура	КПА-ПВД	Жылына 1 рет
6	Тексерудің пульті	ПУЛЬТ 6462	Жылына 1 рет
7	Аппаратура	КПА-ИВС	Жылына 1 рет
8	Сандық қысымды өлшегіш	ИДЦ	Жылына 1 рет
9	Қысым генераторы	ГД	Жылына 1 рет

1.2. Әуе кемелерінің курсо-глиссадалық жабдығының бақылау аппаратурасы

10	Шамшырақтардың зертханалық		
	Имитаторы	ЛИМ-70	Жылына 1 рет
11	Шамшырақтың шағынгабаритті		
	Имитаторы	МИМ-70	Жылына 1 рет
12	Шамшырақтың шағынгабаритті		
	Имитаторы	МИМ-66	Жылына 1 рет

1.3. Әуе кемелерінің радионавигациялық жабдықтарының бақылау аппаратурасы

13	Кодталған дабылдардың		
	Генераторы	ГКС-69	Жылына 1 рет
14	Арнайы аспап	ПС18-313	Жылына 1 рет
15	Азимут және алыстықтың		
	Калибраторы	КАД-69	Жылына 1 рет
16	Арнайы аспап	ПСО4-314	Жылына 1 рет
17	Арнайы аспап	ПКСО-69	Жылына 1 рет
18	Арнайы аспап	ПСО4-315И	Жылына 1 рет
19	Арнайы аспап	ПСО 4333	Жылына 1 рет
20	Алыстықты бақылау аспабы	ПКД	Жылына 1 рет
21	Алыстық калибраторы	КДЛ	Жылына 1 рет
22	Аспап	СД-75	Жылына 1 рет
23	Арнайы аспап	ПС18-013	Жылына 1 рет
24	Тестер	Т-1	Жылына 1 рет
25	Тестер	Т-2	Жылына 1 рет

26	Тестер	ТП-1	Жылына 1 рет
27	Аспап	К-5	Жылына 1 рет

1.4. Әуе кемелерінің локациялық жабдығының бақылау аппаратурасы

28	Арнайы аспап	ПСО4-316	Жылына 1 рет
29	Жауапкер қуатын өлшегіш	ИМО-65, ИМО-65М	Жылына 1 рет
30	Ұшақтық бақылау аппаратурасы	жауапкерлердің КАСО-I	Жылына 1 рет
31	Ұшақтық бақылау аппаратурасы	жауапкерлердің КАСО-II	Жылына 1 рет
32	Ұшақтық бақылау аппаратурасы	жауапкерлердің КАСО-V	Жылына 1 рет
33	Ұшақтық бақылау аппаратурасы	жауапкерлердің КАСО-МЛ	Жылына 1 рет
34	Арнайы аспап	ПС16-521	Жылына 1 рет
35	Пайдаланатын-жөндеу пульті	ЭРП-СО69(70)	Жылына 1 рет
36	Жауапкер бақылауының пульті	ПКО-2	Жылына 1 рет
37	Бақылау дефишраторы	ИЗ54	Жылына 1 рет
38	Тексеру стенді	ГР-11	Жылына 1 рет
39	Тексеру пульті	ГР-11	Жылына 1 рет
40	Сұранысты бақылау аспабы	ПКЗ	Жылына 1 рет

1.5. Әуе кемелерінде байланыс жабдықтарын бақылау аппаратурасы:

41	Өлшеу аспаптарының жинағы	КСР-5	Жылына 1 рет
42	Өлшеу аспаптарының жинағы	КСР-5М	Жылына 1 рет
43	Модуляция өлшегіші	және ИТМ-1М	тоқтың Жылына 1 рет
44	Модуляция өлшегіші	және ИТМ-5, ИТМ-5М	тоқтың Жылына 1 рет
45	Аспап	П12К	Жылына 1 рет
46	Аспап	П12Мк	Жылына 1 рет
47	Радиокомпастың өлшегіші	ИРК-2	Жылына 1 рет
48	Радиокомпастың өлшегіші	ИРК-3	Жылына 1 рет
49	Сағаттарды тексеру аспабы	ППЧ-7	Жылына 1 рет

1.6. Әуе кемелерінің бақылау-тексеру аппаратурасы

50	Бақылау-тексеру пульті	КПП ПРМ-53	Жылына 1 рет
51	Аппаратураның тексеру пульті	ППА-ОСЬ-1	Жылына 1 рет
52	Тәртіптердің анықталуы	КИР-1	көрсетіліп Жылына 1 рет
53	Тексерудің пульті	ПП ГПК-52	Жылына 1 рет
54	Күйге келтірудің пульті	ПН-8	Жылына 1 рет
55	Тексеру пульті	ПП КВ-11	Жылына 1 рет
56	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-19	Жылына 1 рет
57	ӨБЖ2А жүйесін тексеру пульті	ПП-ССП	Жылына 1 рет
58	АП-6Е автопилоттық машинкасының тексеру пульті	УРМ АП-6Е	рульдік күшейткішін Жылына 1 рет
59	КА-53РШ арналған қондырғы	УЭГП-1	тексеруге Жылына 1 рет
60	Күйге келтіру пульті	ПНП-4017	Жылына 1 рет
61	Кернеуді тексеру пульті	ППУР-42	реттегіштердің Жылына 1 рет
62	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-12	Жылына 1 рет
63	Тексеру пульті	ППА-134	Жылына 1 рет
64	Қондырғы	УПМ-1	Жылына 1 рет
65	ПТМЖ-64 тексеру қондырғысы	УП МСРП-64	Жылына 1 рет
66	Автономдық тексеру пульті	ПАП-33	Жылына 1 рет
67	АБЖ-1Т пульті	ПП-САУ-1Т	тексеруге арналған Жылына 1 рет
68	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-13	Жылына 1 рет
69	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-14	Жылына 1 рет
70	Тексеру пульті	ППП-8	Жылына 1 рет
71	Тексеру пульті	ППН-149	Жылына 1 рет
72	Тексеру пульті	ПП-25	Жылына 1 рет
73	Датчиктер електеушісі	ИД-5	Жылына 1 рет
74	Коммутациялық тексеру стенді	СПК-П1	аппаратураны Жылына 1 рет
75	Өлшеу стенді	СИ-5	Жылына 1 рет
76	Пульт	ПУЛЬТ 6047	Жылына 1 рет
77	Күйге келтіру стенді	СНУ-1	Жылына 1 рет
78	Бақылау пульті	ПКП-5	Жылына 1 рет
79	Тексеру пульті	ППБ-74	Жылына 1 рет
80	Тестер	ТПС-2	Жылына 1 рет

81	Тестер	ТПС-3	Жылына 1 рет
82	Тексеру пульті	ППП-2	Жылына 1 рет
83	Автотриммердің тексеру пульті	ПАП-16	автономдық Жылына 1 рет
84	Навигациялық бақылау пульті	ПКНС-1	белгілерді Жылына 1 рет
85	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-3	Жылына 1 рет
86	Тексеру пульті	ППБ-102	Жылына 1 рет
87	Тексеру пульті	ППП-7	Жылына 1 рет
88	Тексеру пульті	ППБ-23	Жылына 1 рет
89	Өлшегіш	ИО-5	Жылына 1 рет
90	Тексеру аппаратурасы	ПАА-28	Жылына 1 рет
91	Тексеру аппаратурасы	АГР-144	Жылына 1 рет
92	Тексеру аппаратурасы	ПАП-32	Жылына 1 рет
93	Тексеру пульті	ППБ-75	Жылына 1 рет
94	Өлшегіш	ИАС-4	Жылына 1 рет
95	Радиокомпастық өлшегіші	ИРК-2	Жылына 1 рет
96	Өлшегіш	И-19М-74	Жылына 1 рет
97	Тексеру пульті	ПП-117	Жылына 1 рет
98	Тексеру пульті	ПП-118	Жылына 1 рет
99	Тексеру пульті	ППБ-101	Жылына 1 рет
100	Тексеру пульті	ППБ-123	Жылына 1 рет
101	Күйге келтіру пульті	ПНК-10	Жылына 1 рет
102	Пульт	ПИ-38-1	Жылына 1 рет
103	Пульт	П-206М	Жылына 1 рет
104	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-9	Жылына 1 рет
105	Регламенттік бақылау пульті	ПРК-15	Жылына 1 рет
106	Бақылау пульті	ПКП-21	Жылына 1 рет
107	Бақылау пульті	ПКП-37	Жылына 1 рет
108	Пульт	ПБ-3	Жылына 1 рет
109	Тексеру пульті	ППП-7	Жылына 1 рет
110	Салынатын пульт	ПВ-105	Жылына 1 рет
111	Автоұшқышты арналған аппаратура	ПА-КРЕМЕНЬ	тексеруге Жылына 1 рет
112	Пульт	ДОК-2	Жылына 1 рет
113	Тексеру пульті	ПП-ДИСС-016	Жылына 1 рет
114	Пульт	6С2.702.007	Жылына 1 рет
115	Пульт	6С2.702.008	Жылына 1 рет
116	Пульт	ПВД-15М	Жылына 1 рет

117	Арнайы аспап	ПС11-02	Жылына 1 рет
118	Тексеру пульті	ПП-180	Жылына 1 рет
119	Пульт	И-5	Жылына 1 рет

1.7. АА қолданылатын анализаторлар (МФС-3, БАРС-3, ФС-151)

120	Анализатор	МФС-3	6 айда 1 рет
121	Анализатор	БАРС-3	6 айда 1 рет
122	Анализатор	ФС-151	Жылына 1 рет

1.8. Әуе кемелерінің бақылау-тексеру қондырғылары

124	Тексеру пульті	ППП ЦГВ 1-8	Жылына 1 рет
125	Тексеру пульті	ПП ЛЕД-70	Жылына 1 рет
126	Блок	БП	Жылына 1 рет
127	Тестер	ТЕСТЕР 7023	Жылына 1 рет
128	Өлшеу пульті	ПИ-182	Жылына 1 рет
129	Қондырғы	УПИВ-200	Жылына 1 рет
130	Қашықтық	акселерометрді	
		тексеруге арналған	
		бақылау - тексеру	
	аппаратурасы	КПА-УМПМ1	Жылына 1 рет
131	Бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА-АДП	Жылына 1 рет
132	Жанармай	өлшегішті	
	тексеруге арналған қондырғы	УПТ-48	Жылына 1 рет
133	Бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА-САС-1	Жылына 1 рет
134	Пульт	НТПП-3	Жылына 1 рет
135	Пульт	НТПП-1	Жылына 1 рет
136	Қондырғы	УП-АОС-М	Жылына 1 рет
137	Қондырғы	УПИВ-42	Жылына 1 рет
138	Пульт	ПКР-24	Жылына 1 рет
139	Қондырғы	УПЗ-АОС-81М	Жылына 1 рет
140	Тексеру пульті	ПП-29	Жылына 1 рет
141	Пульт	ПУЛЬТ 6039	Жылына 1 рет
142	Әуе	белгілерінің	тексеру
	жүйесінің блогы	БП-СВС-72	Жылына 1 рет
143	Бақылау пульті	ПКП-11	Жылына 1 рет
144	Жанармай	өлшегішті	тексеру
	қондырғысы	УПТ-1М	Жылына 1 рет

145	Дірілдер	өлшегішінің	
	тексеру қондырғысы	УПИВ-300	Жылына 1 рет
146	Блок	БДГ-ДГ	Жылына 1 рет
147	Бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА-23Р	Жылына 1 рет
148	Тексеру пульті	ПП-СЭУЗ-2с	Жылына 1 рет
149	Бақылау пульті	ПКРТ-27	Жылына 1 рет
150	Дірілдер	өлшегішінің	
	тексеру қондырғысы	УПИВ-41	Жылына 1 рет
151	Дірілдер	өлшегішінің	
	тексеру қондырғысы	УПИВ-У	Жылына 1 рет
152	Бақылау блогы	БК-ССОСу	Жылына 1 рет
153	Бақылау блогы	БК-БЗД-10	Жылына 1 рет
154	Өлшегіш	Е-016	Жылына 1 рет
155	Өлшегіш	ИПУ-2	Жылына 1 рет
156	Өлшегіш	ИЧИ-2	Жылына 1 рет
157	Шығу токтарын өлшегіш	ИВТ-П	Жылына 1 рет
158	Бақылау аспабы	ПКД-1	Жылына 1 рет
159	Тексеру пульті	ПП-119	Жылына 1 рет
160	Тексеру пульті	ПП-147	Жылына 1 рет
161	Салынатын пульт	ПВ-78	Жылына 1 рет
162	Айналымдардың		дабыл
	бергiштерiнiң бақылау аспабы	ПКСО-1-2-сер.	Жылына 1 рет
163	Айналымдардың		дабыл
	бергiштерiнiң бақылау аспабы	ПКСО-2	Жылына 1 рет
164	Бақылау аспабы	ПКД-15	Жылына 1 рет
165	Күйге келтіру пульті	ПНП-206	Жылына 1 рет
166	Салынатын пульт	ПВ-104	Жылына 1 рет
167	Салынатын пульт	ПВ-106	Жылына 1 рет
168	Салынатын пульт	ПВ-144	Жылына 1 рет
169	Тексеру пульті	ПП-144	Жылына 1 рет
170	Қозғалтқыштарда		жанармай
	шығынын	өлшеуге	арналған
	қондырғы	СИВ1-2	Жылына 1 рет
171	Қозғалтқыштарда		жанармай
	шығынын	өлшеуге	арналған
	қондырғы	СИВ1-4	Жылына 1 рет
172	ЭСУД-86, КПА-дан пульт	ПТ1-ЭСУД-86	Жылына 1 рет
173	Өлшеу блогы	БИ-21СОУД	Жылына 1 рет
174	Салынатын пульт	ПВ-1	Жылына 1 рет

175	Салынатын пульт	ПВ-2	Жылына 1 рет
176	Салынатын пульт	ПВ-110	Жылына 1 рет
177	Тексеру пульті	ПП-22	Жылына 1 рет
178	Тексеру пульті	ПП-24	Жылына 1 рет
179	Тексеру пульті	ПП-125	Жылына 1 рет
180	Тексеру қондырғысы	УП-МУ-615	Жылына 1 рет
181	Қондырғы	УВОП-1	Жылына 1 рет
182	Бақылау пульті	ПК-ЭСУ	Жылына 1 рет
183	Визуалды тіркеу аппаратурасы	АВР	3 айда 1 рет
184	Тексеру пульті	ППБ-100	Жылына 1 рет
185	Пульт	КП-9	Жылына 1 рет
186	КТУ-дан өлшеу пульті	ПИ-1М	Жылына 1 рет

1.9. Әуе кемелерінің бақылау өлшеу навигациялық аспаптары

187	СУИТЗ	тексеруге	арналған
	бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА-ИС1	Жылына 1 рет
188	СУИТЗ	тексеруге	арналған
	бақылау аппаратурасы	КПА-ИС1-БП	Жылына 1 рет
189	НВУ-ПБ	тексеруге арналған	Жылына 1 рет
	бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА-8А-4	Жылына 1 рет
			бл.П-35-3, П - 3 6 - 2)
190	Бақылау-тексеру қондырғысы	КПУ-ИНО-2	Жылына 1 рет
191	ГИК-1-ді	тексеруге	арналған
	қондырғы	УПК-3	Жылына 1 рет
192	ГИК-1-ді	тексеруге	арналған
	қондырғы	УПК-2	Жылына 1 рет
193	Шығу	өлшегіші	параметрлерінің
		ИВП	Жылына 1 рет
194	СУИТЗ-ге арналған	КПА-ИС-2	Жылына 1 рет
	бақылау-тексеру аппаратурасы		(бл.БПД. БПВУ, БИД)
195	Бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА	АБСУ-154
		ВК-2, ВК-3	Жылына 1 рет
196	Бақылау-тексеру аппаратурасы	КПА	АБСУ-134
197	ШГВ-ға	арналған	Жылына 1 рет
	бақылау-тексеру аппаратурасы	ППБ-86	Жылына 1 рет
198	Гироскоптық	аспаптарды	арналған
	санауға	арналған	

199	бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-5	Жылына 1 рет
	Навигациялық құрылғыларды тексеруге арналған	
200	бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-24	Жылына 1 рет
	Бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-БСКВ	
	(бл . П П 2 1 , КПАП-БСКВ)	Жылына 1 рет
201	Бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-РМ-2	Жылына 1 рет
202	Рульдердің ауытқуын тексеру пульті	Жылына 1 рет
	ПОР-2	
203	Өлшеу пульті	Жылына 1 рет
	ПИ-164	
204	Салынатын пульт	Жылына 1 рет
	ПВ-3	
205	Салынатын пульт	Жылына 1 рет
	ПВ-4	
206	Салынатын пульт	Жылына 1 рет
	ПВ-5	
207	Тексеру аппаратурасы	Жылына 1 рет
	ПА-АГД-1	
208	Пайдалану пульті	Жылына 1 рет
	ПЭ-11	
209	Тексеру қондырғысы	Жылына 1 рет
	УПП ТКС-П	
210	Тексеру қондырғысы	Жылына 1 рет
	УП-ТКПС-П	
211	Бақылау-тексеру аппаратурасы КПАП-СТУ-1	Жылына 1 рет
212	Иінтіректі өлшегішті бақылау-тексеру аппаратурасы	Жылына 1 рет
	КПА-ТРП1-Т	
213	Бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-8А-3	Жылына 1 рет
214	Бақылау-тексеру аппаратурасы	Жылына 1 рет
	КПА-НВУ-БЗ	
	(бл . В - 5 0 , П36-1,П-32)	Жылына 1 рет
215	Тексеру қондырғысы	Жылына 1 рет
	УПП-1,УПП-2	
216	Тексеру қондырғысы	Жылына 1 рет
	УПП-7	
217	Қондырғы	Жылына 1 рет
	УНИ-50У	
218	Қондырғы	Жылына 1 рет
	УПКС	
219	Тексеру пульті	Жылына 1 рет
	ППБ-77	
220	А П - 3 4 Б	Жылына 1 рет
	автопилотын тексеруге арналған	
	бақылау-тексеру аппаратурасы КПА-АП-34Б	Жылына 1 рет
221	Бақылау-тексеру аппаратурасы	Жылына 1 рет
222	Қондырғы	Жылына 1 рет
	КПА-УСИМ	
223	Бақылау аспабы	Жылына 1 рет
	ПКП-32	
224	Бақылау аспабы	Жылына 1 рет
	ПКП-41	

225	Арнайы тексеру аппаратурасы	СПА-КУРС МП-70 (бл.БИ,БКП,БУР)	Жылына 1 рет
226	Қондырғы	УПУ-У	Жылына 1 рет
227	Аппаратура	КП-ПА-4	Жылына 1 рет
228	Монометрлерді арналған электрлі қондырғы	ЭУПМ-2М	Жылына 1 рет
229	Троскопиялық тексеру және сынау қондырғысы	аспаптарды УПГ-48	Жылына 1 рет
230	Троскопиялық тексеру және сынау қондырғысы	аспаптарды УПГ-56	Жылына 1 рет
231	АТБ-3 тексеруге арналған қондырғы	авиаэуежиегін 63689/033	Жылына 1 рет
232	Шағынгабаритті қондырғы	бұрмалы МПУ-1	2 жылда 1 рет
233	МГВ имитаторы	гирровертикалының Изд. "Гроза"	Жылына 1 рет
234	Л-410 бар блок	Z480	Жылына 1 рет
235	Л-410 бар блок	Z572	Жылына 1 рет
236	Л-410 бар блок	Z574	Жылына 1 рет
237	Л-410 бар блок	Z579	Жылына 1 рет
238	Л-410 бар блок	Z719	Жылына 1 рет
239	Л-410 бар блок	Z763	Жылына 1 рет
240	Л-410 бар блок	Z764	Жылына 1 рет
241	Л-410 бар блок	Z777	Жылына 1 рет
242	Л-410 бар блок	Z796	Жылына 1 рет
243	Л-410 бар блок	Z800	Жылына 1 рет
244	Л-410 бар блок	Z918	Жылына 1 рет
245	Л-410 бар блок	Z919	Жылына 1 рет

1.10. Әуе кемелерінің техникалық қызмет көрсету және пайдалану кезінде қолданылатын АА ақауапқылары

246	Ультрадыбысты ақауапқы	УД-11ПУ	Жылына 1 рет
247	Ультрадыбысты ақауапқы	УД-2-12	Жылына 1 рет
248	Индикатор	ИКУ-1	Жылына 1 рет
249	Қондырғы	УЗТ	Жылына 1 рет
250	Магнитті тасымалды ақауапқы	МПД-1	Жылына 1 рет

251	Тасымалды магнитті ақауапқы	ПМД-70	Жылына 1 рет
252	Акустикалық ақауапқы	АД-40И	Жылына 1 рет
253	Акустикалық ақауапқы	АД-42И	Жылына 1 рет
254	Құйын тәріздітокты ақауапқы	ВД-1ГА	Жылына 1 рет
255	Импульсті ақауапқы	ИАД-2, ИАД-3	Жылына 1 рет
256	Құйынттокты ақауапқы	ВД-22Н	Жылына 1 рет
257	Құйынттокты ақауапқы	ТВД	Жылына 1 рет

1.11. Байланыс құрал-жабдықтарының бақылау-тексеру аппаратурасы

258	Қону дәлдендіргіші	КСП-69	Жылына 1 рет
259	Қону дәлдендіргіші	КСП-80	Жылына 1 рет
260	Тексеру тірегі	СП-70	Жылына 1 рет
261	Аспап	ПЗ21	2 жылда 1 рет
262	Тест-генератор	ИЦРВ.468171.028	Жылына 1 рет

2. Межелеуге (анықтап тексеруге) тиісті өлшеу құрал-жабдықтары

2.1. Механикалық ауқымдарды өлшеу құрал-жабдықтары

263	Арнайы громмометр		3 айда 1 рет
264	Арнайы динамометр		3 айда 1 рет
265	Динамометрлік кілт		6 айда 1 рет
266	Анықтап тексерілген шекті кілт		6 айда 1 рет
267	Арқанды тензометр	ИН-11	2 жылда 1 рет
268	Таспалы тензометр		2 жылда 1 рет

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне
25 Қосымша

Құйғындар бойынша беру журналы

Ауысымды қабылдау-		Құйғынның нөмірі		Құйғынның дағы ЖЖМ		Құйғынның дағы ЖЖМ		Төл.кү.		Счетчиктің көрсеткіштері
--------------------	--	------------------	--	--------------------	--	--------------------	--	---------	--	--------------------------

	күні	Бер.	Алған	күні
		ген	адам.	
		адам.	ның	
		ның		

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне

28 Қосымша

"Бекітемін"

Жетекші

("ЖЖМ ұйымы")

(Фамилиясы, аты-жөні)

(қолы)

"__" _____ 200__ ж.

**Ведомстволық метрологиялық зертханаларындағы
ӨҚ тексеру графигі**

Кестесі Атауы	Типі	Зауыт	Иеле. нөмірі	Тексеру нушінің қызмет	Соңғы мерзім ділігі	Жоспар бойынша кезекті тексеру мерзімі қантар-желтоқсан	кезекті тексеру күні нақты
				бөлім.			
				шесі			

1

2

3

4

5

6

7

Метрологиялық қызметке жауапты

(фамилиясы, аты-жөні)

Ұшу биіктіктері, м

(қағаз мәтініне қараңыз) **А/П-дағы кабельдік канализация сұлбасының үлгісі**

(қағаз мәтініне қараңыз) **2 сурет. Радиолокатор антеннасы бүйір бұрышының өзгеру графигі**

Кабельді канализацияның А/П схемалық үлгісі

(қағаз мәтініне қараңыз) 3 сурет. Радиолокатордың істеу алыстық графигі
(қағаз мәтініне қараңыз) 4-сурет. Маршруттық карта.

1 маршрут 1.1-ден 1.10-ға дейінгі реттік нөмірлерге сәйкес орындалады.

2 маршрут 2.1-ден 2.4-ке дейінгі реттік нөмірлерге сәйкес орындалады.

(қағаз мәтініне қараңыз) 5 сурет. ТПП-50х2х0,5 кабелінің ажыратуы

(қағаз мәтініне қараңыз) 6 сурет. "А-Б" объектілерінен ТПП-50х2х0,5

байланыс

кабелінің толық сұлбасы: бойынша кабель ұзындығы;

2-кабельдік муфталар; 3-кабельдік құдықтар;

4-канал саны; 5-канал нөмірі; 6-кіші кабельдік құдық

(қағаз мәтініне қараңыз)

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

29 қосымша

ҚР АА ӘК-інде қолданылатын авиациялық

отындар, майлар, майлайтын заттар мен

арнайы сұйықтықтардың номенклатурасы

Өнім аты	Өнім маркасы	ГОСТ(TU)
1	2	3
Жанармайлар		
Авиациялық жанармай	Б-70	TU 38.101913
Авиациялық жанармай	Б-91/115	ГОСТ 1012
Авиациялық жанармай	Б-92	TU 38. 401-58-47
Ө н д і р і с	т е х н и к а л ы қ	
мақсаттар үшін жанармай	Нефрас-С50/170	ГОСТ 8505
Авиакеросиндер		
Р е а к т и в т і к	қ о з ғ а л т қ ы ш т а р	
үшін отын	ТС-1, РТ, Т-1, Т-2	ГОСТ 10227
" Б о и н г "	ж ә н е	" А - 3 1 0 - 3 0 0 "
р е а к т и в т і к	қ о з ғ а л т қ ы ш т а р	
үшін отын	ТС-1, РТ, JET-A1,	ASTM-D-1655
JP-5, JP-8	MIL-T-5624G	

Авиациялық майлар

Авиациялық майлар	МС-14	ГОСТ 21743
"Боинг"	ЕТО 2380, MJO2	CP2442
"А-310-300"	Mobil Get Jil II	MIL-L-2369
Авиациялық майлар	МС-20	ГОСТ 21743
Май	МК-8П	ГОСТ 6457
Авиациялық май	МС-8П	ТУ 38.01163
Авиациялық май	МН-7,5У	ТУ 38.101722
Майқоспа (75% МС-8П	СМ-4,5	-
туралы,	МС-8РК	немесе
МК-8П+25%	МС-20	туралы)
Синтетикалық май	ВНИИНП-50-1-4ф	ГОСТ 13076
Синтетикалық май	ВНИИНП-50-1-4ф	ТУ 38401590
Синтетикалық май	Б-3В	ТУ 38.101295
Синтетикалық май	Лз-240	ТУ 38.401579
Синтетикалық май	ИПМ-10	ГОСТ 38.1011299
Топсалық май	ВНИИНП-25	ГОСТ 11122
Гипоидтық беріліс үшін май	ТСгип	ТУ 38.01260
Май қоспа (50% МС-8П	СМ-8	-
туралы,	МС-8РК	немесе
МК-8П + 50%	МС-20	туралы)
Майқоспа (67% Тсгип	СМ-9	-
+ 33%	АМГ-10)	
Май қоспа (25% МС-8П	СМ-11,5	-
туралы,	МС-	8РК
немесе	МК-8П	+ 75%
МС-20	туралы)	
Майлау майы	138-08	ГОСТ 18375

Жұмыс сұйықтықтары

Жұмыс сұйықтығы	АМГ-10	ГОСТ 6794
Жұмыс сұйықтығы	МГЖ-4,4у	ТУ 38.401891
Жұмыс сұйықтығы	МГЖ-5у	ТУ 38.401-58-57
Гидросұйықтық	SKYDROL 500 В4	

Консервациялық майлар мен қоспалар

Консервациялық май	К-17	ГОСТ 10877
Консервациялық жұмыс майы	МС-8РК	ТУ 38.1011181
Қоспа	АКОР-1	ГОСТ 15171

Иілмелі майлайтын заттар

Иілмелі майлайтын зат	ЦИАТИМ-201	ГОСТ 6267
Иілмелі майлайтын зат	Mobil 28	MIL-PFR-81322
Иілмелі майлайтын зат	Aeroshell 22	MIL-PFR-81322
Иілмелі майлайтын зат	ЦИАТИМ-203	ГОСТ 8773
Иілмелі майлайтын зат	ЦИАТИМ-221	ГОСТ 9433
Иілмелі майлайтын зат	Зеңбірек (СКК)	ГОСТ 19537
Баяу балқитын майлайтын заттар	НК-50	ТУ 38.01355
Жанармайға төзімді майлайтын заттар	БУ	ГОСТ 7171
Майлайтын зат	АМС-3	ГОСТ 2712
Майлайтын зат	ВНИИНП-207	ГОСТ 19774
Майлайтын зат	ОКБ-122-7	ГОСТ 18179
Майлайтын зат	"Дәуір"	ТУ 38.101.950 (ВНИИНП - 286М)
Майлайтын зат	"Жақұт"	ТУ 38.101.1051 (ВНИИНП - 261)
Майлайтын зат	"Атланта"	ТУ 38.101.1048 (ВНИИНП - 254)
Майлайтын зат	ВНИИНП-246	ГОСТ 18852
Майлайтын зат	ВНИИНП-282	ТУ 38.101274
Басқа майлау материалдары		
Форвакуумдық сорғылар үшін майлар	ВМ-4	ГОСТ 23013
Төмен температуралық сағаттық майлар	МН-60У	ТУ 18-2/19
Аспаптық май	МП-601	ТУ 38.101787
ПАСТАЛАР		
Паста	ВНИИНП-225	ГОСТ 19782
Паста	ВНИИНП-232	ГОСТ 14068
Паста	ПФМС-4с	ТУ 6-02-917
Арнайы сұйықтықтар		
Мұздануға қарсы сұйықтық	"Арктика"	ТУ 6-02-955
Мұздануға қарсы сұйықтық	"Арктика-200"	ТУ 6-02-956
Этилцеллозольв техникалық	"И" сұйықтық	ГОСТ 8313
Тетранидрофурфуриловтық спирт	ТГФ	ГОСТ 17477
Сұйықтық	ТГФ-М	ТУ 6-10-1457
Сұйықтық	И-М	ТУ 6-10-1458

Сұйықтық	Type I, Type II,	Жіктелуі А.Е.А.
		Т у р е I V
Техникалық этил спирті	"А"	ГОСТ 17299
Синтетикалық этил спирті	тазартылған	ГОСТ 11547
Техникалық спирті	реактивтік жоғарғы және I сорт	этил ГОСТ 18300
Этил спирті (бас фракциясы)	-	ГОСТ 18,121
Реактивтік (азық-түліктен)	этил -	спирті ГОСТ 5962
Техникалық құралдар		
Арнайы концентраты	сұйықтықтар СТ-2	ТУ 38.101318
Техникалық жуу құралы	Тікұшақтық-	ТУ 38.10960
		74 (Вартолин)

1 кесте

Қазақстан Республикасы әуе желілерінде ұшуларды орындайтын ӘК негізгі және көмекші күштік құрылғыларында қолдануға рұқсат берілген авиациялық отындардың түрлері мен маркалары

ӘК түрі	Авиаотынның маркасы
Газтурбиналы қозғалтқыштары бар ұшақтар	JP-5, JP-8,
Боинг және оның модификациялары,	Jet A, Jet A1
Аэрбас А 310 - 300	
ИЛ-96-300, ИЛ-62(М), ИЛ-76 және оның модификациялары,	ТС-1, РТ
ТУ-134 және оның модификациялары,	
ИЛ-18 және оның модификациялары,	ЯК-40,
ЯК-42(М), А-24 және оның модификациялары,	
АН-12 және оның модификациялары,	АН-26 және оның модификациялары,
АН-28, АН-30 және оның модификациялары,	
АН-70Т, АН-74, Л-410 және оның модификациялары,	Л-610.

Газтурбиналы қозғалтқыштары бар тікұшақтар МИ-2, МИ-6 және оның модификациялары, және оның модификациялары, МИ-10К, МИ-26Т, МИ-38, КА-126, В-3, К-32	ТС-1, РТ МИ-8
Піспекті қозғалтқыштары бар ұшақтар АИ-2 және оның модификациялары	Б-91/115, Б-92
Піспекті қозғалтқыштары бар тікұшақтар КА-26	Б-91/115, Б-92

2 кесте

**ҚР әуе желілерінде ұшуларды орындайтын ӘК-дегі
турботоңазытқыштар мен негізгі және көмекші
қондырғыларда қолдануға рұқсат етілген
авиамайлардың маркалары**

ӘК түрі	Қолдануға рұқсат етілген авиамайлардың (май қоспаларының) маркалары		
	негізгі күштік қондырғыларда	ККҚ	ТСК
1	2	3	4
ИЛ-96-300	ИПМ-10	ИПМ-10	ИПМ-10
	ВНИИНП-50-1-4ф(у)	ВНИИНП-50-1-4ф(у)	ВНИИНП-50-1-4ф(у)
ИЛ-86	МС-8П, МС-8РК, МК-8П,	МС-8П, МС-8РК, ИПМ-10	ВНИИНП-50-1-4ф(у) МК-8П, ИПМ-10
ИЛ-62М	МС-8П, МС-8РК, МК-8П	МС-8П, МС-8РК, МК-8ПМК-8П,	ВНИИНП-50-1-4ф(у) 132-20, ИПМ-10
		ВНИИНП-50-1-4ф(у)	ВНИИНП-50-1-4ф(у)
ИЛ-62	МС-8П, МС-8РК, МК-8П	МС-8П, МС-8РК, МК-8П	ВНИИНП-50-1-4ф(у) 132-20, ИПМ-10
ИЛ-76 және оның моди. фикациялары	МС-8П, МС-8РК, МК-8П	МС-8П, МС-8РК, МК-8П	ВНИИНП-50-1-4ф(у) 132-20, ИПМ-10
ИЛ-114	ЛЗ-240	ЛЗ-240	ИПМ-10
	БЗ-Б	БЗ-Б	ВНИИНП-50-1-4ф(у)
ИЛ-18	және		СМ-4, 4

оның моди.	(75% МС-8П,МС-	ИПМ-10	ИПМ-10
фикациялары	8РК+25% МС-20)		ВНИИПП-50-1-4ф(у)
ТУ-204	ИПМ-10	ИПМ-10	ИПМ-10
	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
ТУ-154 және	МС-8П, МС-8РК,	МС-8П, МС-8РК,	ИПМ-10
оның моди.	МК-8П	МК-8ПМК-8П,	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
фикациялары	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
ТУ-134 және	МС-8П, МС-8РК,	МС-8П, МС-8РК,	ИПМ-10
оның моди.	МК-8П		МК-8ПМК-8П,
фикациялары	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
ЯК-40	МС-8П, МС-8РК,	Б-3В	ИПМ-10
	МК-8П		ВНИИПП-50-1-4ф(у)
Боинг	Turbine Engine	Mobil Jet Oil II	Mobil Jet Oil II
737-200		Lubricating Oil	
Боинг	ЕТО 2380, МЮ2,	Mobil Jet Oil II	Mobil Jet Oil II
737-700/800		MIL-L-7808	

Аэрбас	Turbine Engine	Mobil Jet Oil II	Mobil Jet Oil II
А310-300		Lubricating Oil	
ЯК-42	ИПМ-10	ИПМ-10	ИПМ-10
	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
АН-12	СМ-4,5	ИПМ-10	ИПМ-10
			ВНИИПП-50-1-4ф(у)
АН-24 және	СМ-4,5	ИПМ-10	ИПМ-10
оның моди.		МС-8П, МС-8РК,	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
фикация.			МК-8П
лары			
АН-26 және	СМ-4,5(МС-8П,	МС-8П, МС-8РК,	ИПМ-10
оның моди.	МС-8РК, МК-8П)	МК-8П	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
фикация.			
лары			
АН-28			СМ-4,5
АН-30 және	МС-8П, МС-8РК,	МС-8П, МС-8РК,	ИПМ-10
оның моди.	МК-8П; СМ-4,5	МК-8П	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
фикация.			
лары			
АН-74	ИПМ-10	ИПМ-10	ИПМ-10
	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)	ВНИИПП-50-1-4ф(у)
Л-410	және	Б-3В	

о н ы ң	м о д и .	
ф и к а ц и я .		
л а р ы		
Л - 6 1 0		Б - 3 В
М И - 2		Б - 3 В
М И - 6 және	МС-8П, МС-8РК,	Б-3В
о н ы ң	м о д и .	М К - 8 П *
ф и к а ц и я .		
л а р ы		
М И - 8	ж ә н е	Б - 3 В
о н ы ң	м о д и .	
ф и к а ц и я .		
л а р ы		
М И - 10 К	МС-8П, МС-8РК,	Б-3В
		М К - 8 П *
М И - 2 6 Т	И П М - 1 0	И П М - 1 0
	ВНИИПНП-50-1-4ф(у)	ВНИИПНП-50-1-4ф(у)*
К А - 3 2	Б - 3 В	Б - 3 В
В - 2		М С - 8 П , М С - 8 Р К ,
		М К - 8 П
А Н - 2	ж ә н е	М С - 2 0
о н ы ң	м о д и .	
ф и к а ц и я .		
л а р ы		
К А - 2 6		М С - 2 0

* негізгі редуктор мен қозғалтқыш бұрамасының турбина жүйесінде СМ-11,5 (жазда) және СМ-8 (қыста) май қоспаларын қолдануға рұқсат етілген

3 кесте

ТҚ жүргізгенде ҚР АА-нда пайдалынатын және РД ӘК авиатехникасында пайдаланылуға рұқсат етілген иілмелі майлайтын заттар, пастылар, аспаптық және консервілік майлардың ассортименті

ӘК типі |ИЛ-96-|ИЛ-86 ИЛ-62М|ИЛ-76|ИЛ-|ИЛ-|ТУ-|ТУ-|ТУ- ТУ-

Майлардың,	300			114	18	204	154	134	334
пасталардың,									
майлайтын									
заттардың									
маркалары									

Иілмелі майлайтын заттар

ЦИАТИМ-201		+	+	+	+		+	+	+	+
ЦИАТИМ-203				+	+	+			+	+
НК-50	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЦИАТИМ-221		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВНИИ НП-207			+	+	+		+		+	+
ОКБ-122-7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
А т л а н т а		+	+							+
ВНИИ НП-282			+	+		+			+	+
Сапфир	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Б у					+		+		+	+
Э р а	+	+				+		+	+	+
АМС-3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВНИИ НП-246							+			+
М С + 7 0										+
СЭДА	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

П а с т а л а р

ВНИИ НП-232		+	+					+	+	+	+
ПФМС-4с		+		+	+	+	+	+	+	+	+
ВНИИ НП-225					+						

А с п а п т ы қ м а й л а р

132-08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
МН-60У		+	+		+	+		+	+	+
В М - 4						+	+			+
МП-601	+	+		+	+	+	+	+	+	+

К о н с е р в а ц и я л ы қ

Зеңбіректі (ПВК)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
К-17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

ӘК типі	ИЛ-62	ЯК-40	ЯК-42	АН-12	АН-24	АН-26	АН-28
Майлардың,							

пасталардың,							
майлайтын							
заттардың							
маркалары							

	Иілмелі майлайтын заттар						
ЦИАТИМ-201	+	+		+	+	+	+
ЦИАТИМ-203	+			+	+	+	+
НК-50	+	+	+	+	+	+	+
ЦИАТИМ-221	+	+	+	+	+	+	+
ВНИИНП - 207							
ОКБ-122-7	+	+	+	+	+	+	+
А т л а н т а							
ВНИИНП - 282						+	+
Сапфир	+	+	+	+	+	+	+
Б у	+				+	+	+
Э р а							+
А М С - 3			+		+		+
ВНИИНП - 246							
М С + 7 0							
СЭДА	+						

П а с т а л а р

ВНИИНП - 232							+	+
П Ф М С - 4 с								+
ВНИИНП-225								

А с п а п т ы қ м а й л а р

132-08	+	+	+	+	+	+	+	+
М Н - 6 0 У							+	+
В М - 4								
МП-601	+	+						

К о н с е р в а ц и я л ы қ

Зеңбіректі (ПВК)	+	+	+	+	+	+	+	+
К - 1 7	+	+	+	+	+	+	+	+

Ж а л ғ а с ы

ӘК типі	АН АН АН Л-	Л-	МИ МИ МИ МИ-	МИ К- К-	Бо. К- АН МИ-
Майлардың,	-	-	410 610 -2 -6 -8 10К -	32 126 инг 26 +2 26Т	
пасталардың,	30 70 74				38

майлайтын																
заттардың																
маркалары																

Иілмелі майлайтын заттар

ЦИАТИМ-201	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+
Ц И А Т И М - 2 0 3														+		
НК-50	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+				+
ЦИАТИМ-221	+				+			+	+		+	+				+
ВНИИНП - 2 0 7																+
ОКБ-122-7		+				+	+		+		+			+	+	
А т л а н т а																
ВНИИНП - 2 8 2				+												+
Сапфир	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+			+	+
Б у	+							+			+	+				+
Э р а																
АМС-3			+	+							+	+				+
ВНИИНП - 2 4 6																+
М С + 7 0																
С Э Д А																
М o b i l 2 8																+
В М S 3 - 3 3																+
П а с т а л а р																
ВНИИНП-232	+			+	+											+
П Ф М С - 4 с																+
ВНИИНП-225	+			+												

Аспаптық майлар

132-08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
М Н - 6 0 У																+
В М - 4																
МП-601																

Консервациялық

З е њ б і р е к т і																
(СКҚ)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
К - 1 7				+				+				+	+	+		

ҚР әуе желілерінде ұшулар орындайтын тікұшақтардың түйіндері мен агрегаттары үшін қолдануға рұқсат етілген ілімелі майлайтын заттар мен майлардың маркалары

Тікұшақ Пайдалану		Түйіндер мен агрегаттардың атаулары				
түрі	мерзімі	Негізгі	Алып жүруші	Аралық	Рульдік	Негізгі
		редуктор	бұрама	және	бұрама	біліктің
			төлкесінің	соңғы	төлкесінің	топса
			өстік	редук.	горизонталь	кар.
			топсалары	тор	топсалары	дандары
МИ-2	жаз	СМ-9	МС-20	ТСгип	ЦИАТИМ-201	ТСгип
	Қыс	СМ-9	ВНИИНП-25,	СМ-9	ЦИАТИМ-201	ТСгип
					М С - 1 4 ,	
		СМ-10*				
МИ-6	жаз	СМ-11,5	МС-20	ТСгип,	ТСгип	ТСгип
ж / е					5 0 / 5 0 * *	
оның	қыс	СМ-8	ВНИИНП-25,	СМ-9	СМ-9	ТСгип
м о д .					М С - 1 4 ,	
		СМ-10*				
МИ-8	жаз	Б-3В	МС-20	ТСгип,	ТСгип	ТСгип
ж / е					5 0 / 5 0 * *	
оның	қыс	Б-3В	ВНИИНП-25,	СМ-9	СМ-9	ТСгип
м о д .					М С - 1 4 ,	
		СМ-10*				
МИ-10	жаз	СМ-11,5	МС-20	ТСгип,	ТСгип	ТСгип
					5 0 / 5 0 * *	
	қыс	СМ-8	ВНИИНП-25,	СМ-9	СМ-9	ТСгип
					М С - 1 4 ,	
		СМ-10*				
МИ-26Т	жаз	Б-3В	ЦИАТИМ-201	Б-3В	ТСгип	ТСгип
қыс	Б-3В	ЦИАТИМ-201	Б-3В	СМ-9	ТСгип	
М И - 3 2	ж а з			Б - 3 В		М С - 2 0
қыс	Б-3В	ВНИИНП-25				
К а - 2 6	ж а з			М С - 2 0		М С - 2 0
	қыс			М С - 2 0		В Н И И Н П - 2 5

* СМ-10 (75% МС - 14 + 25% ДОС) май қоспасы сыртқы ауаның температурасы минус 40 ° С-ге дейін пайдаланылады.

** 50/50 (50% ТСгип + 50% АМГ - 10) май қоспасы

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Тікұшақ түрі	Пайдалану мерзімі	Түйіндер мен агрегаттардың атаулары			
		Алып жүруші бұрама	Соңғы	Рульдік бұрама	
		төлкесінің гори.	бұра.	төлкесінің өстік	
		зонталь және	маньң	топсалары	
			вертикаль топсалары	топса.	
				л а р ы	

МИ-2	жаз	ТСгип	ТСгип	ЦИАТИМ-201
Қыс	СМ-9	ТСгип	ЦИАТИМ-201	
МИ-6	жаз	ТСгип	ТСгип	МС-20
ж /	е			
оның	қыс	СМ-9	ТСгип	ВНИИНП-25,
мод.		МС-14, СМ-10*		
МИ-8	жаз	ТСгип	ТСгип	МС-20
ж /	е			
оның	қыс	СМ-9	ТСгип	ВНИИНП-25,
мод.		МС-14, СМ-10*		
МИ-10	жаз	ТСгип	ТСгип	МС-20
ж /	е			
оның	қыс	СМ-9	ТСгип	ВНИИНП-25,
мод.		МС-14, СМ-10*		
МИ-26	жаз	ТСгип	ТСгип	ЦИАТИМ-201
Т қыс	СМ-9	ТСгип	ЦИАТИМ-201	
М И - 3 2			ж а з	
қыс				
К а - 2 6		ж а з		М С - 2 0
		қ ы с		В Н И И Н П - 2 5

Консервациялау кезінде ӘК бөлшектері, агрегаттары және қозғалтқыштарының беттерін коррозиядан қорғау үшін қолдануға рұқсат етілген иілмелі майлайтын заттар мен майлар

Өнім атауы	Марка	Ескерту
М а й		М С - 8 П М С - 8 Р К
М а й қ о с п а		С М - 4 , 5
(7 5 %	М С	- 8 П +
2 5 %	М С	- 2 0)
Консервациялайтын		К - 1 7
м а й		
Иілмелі майлайтын зат	ПВК	Піспекті авиациялық қозғалтқышты ішкі консервациялау үшін СКҚ майлайтын затты К-17 майының орнына қолдануға тыйым салынады.
Май	АКОР қоспасы бар МС-20	АКОР-1 қоспасы МС-20 жұмыс майына көлем бойынша 10-25% мөлшерінде енгізіледі. Майларды АКОР қоспасымен араластыру алдында май 15-200С температураға дейін қыздырылады, ал қоспа - 50-600С-ге дейін. Дайындалған консервациялық қоспаларды 6 айдан артық емес уақыт 15-200С-ден төмен емес температурада сақтауға рұқсат етіледі. Қолдану алдында қоспаны мұқият араластыру керек.
Синтетикалық май	Б-3ВИПМ-10	Осы майларда жұмыс істейтін қозғалтқыштардың майлы жүйелерін консервациялау үшін қолданылады.

ҚР АА пайдаланылатын және РФ авиатехникасының шасси тіректері мен гидрожүйелерінде қолдануға рұқсат етілген жұмыс сұйықтықтарының маркалары

ӘК түрі	Қолдану орны	Маркалар	
		негізгі	Қосарланбалы
ИЛ - 76 , ТУ - 154 , ЯК - 40 , АН - 26 , АН-28, АН-30, АН-12, АН-70, АН-72, МИ - 2 , Б - 3 , МИ - 38 , КА-126	ИЛ - 62 ЯК - 42 , МИ - 6 , МИ - 10К , КА - 26 ,	(М) , ТУ - 134 , АН - 24 , Шасси тіректері мен гидрожүйелерінде МИ - 8 , МИ - 26 , КА - 32 ,	АМГ-10 - АМГ-10
ИЛ - 86 , ТУ-204, ИЛ-114 ИЛ-86, ИЛ-96-300, ТУ - 204, ИЛ - 114	ИЛ - 96 - 300 , Гидрожүйелерде Шасси тіректерінде	НГЖ-5у НГЖ-4у* АМГ-10	

* НГЖ-4у жұмыс сұйықтығының қолданылуы арнайы құжаттарда айтылады

7 кесте

Әуе кемесін май құю кезінде СКҚ сұйықтықтарды қосу нормалары

ӘК түрі	Ұшу әуе жайындағы қоршаған ауаның темпера.	Ұшу ұзақ. тығы, сағ.	Қосылатын СКҚ сұйық. тықтың маркасы	Полярлы шеңбер артынан немесе полярлы шеңбер артына ұшу кезінде ұшу әуе

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Т У - 1 3 4			ж / е			
о н ы ң			м о д . ,			
А Н - 2 4			ж / е			
о н ы ң			м о д . ,			
А Н - 2 6			ж / е			
о н ы ң			м о д . ,			
А Н - 2 8 ,						
А Н - 3 0			ж / е			
о н ы ң			м о д . ,			
Л-410 ж/е	5 және	Ұшу	0,1	0,1	0,1	0,1
оның мод.,			одан	төмен		ұзақ.
МИ-2, МИ-6,						тығына
МИ-8 ж/е						байла.
оның мод.,						ныссыз
МИ - 1 0 К ,						
МИ - 2 6 ,						
КА - 3 2 ,						
Б-3						
Тура жоғары.	5-тен		СКҚ сұйық.		0,1	0,1
дағыдай**	жоғары				тықты	қоспай
ЯК-40,ЯК-42	40-тан		0,1	0,1	0,1	0,1
төмен						
ТУ-154 ж/е	Қоршаған ауа		0,3	0,1	0,3	0,1
оның мод.						
						температурасымен
						ұшу ұзақтығына
						байланыссыз, 53
						т. А й т ы л ғ а н
						жағдайларында

есептемегенде

ИЛ-18 ж/е оның мод.	5 және	Ұшу одан төмен	0,1	0,1	0,1	0,1	ұзақты. ғына байла. ныссыз
	5-тен	5-ке жоғары 5 және	СКҚ сұйықтықты 0,1	дейін 0,1	0,1	0,1	қоспай одан жоғары
АН-12 ж/е оның мод.	5 және	Ұшу одан төмен	0,1	0,1	0,1	0,1	ұзақты. ғына байла.
	5-тен	ныссыз	СКҚ сұйықтықты	0,1	0,1		
ИЛ-62, ИЛ-62 М***	5 және	Тура одан төмен	0,2	0,1	-	-	жоғары. дағыдай
	5-тен	3-ке жоғары 3 және	СКҚ сұйықтықты 0,2	дейін 0,1	-	-	қоспай одан артық
ИЛ-76Т, ДТ	5 және	Ұшу одан төмен	0,2	0,1	0,2	0,1	ұзақты. ғына байла. ныссыз
	5-тен	3-ке жоғары 3 және	СКҚ сұйықтықты 0,2	дейін 0,1	0,2	0,1	қоспай одан
" А "	артық	мен			" О К "		
литерлі орындайтын ИЛ - 62 М ТУ - 154				рейстер ӘК, және барлық			

модификацияларын Қоршаған ауа	0,2	0,2	0,2	0,2
есептемегенде	температурасымен			
"А" мен "ОК" ұшу ұзақтығына	0,3	0,3	0,3	0,3
рейстер	байланысыз			
орындайтын				
ИЛ - 62М	және			
ТУ - 154				
ұшақтарының				
барлық				
модификациялары				
Мұзжарғыштарда	0,2	0,2	0,2	0,2
орналасатын				
ГТҚ	бар			
тікұшақтар				

* Бақылап-өлшеу аппаратураларының дәлдік рұқсатын, сонымен қатар мөлшерлегіштің қателіктерін ескеріп, ӘК-не құюға жіберілетін авиакеросиндер болатын СКҚ сұйықтық мөлшерінің келесі шектеулері белгіленеді: 0,1 +- 0,05; 0,2 +- 0,02; 0,3 +- 0,03.

ӘК-не құюға арналған авиакеросинде СКҚ сұйықтықтың мөлшері белгіленген шектеулерде нормаланады және құю құралдарынан (ТЭ, ЗА, ЦЭС бағаны) немесе жұмсалатын резервуардан алынған сынама анализі бойынша анықталады.

** АН-24 (РВ), АН-26 (Б), АН-28, АН-30 (Р), Л-410 (МА, УВП, УВП-3) ұшақтары үшін қоршаған ауа температурасы 5⁰ С-ден жоғары болғанда, ұшып келгеннен кейін сынамада қоқыс отын тұнбасы табылса, онда 0,1 +- 0,05% (көлем бойынша) СКҚ сұйықтық қосылған отын үстемелеп құйылады. Егер СКҚ сұйықтық жоқ болса, лай отынды бактан төгіп тастайды және оған СКҚ сұйықтықсыз отын құяды.

*** ҚР әуе жайларында РФ ӘК ЦУМ ИЛ-62М ұшақтарына май құюды 57 т. сәйкес жүзеге асырады.

8 кесте

**СКҚ сұйықтарын қосуынсыз
ТУ-154 ұшағының барлық модификациясын
авиажанармаймен толтыру шарттары**

1	0	1
1	5	1, 5
2	0	2
2	5	және жоғары
		2

Ескертпе: Егер көрсетілген жағдайларда қосалқы әуеайлақтары бағытталған әуежайдан 1 сағаттан астам қашықтықта орналасса, онда СКҚ сұйықтықты қосып авиакеросинді құюда істеп тұрған нормамен сәйкес орындалады.

Әуе кемесін ұшуға дайындау ережелеріне 30 қосымша

1. Авиациялық отындар

1. Қазақстан Республикасы әуе желілерінде ұшуларды орындайтын әуе кемелерінің көмекші күштік қондырғыларында (ККҚ) және қозғалтқыштарында 75 қосымшада көрсетілген авиа ЖЖМ, сонымен қатар оларды өндіруге және қолдануға нормативті-техникалық құжаттамаларында айтылып кеткен қондырғылар кешендерімен авиациялық отындар пайдалануға рұқсат етіледі.

2. Көмекші күштік қондырғылары (бұдан әрі - ККҚ) мен газтурбиналық қозғалтқыштар үшін қолданылатын авиакеросиннің негізгі маркалары ТС-1 және РТ болып табылады.

Осы маркалардың әрқайсысын жеке немесе олардың қоспаларын ӘК бактарында отын қалдығының маркасынан (соның ішінде шетелдік те) тәуелсіз, кез келген пропорцияда құюға және үстемелеп құюға рұқсат етіледі.

Маркалар қоспасы болып табылатын отынмен май құю кезде, тиісті жазу бақылау талонына енгізіледі.

Т-1 мен Т-2 авиакеросиндері резервті болып табылады. Оларды қолдану ерекшеліктері авиатехниканың нақты түріне жасалған пайдалану және нормативті құжаттамалармен немесе арнайы құжаттамамамен анықталады.

3. Авиа ЖЖМ тізімі Ресей Федерациясының Мемстандарт жанындағы арнайы сұйықтықтар мен майлайтын заттар, майлар, отындарды сынау жөнінде Мемлекеттік мекемеаралық комиссияның шешіміне сәйкес өндіруші-заводпен немесе өндеп жасаушы ұйымымен анықталады және ҚР АА ӘК үшін ҚР Көлік және коммуникация министрлігінің нұсқауымен іске қосылады. Негізгі отындардың аналогтары оларды қолданумен байланысты пайдалану шектеулері мен шаралары көрсетілген ӘК-нің ұшу және техникалық пайдалану бойынша

Басшылықтарда көрсетіледі.

ТС-1 мен РТ (ГОСТ 10227-86) отындарымен салыстырғанда шетел маркаларының отындарында төмендегі пайдалану шектеулері болуы мүмкін:

- 1) тозуға қарсы сапасы төмендеген қасиеттер;
- 2) нығыздайтын резеңкелердің кейбір маркаларына жоғары агрессияшылдық;
- 3) отын бактарын герметикаландыру үшін қолданылатын герметиктердің кейбір маркаларына үлкен агрессияшылдық;
- 4) қорғасыны бар материалдарға жоғары тотығу әсері;
- 5) кристалдану басталу жоғарырақ температурасы (бұл көрсеткіш үшін өзіндік талаптарына сәйкес норма "минус 40⁰ С-ден жоғары емес" құрайды).

4. Ұшып кету (ұшып келу) әуежайларында климаттық жағдайлар бойынша ТС-1 мен РТ авиакеросиндерін қолдану үшін өндіруші паспорты мәліметтерінен шыға, кристалдану температурасы көрсеткіштері бойынша төмендегі нормативтер сақталу тиіс:

1) авиакеросиннің кристалдану температурасы минус 60⁰ С-ден жоғары болмағанда, ГОСТ 16350 бойынша барлық климаттық аудандарда оны шектеусіз қолдануға рұқсат беріледі;

2) авиакеросиннің кристалдану температурасы минус 50⁰ С-ден жоғары емес болғанда, жердің бетіндегі сыртқы ауа температурасы минус 45⁰ С-ден төмен емес барлық климаттық аудандарда ГОСТ 16350 бойынша 1₁ ауданнан басқа оны шектеусіз қолдануға болады;

3) жердің бетіндегі сыртқы ауа температурасы минус 30⁰ С-ден төмен емес кезде 1₁ климаттық ауданда ӘК-не авиакеросин құю, ұшуға 24 сағат қалған уақыт ішінде қамтамасыз етілуі тиіс;

4) егер тұтынушының ЖЖМ зертханасы анализ нәтижесінде авиакеросиннің берілген партиясының кристалдану температурасы 60⁰ С-ден төмен екендігін анықтаса, онда 1) т. қолдану.

5. Әртүрлі кристалдану температурасы бар ТС-1 мен РТ отындарының қоспасы паспорттарында көрсетілген кристалдану температурасының ең жоғарғысымен өнім үшін белгіленген нормативтар бойынша қолданылады.

6. Егер кристалдану температурасы минус 50⁰ С-ден жоғары емес авиакеросин қалдығымен ағындағы қоршаған ауа температурасы минус 30⁰ С-ден төмен, болған 1₁ климаттық ауданда орналасқан әуежайға ұшып келгенде және ұшуға 24 сағаттан артық уақыт бар болса, онда 1 сағаттан артық емес уақыт ішінде не бактерден авиакеросин қалдығын төгу, не минус 60⁰ С-ден жоғары емес кристалдау температурасы болған авиакеросинмен ӘК қосымша май құюға

7. Авиакеросин технологиялық жабдықта, тұтынушының ЖЖМ қоймасында, құятын техникалық құралдарда, сонымен қатар ӘК-нің отын жүйесінде белгілі бір жағдайларда көзбен шолып немесе құрал-саймандар әдістерімен тазалығын бақылауда анықталатын лайлану құбылысы пайда болады.

8. Авиакеросиннің лайлану себебі қоршаған орта жағдайларының өзгеру нәтижесінде авиакеросиннен онда эмульсиялық судың болуы, мөлшерлеу кезінде отында СКҚ сұйықтығының толық ерімеуі немесе еріген сумен бірге СКҚ сұйықтығының жартылай бөліну бола алады.

Авиакеросинде эмульсиялық судың болуы ақаулық белгісі болып табылады. Эмульсиялық су отыннан тұндыру және жиналған тұнбаны төгу, сонымен қатар суайырғыш құралдар арқылы сүзу жолымен шығарылуға тиіс.

СКҚ сұйықтығы бар авиакеросиннің оны құйғаннан кейін (30 мин артық емес) уақытша лайлану ақаулық белгісі болып табылмайды.

Мөлшерлеу кезінде СКҚ сұйықтығы толық ерімегенде, сонымен қатар ауа температурасын кенет төмендеткен кезде құю құралдары мен ЖЖМ қоймаларындағы резервуарларда отын лайлану мүмкін. Бұл жағдайда СКҚ сұйықтығынсыз, сол партия отынның тазалығын мөлшерлеу нормасының сақталуын, судың бар екендігіне осы сұйықтықтың сапасын тексеру керек. Барлық анализдер мен тексерулердің өнді нәтижелерінде ӘК-не авиакеросинді қ ұ ю ғ а р ұ қ с а т б е р і л е д і .

ӘК бактарындағы авиакеросинде И-М, ТГФ-М СКҚ сұйықтықтары немесе олардың қоспасы болғанда, бірнеше климаттық және пайдалану факторларының нәтижесінде отынның лайлану процесі қарқындай түседі.

ӘК бактарында И-М мен ТГФ-М СКҚ сұйықтығы бар отынның лайлануы ақаулық белгісі болып табылмайды, міндетті түрде жиналған тұнбаны төгіп тұру к е р е к .

9. ҚР АА-нда піспекті қозғалтқыштары бар ӘК-не май құю үшін рұқсат етілген авиажанармайдың негізгі маркасы Б-91/115 Б-92 және Б-95 болып т а б ы л а д ы .

10. Б-92 (ТУ 38.401-58-47-92) және Б-85 жанармайы АА МемҒЗИ-нда өңделіп жасалған және піспекті қозғалтқыштардың барлық типтерінде Б-91/115 жанармайының орнына қолданылу мүмкін. Б-92 және Б-95 жанармайын қолдану арнайы құжаттамада айтылып кетеді.

2. Авиациялық майлар

11. Турбосуыту қондырғыларында (бұдан әрі - ТСК), ККҚ және авиақозғалтқыштарда пайдалануға рұқсат етілген авиациялық майлардың

маркалары 2 кестеде келтірілген.

12. 2 кестеде авиациялық техниканың әр объектісіне арналған майлардың негізгі маркалары жоғарғы жолда, резервтегі авиамайлар - төменгі жолда келтірілген. Резервтегі майлар негізгілермен бірдей қолданылады.

13. Газтурбиналы қозғалтқыштар бар ӘК пайдалану кезінде МС-8П майының аналогы Turbonucoil-321 майы, ИПМ-10 майының NYCO фирмасының Turbonucoil-210А, және Castrol фирмасының Castrol-4000 майы болып табылады. Газтурбиналы қозғалтқыштарда Turbonucoil-321 және Turbonucoil-210А және Castrol-4000 майларын қолдану АА МемҒЗИ ұсыныстарына сәйкес орындалады.

14. Ми-2 мен Ми-8 тікұшақтарын пайдалану кезінде майлау жүйелерінде Castrol фирмасының Castrol-98 майын Б-3В майының орнына қолдануға рұқсат етіледі. Castrol-98 майын қолдану РФ АА МемҒЗИ нұсқауларына сәйкес орындалады.

15. НК-8-2У, Д-30 және НК-8-4 маркалы қозғалтқыштар үшін резерв ретінде қолдануға рұқсат етілген ВНИИ НП-50-1-4ф авиамайын негізгі майлармен майжүйелеріне үстемелеп құю үшін пайдалануға тиым салынады. Негізгі майдан резервтегі майға ауысу және керісінше белгіленген қозғалтқыштардың ТҚ технологиясы бойынша орындалады.

16. ТСҚ-да негізгі және резерв ретіндегі ВНИИ НП-50-1-4ф және ИПМ-10 қос маркаларын қолдануға рұқсат етіледі және негізгі маркадан резервтегіге ауыстыру және керісінше ауыстыру ТСҚ көрсетілген түрлерін ТҚ технологиясы бойынша орындалады.

17. СМ-4,5; СМ-8; СМ-10; СМ-11,5; СМ-9; 50/50 майқоспалары 107, 108, 109 қосымшада келтірілген сапасын бақылау мен дайындау технологиясы бойынша бастапқы компоненттерден жасалады.

18. ӘК-не белгіленген мерзімде май құю және МҚ май сүзгіштерінің қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін авиациялық майлар мен майқоспалары мынадай температурада болу керек:

- 1) МС-20, МС-14, МК-22 - 20° С ден төмен емес;
- 2) МК-8П, МС-8П - 15° С ден төмен емес;
- 3) СМ-8, СМ-9, СМ-11,5 - 15° С ден төмен емес;
- 4) СМ-4,5, СМ-10 - 5° С ден төмен емес;
- 5) Б-3В, ЛЗ-240, ИПМ-10, ВНИИ НП-50-1-4ф(у) - минус 15° С ден төмен емес

19. Жөндеу зауыттарында авиакөзғалтқыштарды және олардың жүйелерін консервациялау үшін жұмыс авиамайының маркасына байланысты майлар, майлайтын заттар және майқоспалары қолданылады.

20. Синтетикалық майлармен жұмыс істейтін қозғалтқыштарды ішкі

консервациялау үшін:

1) ИПМ-10, ВНИИ НП-50-1-4ф(у); Б-3В, ЛЗ-240, 36/1 Ку-А маркалы синтетикалық майлар;

2) отын жүйесіне арналған МК-8, МС-8П, МС-8РК майлары;

3) осы маймен жұмыс істейтін авиақозғалтқыштардың отын жүйелерін бесжылдық сақтау кезінде консервациялау үшін ИПМ-10 майы қолданылады.

21. Минерал майлармен жұмыс істейтін қозғалтқыштарды ішкі консервациялау үшін:

1) МС-20, МК-8П, МС-8П, МС-8РК авиамайлары;

2) К-17 майлайтын зат (піспекті қозғалтқыштар үшін);

3) МС-8П майы (тек майжүйелері үшін) қолданылады.

22. Консервациялау кезінде синтетикалық майларды минералды майлармен араластыруға рұқсат етілмейді. Бақылау сынақтан өткен қозғалтқыштарды консервациялау кезінде синтетикалық жұмыс майды минералды майға ауыстыруға рұқсат берілмейді.

23. Әртүрлі майлармен консервацияланған қозғалтқыштардың сақталу мерзімі "Консервациялау үшін МС-8П, МС-8РК, ИПМ-10 майларын қолдану тәртібінде" (21.12.89 ж. 610/у ААМ нұсқауы) келтірілген.

Авиатехниканы сақтау шарттары мен тәртібі "Авиациялық аспаптарды, агрегаттарды, авиациялық жабдықтарды және олардың қосалқы бөлшектерін консервациялау" ОСТ 1.90109 бойынша орындалады.

ГТҚ майжүйелерін консервациялау "Авиациялық қозғалтқыштарды және оларға қосалқы бөлшектерді консервациялау" ОСТ 1.90277 сәйкес жұмыс майымен орындалады.

3. ӘК аспаптары, үйкелу түйіндері мен агрегаттары үшін иілімелі майлайтын заттар және майлар

24. ГТҚ бар тікұшақтардың агрегаттары мен түйіндерін майлау үшін қолдануға рұқсат етілген майлар мен иілімелі майлайтын заттар пайдалану мезгілі мен тікұшақ түрлері бойынша 4 кестеде келтірілген.

25. Тікұшақтың агрегаттары, түйіндері, алып жүруші жүйелері, трансмиссия агрегаттары мен негізгі редукторларындағы майлайтын майлар мен олардың қоспаларын қолдану температуралық шарттары тиісті авиациялық техника бойынша нормативті-техникалық құжаттамалармен анықталады.

26. Техникалық қызмет көрсету кезінде авиациялық техникада пайдалануға рұқсат етілген авиамайлар, аспап майлары, иілімелі майлайтын заттар, қатты майлайтын жамылғылар мен пасталар 3 кестеде келтірілген.

27. Оларды консервациялау кезінде ӘК бөлшектерін, агрегаттарын,

қозғалтқыш беттерін тоттан қорғау үшін пайдалануға рұқсат етілген майлар мен иілмелі майлайтын заттар 5 кестеде келтірілген. Консервациялау шарттары мен тәртібі тиісті өндірушінің бюллетендері мен зауыт нұсқауларында ТҚ регламенттерінде анықталған.

4. Гидрожүйе мен бәсеңдеткіш тіреуге арналған жұмыс сұйықтықтары

28. ӘК түрлері бойынша шасси тіректері мен гидрожүйелер үшін қолдануға рұқсат етілген жұмыс сұйықтықтары 6 кестеде келтірілген. 6 кестеде рұқсат етілгеннен басқа гидросұйықтықтарды қолдануға, сонымен қатар шасси тіректері мен гидрожүйелеріне үстемелеп құю кезінде маркаларды араластыруға рұқсат етілмейді.

29. Май құйылатын құралға жұмыс сұйықтықтарын құю кезінде су мен бөтен қоспалардың түсуін болғызбау мақсатында мыналарды орындау қажет:

1) жұмыс сұйықтығын герметикалық, таңба басылған немесе қақпағы дәнекерленген банкілерден пайдалану;

2) гидравликалық бактар мен банкілердің құятын түтіктерін ластанудан тазарту;

3) жұмыс сұйықтығын ыдыста араластырмау және шайқамау;

4) 100-200 см³ мөлшерінде қалдырып, ыдыстан жұмыс сұйықтығын толық төкпеу;

5) ыдыстан жұмыс сұйықтығын см²-ге 8000-10000 ұяшығы бар торлы ұра арқылы май құю (ГОСТ 6613 бойынша N0058 немесе 0063); жұмыс сұйықтығын жартылай пайдаланған кезде қалған өнімі бар ыдысты саңылаусыз жауып, таңба басу.

5. Судың кристалдануына қарсы сұйықтықтар

30. Судың кристалдануына қарсы (СКҚ) сұйықтықтар керосиннің барлық маркаларына қоспа ретінде пайдаланылады және осы сүзгіштердің алдында отынды жылыту жүйесі жоқ ГТҚ негізгі отын сүзгіштерінің тоназу мүмкіндігін төмендетеді.

СКҚ сұйықтығысыз авикеросин жоқ болғанда, жылытудың бар көрсетілген жүйелерін қосып, ӘК-нің барлық түрлеріне май құюға арналған СКҚ сұйықтығы бар авиакеросинді қолдануға рұқсат беріледі.

31. СКҚ сұйықтықтар отынға қолдану орнында енгізіледі. ӘК-нде ТГФ (бірқұрамды), И-М мен ТГФ-М (екіқұрамды) және "И" маркалы СКҚ сұйықтықтарды қолдануға рұқсат етіледі.

ЖЖМ қоймаларындағы резервуарларда СКҚ сұйықтықтардың біркұрамды және екікұрамды маркаларының бір-бірімен араласуына рұқсат етіледі. Біркұрамды сұйықтықтардың екікұрамды сұйықтықтармен араласуына рұқсат етілмейді.

32. Ұшып кету әуежайының жер үстіндегі ауа температурасы мен ӘК түрлеріне арналған ұшу ұзақтығына байланысты авиакеросиндерге, оның қолданылуын талап ететін, СКҚ сұйықтықтарды қосу нормалары 7 кестеде берілген.

33. ИЛ-96-300, Ту-204, ИЛ-86 ұшақтары мен Ка-126 тікұшағы ұшуларды СКҚ сұйықтық қосылмаған авиакеросинде орындайды.

34. Жазғы навигация мерзімінде Ту-154 ұшақтарының барлық модификацияларына 8 кестеде көрсетілген жағдайлар кезінде СКҚ сұйықтық қосылмаған авиакеросин құйылады.

35. Егер алдағы ұшу шарты бойынша авиакеросинді СКҚ сұйықтықпен қолдану талап етілсе, ал СКҚ сұйықтықсыз отынның алдыңғы ұшудан қалған қалдығы 9 тоннадан көп құраса немесе ұшу әуежайында сыртқы ауа температурасы 10^0 С-тен артық төмендесе, онда ұшақ 5 сағаттан артық тұрғанда, 9 тоннадан асатын отынның артығын төгу керек және ұшаққа 7 кестеде көрсетілген нормативтеріне сәйкес СКҚ сұйықтығы бар отын үстемелеп құйылады.

36. Авиакеросинге СКҚ сұйықтықты борттағы бүрку жүйесімен жабдықталған Ту-154 ұшақтары шетел әуежайларында СКҚ сұйықтықты қосусыз май құйылады. ҚР мен ТМД территориясында бұл ұшақтарға, 7 және 8 кестеде көрсетілген көлемде СКҚ сұйықтық қосылған авиакеросин құйылады.

37. ЯК-42 және ЯК-40 ұшақтары СКҚ сұйықтықсыз керосинде жердің бетіндегі температура минус 40^0 С және одан жоғары жағдайда, Ил-114 ұшақтары - минус 30^0 С және одан жоғары кезде ұшуларды орындайды.

38. ҚР әуежайларынан ұшулар орындайтын Ил-62М ұшақтарына СКҚ сұйықтықсыз авиакеросин құйылады, егер:

1) ұшу алдында бактағы авиакеросин температурасы минус 15^0 С-ден жоғары болса;

2) ұшақтың отын айдайтын сорғысы 2,5x2,5 ұяшықты қорғайтын тормен жабдықталса;

3) ұшақ өндіруші бюллетені бойынша бірінші және төртінші бактардағы авиакеросин температурасын өлшеу жүйесімен жабдықталса.

39. Егер ӘК бактарына толық немесе жартылай СКҚ сұйықтықсыз авиакеросин құйылса, ал алда ұшу шарты бойынша СКҚ сұйықтық қосылған авиакеросинді пайдалану талап ететін тапсырма тұрса, онда бұл жағдайда экипаж

немесе АТБ өкілінің талабы бойынша бактардан қоспасыз отынның бәрін төгу керек және қайтадан СКҚ сұйықтықтың тиісті мөлшері қосылған авиакеросин қ ұ ю ғ а т и і с .

40. Авиакеросинге СКҚ сұйықтықты құю мөлшерлегіш көмегімен орындалады. Керосинге сұйықтықты тікелей шығын резервуарларында және ТҚ-ға "Енгізудің бірыңғай технологиясы бойынша нұсқауда" келтірілген технология бойынша құю рұқсат етіледі.

СКҚ сұйықтықты тікелей ӘК бактарына қосуға рұқсат етілмейді.

41. СКҚ сұйықтықты мөлшерлегіштер 81 қосымшаның ескертпесінде келтірілген шекте мөлшерлеу дәлдігін тұрақты қамтамасыз ету керек.

42. Авиакеросинге СКҚ сұйықтықты осы Ережеде айтылған мөлшерде қосқан кезде оның физика-химиялық және пайдалану қасиеттері өзгермейді, жабық тигельдегі тұтану температурасы $8-12^{\circ}\text{C}$ -те төмендеу мүмкіндігін қоспағанда, ол ақаулық белгі деп есептелмейді.

6. Мұздануға қарсы сұйықтықтар

43. Мұздануға қарсы "Арктика-200", "Арктика" және "Type I", "Type II", "Type IV" шетел маркалы сұйықтықтары жерде ұшақтар мен тікұшақтар бетінен мұз түзінділерін (мұз, қатып қалған қар, қырауды) алып тастау үшін, сонымен қатар жерде мұзданудан қорғау мақсатында ӘК беттерін профилактикалық өңдеу үшін арналады. Сұйықтықтар $80-85^{\circ}\text{C}$ температураға дейін қыздырылып қ о л д а н ы л а д ы .

44. Арнайы машиналарға "Арктика-200" және "Арктика" мұздануға қарсы сұйықтықтарын беру, сақтау және қабылдау, сонымен қатар су ерітінділерін дайындау тұтынушының отынмен қамтамасыз ететін ұйымына жүктеледі. "Арктика-200" сұйықтығының су ерітіндісі сапасын тексеру мен дайындау әдістемесі 84 қосымшада келтірілген.

Арнайы машиналардың көмегімен шетел маркалы мұздануға қарсы сұйықтықтарын дайындау инженер-авиациялық қызметпен орындалады. ИАҚ тапсырысы бойынша ЖЖМ зертханасы арнайы технология бойынша "Type I", "Type II", "Type IV" сапасының бақылауын орындайды.

45. ӘК-не жоғарғы май құю жағдайында оның бетін мұздануға қарсы сұйықтықпен өңдеу авиакеросинді құйғаннан кейін орындалады. ӘК-нің қаптамасына сұйықтықты жаққаннан кейін қаптама тайғақ болады, бұны ӘК күтімдеу кезінде ескеру керек.

7. Этил спирті

46. Авиациялық техниканы жөндеу мен техникалық күтімдеу кезінде авиа ЖЖМ анализін өткізу кезінде, сонымен қатар ӘК-нің мұздануын ескеру үшін пайдалану бойынша НТД-ге сәйкес этиль спирттері қолданылады:

- 1) тағамдық шикізаттан ректификат, ГОСТ 5962;
- 2) "А" техникалық маркалы, ГОСТ 17299;
- 3) синтетикалық тазартылған, ГОСТ 11547;
- 4) жоғары және бірінші сортты ректификатталған техникалық, ГОСТ 18300;
- 5) бас фракция (ертерек ЭД сұйықтығы), ОСТ 18-121-73;
- 6) гидролиздік абсолюттелген ТУ 59-108-73.

8. Тазартылған су

47. ҰПН бойынша Ан-24 және Л-410УВП ұшақтары үшін тазартылған су қоршаған ауаның температурасы жоғары болғанда қозғалтқышқа су бүрку жүйесінде қолданылады.

48. Ұшақтардың бүрку жүйелері бактарына құйылатын тазартылған су өз сапасы бойынша ГОСТ 6709 талаптарына сәйкес келу керек, соның ішінде:

1) тұздың болуы 5 мг/дм^3 (мг/л) артық емес, ГОСТ бойынша анықталады, немесе 10 мкСм/см ;

2) сутек иондарының концентрациясы (рН) - 5,4... 7,0

49. Тазартылған суды ұшақтарға құюға беру, сапасын тексеру, сақтау және өндіруді ИАҚ тапсырысы бойынша тұтынушыны отынмен қамтамасыз ететін ұйым жүзеге асырады.

9. Арнайы сұйықтықтар мен жанар-жағар материалдардың сақталуы

50. Әуежайлар мен әуе компанияларына сұйықтықтар мен ЖЖМ сатып алу сақтау мерзімі мен мөлшері бойынша нормаланатын қормен жасалады. Әуежайлар мен әуе компанияларының отынмен қамтамасыз ету бойынша ұйымдарының қоймаларына жеткізіп берілетін синтетикалық майлайтын майлар, гидрожүйелерге арналған сұйықтық, иілмелі майлайтын заттар массасы 1-20кг-дан кішкентай ыдыста сақталады. Цистерналар немесе танкерлермен жеткізілген мұздануға қарсы сұйықтықтар, СКҚ сұйықтықтары, минералды майлар, жанармайлар, отындар горизонталь және вертикаль резервуарларда сақталады.

51. ЖЖМ сақтау кезінде мамандармен шешілетін негізгі мақсаттар олардың мөлшері мен сапасын сақтауды қамтамасыз етуге келтіріледі. Отында болып жатқан физика-химиялық процестердің күрделі жиынтығы нәтижесінде

шайырлы қоспалар, су және механикалық қоспалар жиналады және жеңіл фракциялардың шығыны болады.

52. Отынды сақтау оны қабылдаудан басталады. Қабылдап-өткізу анализі орындалғаннан кейін және жеткізіп беруші паспорты оқылғаннан кейін май құю туралы мәселе шешіледі. Сақтауға арналған отын сақтау кезінде, ол қойма ішінде қотарылмайтындай, жеке резервуарларға құйылу керек. Сақтау кезінде отынның физика-химиялық көрсеткіштерінің өзгеру дәрежесі қотару (араластыру) санына пропорционал болады. Резервуарларда тотығуға қарсы қорғаныш болу керек және олардың түбінде шөгінділер болмауға тиіс. Отынды сақтау кезінде оның тазалығын (механикалық қоспалар мен судың болуы), химиялық тұрақтылығын (шайырдың болуы) және буланушылығын (қаныққан будың қысымы, фракциялық құрам) нормалайтын көрсеткіштердің тұрақтылығы азырақ болып табылады.

53. Механикалық қоспалардың отындағы мөлшерінің өзгеруі оны өндіру кезінен басталады. Дайын отын түйісетін ауа, жуатын су және технологиялық жабдық ластану көздері болып табылады. Технологиялық жабдық отынды тотығу өнімдерінен, нығыздайтын материалдардың, сүзгіштердің, сорғылардың үйкеліс бу материалдарының ыдырау өнімдерімен ластайды.

54. Металл жабдықтың коррозиясы мен ауа қатты ластанудың негізгі көздері болып табылады. Ауада шаңның, топырақтың бөлшектері қалқып тұру күйінде болады. Пайдалану қасиеті тұрғысынан құмды және құмайт топырақты шаң әсіресе зиянды болып табылады. Ол отында жабдық пен отын жүйесі агрегаттарын тоздыратын кремнийдің қатты тотықтарының мөлшерін көбейтеді. Люктер мен түтіктер ашық болғанда және резервуарлардың клапандары арқылы шаң ауадан резервуарларға, цистерналарға, бактарға, ыдыстарға түседі.

Резервуарларға түсетін ауаның көлемі резервуар сыйымдылығы мен толтыру коэффициентіне байланысты $10-40 \text{ м}^3$ -ге жету мүмкін. Ауа шаңдануы $0,1 \text{ г/м}^3$ болғанда, резервуарларға тәулік сайын 4-10 г шаң түседі. Шаңның 80% отынмен бірге тарату кезінде кетеді, ал қалғаны резервуар түбінде тұнады.

55. Отынның ластану процесі жол бойы НПЗ-дан әуежайдың тазалау жүйесінің сүзгіштеріне дейін жүреді. Әуежайларда отынды құюға дайындау кезінде онда ластайтын қатты заттардың мөлшерін орташа 3 есе азайту керек. Отынмен қамтамасыз ететін ұйымдарда қабылданған тазалау жүйесі сақталу керек :

1) отынның тұну ұзақтығы бойынша ыдыстар мен резервуарлардағы отынды тұндыру ;

2) 3 сүзгіш арқылы отынды біртіндеп өткізу (үшдүркінді сүзу).

56. Отын сақтау кезінде сумен қанығады. Оның көзі - ауа. Резервуарда қанығу жылдамдығы отынның атмосфералық ауамен түйісу ауданы мен қабаттың

калындығына байланысты. Ұзақ сақтау кезінде молекулалық судың фазалық ауысулары нәтижесінде отында тұнған және эмульсиялық су пайда болады. Тұнған суды түбіндегі тұнба бөлігі ретінде мерзімді төгіп тұрады. Отында судың болуы тотығу процестер мен шайыр түзілу процестерін тездетеді. Отынның шайырлануына айрықша әсер температура береді, өйткені бұл құбылыстың негізінде химиялық процестер жатыр.

57. Отынды сақтау мерзімі ЖЖМ-дың әр маркасы бойынша, сақтау шарттары мен климаттық белдік бойынша нұсқаулармен белгіленеді. ЖЖМ қоймаларында отынды сақтау мәселелерін шешу кезінде буға айналушылықты ескеру керек. Реактивті отын тік металл резервуарларда сақталған кезде резервуарлар клапандары арқылы және резервуар бетінің күн жағынан қызу нәтижесінде анағұрлым жеңіл қайнайтын фракцияларын жоғалтады.

58. СКҚ сұйықтықты суды еріту есебінен сақтау кезінде олардағы парциал қысым нөлге тең. Бұл судың СКҚ сұйықтық бағытына қарай диффузиялық ауысуын туғызады. СКҚ сұйықтықтың сулануын болдырмау үшін оларды герметикалық ыдыста сақтайды. СКҚ сұйықтықта тіпті судың азғантай мөлшері электрохимиялық құбылыстарды туғызатын электролиттер үшін жеткілікті болады. СКҚ сұйықтықтарды олардың жоғары еріту қабілетіне байланысты мырышталған резервуарларда және лак-сыр жамылғылары бар резервуарларда сақтауға тиым салынады.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
31 Қосымша

"И", ТГФ, И-М, ТГФ-М СКҚ сұйықтықтарын қолдану, сақтау және бақылау ерекшеліктері

1. СКҚ сұйықтықтардың мақсаты мен қасиеттері:

1) СКҚ сұйықтықтар ұшақтар мен тікұшақтардағы сүзгілердің мұздану ықтималдығын азайту үшін арналады.

2) Авиакеросинге белгіленген санында СКҚ сұйықтықтарды қосқанда, жарқ ету температурасының төмендеу мүмкіндігінің айрықшылығында оның физико-химиялық қасиеттерінің өзгеруі болмайды.

Таттану қасиеттері бойынша және де оларда РТИ бөртуі бойынша регламенттелінген санында СКҚ сұйықтықтардың тұратын авиакеросиндер оларды ұстамайтын керосиндерден айыра танылмайды.

3) СКҚ сұйықтықтарды құрайтын авиакеросиндерге су тигенде, немесе

авиакеросинде еріген судың эмульсияға айналуында СКҚ сұйықтықтарының компоненттерінің эмульсияға бірен-сарандаған бөлінуі және отында оның пайыздық толығының азайуы болуы мүмкін.

2. Тасымалдау және қабылдау:

1) СКҚ сұйықтықтар теміржолдық цистерналарда және болатты мырыш жалатылмаған бочкаларда тұтынушыларға жеткізіледі. СКҚ сұйықтықтарды тасымалдау үшін 2 тәуліктен астам мерзімде бұзылмаған ішкі таттануға қарсы жамылғы автокөлікті (ТЗ, АГЦ) қолдануға рұқсат етіледі. Ең ұзақ тасымалдауда ішінде мырыш жалатылмаған немесе лактаусыз жамылғысы жоқ болат бочкілер, контейнерлер, сыйымдылықтар қолданылу керек.

2) СКҚ сұйықтықтардың қабылдауын біркомпоненттік және екікомпоненттік сұйықтықтардың араласуы жағдайлары шығарылу керек.

Түскен өнімді төгу алдында СКҚ сұйықтықтың қалдығын қабылдау құбырдан бөлек сыйымдылыққа төгілу керек. СКҚ сұйықтықтардың қалдығын төгу мүмкін еместігінде қабылдау құбырдан төгізілетін өнімнің құбырдың 1,5 көлемінде бірінші партиясын төгу қажет.

3) Егер қабылдаудан кейін резервуарда СКҚ сұйықтықтардың қоспасы біркомпоненттік немесе екікомпоненттік пайда болса, қоспаға актты ресімдеу қажет (негізгі Ереженің 26 қосымшасының формасы бойынша).

4) Тұтынушы СКҚ сұйықтықты алғанда, өзара жауапкершілікті көтеру үшін берілетін резервуарлардан екі арбитраждық сынаулар іріктелу орындалады. Бір сынау өнімді берген ұйымда қалады, басқасын алушы алып кетеді. Сынаудың сақталу мерзімі - алынатын партияның шығындануына дейін.

3. Сапаны бақылау

1. СКҚ сұйықтықтардың анализі орындалады:

1) ЖЖМ қоймасына түскенде 88 Қосымшадағы 1 графасының көлемінде төгілуіне дейін;

2) төгуден кейін және техникалық талаптарының көрсеткіштері бойынша сақталу құралдарынан, 6 айда кеміне 1 рет;

3) су толығының көрсеткіштері бойынша есептік сыйымдылығынан және сумен араласуы аптада 1 рет (егер сыйымдылықтың, кіші бактың көлемі апталық шығымнан асса).

2. СКҚ сұйықтықтардың анализі АА-да ЖЖМ сапасын талдау бойынша, әдістемелік ұсыныстарда және 21.12.89-дың ААМ NN№611 нұсқауында II б. баяндалған әдістемелер бойынша орындалады.

4. СКҚ сұйықтықтарды қолдану

1) Авиакеросиннің СКҚ сұйықтықтарымен араласуы құю пункттерінде ОҚ толтыруында ОҚЖ жүйесі арқылы ұшақтарға май құюда, сонымен қатар резервуарлар мен "Бірыңғай кіргізу технологияның, авиаотында СКҚ толығын

бақылау және мөлшерлеп бөлінетін құрылғыны пайдалануда" сұйықтықтардың баяндалған технологиясы бойынша ОҚ орындалады.

2) 10 тәуліктен астам мерзімде мөлшерлеу құралдары жұмысын аяқталуын сүзгі, сорғыш, құбыр үңгірінен сұйықтықты төгу қажет.

3) Резервуарда немесе ОҚ-да СКҚ сұйықтықпен авиакеросиннің сақталуында шоғырланудың бақылауы күнде (ұшулардың алдында) орындалады.

4) ӘК СКҚ сұйықтықтың басқа маркасымен авиакеросинді толтыруды рұқсат етіледі.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

32 Қосымша

"Арктика-200" мұздатуға қарсы сұйықтығының су ерітінділерін дайындау әдістемесі мен сапасын бақылау

1. "Арктика-200" сұйықтығының су ерітінділерін дайындау:

1) Мұзды, қырауды және қатқан қарды жою үшін "Арктика-200" сұйықтығын қолдану алдында сумен сұйылтылады.

Сыртқы ауаның температурасында минус 30 °С-тен төмен емес "Арктика-200" сұйықтығы сәйкестігіндегі 100:70 көлемі бойынша сумен сұйылтылады. "Арктика-200" сұйықтығының әр 100 дм³ 70дм³ су қосылады, ал сыртқы ауаның минус 30 °С-тен төмен температурасында 100:30 қатынасында сумен ерітінді құрастырылады, көлемі бойынша - "Арктика-200" сұйықтығының әр 100дм³ 30 д м³ с у қ о с а д ы .

2) Ерітіндінің дайындауын ұшақтар үшін арналған арнайы сыйымдылықта немесе машиналарда орындау тиіс.

3) Дайындалған "Арктика-200" сұйықтығының ерітіндісін сумен мұқият а р а л а с т ы р у қ а ж е т .

Дайындалған ерітіндінің сақталу мерзімі - 1 жылға дейін.

2. "Арктика-200" сұйықтығы сулы ерітіндісінің сапасын бақылау:

1. "Арктика-200" сұйықтығының сулы ерітіндісін дайындаудан кейін нақты Ереженің 88 Қосымшасындағы 5 графа көрсеткіштері көлемінде оның сапасын бақылау орындалады. Белгіленген көлемінде сапаны қайта бақылау оның жасалу кезінен 1 жыл сақтауы өткенде орындалады.

"Арктика-200" сұйықтығы су ерітінділері сапасының бақылауын өткізгенде 20 °С-те ерітіндінің тығыздығы құрау керек.

1) 100:70 қатынасында - 1,072 г/см³ кем емес минус 35 °С-тен жоғары емес

мұздану температурасына сәйкес болатын;

2) 100:30 қатынасында - 1,092 г/см³ кем емес, минус 50 °С-тен жоғары емес мұздану температурасына сәйкес болатын.

2. Егер ерітінді тығыздығы берілгеннен төмен болса, "Арктика-200" сұйықтығын қосу керек. Егер ерітінді тығыздығы берілгеннен жоғары болса, ерітіндіге су қосу керек. Ерітіндіге қосылатын сұйықтық пен су санын анықтау үшін номограммалармен пайдалануға болады (5 қосымшаның 1 және 2 суреті). Ол үшін алынған ерітіндінің тығыздығын (нақты ереженің түзетуіне кесте келісті 20 °С-ке келтірілген) тік өсте табу тиіс, көлбеу сызықты жасалған ерітіндінің жалпы санын көрсететін еңкіш түзулікпен оның қиылысуына дейін өткізу және олардың қиылысатын нүктесінен тік түзулікті көлбеу өске жүргізу. Табылған көрсеткіш қосылу қажет су немесе сұйықтық санына сәйкес болады.

Су мөлшері, л
Тығыздық г/см³
1 сурет.
Номограмма N 1

3. 100:70 қатынасындағы суда "Арктика-200" сұйықтығының ерітіндісі тығыздығын жеткізу үшін номограмма N 1

"Арктика-200" мөлшері, л
Су мөлшері, л
Тығыздық, г/см³
2 сурет.

4. 100:30 қатынасындағы суда "Арктика-200" сұйықтығының ерітіндісі тығыздығын жеткізу үшін номограмма N 2

"Арктика-200" мөлшері, л

3. "Type I", "Type II", "Type IV" мұздануға қарсы сұйықтықтардың сипаттамасы ЕАА (Еуропалық авиажелілер ассоциациясы) жіктеуі бойынша.

"Type I" - қоюланбаған сұйықтық. 80% кем емес гликольден және 20% су қоспасы. Істейтін принципі: гликоль қоюландыруды болдырмайды, қоюлық гликольді қанатта ұстап тұрады, сұйық қабыршақ (пленка) ұшуда қанаттан қиылады. Мұзданудың кету әсерлігі - қанағаттырар).

Қорғанды мұзданудан қамтамасыз мүмкіндігі құрамның қорғану істейтін уақыт көзқарасынан - қанағаттырар. "Type II" мен "Type IV" - "Type IV" сұйықтығына арнайы қоспаларды қосумен 45-50% су, гликоль 50%-тен кем емес толығымен қоюланған сұйықтар. Мұздануды кетіру тиімділігі - қанағатты. "Type II" қорғану істейтін уақыты - ЕАА жіктеуі бойынша көктайғақ болған жаңбыр жағдайында > 4 сағат.

"Type IV" қоршаған аяның температурасы 25 °С-ден төменде пайдаланылады

Мұздануды жоюға қойылатын негізгі талаптар:

1. Мұздануға қарсы сумен араластыруын алдын ала анықталған пропорциямен сәйкес орындауға тиіс.

1) Қоспаның жылытуын шамамен 85°C температурасына дейін жүргізу.

2) Жылудың жоғалтуынан аулақ болу үшін ӘК қаптамасына тікелей жақындығында қоспаны безектеуі.

4. Мұздануды жою әдістері:

1) Бірсатылы процесс қырау мен қар, мұздан беттерін қорғау және кетіру мақсатымен ауа райының жайғдайлары мен қоршаған ая температурасы есебі мен су мен мұздануға қарсы ыстық қоспасының көмегімен орындалады;

2) Екісатылы процесс:

а) Бірінші саты ыстық су немесе су мен мұздануға қарсы ыстық қоспасы көмегімен орындалады;

б) осы өңдеуден 3 минуттан кейін салқын шоғырландырылған сұйықтық немесе су мен мұздануға қарсы қоспасы көмегімен мұздануды болдырмау үшін өңдеудің екінші сатысы болады.

Ескерту: Мұздануға қарсы өңдеу екі әдістерде ӘК ұшу Арктика 200-ді қолдану мысалдары уақытына жақындау орындау керек.

100:70 қатынасында суда "Арктика-200" ерітіндінің жалпы саны - 2800 дм^3 . 20°C -ке келтірілген тығыздық $1,081\text{ г/см}^3$ құрайды. Номограмма графигіне (1 сурет) келісті ерітіндіге 325 дм^3 су қосу керек.

2. 100:70 қатынасында суда "Арктика-200" ерітіндінің жалпы саны - 2600 дм^3 . 20°C -ге келтірілген тығыздық $1,08\text{ г/см}^3$ құрайды. Номограмма графигіне сәйкес (1 сурет) ерітіндіге 324 дм^3 "Арктика-200" сұйықтығын қосу керек.

3. 100:30 қатынасында суда "Арктика-200" сұйықтығы ерітіндісінің жалпы саны - 800 дм^3 . 20°C -ге келтірілген тығыздық $1,099\text{ г/см}^3$ құрайды. Номограмма графигіне келісті (2 сурет) ерітіндіге 75 дм^3 су қосу керек.

4. 100:30 қатынасында суда "Арктика-200" ерітіндінің жалпы саны - 1800 дм^3 . 20°C -ге келтірілген тығыздық $1,087\text{ г/см}^3$ құрайды. Номограмма графигіне келісті ерітіндіге 265 дм^3 "Арктика-200" сұйықтығын қосу керек.

5. Ерітінді тығыздығы децсиметр көмегімен (ГОСТ 1848) ГОСТ 3900 сәйкестігі $0,001\text{ г/см}^3$ бөлігінің бағасымен (санымен) анықталады.

Егер тығыздықты анықтауда сұйықтық температурасы 20°C -ден айрықша болса, бұл температураға тығыздықты анықтау үшін түзетулер кестесін пайдалану тиіс.

200С температурасына "Арктика-200" сұйықтығының тығыздығын жеткізу үшін түзетулер кестесі

Сұйықтық температурасы, оС	Түзету (қосу)	Сұйықтық тем. пературасы, оС	Түзету (алу)	Ескерту
20	0	20	0	
21	0,0005	19	0,0005	
22	0,0010	18	0,0010	
23	0,0015	17	0,0015	1,072
24	0,0020	16	0,0020	г/см ³
25	0,0025	15	0,0025	төмен емес
26	0,0030	14	0,0030	20оС
27	0,0035	13	0,0035	темпера.
28	0,0040	12	0,0040	турасында
29	0,0045	11	0,0045	ерітінді
30	0,0050	10	0,0050	тығыздығы
31	0,0055	9	0,0055	
32	0,0060	8	0,0060	
33	0,0065	7	0,0065	
34	0,0070	6	0,0070	
35	0,0075	5	0,0075	

М ы с а л д а р .

1. Тығыздықты анықтауда сұйықтық температурасы 27⁰ С. Өлшенген тығыздық 1,065 г/см³ . 20⁰ С-ге келтірілген тығыздық: $1,065 + 0,0035 = 1,0685$ г/см³ құрайды.

2. Тығыздықты анықтауда сұйықтықтың температурасы 14⁰ С. Өлшенген тығыздық 1,080 г/см³ . 20⁰ С-ге келтірілген тығыздық: $1,080 - 0,0030 = 1,0770$ г/см³ құрайды.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

**Қозғалтқышқа бұрку жүйесімен жабдықталған
ұшақтарға беру үшін тазартылған судың сапасын
бақылау және дайындау тәртібі**

1. Тазартылған суды өндіру және сақтау

1. Тұтынушы ұйымдарда тазартылған суды өндіру өнеркәсіппен шығаратын ЭД-90 электродистилляторлары, ПД-265, ПД-400 парадистилляторларының, Д-4, Д-25 дистилляторларының және басқалардың негізінде ұйымдастырылады. Тазартылған суды өндіру үшін Ереженің 71 т. көрсетілген талаптарына су сапасының сәйкестігі жағдайында ионалмасу қондырғыларды қолдануға рұқсат етіледі.

2. Тазартылған суды өндіру үшін жабдық пен оны жинау мен сақтау үшін стационарлық сыйымдылықтар тазартылған суға шаң мен атмосфералық жауын-шашындардың түсуін және тікелей күн сәулелерінің әсерін болдырмайтын жағдайларында орналастырылады және пайдаланылады.

3. Тазартылған суды жинау мен сақтау үшін келесі ыдыстарды пайдалануға рұқсат етіледі:

1) полиэтиленнен немесе полиэтилен жамылғылы бактар, цистерналар мен конистраларды;

2) АМЦМ материалдардан бактар мен цистерналарды;

3) азық өнеркәсібі үшін шығарылатын алюмин бактар мен цистерналар;

4) эмаль бактар мен цистерналар;

5) әйнек бөтелкелер.

Тазартылған суды сақтау үшін ыдыстарды тығыз жабады және дренаж бен төгу кранын тұндырғышымен, сонымен қатар су деңгейінің көрсеткішімен жабдықтайды.

4. Стационарлық ыдыстардан суды құю агрегатына қотару үшін ПНВ-2 немесе ЭЦН-104 типті сорғыштан, 12ТФ29СН немесе 12ТФ15СН сүзгіштен және тарату кранынан тұратын сорғыш қондырғы қолданылады.

Тарату магистралінің құбырлары АМЦМ немесе резеңке материалдан жасалынады.

ЖЖМ зертханасы _____

әуе компания атауы

" " _____ 20 ____ ж.

А Н А Л И З № _____

Тазартылған суға _____

Резервуардағы, ыдыстағы, № N _____ ВЗА

Тұз	мөлшері,	мг/дм ³	(мг/л)
Сутек	иондарының	шоғырлануы	(рН)

Қорынтынды. "Су жіберуге дайын"
ЖЖМ зертханасының басқарушы инженері (аға технигі) _____

Қолы

Зертханашы-техник _____

қолы

" " _____ 20 ____ ж.

Су анализінің нәтижелер журналы

Сынама нөмірі	Анализге түскен күні	Резервуардың ыдыстың нөмірі	Тұз мөлшері, мг/дм ³ (мг/л)	Сутек иондарының шоғырлануы (рН)	Қорынтынды	Зертханашының қолдары

Жұмыс істемейтін тарататын жүйеде су резеңке шлангыдан ағызылады. Резеңке шлангылардың үнемі толтырылуына үнемі тыйым салынады.

Жұмыс істейтін дистиллятордан ыдысқа тазартылған судың жіберілуі АМЦМ материалынан немесе тоттанбаған болаттан жасалынған жабық құбыр бойынша орындалады.

Суды қабылдау мен сақтау ыдыстары 87 қосымшаның 3 бөлімінде 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 т.т. баяндалған талаптарға сәйкес дайындалады.

Тарататын кранның ұштары мен ыдыстың құймалы мойындықтар шаңнан брезент чехолдармен қорғалады.

Пайдаланылған тығыз жабылатын қақапақтары мен аралық төсемдері бар полиэтилен конистрлері 87 қосымшаның 3 тарауында 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 т.т. баяндалған талаптарға сәйкес дайындалады, сумен толытырылады да пломбыланады, әр конистрге тіркелген ярлыкта "Тазартылған су" анализ орны,

толтырылған күні мен нөмірі көрсетіледі.

Тазартылған судың сақталуы 15 тәулік бойы рұқсат етіледі, ол аяқталған пайдаланылмаған су ағызылады.

2. Сапаны тексеру

1. Ұшақтардың бүрку жүйесіне жіберу үшін арналған тазартылған судың сапасы осы Ереженің 781 т. тарауындағы келтірілген көрсеткіштері бойынша бақыланады.

Тазартылған суда тұз мөлшері ЛС-4 маркалы зертханалық тұзөлшем, ЛК-563М кондуктометр немесе сондай дәлдікпен көрсеткіштердің өлшемін қамтамасыз ететін басқа марканың көмегімен анықталады.

Сутегі иондарының шоғырлануы әйнек электрод немесе рН-метрмен ионометр (патенциометр) көмегімен анықталады.

2. Тазартылған судың сынамасы үшін отынмен қамтамасыз ететін ұйыммен дайындалған тығыз жабылған полиэтилен тығындармен, полиэтилен немесе әйнек ыдыс қолданылады. Полиэтилен пленкалы төсемі бар резеңке және қабық тығындарды пайдалануға болады.

Сынама алу алдында ыдыс пен тығынды ұқыпты жуу қажет, ал содан соң анализ үшін іріктелетін тазартылған сумен 3 реттен кем емес шаю қажет.

Анализ үшін сынамалар: су сақтау стационар ыдысынан - отынмен қамтамасыз ететін ұйым қызметкерлерімен, май құю құралдарының ыдыстарынан - ИАҚ қызметкерлерімен - әр толтырудан немесе ыдысқа құю және жұмсалу кезінде ыдысқа тәулігіне 1 рет.

Сынамаларды іріктеу немесе құю агрегаттардың тарату крандарынан шығуды сынама іріктеу және төгу крандары арқылы орындалады. Су сынамасын іріктеу кезінде оның шаңмен және атмосфералық жауын-шашынмен ластануы болмауы керек.

3. Сынамалар ЖЖМ зертханасымен арнайы журналда тіркеледі. Осы журналда тазартылған су сынамасының анализ нәтижелері жазылады.

Тазартылған су сынамасының сапасына анализ бекітілген түрде журналда жазылған зерттеулер нәтижелері бойынша оң қорытынды негізінде жазылып беріледі.

Тазартылған суға анализ май құю агрегатқа оны беру үшін негіз болып табылады.

3. Сақтау және май құю құралдарын дайындау мен бақылау

1. Сақтау, май құю құралдарын дайындау:

1) Су сақтау үшін ыдыстардың және май құю ыдыстарының маусым алдында және мерзімді жуу кварталда кеміне 1 рет;

2) Сүзгіштерді мерзімді тексеру және жуу;

3) сақтау және май құю құралдарының жоспарлық (алдын-ала ескерту)

ж ө н д е у і н

ж ү р г і з у і н д е .

2. Ыдыстардың әртүрлерінің жуылуы маусым алдындағы сияқты және мерзімді де, ыстық, сонан соң тазартылған сумен орындалады.

Мүмкіндігінше ыдыстар буландырылады, ал конденсат тұндырғаш арқылы а ғ ы з ы л а д ы .

3. Жуу аяқталғаннан кейін ыдыстар жаңа тазартылған сумен толтырылады да тәулік бойы ұсталады. Сутегі иондары (рН) толымына және шоғырлануына су анализінің оң нәтижелері бойынша ыдыс кейін пайдалану үшін жарамды болып саналады. Керісінше жағдайда жұмыстың бүкіл циклы қайталанады.

4. СҚА технологиялық жабдықтардың жағдайын бақылау және ұшақтарға май құюға рұқсат етілу. ОҚ және МҚ үшін белгіленген сол тәртіппен орындалады.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
34 Қосымша

Мұнай өнімдерін жіберу кезінде ауамен резервуарларға түсетін шаңдануы әр түрлі шаңның массасы, кг

Ауаның шаңдануы, г/м ³	Резервуар сыйымдылығы, м ³	
	5 0 0 0	2 0 0 0
0 , 0 5	0 , 2 5	0 , 1 0
0 , 1 0	0 , 5 0	0 , 2 0
0 , 2 0	1 , 0 0	0 , 4 0
0 , 5 0	2 , 5 0	1 , 0 0
0 , 7 5	3 , 7 5	1 , 5 0
1 , 0 0	5 , 0 0	2 , 0 0
1 , 5 0	7 , 5 0	3 , 0 0

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
35 Қосымша

**Қазақстан Республикасы Азаматтық Авиациясында
әуежайлары мен әуе компанияларында авиа ЖЖМ-дың
сапасын тексеру**

Тексеру түрлері										
Кіретін				Қабылдайтын						
Ана. Тексерулер Мерзім. Қоймаға	Ана.	Тексе.	Мерзім.	Қоймаға	Ана.	Тексе.	Мерзім.	Қоймаға		
лиз.	ділік	қабыл.	дауға	негіз	лиз.	рулер	ділік	қабыл.	дауға	негіз
дер					дер					
1	2	3	4	5	6	7	8			

Авиакеросиндер

Мас. са. лық ты. ғыз. дық	Қабылдау резервуары мен жеткізу құралының тазалығы.	Әр пар. тияны қабыл. дау мен түсуі кезінде	Анализ бен тексеру. лерді орындау нәтиже. лері	Мас. салық тығыз-қ Фрак. циялық құрам.	Резер. вуар. дағы таза. лық. Анализ	Толтыру (қабыл. жарам. дау) аяқтал. ғаннан кейін.	Құю үшін дылық анали. зінің қоры.
Сыртқы түрі. Ілеспе құжаттама. Өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты.			шешім	Жабыс. бойынша	нәтиже. Қаышқыл. Жабық тигель. дегі тұтану темпера. турасы.	Басқа өндіру. шінің (жет. үсте. кізіп беру. шінің) ғаннан паспор. кейін. ты және 12	тындысы. сі мен пар. тияның өнімін мелеп құй. ғаннан паспор. кейін. ты және 12
					Кристал. ГОСТ		айдан данудың сәйкес. кейін. басталу тігі. температура.

т у р а с ы .
 * Н а қ .
 т ы л ы
 ш а й ы р д ы ң
 б о л у ы .
 С у д а
 е р и т і н
 қ ы ш қ ы л .
 д а р д ы ң
 б о л у ы .

А в а и ж а н а р м а й л а р

Мас.	Қабылдау	Әр пар.	Анализ	Мас.	Резер.	Резер.	Құю үшін
са.	резервуары	тияны	бен	салық	вуар.	вуар	жарам.
лық	мен	қабыл.	тексеру.	тығыздық	дағы	толты.	дылық
ты.	жеткізу	дау мен	лерді	ТЭС	таза.	руды	анали.
ғыз.	құралда.	түсуі	орындау	болуы.	лық.	аяқта.	зінің
дық	рының та.	кезінде	нәтиже.	Фракция.	Түстері	ғаннан	қоры.
	залығы.	лері	лық	мен	кейін.	тындысы.	
	Түстері		бойынша	құрам.	тұнық.	(Қабыл.	
	мен тұнық.		шешім	Нақтылы	тылығы.	даудың	
	тығы.			шайырдың	Анализ	аяқта.	
	Ілеспе			болуы.	нәтиже.	луы).	
	құжаттама.			ВКЩ	сі мен	12	
	Өндірушінің			болуы.	өнді.	айдан	
	(жеткізіп					рушінің	
	берушінің)					кейін.	
	паспорты.					(жеткі.	
						зіп	
						б е р у ш і .	
						н і ң)	
						п а с п о р .	
						т ы ж ә н е	
						Г О С Т	
						с ә й к е с .	
						т і г і .	

Т е к с е р у т ү р л е р і

Ана. Тексерулер Мерзім. Қоймаға	Ана.	Тексе.	Мерзім. Қоймаға
лиз.	лиз.	рулер	ділік қабыл.
дер	дер		дауға
			негіз
9	10	11	12
			13
			14
			15
			16

А в и а к е р о с и н д е р

Мас. Резервуар. 6 айдан Анализ Массалық Құю мен Ереже. Тексеру
са. дағы кейін. нәтиже. тығыз. тазалау нің 5 тало.
лық тазалық. лері дық. құрал. бөлі. нының
ты. ГОСТ журна. дарында міне бар
ғыз. анализі лындағы және сәйкес болуы
дық. нәтиже. қоры. жұмсалу
Фрак. лерінің тынды. резер.
ция. өнім мен вуарын.
лық жарамдылық дағы
құ. анализіне тазалық.
р а м . с ә й к е с .
Ж а б ы қ т і г і .
т и .
г е л ь .
д е г і
т ұ .
т а н у
т е м .
п е р а .
т у .
р а с ы .
С у д а
е р и .
т і н
қ ы ш .
қ ы л .
д а р .
д ы ң

б о л .
у ы .

А в а и ж а н а р м а й л а р

Мас.	Қабыл.	6 айдан	Анализ	Массалық	Құю мен	Ереже.	Тексеру
салық	дайтын	кейін.	нәтиже.	тығыз.	тазалау	нің 5	тало.
ты.	резер.		лері	дық.	құрал.	бөлі.	нының
ғыз.	вуар		журна.		дарында	міне	бар
дық.	мен		лындағы		және	сәйкес	болуы
Октан	жеткізу			қоры.			жұмсалы
саны.	құра.			тынды.			резер.
Фрак.	лындағы						вуарын.
ция.	тазалық.						дағы
лық	Түстер						тазалық.
қ ұ .						м е н	
р а м .						т ұ н ы қ .	
Н а қ .						т ы л ы қ .	
т ы л ы						А н а л и з	
ш а .						н ә т и ж е .	
й ы р .						л е р і	
д ы ң						м е н	
б о .						ө н д і р у ш і	
л у ы .						(ж е т к і з і п	
В К Щ						б е р у ш і)	
б о .						ж ә н е	
л у ы .				Г О С Т		(Т У)	
						с ә й к е с .	
						т і г і	

1 2 3 4 5 6 7 8

А в и а м а й л а р

Мас.	Қабылдау	Әр пар.	Анализ.	Массалық	Резер.	Қабыл.	Жіберуге
салық	резер.	тияның	бен	тығыз.	вуар.	дауды	жарам.
ты.	вуары	түсуі	тексеру	дық.	дағы	(резер.	дылық
ғыз.	мен	мен	нәтиже.	Фрак.	таза.	вуарды	анали.
дық	көліктегі	қабыл.	лері	циялық	лық.	толты.	зінің

тазалық. дауы бойынша құрам. Май. руды, қоры.
 Ілеспе ке. шешім. Жабыс. қоспа майқос. тындысы.
 құжаттама. зінде. қақтық. талап. пасын
 Өндіруші Жабық тарына дайын.
 (жеткізіп тигельде өнді. дауды)
 беруші) (немесе руші аяқта.
 паспорты. жабық) (жет. ғаннан
 тұтыну кізіп кейін.
 темпера. беруші) Басқа
 турасы. паспор. партия.
 Кокстық. ты мен ның
 ***Қыш. анализ өнімін
 қылдық нәтиже. әр үс.
 сан. лерінің темелеп
 ВКЩ-ның сәйкес. құйған.
 болуы. тігі. нан
 с о ң .
 1 2
 а й д а н
 к е й і н .

Иілімелі майлайтын заттар

Өткі. Ілеспе Әр пар. Анализ. Сыртқы Ыдыстың Ыдыстың Өндіруші
 зіл. құжат. тияның бен түрі. сақта. герме. (жет.
 мей. тама. түсуі тексеру Судың луы. тикалы. кізіп
 ді. Өндіруші мен нәтиже. болуы. Кепіл. ғының беруші)
 (жеткізіп қабыл. лері Механи. дік бұзыл. пас.
 беруші) дауы бойынша калық мер. уы. порты.
 паспорты. кезін. шешім. қоспа. зімі. Жіберуге
 де. лардың жарам.
 болуы. дылық
 Тамшының анализі.
 т ү с у
 т е м п е р а .
 т у р а с ы .
 Б о с н е .
 г і з д е р
 м е н

о р г а н и .
к а л ы қ
қ ы ш қ ы л .
д а р д ы ң
б о л у ы .
К о л л о .
и д т ы
т ұ р а қ .
т ы л ы қ
(е г е р
Т У - м е н
қ а р а с т ы .
р ы л с а) .

С К Қ С ұ й ы қ т ы қ т а р

Мас. Сыртқы салық түрі. ты. Ілеспе ғыз. құжаттама. дық. Өндіруші (жеткізіп дауы беруші) паспорты. де. Қабылдау құбы. рындағы СКҚС қалды. ғының жоқтығы.	Әр пар. Анализ. тияның бен түсуі тексеру мен нәтиже. қабыл. лері бойынша шешім. кезін. де. Қабылдау құбы. рындағы СКҚС қалды. ғының жоқтығы.	Анализ. бен тексеру нәтиже. лері бойынша шешім. кезін. де. Қабылдау құбы. рындағы СКҚС қалды. ғының жоқтығы.	Массалық Сыртқы тығыз. түрі. дық. Өнді. Судың руші болуы. (жеткі. Сыну зіп көрсет. беруші) кіші. паспор. Еритін ты мен ластай. анализ тын зат. нәтиже. тардың лерінің болуы. сәйкес. Қышқыл. тігі. дық (ТГФ мен ТГФ - М үшін).	Резер. Жіберуге вуарды жарам. толты. дылық руды анали. зінің ғаннан қорытын. кейін дысы. паспор. (қабыл. ты мен дауды анализ аяқта. ған лардың лерінің сәйкес. Басқа партия. ның өнімін әр үс. темелеп құйған. нан кейін. байдан кейін.
---	--	--	---	---

9	10	11	12	13	14	15	16
---	----	----	----	----	----	----	----

А в и а м а й л а р

Мас. салық дағы ты. ғыз. дық. Жа. быс. қақ. тық. Ашық (жа. бық) ти. гель. де тұ. тану тем. пера. ту. р а с ы .	Резервуар. 6 айдан Сапа кейін. анали. зінің қоры. және тындысы лерінің қабыл. ТУ, ГОСТ талапта. рына немесе майқоспа талапта. рына сәйкес Ж а р а м . ды лы қ а н а л и з і н е с ә й к е с к е л у і .	Сапа анали. зінің қоры. және тындысы қабыл. дайтын жердегі тексе. руді өткізу аралы. ғында жұмсалуды келуі .	Массалық Шығын дық. дағы міне (май сәйкес. стан. циясы. ның бойле. рін. дегі) таза. лық, МҚ. т у р а л ы ш е ш і м қ а б ы л . да у к е з і н . д е .	Ереже. нің 5 бөлі. міне (май сәйкес. стан. циясы. ның бойле. рін. дегі) таза. лық, МҚ. т у р а л ы ш е ш і м қ а б ы л . да у к е з і н . д е .	Тексеру тало. нының болуы. сәйкес. стан. циясы. ның бойле. рін. дегі) таза. лық, МҚ. т у р а л ы ш е ш і м қ а б ы л . да у к е з і н . д е .
--	---	--	---	---	---

Иілмелі майлайтын заттар

Өткі. зіл. мей. ді. мерзімі.	Ыдыстың сақталу. шылығы. Кепілдік мерзімі.	10 күнде 1 рет. нәти. желері	Тексе. руді өткізу нәти. желері	Өткізіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өндіруші (жет. кізіп беруші) паспорты.
------------------------------	--	------------------------------	---------------------------------	-----------------	-------------------	-------------------	--

б о й ы н ш а

С К Қ С ұ й ы қ т ы қ т а р

Мас. Сыртқы салық түрі ты. жіберуге ғыз. жарамдылық дық. анализіне Судың және бо. өнімге луы. ГОСТ (ТУ) Сумен ара. нәтижелелас. рінің қыш. сәйкес тығы. келуі.	3 айдан Сапа кейін. анали. Қойма. зiнiң лық қоры. тындысы. және кабыл. дайтын жердегі тексеру аралы. ғында жұмсау. ды б а с т а у т у р а л ы ш е ш і м қ а б ы л . да у к е . з і н д е .	Судың болуы. Сумен аралас. қыштық.	Өткі. зіл. мейді. рып болған. шешім. нан (кабыл. дауды аяқта. ғаннан) кейін. Басқа партия. ның өнімін әр үс. темелеп құйған. нан кейін . б а й д а н к е й і н .	Резер. вуарды толты. лері бойынша болған. шешім.	Анализ нәтиже. лері бойынша болған. шешім.
--	--	------------------------------------	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

А в и а м а й л а р

Өткі. Ілеспе зіл. мей. ді. Өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты. Ыдыстың	Әр пар. тияны қабыл. дау ке. зінде. лері бойынша шешім. дегі	Тексе. руді өткізу нәтиже. лері бойынша шешім. дегі	Массалық тығыз. дық. Сыртқы түрі. 50С кезін. дегі	Ыдыс. тың сақта. лушы. лығы. Кепіл. дік мер.	Ыдыстың герме. тикалы. ғының беруші) бұзылуы пас. кезін. де. Жіберуге дайын.	Өндіруші (жеткі. зіп беруші)
---	--	---	---	--	--	------------------------------

сақталу.	жабыс.	зімі.	дық
шылығы.	қақтық.		анали.
	А ш ы қ		з і н і ң
	тигель.		қ о р ы т ы н .
	д е г і		д ы с ы .
			т ұ т а н у
			т е м п е р а .
			т у р а с ы .
			М е х а н и .
			к а л ы қ
			қ о с п а л а р
			м е н
			с у д ы ң
			б о л у ы .
			Қ ы ш қ ы л .
			д ы қ с а н .

Иілмелі майлайтын заттар

Мас.	Механи.	Әр пар.	Тексеру	Массалық	Механи.	Резер.	Жіберуге
са.	калық	тияның	мен	тығыз.	калық	вуарды	жарам.
лық	қоспа.	түсуі	анализді	дық.	қоспа.	толты.	дылық
ты.	лардың	мен	өткізу	20С	лардың	рып	анали.
ғыз.	болуы.	қабыл.	нәтиже.	кезін.	болуы.	болған.	зінің
дық.	Ілеспе	дау ке.	лері	дегі жа.	Анализ	нан	қорытын.
Сырт.	құжаттама.	зінде.	бойынша	бысқақ.	нәти.	(қабыл.	дысы.
қы	Өндіруші		шешім.	тық.	желері	даған.	
түрі.	(жеткізіп			("Аркти.	мен өн.	нан)	
	беруші)			ка -	діруші	соң.	
	паспорты.			200")	(жеткі.	12 айдан	
				үшін.	зіп	кейін.	
				Ортаның	беруші)		
				реак.	паспор.		
				циясы.	тының		
					сәйкес.		
					тігі.		

А в и а м а й л а р

Өткі. зіл. мей. ді.	Ыдыстың сақталу. шылығы. Сақтаудың кепілдік мерзімі.	10 күнде 1 рет.	Тек. серуді өткізу нәтижелері	Өткізіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты. бойынша шешім.
---------------------	--	-----------------	-------------------------------	-----------------	-------------------	-------------------	---

Иілмелі майлайтын заттар

Мас. са. лық ты. ғыз. дық. Сырт. қы түрі.	Механи. калық қоспалардың болуы.	6 айда 1 рет.	Тексеру мен анализді өткізу нәтижелері бойынша шешім.	Өткізіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өткі. зіл. мейді.	Өндіруші (жеткізіп беруші) паспорты. Жіберуге жарамдылық анализі.
---	----------------------------------	---------------	---	-----------------	-------------------	-------------------	---

Е с к е р т у л е р :

* - анықталады: тексерілген көрсеткіш ГОСТ талаптарына сәйкес келгенде, бірақ тұтынушының ЖЖМ зертханасының анализ нәтижелері мен өндіруші (жеткізіп беруші) паспортының мәліметтері арасында қайта өндіру шегінен шығатын айырмашылық болса, су тасымалдары мен авиа ЖЖМ-дың әр түрін магистральдық құбырмен аралас (бірізді) қотару кезінде; I ауданда орналасқан әуе жайларда (ГОСТ 16350).

** - анализ 1 жыл сақтау уақыты өткеннен кейін жүргізіледі.

*** - піспекті қозғалтқыштар, майлар үшін анықталады.

**** - қорғаныш және нығыздайтын майлайтын заттар үшін анықталады.

Назар аударыңыздар. Осы кесте авиа ЖЖМ-ды құюға жіберуге дайындаудың технологиялық процесінің негізгі бөлігі болып табылады және міндеттер мен қызметтік нұсқауларға сәйкес аталған операцияларды тікелей орындайтын, ИТР үшін арналған және авиаотынмен қамтамасыз ететін ұйымның ішкі құжаты болып табылады.

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне
36 қосымша

Ф о р м а 1

ЖЖМ зертханасы _____

әуе компания атауы

А н а л и з

N ____ авиа ЖЖМ-дің жіберуге жарамдылығы

_____ авиа ЖЖМ сынамааның атауы, іріктеу орны

_____ сынамаға іріктеу актінің нөмірі мен күні, қандай саннан

_____ ЖЖМ сынамасы алынған (іріктелген)

Сапа көрсеткіштер тізімі | ГОСТ (ТУ) нормасы | Анализ нәтижелері

Ереженің 9 кестесінің 5 графасы көлемінде авиаЖЖМ сапасының көрсеткіштері тізімі	Тиісті өнімге ГОСТ (ТУ) бойынша нормалар	Зертхана алынған анализ нәтижелері көрсетіледі көрсетіледі
---	--	---

Зерттеу өткізілді " " _____ 20__ ж.

Қ о р ы т ы н д ы .

" Ж і б е р у г е ж а р а м д ы "

"Жіберуге жарамсыз (қандай көрсеткіштері бойынша белгілеу)"

ЖЖМ зертханасының басқарушы инженері _____

Орындаушылар _____

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне
37 Қосымша

_____ " " _____ 20__ ж.

_____ авиакомпания аты

ТЕКСЕРУ ТАЛОНЫ N _____

_____ -ға(ге) ОҚ-та N _____

авиаотынның маркасы

ЖЖМ қоймасында толтырылады

Толтыр	Толтырғаннан соң	Отын	Отын	СКҚ сұйықтық.	"Өнім
ғанға	15 мин кейін	темпе.	тығыздығы,	тың мөлшері,	дайын.
дейін	_____	рату.	г/см ³	% көлем	далған"
_____	Мехқоспалар мен	расы,		бойынша	ЖЖМ техни.
Тұнба	судың мөлшері	⁰ С			гінің қолы
төгіл.	_____				
ген.	Көзбен	ОСИ			
Мех.	шолып				
қоспа.	_____	_____			
лары	Қана.	Қанағат.			
мен	ғат.				
с у ж о қ					

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Арнайы көлік тұрағында толтырылады

Келген.	Ауаныңылғалдылығы мен	Тәулігіне 1 рет*	"Құюға
нен	температурасы күрт өзгерген	_____	жіберуге
кейін	жағдайда тұрғанда	СКҚ сұйықтықтың	рұқсат
_____	_____	мөлшері,	% көлем
			беремін".
Мехқос.	Мехқоспалар	Отын	Отын
палар	мен судың	темпе.	тығыз.
мен	мөлшері	рату.	дығы,
судың	_____	расы,	г/см ³
мөлшері	Көзбен	ОСИ	⁰ С
_____	шолып		
Көзбен	_____	_____	
шолып	Қана.	Қана.	
_____	ғат.	ғат.	
Қанағат.			

"Тексеру талоны алынып қойылған" _____
қ о л ы к ү н і

қызметі - ОҚ тұрағында

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ға

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

38 Қосымша

" _____ " _____ 20 ____ ж.

(әуе компания атауы)

Бақылау талоны N _____

_____ -ға(ге) МҚ-та N _____
авиаотынның (майқоспаның) маркасы

ЖЖМ қоймасында толтырылады | Арнайы көлік тұрағында толтырылады

Толтыр.	Тығыздық, "Өнім		Тәулігіне 1 рет		"Құюға
ғаннан	г/см ³	дайындал.	_____		жіберуге
кейін		ған" ЖЖМ	Механикалық Судың		рұқсат
_____		технигі	қоспалардың мөлшері		беремін"
Тұнба		(қолы)	мөлшері		ауысым
төгіл.			_____	_____	басшысы,
ген. Су			Қанағат.	Қанағат.	бригада
мен					қ ұ й ғ ы ш ы
мехқос.					(қ о л ы)
п а л а р					
ж о қ					

"Тексеру талоны алынған"

күні қолы қызметі

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ға

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

39 қосымша

" _____ " _____ 20 ____ ж.

әуе компания атауы

БАҚЫЛАУ ТАЛОНЫ N _____

_____ -ға(ге) №N _____ ҚА-дан берілген
авиакеросин маркасы

t н . к . р . =

ЖЖМ қоймасында толтырылады

Ауысым басында

Тұнба	Отын тығыз.	Отын темпе.	СКҚС мөлшері,	"Өнім
төгілген.	дығы, г/см ³	ратурасы,	⁰ С %	көлем бойынша дайындалған"
Су мен				(ЖЖМ
мехқоспалар				технигінің
жоқ				қолы

Кестенің жалғасы

Арнайы көлік тұрағында толтырылады

Келгеннен кейін	Ауа ылғалдылығымен температурасы	"Құюға жіберуге	
_____	күрт өзгерген жағдайда ауысымда	рұқсат беремін"	
Мехқоспалар мен		1 рет	ауысым басшысы,
судың гидрант		_____	бригада құйғышы
бағанасындағы	Тығыздығы, г/см ³	Отын темпера.	(қолы)
мөлшері NN		турасы, ⁰ С	

Көзбен		О С И			
ш о л ы п					
_____		_____			
Қанағат.		Қанағат.			

"Бақылау талоны алынып қойылған" _____

қолы күні қызметі

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

40 Қосымша

" " _____ 200 _____ ж.

әуе компания атауы

БАҚЫЛАУ ТАЛОНЫ N _____

_____ -ға(ге) № _____ (тұрақты) ҚА-дан берілген
авиаотын маркасы

t н . к . р . =

ЖЖМ қоймасында толтырылады

А у ы с ы м б а с ы н д а

Тұнба		Отын тығыз.		Отын темпе.		СКҚС мөлшері,		"Өнім
төгілген.		дығы, г/см ³		ратурасы,		° С %		көлем бойынша дайындалған"
С у м е н								(Ж Ж М
мехқоспалар								технигінің
ж о қ								қ о л ы)

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Ұ шу алаңында толтырылады

А у ы с ы м б а с ы н д а

Мехқоспалар		Тәулі.		Ауа ылғалдылығымен		"Құюға жіберуге
мен		гіне		температурасы күрт		рұқсат беремін"
судың		1 рет		өзгерген жағдайда		ауысым басшысы,
гидрант		_____		ауысымда 1 рет		бригада құйғышы
бағанасындағы		СКҚС		_____		(қолы)
мөлшері NN		мөлшері,		Тығыз Отын темпе.		
_____		% көлем		дығы, ратурасы,		° С
Көзбен		ОСИ		бойынша		г/см ³
ш о л ы п						
_____		_____				
Қанағат.		Қанағат.				

"Бақылау талоны алынып қойылған" _____

қолы күні қызметі

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне
41 қосымша

Форма N 2

ЖЖМ зертханасы _____
"ЖЖМ ұйымы" атауы

АНАЛИЗ

N___ авиа ЖЖМ сапасының көрсеткіштері

_____ авиа ЖЖМ сынаманың атауы

_____ сынаманы іріктеу актісінің нөмірі мен күні, іріктеу орны

_____ сынаманың іріктеуін орындаған әуекомпания қызметі

Сапа көрсеткіштер тізімі

Анализ нәтижелері

ЖЖМ зертханасы өткізген
анализдердің сапа
көрсеткіштерінің

Зертханада алынған анализ
нәтижелері көрсетіледі
тізімі

Анализ өткізілді " " _____ 20__ ж.

ЖЖМ зертханасының басқарушы-инженері _____

Орындаушылар _____

Әуе кемесін ұшуға
дайындау ережелеріне
42 қосымша

**Авиациялық оқиғаларда немесе қақтығыстарда ӘК
жүйелеріндегі агрегаттар мен бөлшектерден авиа ЖЖМ,
жауын-шашындар мен сынамаларының іріктеуі бойынша
әдістемелік нұсқаулары**

1. Жалпы ережелер

1. Анализге жіберілетен авиа ЖЖМ сынамалары тұтынушы ұйымда олардың

өткізу бүкіл кезеңдерін сипаттау керек. Авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеу орны және зерттеулердің бас орындаушы-ұйымы нақты авиациялық оқиғаны немесе қақтығысты тергеу үшін тағайындалған комиссиямен анықталады. Егер тергеу комиссия тағайындалмаса, бұл сұрақтар әке компаниясы басшысымен шешіледі.

2. Комиссия жұмысында авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеу орындарын анықтауында және іріктеудің өзінде отынмен қамтамасыз ететін ұйым маманының (инженердің) қатысуы міндетті.

3. ӘК жүйелерінен авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеу авиациялық техникпен отынмен қамтамасыз ететін ұйым маманының (инженер) бар болуында, ал ЖЖМ сақталатын жердегі отынмен қамтамасыз ететін жүйелерінен ыдыстан немесе отынмен қамтамасыз ететін ұйым техникімен орындалады.

4. Қазақстан Республикасы Азаматтық Авиациясы масштабында ақпаратты сақтау мен өңдеу үшін және қақтығыс пен АО себептері туралы қорытындыны жасауға рұқсат етілетін көлемінде зерттеулердің өндіруін қамтамасыз ететін, азаматтық әуе кемелерімен авиациялық оқиғаларды тергеу туралы ережемен бас ұйым. Қазақстан Республикасы КЖКМ азаматтық авиация Комитеті авиабақылауы бойынша бас инспекциясының авиациялық қауіпсіздік бөлімі ұ с ы н ы л ғ а н .

5. ӘК жүйелерінен іріктеп алынған сынамалар мен үлгілердің анализдері мақсаты авиа ЖЖМ маркасының сәйкестігі, жүйелерде орналасқан авиажжм тазалығын деңгейін анықтау және сапасы ара-қатынастығы ӘК жүйелерін техникалық қамтамасыз ету бойынша регламенттік жұмыстардың орындалу толықтығын анықтау үшін құйылған авиа ЖЖМ сапасы және нормативтерімен авиа ЖЖМ нақты түрлері үшін белгіленгендерімен болып табылады.

6. Май құю құралдарынан сұрыпталған авиа ЖЖМ сынамалары анализінің мақсаты өнім маркасын идентификациялау, өнімге НТД талаптарына олардың сапасының сәйкестігін орнату және ӘК май құюына авиа ЖЖМ беру дайындық технологиясын орындау толықтығы.

7. АО немесе қақтығыстардың себептерін анықтауында ӘК-ден олардың ӘК май құю үшін пайдаланылған жердегі май құю құралдарынан ӘК май құюға өнімдер дайындығының деңгейін және толықтығын бағалау үшін сынамаларында іріктеп алуға ұ с ы н ы л а д ы :

- 1) тұрақталған ағында НЗ немесе РП май құю құралдарынан;
- 2) бойлер немесе МҚ тарататын кранынан авиамайлар;
- 3) май құю агрегаттарының тарату желісінен гидрожүйелері үшін жұмыс с ұ й ы қ т ы ғ ы ;
- 4) шығын кіші бактан немесе сақтау резервуарынан жұмыс сұйықтығы.

2. Авиа ЖЖМ, жауын-шашын, шөгінділер сынамаларын сұрыптау

8. Осы қосымша тарауында АО немесе ӘК-ден қақтығыстарының себептерін

тергеуге байланысты май құю және сақтау құралдарынан қажеттілігінде, ӘК жүйелерінен сынамаларды сұрыптау ерекшелігі баяндалған:

1) әр кездерде авиа ЖЖМ сынамалары ЖЖМ тұтынушы зертханасымен дайындалған ыдысқа іріктелінуі керек, ол туралы сынамалар іріктеу актінің бланк формасында жазылады;

2) сынамалардың іріктеуі сынаманы іріктеу орнынан ластықтарды (механикалық қоспалар мен сулардың) жою үшін тұндыруды төгуден кейін іріктеп алынады;

3) авиа ЖЖМ іріктелген сынамалары көлемі осы Ереженің талаптарына сәйкес болуы керек. Бұл сандарда сынамаларды іріктеу техникалық мүмкінсіздігінде актте болуы керек;

4) оларды орындауға рұқсат етілмеген себептер, іріктелген сынамалардың нақты саны және сынама іріктеудің нақты технологиясының ерекшелігі белгіленеді;

5) егер агрегаттағы авиа ЖЖМ қалдығы 0,5 л-ден көп болмаса, онда ол толық төгіледі, ол туралы іріктеу актісіне қол қойылады;

6) ӘК сүзгі бөлшектерін түсіргенде авиа ЖЖМ сүзгі блоктарынан толық төгіледі және оларда жиналған ластықтардың табиғатын зерттеу үшін қолданылады;

7) ӘК жүйелерінде тұрған авиа ЖЖМ-дағы болуы мен ластықтардың табиғатын анықтау үшін нүктелік сынама тұндыруды алдын-ала төгусіз 0,5 дм³ санында іріктеліп алынады;

8) біріктірген сынаманың құрастыруында авиа ЖЖМ ӘК жүйелері бактарынан нүктелік сынамалар іріктелінбейді, осы Ережемен белгіленген сандарында авиа ЖЖМ жалпы ыдысқа төгілу орындалады немесе ол жоқ болса, кішкене ыдысқа (бөлек бөтелкелерге) олардың этикеткаларында 1, 2, 3 порциялары белгілер қойылады;

9) экстремаль жағдайларда оқиға орнына білікті қызметкерлердің келуінше авиа ЖЖМ жүйелерінен ағу болғанда сондай мүмкіндік болатын төгіліп жатқан өнімнің жиналуы қамтамасыз етілуі керек. Сонда мүмкіндігінше, авиа ЖЖМ бірінші порциясымен өнім жиналатын ыдысты шаю керек. Жиналған өнімнен сынамаларды іріктеу және сынамалар ынтығының құрастырылуы тергеу бойынша комиссиясымен белгіленген тәртіппен орындалады;

10) тұнба мен шөгінділер табылған отын, май және гидравликалық жүйелерінен сүзгілер зерттеулер жүргізілгенше ПКФ құрылғыдағы тексеріске жуылуға тартылмайды да, зерттеуге жіберіледі. Кейін қосымша ластанғаннан қорғау үшін ластық жеңіл ұшатын компоненттердің булануын болдырмау үшін сүзгі бөлшектері мөр басылған герметикалық ыдысқа (полиэтилен қапқа) буып

т ү й і л е д і ;

11) майлау сынамаларын іріктеуде оның қасиеттерінің өзгеруін болдырмау үшін термикалық және механикалық әсерінен аулақ болу керек;

12) тұнбалар, шөгінділер, майлау сынамаларының агрегаттар бөлшектері бетінен іріктеуі бөлшек бетінің тұтастылығын бұзбайтын және шөгінді мен авиа ЖЖМ компоненттерімен байланыспайтын әртүрлі аспаппен (құраммен) (қалауынша пластмас, ағаштың қатты сорттарынан) орындалу керек. Мүмкіндік болса (яғни, кіші мөлшерлі бөлшек), шөгіндісі бар бөлшекті зерттеуге жіберу керек, пленкамен қорғап қоршаған ортадан полиэтилен пленкамен ластықтардың тиіні оны полиэтилен. Орап байлану және мөрбасылуы керек.

3. Авиа ЖЖМ сынамаларына құжаттамаларды ресімдеу

9. Сынамалар іріктелуі тергеу жөнінде комиссия істерінде болатын актімен ресімделеді. Акт қалыптасқан түр бойынша құрастырылады. Сынамаларды іріктеуге акт көшірмесі зерттеуді жүргізетін ұйымға жіберіледі.

10. Авиа ЖЖМ сынамасы ыдысына (бөтелкелерде) көрсетілген:

1) авиа ЖЖМ атауы, оның түрі (маркасы);

2) ӘК түрі мен нөмірі, авиа ЖЖМ сынамасы алынған қозғалтқыш немесе агрегат нөмірі ;

3) сынама іріктеу күні, сынамаларды алған адамдардың фамилиясы мен қолы.

11. Авиа ЖЖМ сынамалары және сүзгілер мен басқа бөлшектер ілеспе хатпен және тергеу бойынша комиссияның техникалық актісімен зерттеуге жіберіледі. Бұл құжаттарда мақсатпен ұсынылатын анализ (зерттеулерінің) көлемі. Объектінің толық сипаттамасы, агрегаттардың істеуі, соңғы регламенттік жұмыстар мен олардың орындалу күндері. Ілеспе техникалық құжаттамада қажеттілігінде, соңғы 5-7 май құю әуежайлары, отын маркасы мен майлар, авиа ЖЖМ жұмысы, маркасы және авиакеросиндегі СКҚ сұйықтықтың пайыздық мөлшері көрсетіледі, және май құюға жіберілетін авиа ЖЖМ сапасына құжаттама көшірмесі қосылып беріледі.

Авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеуде ерекше жағдайлар белгіленеді: бактар, агрегаттар герметикасыздылығы, атмосфералық жайлары (жаңбыр, қар, шаң және т.б.), сынамаларды іріктеу үшін аралық ыдыстардың (құралдардың) қолданылуы, олардың жағдайлары және басқалары.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

43 Қосымша

Б е к і т е м і н

Авиаотынмен

қ а м т а м а с ы з

ететін

ұ й ы м

б а с ш ы с ы

Ә у е к о м п а н и я с ы

қ о л ы
" " _____ 20__ ж

Авиа ЖЖМ сынауының іріктеуіне

АКТ

" " _____ 20__ ж

Комиссия құрамында _____
авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеуге қатысатын _____
адамдардың аты-жөні мен қызметтері
негізінде _____

Қ Е Р , Н Т Д н ұ с қ а у л а р
Авиа ЖЖМ сынамаларын іріктеуді өткізді:

Сынама|АвиаЖЖМ|Сынама қайдан|АвиаЖЖМ қандай|Сынама көлемі|Анализ
нөмірі| атауы | іріктелді | мөлшерінен | _____ | түрі

Сынамалар _____ тұтынушы ЖЖМ зертханасында
дайындалған ыдысқа іріктеледі және _____ мөрі қойылады.

Сынаулар _____-нда
әуекомпания зертханасының атауы, тексеру түрі, көрсеткіштер тізімі
анализдерді орындау үшін іріктеп алынған.

Комиссия төрағасы _____

Комиссия мүшелері _____

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
44 қосымша

Авиа ЖЖМ сынамаларын тіркеу журналы

Сынама|Сынама|АвиаЖЖМ|Сынама|Өнім |Сынама |Анық.|Анализге|Анализдің
нөмірі|ірік. | атауы |қайдан|қайда|алған |тауға|арналған|нәтижесін
|телген| _____ |ірік. |кү. |адамның|жата.|сынама |ресімдеу

күн		телген йылды фами.	тын	кімге	және
		(түс.		лиясы	көр. берілді сынама
		ті,		сет.	немесе қалдығын
		қандай		кіш.	қайда жою.
		мөл.		тер	жібе. Анализ
		шер.		мен	рілді нөмірі,
		ден)		ана.	күні
				л и з	
				т ү р і	

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
 д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
 45 Қосымша

Отын сапасы индикаторы мен (ОСИ) авиаотын тазалығын анықтау әдістемесі

Авиациялық отындарда эмульсиялық су мен қоспаларды анықтау (бейнелеу) ПОЗ-Т (ПЭК-Т индикаторы) көмегімен оның арасынан өнім сынамасын өткізгенде (ОСИ) индикатордың түсінің өзгеруіне негізделеді. ОСИ АА-да бекітілген отын тазалығының нормасына сәйкес 0,001-0,003% салмағы шегінде механикалық қоспалардың болуын сезеді.

1. Авиациялық керосиндер.

ОСИ индикаторы ПОЗ-Т құрамының (ПЭК-Т индикаторы) қысқыштың жылжымалы бөлігіне ақ жағымен тіркеледі. ПОЗ-Т құрылғысы немесе ПТЭК-Т индикаторымен тірелгенше сағат тілінің айналымына қарсы бұрама тұтқасын айналдыруымен 7-10 сек ағысында сынама сыйымдылығынан банкі, (сынама іріктеушіден) авиакеросиннің сорылуы орындалады. 3-5 сек. ағысында ұстану істелінеді. Ауа соруынан аулақ болу үшін сору барысында қысқыш отынға т о л а й ы п т ү с у і к е р е к .

Авиакеросиннің соруы және ұстану аяқталған соң ОСИ қысқыштан алынады, ашылады да ізді карточканың ақ түс аясында қарастырылады.

Анықтау нәтижесі индикатордың ары қабатында екі көгілдір дақтан (эмульсиялық су индикациясы) артық емес және ақ қабатта үш ақшыл-қоңыр дақтың болуында, олардың баяу қарқындығы тиісті (жоғарғы) бақылау ізден (механикалық қоспа индикациясы) ақшылдау болғанда қанағаттандырар болып с а н а л а д ы .

Егер СКҚ сұйықтығымен авиакеросин тазалығының деңгейін анықтауда

ОСИ-дің сары қабатында үш көгілдір із пайда болса, СКҚ сұйықтығынсыз авиакеросин суланған деңгейі, СКҚ сұйықтығында толығын және авиакеросинде СКҚ сұйықтығының толығы тексеріледі. Бүкіл анализдердің қанағатанырар нәтижелерінде авиакеросин ӘК май күйу беруіне рұқсат етіледі.

2. Авиациялық этилденген жанармайлар.

Авиажанармайлар ластығы авиакеросиндер сияқты анықталады, тек айырмашылығы: ОСИ-дің ақ қабатында жоғарғы бақылаудан қаралау іздің (сипаты) көрінгенінде (механикалық қоспалар бойынша брак белгісі) қысқыштың жылжымалы бөлігіне ақ жағымен қосылған ОСИ арқылы сынаманың қайта соруы орындалады. Осы кезде авиажанармайдың механикалық қоспалары және сумен ластанған деңгейі ОСИ-дің сары қабатындағы іздер бойынша анықталады.

ОСИ-дің ақ қабатындағы қара дақтар механикалық қоспалардың болуы туралы әрдайым куәландырмайды, авиажанармай антидетонациялық қоспалармен және индикатордың ақ қабаты сорылған тұз арасындағы химиялық байланыстың салдары мүмкін болып табылады.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а

д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

46 қосымша

Авиакеросиндердің анализ нәтижелерінің журналы

Сынама нөмірлері	Анализге түскен күні	Авиакеросиннің маркасы	20оС -дегі тығыздық, г/см3	Фракциялық құрам				
				Айдау температурасы, оС				
				Айдаудың басы	10%	50%	90%	98%

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

20оС-дегі	Қышқылдық	Нақтылы	Тұ.	Меха.	Крис.	Суда	Ана.	Қоры.	Зерт.
100 см3-ге	КОН мг	шайырлардың	тану тем.	никалық	талдану.	тін аяқ.	лиз	тынды	хана
калық		мөлшері,	пера.	қос.	дың	қыш.	тал.	мен	
		100	тура.	палар	бас.	қыл.	ған	зертха.	
		см3-ге	сы,	мен	талу	дар.	күн	нашы-	
		мг	оС	судың	тем.	дың		тех.	

				мөл.	пера.	мөл.			никтің
				шері	тура.	шері			қолдары
						с ы ,			
						о С			

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
дай ы н да у е р е ж е л е р і н е
47 Қосымша

Авиажанармайдың анализ нәтижелерінің журналы

Сы.	Ана.	Авиа.	Түсі	20оС	Ок.	ТЭС		Фракциялық құрам			
нама	лизге	жанар.	мен	-дегі	тан	мөл.	_____				
нө.	түс.	майдың	тұ.	ты.	саны	шері,	Айдау температурасы, оС				
мір.	кен	мар.	нық.	ғыз.		1 кг	_____				
лері	күні	касы	тығы	дық,		жа.	Айдаудың	10%	50%	90%	97,5%
							г/см3	нар.	басы		
								майға			
								г.			

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Қалдық	Қал.	Суда	Механикалық	Нақтылы	Анализ	Қоры.	Зертхана
пен	дық,	еритін	қоспалар	шайырлардың	аяқ.	тынды	басшысы
шығын.	%	қыш.	мен судың	мөлшері,	талған		мен
дар, %		қылдар	мөлшері	100 см3-ге	мг	күн	зерт.
		мен					ханашы-
		негіз.					техниктің
		дердің					қолдары
		мөл.					
		шері					

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
дай ы н да у е р е ж е л е р і н е
48 Қосымша

Авиациялық майлардың анализ нәтижелерінің журналы

Сынама нөмірі	Анализге түскен күні	Авиациялық майдың маркасы	(сСт) оС,	температура кезіндегі тұтқырлық, мм ² /с	Қышқыл саны, 100	Суда еритін қышқылдар см ³ -ге мен негіздердің мөлшері
			20	50	100	КОН мг

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Су. |Механи. |Тұтану|20оС-дегі|Кокс.|Анализ|Қоры.|Зертхана басшысы
дың |калық |темпе.|тығыздық,|тылық|аяқ. |тынды|мен зерт.
мөл.|қоспа. |рату. | г/см³ | |талған| |ханашы-техниктің
шері|лардың |расы, | |күн | |қолдары
| м ө л ш е р і | о С | | | | |

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
49 қосымша

Арнайы сұйықтықтардың анализ нәтижелерінің журналы

Сынама нөмірі	Анализге түскен күні	Өнім маркасы	Тексе. Анықтау Анализ Қоры. Зертхана басшысы
		рілетін нәти. аяқ. тынды мен зертха.	
		касы көрсет. желері талған нашы-техниктің	
		кіштер күн қолдары	

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
50 қосымша

Сүзгілерде және сүзгі-сепараторларда қысым айырмашылықтарын, ресурстар мен сүзгі құралдарын ауыстыру есебі мен тіркеу журналы

Сүзгі пакеттің (сүзгі аяққаптың) маркасы, дайындау күні, зауыт нөмірі, қондыру орны

Сүзгі	Күні	Қысым, кгс/см ²	Қысым.	Шайқау	Литр	Өсетін қорытынды
гі	ні	_____ның	ның	өнімді.	өлше.	мен шайқалған
па.	Кіре	Шыға	түсуі,	лігі,	гіштің	отынның өлшемі,
кет.	берісте	бе.	кгс/см ²	м ³ /с	көрсет.	дм (л)
тің		рісте				кіштері,
нө.						дм ³ (л)
мірі						

К е с т е н і ң ж а л ғ а с ы

Тұнбаны төгу туралы белгі | Тексерушінің қолы | Ескерту

Ә у е к е м е с і н ұ ш ұ ғ а
 д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е
 51 қосымша

Тексеру талондарын беру журналы

Талон нөмірі	Талон берілген күні	АвиаЖЖМ маркасы	Резервуар нөмірі	Жарамдылық ОҚ, МҚ, Жүргізушінің қайтару	ҚА, құю	зушінің қайтару
				нөмірі	бағана.	алғаны
					сының	туралы
				нөмірі	қолы	туралы
						күні
						мен

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
д а й ы н д а у е р е ж е л е р і н е

52 Қосымша

Б е к і т е м і н

А в и а о т ы н м е н қ а м т а м а с ы з
е т е т і н ұ й ы м б а с ш ы с ы

Қ О Л Ы

" " _____ 20 ____ ж

АКТ

_____ **қоспаны құрастыруға**

(марка)

_____ **(әуе компаниясы)**

Біз төменде қол қойғандар, _____ ЖЖМ қызметі
(әуе компаниясы)

бастығының нұсқауына сәйкес _____
қоспаны құрастыруға қатысатын адамдардың

_____ қызметі, фамилиясы және аты-жөні

_____ құрамында _____

(қоспаның атауы)

қоспасын құрастыруды орындадық, ол ГОСТ(ТУ) талаптарына сапасы бойынша жауап береді:

1. _____
(компонент маркасы, ГОСТ, ТУ, резервуар, цистерна нөмірі, саны)

2. _____
(тура жоғарыдағыдай)

Көрсетілген компоненттерді араластыру нәтижесінде _____ кг мөлшерінде _____ маркалы қоспа алынды, ол анализ N ____ нәтижелері бойынша құюға жіберуге жарамды.

Осы акті негізінде жұмсалған компоненттерді есептен шықаруды

орындау және алынған қоспаның кірісін жасау.

Комиссия мүшелері
 Әуе кемесін ұшуға
 дайындау ережелеріне
 53 Қосымша

**Резервуар мен ыдыстарда авиа ЖЖМ сақтаудың
 кепілдік мерзімдері (жылдарда)**

	ЖЖМ атауы		Климаттық аудан			
	1	2	1	2	10	12
Қарсы тотықтырғышы бар авиациялық этилденген жанармай:						
жердегі резервуарларда;			3,5	3	2	
жартылай тереңдетілген және						
тереңдетілген резервуарларда;			4	3,5	2,5	
Контейнерлер мен бөшкелерде;			3	3	2	
Этилденілбеген жанармай:						
Жердегі резервуарларда;			3,5	3	2,5	
Жартылай тереңдетілген және						
тереңдетілген резервуарларда;			4	3,5	3	
Контейнерлер мен бөшкелерде;			3	2,5	2	
ТС-1, РТ авиакеросині			5	5	5	
МС-14, МС-20 авиациялық майлар			5	5	5	
АМГ-10 жұмыс сұйықтығы			10	10	5	
ВНИИНП-25 майы			3	3	3	
132 сериялы төменгі температуралық						
аспаптық майлар			2	2	2	
Б-3В, 36/1КуА синтетикалық майлар			5	5	5	
ВНИИНП-50-1-4ф(у)			3	3	3	
ИПМ -10 авиациялық май			8	8	8	
МК-8П, МС-8С, МС-8РК майы			5	5	5	
ВМ - 4 м а й ы			5	5	5	
Консервациялық май			5	5	5	
Иілмелі зеңбіректік майлайтын заттар (СКК)			5	5	5	
НК-50 майлайтын заттар			2	2	2	
ЦИАТИМ-201 майлайтын заттар			5	5	5	

ЦИАТИМ-203 майлайтын заттар	5	5	5
ЦИАТИМ-221 майлайтын заттар	5	5	5
БУ жанармайға төзімді майлайтын заттар	5	5	5
АМС-3 майлайтын заттар	5	5	5
ПФМС-4с майлайтын зат	1	1	1
"И", ТГФ, ТГФ-М, И-М сұйықтықтары	2	2	2
"Арктика" және "Арктика-200" сұйықтықтары	1	1	1
НГЖ-4 жұмыс сұйықтығы	5	5	5
ВНИИНП-207 майлайтын зат	2	2	2
ВНИИНП-246 майлайтын зат	5	5	5
ВНИИНП-282 майлайтын зат	5	5	5
"Дәуір" майлайтын зат	5	5	5
"Жақұт" майлайтын зат	1	1	1
"Атланта" майлайтын зат	1	1	1
МН-60У майы	5,5	5,5	5,5
МП-601 майы	2	2	2
ВНИИНП-225 пастасы	5	5	5
ВНИИНП-232 пастасы	5	5	5
Этил спирті	5	5	5
АКОР-1 қоспасы (жабық бөлмеде өндіруші ыдысында сақтау кезінде)	5	5	5
Вертолин -74 жуғыш техникалық құралы	1	1	1
СТ-2 концентраты	0,5	0,5	0,5
Гипоидтық беріліс үшін май	5	5	5

Е с к е р т у :

1. Территорияның климаттық аудандануы "ССРО климаты. Техникалық мақсаттары үшін климаттық факторлардың аудандануы мен статистикалық параметрлері" ГОСТ 16350 белгіленген

2. АвиаЖЖМ сақтау жағдайлары "Мұнай мен мұнай өнімдері. Орау, таңбалау, тасымалдау және сақтау" ГОСТ1510 сәйкес болу керек.

Ә у е к е м е с і н ұ ш у ғ а
дайындау ережелеріне
54 Қосымша

Пайдалану құжаттарының тізімі

1. Авиациялық ережелер. "Ұшуды радиотехникалық қамтамасыз ету және авиациялық электр байланыс. Сертификациялық талаптар".

2. Ұшуды радиотехникалық қамтамасыз ету және ұшуды радиотехникалық қамтамасыз ету объектілерін техникалық пайдалану және авиациялық электрбайланыс бойынша ережелер.

3. Авиациялық электрбайланыс бойынша басшылық.

4. Радиосәулелендіру қондырғыларының радиомәліметтерін есепке алу ж у р н а л ы .

5. РТЖпБП қызметінің сәйкестік сертификаты.

6. Объектілердің пайдалануға жарамдылық сертификаты.

7. Радиосәулелендіру құралдарын пайдалану құқығына рұқсат беру.

8. РТЖпБП қызметі жұмысының перспективті, жылдық және тоқсандық ж о с п а р л а р ы .

9. РТЖпБП қызметі жұмысының жылдық есебі.

10. АП 3.6.10 тармағына сәйкес сызбалардың тізімі.

11. ҰРТҚ және байланыс құралдарын пайдалануға қабылдау актісі.

12. Энергиямен қамтамасыз ету ұйымы мен РТЖпБП қызметі арасындағы тиістілікті ажырату және объектілердің электр қондырғыларын пайдалану үшін жа у а п к е р ш і л і к а к т і .

13. Жердегі тексеру және қондырғы хаттамалары.

14. ҰРТҚ құралдарын ұшуда тексерудің жоспар графигі. (Ұшуда тексеруді ұйымдастыру бойынша нұсқаулыққа сәйкес).

15. ҰРТҚ және байланыстың жердегі құралдарын ұшуда тексеру акті.

16. ҰРТҚ және байланыстың жердегі құралдарының техникалық жағдайы а к т і .

17. Істен шығуды тексеру акті.

18. РТЖпБП қызметінің ауысым (аға) инженерінің журналы.

19. Байланыс және басқару кабельдерінің тізімі.

20. Кабельдік канализация сызбасы.

21. Кабельдік желі паспорты.

22. Кабельді тұрақты токпен электрлік өлшеу хаттамалары.

23. Жердегі қорғану өлшемдерінің хаттамалары.

24. Электрлік кабельдер мен электр желілерін ажырату қарсылығын өлшеу х а т т а м а л а р ы .

25. Энергия ағысының тығыздығын (ЭАТ) және электромагниттік өрісті ө л ш е у х а т т а м а л а р ы .

26. Электр қауіпсіздігі бойынша инженерлік-техникалық қызметкерлердің тобынан техника қауіпсіздігінен білімдерін тексеру журналы (журналдардың түрі П Э А Г ж ә н е Т Қ П - д е) .

27. Тұтынушылар электроқондырғыларын пайдалану кезіндегі тұтынушылардың электроқондырғыларды пайдалану ережелерінен, техника қауіпсіздігі ережелерінен білімдерін тексеру журналы.

28. Өлшеу және бақылау құрал-жабдықтарының есеп журналы.

29. Сәйкестік кестесі.

30. ҰРТҚ және байланыс құрал-жабдықтарын қорғау және бар болу есебінің журналы.

2. ҰРТҚ және байланыс объектілерінің пайдалану құжаттары

31. Электрмен камдау объектісінің сызбасы.

32. АФУ-ды біріктірудің жоспары және кестесі (радиобайланыс объектілері үшін).

33. ҰРТҚ және байланыс объектісінің резервіне қосылудың (өту) нормативті уақытының жинақтаушы кесте (РТЖпБП, ЛАЗ, БДБ қызметінің ауысым (аға) инженерінің жұмыс орнында).

34. Резервтеу бойынша Нұсқаулықтар.

35. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі бойынша Нұсқаулықтар.

36. Өрт кезінде адамдарды және мүлікті құтқару жоспары.

37. Қызметтегі Нұсқаулықтар (кезекші қызметкерлері бар объектілер үшін).

38. Объекттегі кезекші (аға) инженер (техниктің) шұғыл журналы (кезекші қызметкерлері бар объектілер үшін).

39. Техникалық қызмет ету мен жөндеудің жылдық графигі.

40. Объекттің кезекші ауысым (кезекші мамандардың) жұмыс жоспар - графигі (кезекші қызметкерлері бар объектілері үшін).

41. ҰРТҚ бұйымдары мен байланысты жөндеу және техникалық қызмет ету журналы.

42. Бақылау тәртібі мен ретке келтіру таблицалардың карталары.

43. Объекттің кростық журналы (кестесі).

44. РТЖпБП бұйымдары мен байланысқа пайдалану құжаттамасы.

45. Құралдың зақымдану және жинақтау картасы.

46. Кезекші қызметкерлер, телімдер, топтар бар объектілер үшін өндірістік-экономикалық және техникалық оқу жоспары.

47. Магниттік таспалардың (алып жүрушілердің ұнтаспа үшін) есеп журналы.

48. Абоненттік карточка (АТС-ке).

49. АТС-тің кростық журналы.

50. Объекттегі қызмет етуші инженерлік-техникалық қызметкерлердің жұмыс

ж о с п а р ы .

51. Жұмыс орнында өртке қарсы қауіпсіздік және еңбек күзету (сақтандыру жөнінде) Нұсқаулықты тіркеу журналы.

52. Объекттегі мүлік пен құрал-жабдықтардың жазу тізімі.

53. Өртке қарсы жабдықтармен, аспаптармен қамтамасыз ету табелінен көшірме .

Қауіпті құбылыстар туралы ескертпе алғанда инженерлік-техникалық қызметкерлердің іс-әрекеттері туралы Нұсқаулығы.

Әуе кемесін ұшуға дайындау

ережесіне 55-қосымша

Ескерту. 55, 56, 57-қосымшалармен толықтырылды - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.05.20 N 227 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

ӘК ҰШУ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ БҰЗУШЫЛЫҚТАРЫНЫҢ СЫҢЫПТАУЫШЫ

2 санды кодтар Two-digit codes	Кешіктіру Reason description for delay	себептерінің	сипаттамасы
КЕШІКТІРУ СЕБЕПТЕРІНІҢ СТАНДАРТТЫ КОДТАРЫ STANDARD CODES OF REASONS FOR DELAY			
АВИАКОМПАНИЯНЫҢ ІШКІ КОДТАРЫ AIRLINE INTERNAL CODES			
00-05	Бұл кодтар таза (бос) қалдырылған, себебі әрбір авиакомпания дербес талаптарына сәйкес арнайы кодтар әзірлеуі мүмкін These codes are left blank so that each airline may develop codes specifically to meet their own individual requirements		
СЕБЕПТЕРДІҢ БАСҚА КОДТАРЫ OTHERS CODES FOR DELAY			
06	"өз авиакомпаниясы қызметінің нәтижесінде гейттердің, тұрақ орындарының болмауы" "no gate\ stand availability due to own airline activity"		
09	"кесте бойынша жер бетіндегі уақыт" қызмет көрсету технологиясымен көзделген уақыттан кем" "scheduled Ground Time" less than "Declared Minimum Ground Time"		
ЖОЛАУШЫЛАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ БАҒАЖДЫ ӨҢДЕУ PASSENGER AND BAGGAGE			
11	тіркеу аймағында шекті мерзімнен кейін жүзеге асырылған "кеш тіркеу" "late check-in", acceptance after deadline		

12	тіркеу ауданында жолаушылар шоғырландықтан "кеш т і р к е у " "late check-in", congestion in check-in area
13	"тіркеудегі қателік", жолаушылар, багаж "Check-in error", passenger and baggage
14	"қайта сату", авиабилеттер сатудағы қателік "oversales", booking errors
15	"жолаушыларды отырғызу" жолаушылар тізіміндегі алшақтық, салыстыру/нақтылау және тіркелген ж о л а у ш ы н ы ң к е л м е у і "boarding", discrepancies and paging, missing checked-in passenger
16	"коммерциялық жариялылық - жолаушының әзірлігі, VIP тұлғаны күту, баспасөз, ұмыт қалған жеке заттарды ж е т к і з у " "commercial publicity/ passenger convenience, VIP, press, ground meals and missing personal items"
17	"бортта тамақтандыруға тапсырыс", жеткізушіге табысталған кеш немесе бұрыс тапсырыс "catering order", late or incorrect order given to supplier
18	"багажды өндеу", сұрыптау. "baggage processing", sorting.
19*	Жолаушыларды қосымша отырғызу, жүктерді қосымша тиеу Boarding passenger, loading cargo
Ж Ү К Ж Ә Н Е П О Ч Т А CARGO AND MAIL	
21	"құжаттама", жасаудағы қателік "documentation", errors.
22	"жүкті ӘК бортында кеш орналастыру" "late positioning"
23	"жүкті кеш қабылдау" "late acceptance"
24	"бума талаптарға сай келмейді" "inadequate packing"
25	"қайта сату", жүк сыйымдығын сатудағы қателік "oversales", booking errors
26	"жүкті қоймада кеш дайындау" "late preparation in warehouse"
1.5	т е к қ а н а П О Ч Т А MAIL only
27	"құжаттама, бума және" "documentation, packing".
28	"кеш орналастыру" "late positioning"
29	"кеш қабылдау" "late acceptance"

ӘУЕ AIRCRAFT	КЕМЕСІ AND RAMP	ЖӘНЕ HANDLING	ПЕРРОНДА	ҚЫЗМЕТ	КӨРСЕТУ
31	"құжаттама емес", ж о л а у ш ы "aircraft and manifest, etc	әуе кемесіне және салмақ және	кеш жеткізілді, бас манифесті. late/ general	жеткізілді, бас декларация, inaccurate", declaration,	дұрыс декларация, weight passenger
32	габаритты емес/ауыр "тиеу/түсіру", ж е т і с п е у ш і л і г і "loading/ loading staff	салмақты, арнайы жүкті персоналдың, жүкті жүкті	bulky, special	load, lack	of
32a	жолаушылар салонының жүгін "loading/unloading" cabin load			"тиеу/түсіру"	
33	"тиеу құралдары", контейнерлерді тиеуіштің сынуы, персоналдың "loading equipment", container pallet loader, lack of staff	мысалы, паллеталар мен жетіспеушілігі немесе персоналдың жетіспеушілігі	lack	of or breakdown,	e.g.
34	"қызмет көрсету құралдары", сыну, персоналдың жетіспеушілігі, "servicing equipment", of staff, e/g/ steps	жетіспеушілік немесе мысалы, траптар	lack	of or breakdown,	lack
35	"әуе кемесін жинау" "aircraft cleaning"				
36	"жанармай құю/ағызу", "fuelling/ defuelling", fuel supplier		авиаотын	жеткізу	
37	"бортта тамақтандыру", "catering", late delivery or loading		кеш жеткізу	немесе тиеу	
38	"ЖТҚ" (жүктерді тиеу құралдары), немесе іске пайдалануға "ULD", lack of or serviceability			жетіспеушілік жарамсыздық	
39	"техникалық құралдар", персоналдың жетіспеушілігі, "technical equipment", of staff, e.g. push-back	жетіспеушілік немесе мысалы, сүйреу кезінде	lack	of or breakdown,	lack
ӘК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛДАРЫ МЕН ЖАБДЫҒЫ TECHNICAL AND AIRCRAFT EQUIPMENT					
41	"ӘК ақаулықтары" "aircraft defects"				
42	"жоспарлы техникалық қызмет көрсету", "scheduled maintenance", late release			ӘК кеш беру	
43	"жоспардан тыс қызмет көрсету", және/немесе қалыпты жоспардағы техникалық қызмет көрсетуден тыс қосымша жұмыстар "non-scheduled maintenance", additional works beyond normal maintenance schedule		special	checks	and/or
	"қосалқы бөлшектер және құралдары", жетіспеушілік		техникалық қызмет	немесе	көрсету сыну

44	"spares and maintenance equipment", lack of or breakdown
45	басқа әуежайға тасымалдануға тиіс "ӘК жер бетінде қажетті қосалқы агрегаттар" "AOG spares", to be carried to another station
46	техникалық себептер бойынша "ӘК алмастыру" "aircraft change", for technical reasons
47	"резервтік ӘК", техникалық себептер бойынша жоспардағы резервтік ӘК жетіспеушілігі, "standby aircraft", lack of planned standby aircraft for technical reasons
48	"жолаушылар салонының конфигурациясын/нұсқасын жоспардағы түзету" "scheduled cabin configuration/ version adjustments"
<p>ӘУЕ КЕМЕСІНІҢ ЗАҚЫМДАЛУЫ DAMAGE TO AIRCRAFT</p>	
51	"ұшу сапарын орындау барысында зақымдалу", құспен және ҰҚЖ оттарымен соқтығысу, турбулентті ортаға тап болу, қатты қону немесе асқын жүктемемен қону, рудеу уақытында соқтығысу "damage during flight operations", bird or lightning strike, turbulence heavy or overweight landing, collision during taxing
52	"жер бетінде қызмет көрсету уақытында зақымдалу", тиеу/түсіру уақытында соқтығысу, зақымдану (рульдеу уақытындағы жағдайлардан басқа), ластану, сүйреу, төтенше ауа-райы жағдайлары "damage during ground operations", collisions (other than during taxing), loading/ off-loading damage, contaminations, towing, extreme weather conditions
<p>ДЕРЕКТЕРДІ ЭЛЕКТРОНДЫҚ ӨНДЕУ/АВТОМАТТАНДЫРЫЛҒАН ҚҰРАЛДАРДЫҢ ІСТЕН ШЫҒУЫ EPD/ AUTOMATED EQUIPMENT FAILURE</p>	
55	"жөнелтуді бақылау" "departure control system"
56	"жүктерді/құжаттаманы дайындау" "cargo preparation/ documentation"
57	"Флайт-жоспарлар" "flight plans"
<p>ҰШУЛАРДЫ ОРЫНДАУ ЖӘНЕ ЭКИПАЖДАРМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ FLIGHT OPERATIONS AND CREWING</p>	
61	"флайт-жоспар", оны кеш жасау (тапсыру) немесе өзгерту, ұшу құжаттамасы "flight plan", late completion or change of, flight documentation
62	"ұшуды орындау шарттары", авиаотын, шекті жүктемелерді өзгерту/ауыстыру "operational requirements", fuel, load alternation

63	ауысымдық немесе резервтікті қоспағанда (ұшатын немесе толық экипаж), "экипаждың бортқа кеш келуі немесе жөнелту рәсімдерінен кеш өтуі" "late crew boarding or departure procedures", other than connection and standby (flight deck or entire crew)
64	"ұшатын экипаждың құрамы толық емес", ауруы, резервтік экипажды күту, рейске шектеулі уақыт, экипаждың тамақтануы, мерзімі өткен виза, экипаждың денсаулығы туралы құжаттар. "flight deck crew shortage", sickness, awaiting standby, flight time limitations, crew meals, valid visa, health documents.
65	ұшуды орындау талаптарына кірмейтін "ұшатын экипаждың ерекше талаптары" "flight deck crew special request", not within operational requirements
66	ауысымдық немесе резервтікті қоспағанда, "бортсеріктердің бортқа кеш келуі немесе жөнелту рәсімдерінен кеш өтуі" "late cabin crew boarding or departure procedures", other than connection and standby
67	"бортсеріктердің құрамы толық емес", ауруы, резервтік экипажды күту, рейске шектеулі уақыт, экипаждың тамақтануы, мерзімі өткен виза, денсаулық туралы құжаттар. "cabin crew shortage", sickness, awaiting standby, flight time limitations, crew meals, valid visa, health documents.
68	ұшуды орындау талаптарына кірмейтін "бортсеріктердің қателігі немесе бортсеріктердің ерекше талаптары" "cabin crew error or special request", not within operational requirements
69	"ӘКК қауіпсіздікке тексеру жүргізу туралы талаптары", айрықша жағдайларда "captain request for security check", extraordinary
А У А - Р А Й Ы Ш А Р Т Т А Р Ы WEATHER	
71	"жөнелту пунктінде" "departure station"
72	"жеткізу пунктінде" "destination station"
73	"бағдар бойынша немесе қосалқы әуеайлақта" "en-route or alternate"
74	"ӘК мұздануға қарсы өңдеу", мұзды және/немесе қарды аршу, техникалық өңдеу құралдарының жарамсыздығын қоспағанда, қырау түзілуінің алдын алу "de-icing of aircraft", removal of ice and/ or snow, frost prevention excluding unserviceability of equipment

75	"әуежай нысандарында қардан, мұздан, судан және құмнан тазарту" "removal of snow, ice, water and sand from airport"
76	"жер бетінде қызмет көрсету қолайсыз ауа-райы жағдайларына байланысты кешіктірілген" "ground handling impaired by adverse weather conditions"
ӘҚБ ҚЫЗМЕТТЕРІНІҢ ТАРАПЫНАН ШЕКТЕУЛЕР AIR TRAFFIC FLOW MANAGEMENT (ATFM) RESTRICTIONS	
81	"ӘҚБ тарапынан ресми тыйым салудың/бағдар бойынша әуе қозғалысын бақылау қызметтерінің аса жүктелуінің негізінде", стандартты тыйым салу/асқын жүктеу проблемалары "ATFM due to ATC in route demand/ capacity", standard demand/ capacity problems
82	"ӘҚБ қызметі персонал/бағдардағы жабдыққа байланысты", ереуіл қозғалысына байланысты көлемдерді қысқарту, персоналдың немесе кем жабдықтың жетіспеушілігі, көршілес аймақтарда көлемдерді төмендетуге айрықша талаптар "ATFM do to ATC staff/ equipment in route", reduced capacity by industrial action or staff shortage or equipment failure, extraordinary demand due to capacity reduction in neighboring area
83	"ӘҚБ тарапынан жету әуежайындағы себептер бойынша, әуежай және/немесе ҰҚЖ түрлі кедергілердің, ереуіл қозғалысының, персонал жетіспеушілігінің, саяси толқулардың, шу бойынша шектемелердің, түнгі коменданттық сағаттың, арнайы рейстердің салдарынан ж а б ы қ "ATFM due to restriction at destination airport", airport and/ or runway closed due to obstruction, industrial action, staff shortage, political unrest, noise abatement, night curfew, special flights
84	"ӘҚБ тарапынан жету әуежайындағы ауа-райы жағдайлары бойынша" "ATFM due to weather at destination airport"
ӘУЕЖАЙ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК УӘКІЛЕТТІ ОРГАНДАР AIRPORT AND GOVERMENTAL AUTHORITIES	
85	"міндетті қауіпсіздік шаралары" "mandatory security"
86	"көші-қону (төлқұжаттық бақылау), кеден, санитариялық карантин қызметтері" "immigration, customs, health"
87	"әуежайдың шектеулі мүмкіншіліктері", ӘК тұрақтайтын орындар ӘК перронда шоғырлануы, жарықтандыру, қону пункттерінің жетіспеушілігі. "airport facilities", parking stands, ramp congestion, lighting, buildings, gate limitation.

88	"жеткізу және/немесе қозғалысының, толқулардың, коменданттық жабық "restrictions at airport and/ or runway closed due to obstruction, action, staff shortage, abatement, night curfew, special flights	әуежайындағы ҰҚЖ түрлі персонал шу бойынша сағаттың, арнайы	шектеулер", кедергілердің, жетіспеушілігінің, шектемелердің, рейстердің	әуежай ереуіл саяси түнгі салдарынан airport industrial noise
89	түрлі кедергілердің, енгізу жағдайларда қозғалысының, толқулардың, коменданттық аэронавигация әуежайды тарапынан әуежайындағы "restrictions at airport departure with or without ATFM restrictions", including Air Traffic Services, start-up and pushback, airport and runway closed due to obstruction or weather (restriction due to weather in case of ATFM regulation only, else refer to code 71 WO)), industrial action, staff shortage, political unrest, noise abatement, night curfew, special flights"	ауа-райының (тек шектеулер ӨҚБ тарапынан реттелетін жағдайларда, басқа 71 (WO) кодка сілтеме), ереуіл персонал жетіспеушілігінің, саяси шу бойынша шектемелердің, түнгі сағаттың, арнайы рейстердің салдарынан қызметтерін, іске қосуды, сүйреуді, және/немесе ҰҚЖ жабуды қоса алғандағы "ӨҚБ тарапынан шектемелер енгізумен/енгізусіз жөнелту әуежайындағы шектеулер"		
БАСҚА REACTIONARY		СЕБЕПТЕРДІҢ	ТЕРІС	САЛДАРЫ
91	"тиеуді түйістіру", "load connection", awaiting load from another flight		басқа рейстен	тиеуді күту
92	жолаушылар мен багажды "тіркеудегі қателіктің себепінен" "through check-in error", passenger and baggage			
93	"ӘК ауыстыру", ӘК басқа рейстен немесе рейстің басқа секторынан кеш келуі "aircraft rotation", late arrival of aircraft from another flight or previous sector			
94	"бортсеріктерді ауыстыру", бортсеріктерді күту "cabin crew rotation", awaiting cabin crew from another flight		басқа рейстен	
95	"экипажды ауыстыру", немесе бүкіл экипажды) күту "crew rotation", awaiting crew from another flight (flight deck or entire crew)			
96	"ұшудың орындалуын бақылау", күшін жою, рейстерді себептерге жатпайтын себептер бойынша ӘК ауыстыру		бағдарды өзгерту, техникалық	

	"operations consolidation/ than technical control", aircraft rerouting, change for diversion, reasons other
Т Ү Р Л І MISCELLANEOUS	С Е Б Е П Т Е Р
97	"өз авиакомпаниясындағы ереуіл қимылы" "industrial action with own airline"
98	ӘҚБ қызметтерін қоспағанда, "өз авиакомпаниясынан тыс ереуіл қимылы" "industrial action outside own airline", excluding A.T.C.
99	Бұл код тек ол азат болғанда және кешіктіру себебі жоғарыда аталған кодтарға жатқызыла алмайтын кезде қолданыла алады. This code shall be used only when it is clear that a reason cannot be matched to a code above.

Әуе кемесін ұшуға дайындау

ережесіне 56-қосымша

ӘУЕ КЕМЕСІН ЖӨНЕЛТУДІ КЕШІКТІРУ АКТІСІ

THE REPORT FOR DELAY ON DEPARTURE OF AIRCRAFT

Ә У Е Ж А Й

К Ү Н І

AIRPORT _____ DATE _____

РЕЙС НӨМІРІ _____ ӘК НӨМІРІ _____ АВИАКОМПАНИЯ

FLIGHT NUMBER _____ AIRCRAFT _____ AIRLINE _____

КЕСТЕ БОЙЫНША ЖӨНЕЛТУ УАҚЫТЫ
SCHEDULED TIME OF DEPARTURE _____ (UTC)

НАҚТЫ ЖӨНЕЛТУ УАҚЫТЫ
ACTUAL TIME OF DEPARTURE _____ (UTC)

КЕШІКТІРУДІҢ ҰЗАҚТЫҒЫ КЕШІКТІРУ СЕБЕБІНІҢ КОДЫ
DURATION OF DELAY _____ REASONS CODE FOR DELAY _____

КЕШІКТІРУ СЕБЕБІНІҢ СИПАТТАМАСЫ
DESCRIPTION REASONS OF DELAY _____

КЕШІКТІРУГЕ ЖОЛ БЕРГЕН ҚЫЗМЕТ
DEPARTMENT COMMITS A DELAY

(ЛАУАЗЫМЫ, ҚОЛЫ)

(POSITION, SIGNATURE)

АВИАКОМПАНИЯНЫҢ (ЭКИПАЖДЫҢ) ӨКІЛІ
 REPRESENTATIVE OF AIRLINE (CREW)

(ЛАУАЗЫМЫ, ҚОЛЫ) (POSITION, SIGNATURE)
 ӘУЕЖАЙДЫҢ ӨКІЛІ
 REPRESENTATIVE OF AIRPORT

(ЛАУАЗЫМЫ, ҚОЛЫ) (POSITION, SIGNATURE)
 Әуе кемесін ұшуға дайындау
 ережесіне 57-қосымша
 _____ жылғы»" _____ " (ай, тоқсан, жарты жылдық, жыл)
 әуежайдан ӘК қозғалысының тұрақтылығын ТАЛДАУ

№ 1-кесте ӘК жалпы жөнелту саны және қозғалысының тұрақтылығы

	өткен жыл			ағымдағы жыл			+	өсуі
	нақты	тірк.	тірк.%	нақты	тірк.	тірк.%	-	төмен- деу
халықаралық								
ҚР								
Жиыны:								
Барлығы								

Кестеге түсініктеме

№ 2-кесте ҚР бойынша рейстерді кешіктіру

	барлығы		жеке құрамның кінәсі бойынша	
	өткен жыл	ағымдағы жыл	өткен жыл	ағымдағы жыл
әуежай қызметтері				
Қозғалыс қызметі				
авиакомпаниялар				
өзгелер				
барлығы				

Кестеге түсініктеме

№ 3-кесте Халықаралық кесте бойынша рейстерді кешіктіру

	барлығы	барлығы	жеке құрамның кінәсі бойынша	
	өткен жыл	ағымдағы жыл	өткен жыл	ағымдағы жыл
Қозғалыс қызметі				
Әуежай қызметтері				
Өзгелері, соның ішінде:				
ШКБ				
шетелдік ә/ж				
авиакомпаниялар				

К е с т е г е т ү с і н і к т е м е

4-кесте Қызметтерге байланысты емес кешіктіру

	Барлығы		халықаралық		ҚР	
	өткен жыл	ағымдағы жыл	өткен жыл	ағымдағы жыл	өткен жыл	ағымдағы жыл
метео						
ұкк						
м\ж ұкк						

Кестеге түсініктеме

Қ О Р Ы Т Ы Н Д Ы Л А Р :

РЕЙСТЕРДІ КЕШІКТІРУДІҢ НЕГІЗГІ СЕБЕПТЕРІ: _____ БОЛЫП ТАБЫЛҒАН.